UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Christiani Mayer E Societate Iesv, Diarivm Meditationvm, De Præcipvis Vitæ Christi mysteriis

Mayer, Christian

Coloniæ Agrippinæ, 1635

[Erstes Buch]

urn:nbn:de:hbz:466:1-60091

Visual Library

Th. 4476.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P.

CHRISTIANI MAYER

E Societate IESV,

DIARIVM

MEDITATIONVM,

DE PRÆCIPVIS VITÆ Christi mysteriis: Diuinis beneficiis, attributis: B. Virginis, & Sanctorum festis: & Virtutibus,

In singules Anni dies Ecclesiastico tempori congruenter digestarum,

OMNIBVS MENTALIS Orationis, & Christianæ perfectionis studiosis peraccommodum.

In sex diuisum partes, quarum indicem sequens pagella exhibet.

Soc. Jesu Paderborna.

M.DC. XXXV.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
In officina Birckmannica,
Sumptibus HERMANNI MYLII.
Cum Superiorum permissu, & priuil. Cæs.

INDEX PARTIVM MEDITA-tionum hoc libello contenta-rum.

I. Pars Ab Aduentu vsque ad Septuage-simam, De *præcipuis Verbi incarnati, nati, & priuatam vitam agentis mysteriis.*

II. A Septuagesima vsque ad Pascha, De *motiuis Contritionis, &* Mysteriis *Dominicæ Passionis.*

III. A Paschate vsque ad Dominicam se-cundam post Trinitatem, De *mysteriis Resurrectionis, Ascensionis, Missionis Spiritus sancti, V. Sacramenti, Diuinis beneficiis & Attributis.*

IV. A Dominica secunda post Trinitá-tem vsque ad Aduentum, De *eminentiori-bus Christi prædicantis* Mysteriis, *& Mira-culis.*

V. De festis B. V. & SS. quæ solemnius in Ecclesia celebrari consueuerunt.

VI. De plerisque virtutibus, Tum The-ologicis, Tum moralibus perfectè exer-cendis.

FACVLTAS
R. P. PROVINCIALIS Societatis IESV per Rheni inferioris Prouinciam.

CVM *ex mandato Sac. Cæsareæ Maiestatis omnibus & singulis Typographis, Bibliopolis, ac alijs quamcumque librariam negotiationem exercentibus, seriò firmiterqúe inhibeatur, ne quisquam libros vllos à Societatis nostræ Patribus hactenus editos, aut in posterum edendos intra S. Imperij, Regnorum, & Dominiorum Suæ Cæs. Maiest. hæreditariorum fines, simili alióue charactere aut forma, siue in toto, siue in parte recudere, vel aliò recudendos mittere, aut alibi etiam impressos adducere, vendere & distrahere, clam seu palam citra supradictorum Patrum consensum ac testimonium, audeat vel præsumat:* EGO GOSVVINVS NICKEL, Societatis IESV *per Rheni inferioris*

Pro-

Prouinciam Prouincialis, concedo HERMANNO MYLIO *facultatem excudendi* Christiani Mayer è Societate Iesu Diarium Meditationum de præcipuis vitæ Christi mysterijs: Diuinis beneficijs, attributis: B. Virginis, & SS. Festis: & Virtutibus. In singulos Anni dies Ecclesiastico tempori congruenter digestarum, *In quorum fidem hoc ei testimonium manu nostra subscriptum & sigillo munitum dare voluimus. Coloniæ* XI. Decembris, ANNO M. DC. XXXV.

GOSVVINVS NICKEL

PRÆFATIO
Adreligiosum, deuotum, Christianum Lectorem.

QVantum ad quotidianas rerum diuinarum meditationes solidè fructuoseque instituendas præsidium sit, pie Asceta, materias meditandi mysterijs temporis Ecclesiastici, & propriæ cuiusque spirituali necessitati ac deuotioni congruentes, in paucula puncta non nimis succincta & ieiuna, sed neruosa & succulenta, quę facilè tamen memoria retineri queant, ordinatè, dilucidè, atque ad motum accommodatè digestas, affectusque præcipuos ex ijs congruenter eliciendos in promptu habere, in seipso sæpenumerò experitur, quisquis non segniter optatum

ratum ex hac pia asceſi fructum referre nititur. Non rarò namque vſu venire ſolet, vt ſpiritualis militiæ Tiro parum in hoc armorum genere verſatus, hoc ſubſidio deſtitutus, tempus præparationi ad craſtinam meditationem deſignatum prius elapſum deprehendat, quàm ſe reſoluat quanam de re meditationem inſtituere poſtero die libeat; atque ita imparatus exiguo cum fructu ad hoc tam ſingulare omnimodæ perfectionis aſſequendæ medium proſilire conſueſcat. Cùm verò non cuiusque ſit ex tempore rerum meditandarum tempori & ſpirituali profectui magis accommodatarum capita ſeligere, in certa puncta aptè diſparturi, affectusque magis idoneos inde formandos præſignare: cum id & peritiam aliquam, & tempus non exiguum, & induſtriam non mediocrem requirat: hoc ego te labore ſubleuare decreui, per hoc anniuer-

fariarum meditationum Diariũ, partim ex pijſſimis iuxta doctiſſimisque R.P. Ludouici de Ponte tomis, partim aliundè, iuxta nutum ſanctæ Obedientiæ diuinæ voluntatis interpretis concinnatum. In quo materias præcipuas magisque fructuoſas, de quibus tum ad ſolidum in ſpiritu profectum promouendum, tum ad deuotionis tempori congruentem affectum excitandum quotidianæ poſſint inſtitui commentationes, in ſingulos anni dies digeſſi: eo conſilio, vt & tædium ex crebriore eiuſdem rei conſiderandæ repetitione ſubrepere ſolitum tolleretur, & affectus myſterijs, quæ tunc temporis recolit Eccleſia, conformiores facilius efficaciusque frequentarentur. Hunc verò in ijs aſſignandis ordinem ſeruandum cenſui, quem in diuino officio diſponendi ſeruat ſancta Mater Eccleſia, vt pari quaſi paſſu eadem myſteria, aut ſaltem ijs affinia,

finia, quantum fieri potest, quæ in dicto diuino officio recoluntur, in quotidianis quoq; meditationibus profundius expendantur, ad desideratos pietatis sensus, affectusq; hac ratione suauius concitandos, & vehemẽtius inflammãdos. Quamobrẽ eas in sex diuisi partes, quarum 1. Ab Aduentu vsque ad Septuagesimam, complectitur gaudiosa Verbi incarnati, nati, & priuatã vitam vsque ad trigesimũ ętatis annum agentis mysteria. 2. A Septuagesima vsque ad Pascha, motiua contritionis, & dolorosa mysteria Dominicę passionis. 3. A Paschate vsque ad octauam Corporis Christi, seu Dominicam secundam post Trinitatem, glorioſa Christi resurgentis, ascendentis, Spiritum sanctum mittentis mysteria, præcipua Dei beneficia, cœlestia gaudia, attributa diuina, SS. Eucharistiæ encomia. 4. Pars, à Dominica secunda post Trinitatem

vsque ad Aduentum, præcipua à Christo tempore prædicationis reuelata mysteria, communicata documenta, relicta exempla, facta miracula, collata beneficia. 5. De Festis ac Vitis SS. quorum memoria solẽnius per annũ in Ecclesia consueuit celebrari, accommodatas ad præclaras eorum virtutes ac res gestas æmulandas continet meditationes. 6. & Postrema similes, & quidem quinquaginta perutiles de præcipuis virtutibus perfectè exercendis, quæ subindè alijs interseri, & crebrius per annum pro cuiusque deuotione & spirituali necessitate ad maiorem nunc in hac, nulla in illa virtute profectum possunt vsurpari. Ex his patet non solum singulis Dominicis ac festiuis, sed & singulis feriatis per annum diebus proprias & rationi temporis conuenientes in hoc Diario exhiberi considerationes. Hoc tamen aduertendum in Dominicalibus,

bus de Euangelio occurrente meditationibus assignandis me secutum morem Gallicanæ Ecclesiæ, vtpotè in hisce partibus Germaniæ vsitatiorem: si quis malit sequi vsum Romanæ, in transpositione nonnullarum facilè assequetur. Neque solum hæ sic in singulos anni dies ordine digestæ commentationes suppeditant semper nouam vberemq; materiam pro ordinaria & quotidiana meditatione, sed plurimæ earum etiam seruient pro extraordinaria spiritus recollectione tam prolixiore, quam breuiore instituenda, quarum proinde peculiarem indicem generali singularum partium indici mox subnectam: vt si cui his vti libeat, in promptu eas ordine dispositas habeat. Porrò in plerisque punctis rerum meditandarum disponēdis hæc tria fermè, nisi per se nonnulla horum satis euidenter pateant, nunc strictius, nunc paulò prolixius incul-

cantur. 1. Proponuntur momẽta rationum, ac fundamenta ſolidorum diſcurſuum idoneorum ad præfixos affectus ciendos. 2. Inſinuantur cõcluſiones practicæ ex præmiſſis, ſeu veritatibus clarè apprehenſis eruẽdæ. 4. Indicantur affectus voluntatis congruenter inde eliciendi, & nonnunquam modus perfectus eas exercendi, & diutius continuandi. Ad hæc enim tria in omni meditatione præcipuè eſt attendendum, vt videlicet per ſolidos diſcurſus veritates quouis puncto contentæ profundè penetrentur: concluſiones cum propoſitis practicis ex ijs inferantur: & motus affectusq; imperati per iudicium practicũ intellectus, momẽtis rationũ conuicti ſeriò eliciantur, cõfirmentur, continuentur, cum in iis potiſſimus meditationis fructus cõſiſtat. Quẽ vt vberiorem ex materiis meditandi hoc libello comprehẽſis percipias, neceſſe erit induſtrias meditandi

ditãdi in prima parte Enchiridii industr.c.4.5.6.7.8.9. prolixè explicatas accuratè legisse, benè perpẽdisse, & præcipuas memoriæ infixisse: Similiter plurimum proderit meditationes de virtutibus in sexta huius opusculi parte ordinatè digestas attentè legere, & crebra relectione tibi familiares reddere. Ex his enim omnibus magnum habebis subsidium ad vberiores profundioresque discursus formãdos, affectusque intensiores, efficacioresque excitãdos: clareque deprehendes non temerè similem in plurimis meditationum materiis disponendis modũ seruari, sed dedita opera, tum vt facilius tenaciusque puncta assignata memoriæ infigantur, tum vt profundius veritates illis comprehensæ penetrentur, ad euidentiores conclusiones practicas, & solido profectui spirituali accommodatiores inde deducendas. Insuper experi-

entia discès, nonnulla verba, quæ in his creberrimè repetuntur, rationemque discurrendi, vel affectus excitandi secundum quatuor dimensiones inculcant, e.c. *Immensurabilis, infinitus, interminabilis, incomprehensibilis, & latè, purè, intensè, constanter, insatiabiliter,* & similia non esse Synonyma, sed peculiares suppeditare modos, & quidem amplissimos discurrendi, affectusque & virtutum actus perfectissimè exercendi & continuandi. De his te, Christiane lector, præmonendum duxi, quibus obseruatis, spero te eximium ex quotidiano huius Diarij vsu fructum relaturum, magnamque præcipuorum fidei nostræ mysteriorum, eorumque omnium, quæ ad insignem in omni Sanctitate & Iustitia progressum faciendum plurimum valent, cognitionem, cum tenero erga Deum resque diuinas omnes affectu haustu-

rum, ardentemque in triplici via per-

perfectionis magnis passibus progrediendi zelum concepturũ. Quod vt seriò & constanter assequi conetis, (& quidem nouo feruore spiritus, hoc potissimum tempore, quo post tot sæuissimas persecutionum & seditionum Ecclesiæ orthodoxæ in Germania nostra iugulum petentium procellas iam sedari cœptas, mira Dei prouidentia, pristina dudumque expetita rursus affulgere videtur tranquillitas) ex animo voueo: meique peccatoris voti compos factus, in tuis apud Deum pijs suspirijs vt subinde meminisse digneris, humillimè rogo. Fruere ergo hoc qualiquali labore meo, imò potius munere diuino, ad maximam gloriam eius, à quo ceu inexhausto mari, vti omnia profluxerunt, sic in eundem refluant flumina gratiarum. Hunc proinde mecum, & pro me breui in puluerem redigendo, omni possibili affectu benedicere, laudare, & superex-

perexaltare ne obliuiſcere, quoties hoc manuale in manus ſumere cum pio ſerioque perfectè eidem placendi deſiderio dignabere. Hoc votum meum obſecro ratum habe, & Deo æternùm viue. Treuiris. 9. Ianuar. Anno 1633.

INDEX

INDEX MEDITATIONVM quæ hoc Diario continentur.

I. PARS MEDITATIONVM, Ab Aduentu vsque ad Septuagesimam:

De præcipuis Verbi incarnati, nati, & priuatam vitam agentis mysterijs.

Hebdomas I. Aduentus.

1. *De Euangelio Dominica. De ingressu Christi in Ierusalem* Matth. 21. Vel *De æterno Dei consilio circa hominis creationem, eiusdemque lapsi reparationem* — pag. 3.
2. *De decreto Incarnationis Filij* Dei 7
3. *De eodem decreto Incarnationis ex D. Bern. Ser. 1. de Annunciat.* 10
4. *De 1. motiuo Incarnationis Verbi, quod est maxima inde resultans Dei gloria* 15
5. *De 2. motiuo Incarnationis, quod est hominum redemptio, & à peccatis pœnisque peccatorum liberatio* 19
6. *De 3 motiuo Incarnationis, quod est hominum instructio, atque ad imitationem sui prouocatio* 21
7. *De 4. motiuo Incarnati Verbi, quod est impetratio omniũ bonorũ gratiæ & gloriæ* 24

Heb-

INDEX

Hebdomas II. Aduentus.

1. De Euangelio Dominica. De signis extremi iudicij Luc. 21. 27
2. De Electione Matris verbi incarnandi 29
3. De Prærogatiuis electæ Matris Verbi incarnandi 32
4. De Promissione incarnationis filij Dei Patribus facta 34
5. De Patrum feruentibus desiderijs Messiæ venturi 38
6. De SS. Angelorum desiderijs exspectantium per Saluatorem venturum ruinarum cœlestis Ierusalem instaurationem 41
7. De B. V. diuinissimis desiderijs acceleratione promissi Saluatoris 44

Hebdomas III. Aduentus.

1. De Euangelio Dominica, De missione duorum discipulorum Ioannis ad Christum. Matth. 11. 48
2. De tempore completi mysterij incarnati Verbi 50
3. De missione Gabrielis & salutatione B. Virginis 53
4. De expositione mysterij incarnationis 56
5. De consensu Beatæ Virginis 59
6. De executione incarnationis 63
7. De perfectionibus animæ Christi 65

Hebdomas IV. Aduentus.

1. De Euangelio Dominica: De Iudæorum legatione ad Ioannem. Ioan. 1. 68

2. De Affectibus Christi in momento conceptionis elicitis 69
3. De affectibus B. Virginis in conceptu filij Dei elicitis 72
4. De Visitatione Elisabetha 74
5. De reuelato S. Iosepho anxio incarnationis mysterio 78
6. De exspectatione partus 81
7. De profectione B. Virginis & Iosephi in Bethlehem 83

In festo Natiuitatis Domini.

De Natiuitate Saluatoris. Luc. 1. 87
In festo S. Stephani. De Euangel. Matth. 23. part. 4. hebd. 25 post Trinit. med. 5. pag. 936. Vel de vita eiusdem 91
In festo S. Ioan. Euãgelistæ: De Euangel. Ioan. 21 part. 3 hebd. 1. post Pascha med. 5. 466. vel de vita eiusdem. 93
In festo SS. Innocentium: De SS. Innocentibus martyrij gloria coronatis 95
5. De Exaltatione Angelorum in Natiuitate Domini, eiusdemque adoratione 97
6. De Annunciata Pastoribus per Angelos Christi Natiuitate 101
7. De adoratione Pastorum 105

In festo Circumcisionis Domini.

1. De Circumcisione pueruli 8. die facta. Luc. 2. 107
2. De Compassione B. Virginis Matris 108
3. De triplici effusione Sanguinis Christi 110

4. De impositione nominis Iesu 112
5. De illo Cant. 1. Oleũ effusũ nomen tuũ 114

Hebdomas infra 8. Epiphaniæ,
In Epiphania Domini.

1. De vocatione Magorũ per stellã. Matt 2. 117
2. De ingressu Magorum in vrbem Regiam disparente stella 120
3. De inuentione & adoratione nati Regis 124
4 De reditu Magorum 127
5. De quadruplici stella, seu lumine, quo electus quisq; ducitur per vias rectas ad regnum Dei 130
6. De Spirituali oblatione auri charitatis, thuris deuotionis, myrrhæ mortificationis 132
7. De alia Spirituali oblatione votorũ religionis per aurũ, thus, & myrrhã designatorũ 133
8. De alia simili oblatione feruoris proficiendi in triplici via perfectionis, quam myrrha, thus, aurum representant 135

Dominica infra 8. de Christo duodenni. Vide infra hebd. 4 post Epiph. medit. 6.

Hebdomas II. Post Epiphaniam.

1. De Euangelio Dom. De Nuptijs in Cana Galilææ. Ioa. 2. 137
2 Quomodo Christus infans exercuerit actus internos humilitatis 139
3. Quomodo B. V. eosdem humilitatis actus eodem tempore frequentarit 142
4. Quomodo Christus infans exercuerit actus internos gratitudinis 145

5. Quo-

5. Quomodo eosdem gratitudinis affectus tunc frequentarit B. V. M. 147
6. Quõmodo Christus infans exercuerit præcipuos actus internos Amoris Dei 149
7. Quomodo eosdem actus amoris B. Mater exercuerit 152

Hebdomas III. Post Epiphan.

1. De Euangelio Dom. De leproso mundato, & Centurionis seruo sanato. Matt. 8. 153
2. Quomodo Christus infans zelum gloriæ Patris per actus internos elicuerit 156
3. Quomodo B. V. Deipara eosdem zeli gloriæ Dei actus elicuerit 158
4. Quomodo Christus infans Charitatem erga homines, & zelum salutis eorum quoad actus internos exercuerit 160
5. Quomodo eosdem affectus Charitatis erga proximos, & zeli animarum Deipara frequentarit 163
6. Quomodo Christus infans exercuerit actus absolutissimæ resignationis 165
7. Quomodo B. V. puerpera eosdem resignationis actus internos elicuerit 168

Hebdomas IV. Post Epiphaniam.

1. De Euangelio Dominicæ: De sedata maris tempestate. Matth. 8. 170
2. De Purificatione B. V. Matris, & præsentatione filij. Luc. 2. 173
3. De Exultatione, prædictione, & cõfessione Simeonis & Annæ in Præs. Christi. Luc. 2. 176

4. De

4. De *fuga Christi in Ægyptum.* Matth. 2. 176
5. De *reditu eiusdem ex Ægypto in terrã Israel.* Matt. 2. 183
6. De *Christi duodennis ascensu in templum.* Luc. 2. 185
7. De *Vita Christi priuata vsque ad 30. annum.* Luc. 2. 189

Hebdomas V. Post Epiphaniam.

1. De *Euangelio Dominica De bono semine & zizanijs.* Matth. 13 194

Pro hac quinta hebdomada loco meditationis, posset primus modus orãdi S. P Ignatii part. 1. Industriar. c. 11. § 1. pag. 233. prolixius exerceri circa sequentes materias tribus viis accommodatas

2. De *tribus animæ potentiis, & quinque sensibus corporis* 196
3. De *præcipuis virtutibus, quas Christus priuatam vitam agens cum beata Matre exercuit* ibid.
4. De *virtutibus in 8. beatitudinibus comprehensis* 197
5. De *præcipuis exercitiis pietatis ordinariis cuiusque statui accommodatis* ibid.
6 De *præcipuis beneficiis diuinis* 198
7. De *præcipuis actibus amoris Dei, gratitudinis, zeli gloriæ Dei* 199

Hebdomas VI. Post Epiphaniam.

1. De *Euangelio Dominica: De grano sinapis & fer-*

& fermento. Matth 13. 199
Pro hac . hebdomada post Epiphaniam, possent, loco meditationis ordinariæ, modus secundus part 1. induct. c. 11. §. 2. pag. 240. & tertius, part. 1. induct. c. 11. § 3 pag. 248. orandi, pro cuiusque deuotione vsurpari, vel aliqua meditationes succulentiores ex prioribus repeti.

II. PARS MEDITATIONUM,

A Dominica Septuagesimæ vsque ad Pascha.

De motiuis contritionis, & mysteriis Dominicæ passionis 205

Hebdomas Septuagesimæ.

1. *De Euangelio Dominica. De operariis conductis.* Matt. 20. 206
2. *De lapsu Luciferi & sequacium Angelorum* 210
3. *De lapsu protoplastorum* 216
4. *De grauitate pœnarum ex Adæ peccato in posteros redundantium* 220
5. *De grauitate damnorum quæ ob vnicum peccatum lethale incurruntur* 222
6. *De grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ, & vilitatis propriæ* 224
7. *De grauitate peccati, ex parte benignitatis diuinæ, & ingratitudinis nostræ* 227

Heb-

INDEX.

Hebdomas Sexagesimæ.

1. De Euangelio Dominica. De parabola seminantis. Luc 8. 230
2. De malitia peccati infinita secundum 4. dimensiones inuestiganda 233
3. De frequenti exercitio vera compunctionis ex amore Dei 237
4. De Magnitudine diuinorum beneficiorum maximè particularium expendenda, ad contritionem excitandam 239
5. De 7. misericordijs Dei expendendis ad contritionem excitandam 241
6. De ijs, qua Christus fecit & passus est pro nostris peccatis expiandis 243
7. De infinita amabilitate Dei, qua quouis peccato offenditur 246

Hebdomas Quinquagesimæ.

1. De Euangelio Dominica: De Christi passione predicta, & cæco illuminato. Luc. 18. 249
2. De Persona Christi patientis 252
3. De ijs, pro quibus, & à quibus Christus patitur 259
4. De ijs, qua Christus passus est generatim 263
5. De causis cur Christus passus 268
6. De effectibus & fructibus Dominica passionis 272
7. Quomodo Christus sit passus 275

Heb-

Hebdomas Quadrageſimæ.

1. *De Euangelio Dominica, De ſeceſſu, ieiunio & tentatione Chriſti*, Matt 4. 278
2. *De affectibus in Dominica paſſione meditanda maximè frequentandis* 281
3. *De virtutibus præcipuis in Chriſto patiente imitandis, & de modo perfectè eas exercendi* 285
4. *De perfectionibus diuinis ex paſſione Chriſti præcipuè relucentibus* 288
5. *De ardenti deſiderio Chriſti anhelantis ad paſſionem* 292
6. *De conſilio Iudæorum contra Chriſtum habito* 294
7. *De miſſione duorum diſcipulorum ad parandum Paſcha, Et valedictione Matri facta* 298

Hebdomas II. Quadrageſimæ.

1. *De Euangelio Dominica: De Chananæa filia*, Matth. 15. 301
2. *De eſu Agni paſchalis & cœna vltima* 303
3. *De lotione pedum* 306
4. *De inſtitutione SS. Euchariſtiæ* 309
5. *De egreſſu Chriſti cum diſcipulis ad montem Oliueti* 313
6 *De triſtitia & oratione Chriſti in horto* 316
7. *De Agonia & Sudore ſanguineo* 319

Hebdomas III. Quadrageſimæ.

1. *De Euangelio Dominica. De damonio muto*. Luc. 11. 323

2. De proditione Christi 325
3. De Captiuitate Christi. Ioann. 18. 327
4. De Christi adductione ad Annam 330
5. De Christi adductione ad Caipham, Matt. 26. 334
6. De toleratis à Christo in domo Caiphæ 336
7. De dolore B. Virginis Matris ex audita filij captiuitate 340

Hebdomas IV. Quadrageſimæ

1. De Euangelio Dominica: de multiplicatione 5. panum Ioan 6. 342
2. De accuſatione Chriſti apud Pilatum. Matth. 20 Ioan. 23. 345
3. De illuſione Chriſti apud Herodem. Luc. 23. 348 (3. 9
4. De Chriſto Barrabba poſtpoſito. Matt. 27.
5. De flagellatione Chriſti 353
6. De Coronatione Chriſti 357
7. De productione Chriſti flagellati & ſpinis coronati coram populo 361

Hebdomas V. Quadrageſimæ.

1. De Euangelio Dominica: de immunitate Chriſti à peccato. Ioan. 8. 365
2. De Chriſti condemnatione. Ioan. 19. 367
3. De baiulatione Crucis 370
4. De Compaſſione piarum mulierum, maximè B. Virginis Matris 373
5. De Chriſto ſub onere crucis ſuccũbente 376
6. de Crucifixione in monte Caluariæ 379
7. De titulo crucis, & iniurijs à Chriſto in cruce toleratis. 382

Dominica Palmarum.

De Euangelio Dominicæ: De *ingressu Christi in Ierusalem*. Matth. 21. 387
2. De *Primo & Secundo verbo à Christo in cruce prolato*. Luc. 23 392
3. De *tertio verbo Christi*. Ioan. 19 396
4. De *Quarto, Quinto, & Sexto Verbo* 400
5. De *excessu amoru à Christo in vltima cœna*. Ioan. 13 405
6. De *Septimo verbo, & morte Christi*. Luc. 23. 407
7. De *Apertione lateris, depositione de cruce, & sepultura*. Ioan. 19. 413

III. PARS MEDITATIONVM,

A Paschate vsque ad octauam Corporis Christi, seu, Dominicam secundam, post Trinitatem:

De mysterijs Resurrectionis, Ascensionis, Missionis Spiritus sancti, Ven. Sacramenti, beneficijs, & nonnullis Attributis Dei.

Hebdomas Paschæ.

1. *In festo Resurrectionis Domini*. De Descensu *Christi ad limbum* 420
2. De *gloriosa Christi Resurrectione* 425

3. De *Apparitione B. V. Matri facta* 431
4. De *Apparitione Angelorum mulieribus facta.* Marc. 16. 436
5. De *Apparitione Christi Maria Magdalenæ facta* Ioan 20. 439
6. De *Apparitione Petro facta* 443
7. De *Apparitione facta duobus discipulis euntibus in Emaus.* Luc 4. 447

Hebdomas I. Post Pascha.

1. De *apparitione facta discipulis ipso die resurrectionis.* Ioan. 20. 450
2 De *eadem apparitione* 453
3. De *apparitione facta die octaua præsente Thoma* 457
4. De *apparitione facta septem discipulis piscantibus.* Ioan. 21. 460
5. De *Petro à Christo vicario constituto* 464
6. De *apparitione facta in monte Galilææ.* Matth. 28. 467
7. De *triplici gaudio B. Virginis, quod habuit de filij gloria, de feruore discipulorum, de spe similis gloriæ* 472

Hebdomas II. Post Pascha.

1. De *Euangelio Dominica: De bono Pastore.* Ioan. 10. 475
2. De *beneficio æternæ prædestinationis* 477
3. De *beneficio Creationis* 481
4. De *beneficio conseruationis* 484
5. De *beneficio redemptionis* 486
6. De *beneficio vocationis ad fidem* 489

7. De

7. *De beneficio iustificationis* 492

Hebdomas III. post Pascha.

1. *De Euangelio Dom. De medico.* Ioa. 16. 494
2. *De beneficio vocationis ad religiosum aliumue pium statum* 496
3. *De dignitate religiosæ vocationis* 499
4. *De vtilitate religiosæ vocationis* 501
5. *De iucunditate religiosæ vocationis* 504
6. *De beneficio peculiaris assistentiæ & finalis perseuerantiæ* 507
7. *De beneficio glorificationis* 510

Hebdomas IV. Post Pascha.

1. *De Euangelio Dominicæ : De promissione Spiritus sancti, eius, q3 officijs.* Ioan. 16. 512
2. *De potentia Dei* 515
3. *De Sapientia Dei* 519
4. *De bonitate Dei* 522
5. *De infinita charitate Dei erga homines maximè electos,* 525
6. *De misericordia Dei* 527
7. *De longanimitate Dei* 530

Hebdomas V. Post Pascha.

1. *De Euangelio Dominicæ : De Oratione.* Ioan. 6. 533
2. *De iustitia Dei* 535
3. *De veritate & fidelitate Dei in promissis* 538
4. *De liberalitate Dei* 540
5. *De valedictione discipulis facta ante ascensionem* 543
6. *De Ascensu Christi in cœlum* 545

7. *De*

7. De Ingressu Christi in cœlum 548

Dominica infra Octauam Ascensionis.

1. De Euangelio Dominica: Ioann. 15. & 16. *Cum venerit Paracletus, ipse testimonium, &c.* 552
2. De *immensa magnitudine gloriæ animæ Christi* 554
3 De *immensa magnitudine beatitudinis gloriosi corporis Christi* 556
4. De *Gaudio Sanctissimæ humanitatis Christi ex participatione gloriæ aliorum Beatorum* 560
5. De *gloria animæ cuiusque beati* 562
6 De *gloria corporis cuiusque Beati* 566
7. De *gaudio quod percipiet quisque electus ex gloria aliorũ Beatorum B. Virginis, Christi Domini, ipsius Dei* 570

Dominica Pentecostes.

1 De *Missione Spiritus Sancti* 574
2. De *Euangelio* Ioan. 3. *Sic Deus dilexit mundum* 577
3. De *Euangelio* Ioan. 10. *Ego sum ostium* 579
4 *De gestis ab Apostolis post acceptum Spiritũ Sanctum ipso die Pentecostes* 581
5. *De præcipuis officijs Spiritus Sancti* 584
6. De *septem donis Spiritus Sancti* 586
7. De *Apparitione Spiritus Sancti sub triplici specie: columbæ, nubis, ignis* 589

In

In festo SS. Trinitatis.

1. De amore SS. Trinitatis erga quemuis electum 591
2. Quod homo peculiariter sit simulacrum, templum, & speculum SS. Trinitatis 594
3. De dignatione Creatoris cooperantis cum creaturis 597
4. Quod Deus sit fons perennis omnis bonitatis in creaturis eluescentis 601

In festo Corporis Christi.

5. De causis instituta huius solemnitatis 604
6 De Euangelio festi: Caro mea verè est cibus. Ioan. 6. 607
7. De amore Christi quo hoc Sacramentum instituit 611

Dominica infra octauã corporis Christi.

1. De Euangelio Dominica, De diuite Epulone & Lazaro. Luc. 16. 613
2. De Præsentia Eucharistia ex comparatione eiusdem cum manna 615
3. Quod sit memoriale & compendium omnium mirabilium Dei 617
4. Quod sit memoriale passionis Christi 620
5. Quod sacra communio sit efficacissimũ medium proficiendi in tri i via perfectionis 622
6. De excellentia SS. Eucharistia quatenus est Sacramentum 624
7. De excellentia eiusdem quatenus est Sacrificium 626

IV. PARS MEDITATIONVM,

Ab Octaua Corporis Christi,

Seu

Dominica secunda post Trinitatem vsque ad Aduentum.

De eminentioribus Christi prædicantis mysterijs. 629.

Hebdomas II. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: *De cœna magna.* Luc 14. 631.
2. *De generali vocatione ad imitationẽ Christi in studio perfectionis* 634.
3. *De peculiari vocatione ad imitationem Christi in studio eximia perfectionis* 636.
4. *De eximia animæ puritate, medijsque eam acquirendi* 638.
5. *De Christo causa exemplari huius puritatis* 641
6. *De Christo causa promerente huius puritatis* 644.
7. *De Christo causa efficiente huius eiusdem puritatis* 646.

Hebdomas III. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: *De oue & drachma perdita* Luc. 15. 647.
2. *De eximia virtutum soliditate, medijsque eam acquirendi* 650

3. De

3. De Christo causa exemplari perfectionis & soliditatis virtutum 653
4. De Christo causa promerente & efficiente huius soliditatis virtutum 655
5. De eximia cum Deo per charitatem vnione, & voluntatis nostra cum diuina conformitate 658
6. De Christo causa exemplari huius eximiæ cum Deo vnionis 662
7. De Christo causa promerente & efficiente huius cum Deo vnionis 663

Hebdomas IV. Post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica: De festuca in oculo. Luc. 6. 665
2. De prædicatione & baptismo Ioānis. Matt. 3. Luc. 3. 667
3. De Baptismo Christi Matth. 3. 669
4. De eodem Christi baptismo 671
5. De secessu Christi in desertum. Matt. 3 673
6. De perfecta fidei dignitate, proprietatibus, & fundamentis. 6 p. med. 1. 1063
7. De actibus fidei perfecte exercendis. 6. p. med. 2. 1068

Hebdomas V. Post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica, De Christo docente ex naui Petri Luc. 5. 675
2. De testimonio Ioannis de Christo, & vocatione prima Andreæ Ioan. 1. 677
3. De Petro per Andream. & Nathanaele per Philippū ad Christū adducto Ioan. 1. 679

4. De *fugatu è templo negotiatoribus.* Ioan. 2. 680
5. De *Nicodemo.* Ioan. 3. 682
6. De *perfecta spei præstantia, conditionibus, & fundamentis* 6. p. med. 3. 1073
7. De *actibus spei perfectè eliciendis, & incitamentis.* 6. p. med. 4. 1077

Hebdomas VI. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio Dominica: De iustitia Pharisæorum.* Matt. 5. 684
2. De *Ioannis testimonio Christo baptizanti dato, & martyrio* Ioan. 3. Matth. 14. 687
3. De *conuersione Samaritana,* Ioan. 4. 688
4. De *Eadem* 691
5. De *initio prædicationu Christi in Galilæa.* Matth 3. 693
6. De *timoris Dei natura, conditionibus, & fundamentis* 6. p. med. 5. 1081
7. De *actibus Timoris Dei, & incitamentis.* 6. p. med. 6. 1086

Hebdomas VIII. Post Trinitatem

1. De *Euangelio Dominica: De 7. Panibus:* Mar. 8. 695
2. De *vocatione Apostolorũ generatim* 697
3. De *vocatione Petri & Andreæ, Iacobi, & Ioannis ad perpetuam Christi sequelam.* Matt. 4. 699
4. De *curato Dæmoniaco.* Mar. 1. 701
5. De *socru Simonis sanata.* Mar. 1. Matt. 8. 702.

6. De charitatis erga Deum praeeminentia, & proprietatibus. 6. p. med. 7. 1089
7. De gradib. charitatis, & mediis eam assequendi 6. p. med 8. 1092

Hebdomas VIII. Post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica: De falsis Prophetis. Matt 7. 706
2. De secessu Christi adorandum. Mar. 1. 709
3. De tribus volentibus sequi Christum reiectis Matt. 8. Luc. 9. 710
4. De duobus demoniacis curatis. Matt. 8. Mar. 5. 711
5. De vocatione Matthaei. Matt 9. Luc. 5. 713
6. De fundamentis perfecti amoris Dei. 6. p. med. 9. 1094
7. De internis amoris actibus perfectè eliciendis. 6. p. med. 10. 1098

Hebdomas IX. Post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica, De villico iniquitatis. Luc. 16. 714
2. De filia Iairi Archisynagogi resuscitata. Matt. 9. Mar. 5. Luc. 8. 717
3. De duobus caecis curatis Matt. 9, 719
4. De sanato Paralytico iuxta piscinam probaticam Ioan. 5. 720
5. De eodem 723
6. De externis actibus amoris Dei perfectè exercendis. 6 p. med 11. 1100
7. De incitamentis amoris Dei. 6. p. med. 12. 1103

Hebdomas X. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dom. De *fletu Christi super Ierusalem*. Luc. 19. 725
2. De *electione* 12. *Apostolorum*, Luc. 6. 727
3 De *sermone Christi in monte generatim*. Matt. 5. Luc 6. 726
4. De *prima beatitudine*. *Beati pauperes* 732.
5. De 2. *Beatitudine*. *Beati mites* 734
6 De *natura, proprietatibus, & incitamentis gaudij spiritualis*. 6. p. med. 13. 1106.
7. De *actibus, & medijs gaudij spiritualis*. 6. p. med. 14. 1109.

Hebdomas XI. Post Trinitatem.

1 De *Euangelio* Dominica. De *Pharisæo & Publicano*. Luc 18. 737
2. De 3. *Beatitudine*. *Beati qui lugent* 739.
3. De 4. *Beatitudine*. *Beati qui esuriunt* 741
4. De 5. *Beatitudine*. *Beati misericordes* 744.
5. De 6. *Beatitudine*. *Beati mundo corde* 747
6 De *natura, conditionibus, & gradibus perfectæ resignationis*. 6. p. med. 15. 1113
7. De *fundamentis perfectæ resignationis*. 6. p. med. 16. 1117.

Hebdomas XII. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio Dominica*. De *surdo & muto*. Mar. 7. 750
2. De 7. *Beatitudine*. *Beati pacifici* 753
3. De 8. *Beatitudine*. *Beati qui persecutionem patiuntur*. 755

4. *De primo Apostolica vocationis munere pargandi.* 757
5. *De secundo vocationis Apostolica munere, illuminandi* 759
6. *De actibus internis resignationis perfectè exercendis.* 6. p. med. 17. 1120
7. *De actibus externis, & incitamentis resignationis,* 6. p. med. 18. 1124

Hebdomas XIII. post Trinitatem.

1. *De Euangelio Dominica. de Samaritano.* Luc. 10. 761
2. *De miserabili lapsu & misericordi reparatione hominis hac parabola mystice representata.* 764
3. *De tertio Apostolica vocationis munere, perficiendi* 768
4. *De excellentia legis Euangelica,* Matth. 5. 770
5. *De recta intentione in exercendis operibus bonis habenda.* Matt. 6. 773
6. *De prastantia, & proprietatibus sinceri zeli honoris Dei & salutis animarum.* 6. p. med. 19. 1128
7. *De fundamentis huius perfecti zeli.* 6. part. med. 20 1131

Hebdomas XIV. post Trinitatem.

1. *De Euangelio Dominica: de decem leprosis.* Luc. 17 775
2. *De prafatione Orationis dominica.* Matt. 6. 779

3. De 1. Petitione: Sanctificetur nomen tuum 781 784
4. De 2. Petitione: Adueniat regnum tuum
5. De 3. Petitione: Fiat voluntas tua 786
6. De zeli honoris Dei, & salutis animarum actibus internis perfectè eliciendis. 6. part. med. 21 1134
6. De eiusdē zeli actibus externis piè exercendis, & incitamentis 6. p. med 22. 1137

Hebdomas XV. post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica: de duobus dominis. Matth. 6. 789
2. De 4. Petitione: Panem nostrum quotidianum 793
3. De 5. Petitione: Dimitte nobis debita nostra 797
4. De 6. Petitione: Et ne nos inducas in tentationem 800
5. De 7. Petitione: Sed libera nos à malo, Amen 803
6. De charitatis erga proximum natura, proprietatibus, gradibus 6. p. med 23. 1140
7. De fundamentis huius fraternæ charitatis. 6. p. med 24. 1142

Hebdomas XVI. post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica. de filio viduæ resuscitato Luc 7. 807
2. De inuitatione Christi ad instanter & fiducialiter orandum. Luc 11. Matt 7 810
3. De angusta porta & arcta via. Matth 7. Luc. 13, 812 4. De

4. De *conuersione* Magdalena Luc. 7. 814
5. De *eadem conuersione* Magd ibid. 816
6. De *actibus internis fraterna charitatis perfectè exercēdis, oppositisq; defectibus fugiendis* 6 p. med. 25 1145
7. De *externis eiusdem actibus piè exercendis, oppositis defectibus cauendis, & incitamentis* 6 p. med. 26. 1150

Hebdomas XVII. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *hydropico curato* Luc. 4. 820
2. De *diuini verbi obseruatoribus*, Matri & *sanguine iunctis à Christo prælatis* Matt. 12. Luc 8. Marc 3. 822
3. De *Nazarenis Christum precipitare volentibus*. Matt. 13 Marc. 6. Luc. 4 825
4. De *missione duodecim Apostolorum* Matt. 9. & 10. 828
5. De *prædictione persecutionū Apostolis imminentium*. Matt. 10. 831
6. De *misericordia eiusq; actibus internis, externisq; piè frequentandis, & incitamentis*. 6. p. med. 27. 1153
7. De *prudentia eiusq; actibus, & incitamentis*. 6 p. med. 28. 1156

Hebdomas XVIII. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *mandato magno in lege*. Matt. 22. 834
2. De *Christo ambulante super aquas*. Matt. 14. Marc. 6. 837

3. De-

3. De *Petro ambulante super aquas. ibid.* 839
4. De *confessione Petri* Matt 16. 842
5. *De Martyrio & cruce ferenda* Matt. 16. vers 21. 845
6. De *Iustitia, eiusq; actibus & incitamentis.* 6. p. med. 29. 1159
7. *De Religione, eiusq; actibus & incitamentis.* 6. part. med. 30. 1162

Hebdomas XIX. post Trinitatem.

1. *De Euangelio Dominica. de Paralytico.* Matth. 9. 847
2. *De Transfiguratione Domini* Matth. 17. Luc. 9. 850
3. *De eadem transfiguratione* ibid. 853
4. *De Lunatico à Christo curato.* Matt. 17. Marc. 9. 855
5. *De contentione discipulorum de primatu.* Matt 18. Mar. 9. 857
6. *De perfecta obedientia proprietatibus, gradibus, & fundamentu.* 6 p. med. 31. 1166
7. *De obedientia actibus internis, externisq; & incitamentis* 6. p. med 32. 1199

Hebdomas XX. post Trinitatem.

1. De *Euangelio Dominica. de veste nuptiali.* Matt. 22. 859
2. De *scandalo vitando* Matt 18. 863
3. De *Christo à Samaritanis non recepto.* Luc. 9. 865
4. De *missis ad prædicandum 72. discipulis.* Luc. 10. 868

5. De

5. De *Exultatione Christi in spiritu, & dulci eius iugo.* Luc. 10 Matt. 11. 871
6. *De proprietatibus, gradibus, & fundamentis gratitudinis* 6. p. med 33. 1173
7. De *actibus gratitudinis internis, externisq; piè exercendis.* 6. p. med. 34. 1175

Hebdomas XXI. post Trinitatem.

1. *De Euangelio Dominica. de Reguli filio.* Ioan 4. 874
2. De *adultera.* Ioan 8. 876
3. De *cæco nato à Christo illuminato* Ioan 9. 879.
4. De *eodem.* ibidem. 882
5. De *Christo in domum Marthæ recepto.* Lucæ 10. 887
6. De *simplicitate & veracitate.* 6. p. med. 35. 1181
7. De *liberalitate.* 6. p. med. 36. 1184.

Hebdomas XXII. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica. *de Rege rationem ponente cum seruo.* Matth. 18. 889
2. De *parabola ficulneæ infructuosæ.* Luc. 13. 892
3. De *muliere 18. annis incurua à Christo erecta sabbatho* Luc. 13. 895
4. De *filio prodigo resipiscente.* Luc. 15. 897
5. De *filio prodigo in gratiam recepto.* ibi. 900
6 De *fortitudine.* 6. p. med. 37. 1186
7. De *Magnanimitate.* 6 p. med. 38. 1188

Heb-

Hebdomas XXIII. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *Numismate census.* Matt. 22. 903
2. De *perfecta abnegatione sui* Luc. 14. 906
3. De *Adolescente diuite.* Matt. 19. Mar. 10. Luc. 8. 908
4. De *pramijs sequentium Christum.* Matt. 19. 909
5. De *petitione Matris filiorum Zebedai.* Matt. 20. 911
6. De *patientia & longanimitatis conditionibus, gradibus, fundamentis* 6. p. med 39. 1190
7. De *actibus internis externisque patientia, & incitamentis* 6. p. med 40. 1193

Hebdomas XXIV. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *Hæmorrhoissa sanata* Matt 9. Mar. 5. Luc. 8. 914
2. De *Zachæo conuerso.* Luc. 19. 917
3. De *Lazaro languente mortuo.* Ioan. 11. 919
4. De *eodem Lazaro resuscitato.* ibidem. 921
5. De *consilio, occasione suscitati Lazari contra Christum habito.* Ioan 11 924
6. De *Natura, conditionibus, & gradibus humilitatis* 6. p med 43. 1106
7. De *fundamentis eiusdem perfectæ humilitatis.* 6. p. med. 46. 1209

Heb-

Hebdomas XXV. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *abominatione desolationis.* Matt. 24. 927
2. De *cœna in Bethania.* Ioan 12. 929
3. De *gestis post solemnem Christi Ierosolyma ingressum.* Matth. 21. Marc. 11. Luc. 19. 931
4. De *superbia & hypocrisi Scribarum & Pharisæorum.* Matt. 23. 934
5. De *ingratitudine & crudelitate Iudæorum in missos ad se Prophetas.* Matt. 23. 936
6. *De humilitatis actibus internis, externisq; perfectè exercendis.* 6. p. med. 47. 1213
7. *De mediis humilitatis obtinendæ, & incitamentis* 6 p med. 48. 1216

Hebdomas XXVI. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *extremo die iudicij.* Matt. 25. 938

Pro hac hebdomada, si occurrat, poterunt vsurpari modi orandi 1. parte meditat. Dominica 3. & 6. post Epiphaniam positi, illo anno omissi. 196 & seqq.

Vel hæ residuæ de Virtutibus meditationes ex 6. parte meditationum sub finem.

2. De *Mansuetudine & clementia* 1203
3. De *Temperantia, Abstinentia, Sobrietate* 1199
4. De *Castitate* 1201

5. De Con-

5. De *Constantia* 1197
6. De *Studiositate* 1219
7. *Taciturnitate & Modestia* 1221

V. PARS MEDITATIONUM,

De Festis B. Virginis, & Sanctorum per annum.

Meditatio generalis de electione, cooperatione, glorificatione cuiusque Sancti 943
In Festo S. Andreæ Apostoli. De *Euangelio.* 677. 679 *& vita eiusdem* 947
In festo S. Francisci Xauerij. De *vita eiusdem* 951
In festo S. Nicolai. De *Euangelio.* 955 *& vita eiusdem.* 957
In festo immaculatæ Conceptionis B. V. Mariæ. *De immaculata Conceptione eiusdem* 960
In festo S. Thomæ Apostoli. De *Euangelio* 457 *& vita eiusdem* 963
In festo Natiuitatis Domini. De *Natiuitate Saluatoris.* Luc. 2. 87
In festo S. Stephani. De *Euangelio* 536 *& de vita eiusdem* 91
In festo S. Ioannis Euangelistæ De *Euangelio* 466 *& de vita eiusdem* 93
In festo SS. Innocentium. 95
In festo Circumcisionis Domini. De *circumcisione pueruli octaua die factæ* Luc. 2. 107

In

In festo Epiphaniæ Domini. 117
In festo Purificationis. B V. Mariæ. De *præsentatione filij* Luc.2. 173. *de exultatione, prædictione & confessione Simeonis & Anne.* 176
In festo S. Matthiæ Apostoli. De *Euangelio.* 457 *& vita eiusdem.* 966
In festo Annuntiationis B. V. Mariæ. De *decreto incarnationis.* 7. *&* 10. *de missione Gabrielis & salutatione B. Virginis.* Luc. 1. 53. 56. 59. *&* 63
In festo SS. Apostolorum, Philippi & Iacobi minoris. De *vita eorum.* 969
In festo Inuentionis S. Crucis De *Euangelio* Ioan. 3. 682
In festo B. Aloysij Gonzagæ Societatis Iesu De *vita eiusdem* 971
In Festo Natiuitatis S. Ioannis Baptistæ. *De vita eiusdem* 975
In festo SS. Petri & Pauli Apostolorum. De *Euangelio* 942 *& de vita vtriusq;* 978
In festo Visitationis B. Mariæ Virginis. De *Visitatione Elisabethæ.* Luc. 1. 74
In festo S. Mariæ Magdalenæ. De *Euangelio.* 814. *&* 816. *& vita eiusdem* 988
In festo S. Iacobi Apostoli. De *Euangelio.* 911 *& vita eiusdem.* 983
In festo S. Ignatij Fundatoris Soc. Iesu. De *vocatione, cooperatione & glorificatione eiusdem* 990

In

In festo S. Laurentij. De *Euangelio.* 995 & *vita eiusdem* 996
In solennitate Assumptæ B. Virginis, & per Octauam.
1. De *triplici obsequio à B. Virgine Christo exhibito* 998
2. De *præparatione B. V. ad mortem* 1000
3. De Dormitione *B. Virginis, & Assumptione quoad animam* 1002
4. De *Magnitudine gloriæ essentialis B. V. & mediis quibus eam est consecuta* 1004
5. De *Assumptione eiusdē quoad corpus* 1006
6. De *Magnitudine gloriæ corporis eius glorificati* 1008
7. De *variis coronis & Laureolis Reginæ cælorum à SS. Trinitate impositis* 1010
8. De *Corona duodecim stellarum eidem impertita* 1013
In festo S. Bartholomæi Apostoli. *de Euangelio. 727 & de vita eiusdem* 1015
In festo Natiuitatis B. Virginis Mariæ, & per Octauam.
1. De *Natiuitate B. Virginis* 1017
2. *De actibus internis externisq; virtutum à B. Virgine in ætate tenera frequentatis* 1021
3. *De quatuor Priuilegiis B. Virgini ab æterno Patre collatis* 1023
4. *De quatuor Priuilegiis eidem à Filio concessis* 1024

5. De

5. De *quatuor Prærogatiuis eidem à Spiritu sancto communicatis* 1026
6. De *quatuor Virtutibus præcipuis B. Virginis erga Deum* 1027
7. De *quatuor Virtutibus eiusdem præcipuis erga seipsam* 1028
8. De *quatuor Virtutibus eiusdem erga proximos* ibid.
In festo Exaltationis S. Crucis. De *Euangelio* 713 *& vita eiusdem* 1030
In festo S. Matthæi Apostoli & Euangelistæ. De *Euangelio* 713 *& vita eiusdem* 1030
1. In festo S. Michaelis. De *Euangelio* 863
2. De *Electione, vocatione, & glorificatione beatorum Angelorum* 210. & 1033
3. De *Studio triplicis perfectionis Angelorum in via* 1035
4. De *tribus Angelorum præcipuis erga homines officijs* 1036
5. De *tribus Angelorum exercitijs erga Deum* 1037
6. De *præcipuis virtutibus Angelorum* 1038
7. De *beneficijs Angelorum Tutelarium in suos clientes* ibid.
In festo B. Francisci Borgiæ. De *vita eiusdem* 1040
In festo SS Apostolorum Simonis & Iudæ. De *Euangelio, & vita illorum* 1043

In

In festo omnium Sanctorum, & per Octauam. *De Euangelio* Matth. 5. 726. 732. 734. 739. 741. 744. 747 753. & 755 *Et de electione, vocatione, iustificatione, & glorificatione Sanctorum* 1046

In festo S. Martini Episcopi. *De Euangelio, & vita eiusdem* 1047

In festo Præsentationis B. V. Mariæ.

1. *De solemni eius oblatione in templo* 1050
2. *De vita eiusdē in templo sanctissima* 1053

In festo S Cathatinæ Virginis & Martyris *De Euangelio* 1056. *& vita eiusdem* 1057

In festo Dedicationis Ecclesiæ. *De Euangelio.* Luc. 19. *p.* 4. *hebd.* 24 *post Trin. medit.* 2. 917. *Et de homine peculiari templo* SS *Trinitatis.* 3. *p. Dominica Trinit. med.* 2. 594

VI. PARS MEDITAtionum.

De Virtutibus. 1061

1. *De perfecta fidei dignitate, proprietatibus, & fundamentis* 1063
2. *De actibus fidei perfectè exercendis* 1068
3. *De perfecta spei præstantia, conditionibus, & fundamentis* 1073
4. *De actibus spei perfectè eliciendis, & incitamentis* 1077

5. De

5. De Timoris Dei natura, conditionibus, & fundamentis 1082
6 De actibus amoris Dei & incitamẽtis 1086
7. De Charitatis erga Deum praeminentia, & proprietatibus 1089
8. De gradibus charitatis & medijs eam assequendi 1092
9. De fundamentis perfecti amoris Dei 1094
10. De internis amoris Dei actibus perfectè eliciendis 1098
11. De externis actibus amoris Dei perfectè exercendis 1100
12. De incitamentis amoris Dei 1103
13. De Natura, proprietatibus, & incitamentis gaudij spiritualis 1106
14. De actibus, & mediis gaudii spiritualis 1109
15. De Natura, conditionibus, & gradibus perfectæ resignationis 1113
16. De fundamentis perfectæ resignationis 1117
17. De actibus internis resignationis perfectè exercendis 1120
18. De actibus externis & incitamentis resignationis 1124
19. De præstantia, & proprietatibus sinceri zeli honoris Dei, & salutis animarũ 1128
20. De fundamento huius perfecti zeli 131
21. De zeli honoris Dei & salutis animarum actibus internis perfectè eliciendis 1134
22. De eiusdem zeli actibus externis piè exercen-

cendis incitamentis 1137
23. De Charitatis erga proximum natura, proprietatibus, & gradibus 1140
24. De Fundamentis huius fraternæ charitatis 1142
25. De actibus internis fraternæ Charitatis perfectè exercendis, oppositisq; defectibus fugiendis 1145
26. De externis eiusdem actibus piè exercendis, oppositis defectibus cauendis & incitamentis 1150
27. De Misericordia, eiusq; actibus internis externisq; piè frequentandis, & incitamentis 1153
28. De Prudentia, eiusq; actibus & incitamentis 1156
29 De Iustitia, eiusq; actibus & incitamentis 1159
30. De Religione, eiusq; actibus & incitamentis 1162
31. De perfecta Obedientia proprietatibus, gradibus, & fundamentis 1166
32. De obedientia actibus internis externisq; & incitamentis 1169
33 De proprietatibus, gradibus, & fundamentis gratitudinis 1173
34. De actibus Gratitudinis internis externisq; piè exercendis 1175
35. De simplicitate & Veracitate 1181
36. De Liberalitate 1184
37. De

37. De *Fortitudine* 1186
38. De *Magnanimitate* 1188
39. De *Patientia & Longanimitatis conditionibus, gradibus, & fundamentis* 1190
40. De *actibus internis externisq; Patientiæ, & incitamentis* 1193
41. De *Constantia* 1197
42. De *Temperantia, Abstinentia, & Sobrietate* 1199
43. De *Castitate* 1201
44. De *Mansuetudine & Clementia* 1203
45. De *naturâ, conditionibus, & gradibus Humilitatis* 1206
46. De *Fundamentis perfectæ Humilitatis* 1209
47. De *Actibus Humilitatis internis, externisq; perfectè exercendis* 1213
48. De *mediis Humilitatis obtinendæ, & incitamentis* 1216
49. De *Studiositate* 1219
50. De *Taciturnitate, & Modestia* 1221

INDEX
EARVM MEDITATIONVM, QVÆ HOC Diario contentæ inseruire possent Recollectioni, aut renouationi spiritus prolixiori, aut breuiori subinde instituendæ.

Pro Via Purgatiua.

Meditationes duodecim. De *Motiuis Contritionis.* 2. *part. meditat. hebd.* Sexages. & Septuages. 210. *vsque ad* 230 & 233 *vsque ad* 249 *excl.*

De *eximia animæ puritate, eiusque causa exemplari, promerente, efficiente* Christo. 4. *p. medit. hebd.* 2. *post Trinit.* 638 *vsque ad* 647 *incl.*

De *Conuersione* Magdalenæ, *binæ.* 4. *part. hebd.* 16. *post Trin.* 814. & 816

De *Fletu Christi super Ierusalem.* 4. *p. hebd.* 10. *post Trin.* 725

De *miserabili lapsu & reparatione hominis, repræsentata in parabola hominis incidentis in latrones & Samaritani.* 4 *p. heb.* 13. *post Trinitatem* 764

De *Filio Prodigo resipiscente, & in gratiam recepto, binæ* 4. *part. hebd.* 22. *post Trin.* 897 & 900

De Timore Dei, bina. 6. part. medit. 5. & 6. 1082. & 1086

Pro Via illuminatiua.

Meditationes binæ de generali & speciali vocatione ad imitationem Christi. 4. part. hebd. 2. post Trinit. 634 & 636

De soliditate virtutum ternæ. 4. par. med. 3. post Trin. 650. 653 & 655. *Præcipua de incarnati, natiq; Verbi mysterijs, ex 1. parte medit. vti, de Decreto & executione Incarnationis,* 7. *De Natiuitate,* 87. *Oblatione,* 173. *& Inuentione Christi duodennis in templo,* 185. *Vocatione,* 117. *& Adoratione Magorum,* 124. *maximè de præcipuis virtutibus à Christo & B. Virgine tunc perfectissimè quoad actus internos præsertim elicitis, ibid. hebdom. 2. & 3. post Epiphan.* 139. *vsque ad* 153 & 156 *vsque ad* 170 *excl.*

De Sermone Christi in monte facilè 14. *med. 4. p. med hebd.* 10. 11. 12. *& 13. post Trin.* 726 *vsque ad* 737

Item præcipua de Virtutibus cuiq; magis necessarijs ex 6. parte seligenda.

Demum pleraq; de præcipuis Dominicæ Passionis mysterijs, maximè proœmiales. nouē de circumstantijs eiusdem. 2. part. hebd. Quinquag. p. 252 *vsque ad* 278 *excl. & hebd. 1. Quadr.* 281 *vsque ad* 292 *excl.*

Vti & de præcipuis Virtutibus à Christo pa-

ziente elicitis, Humilitate, 1209 *& seqq. Patientia,* 1190. *Obedientia,* 1166 *& eq. Charitate,* 1085 *& seq. &* 1140 *& seq. Mansuetudine,* 1203 *Zelo animarum* 1134 *& seq. ex* 6. *part. meditat. desumenda.*

Pro Via vnitiua.

De eximia cum Deo vnione, meditationes terna, 4 *p. medit. hebd.* 3. *post Trinitatem,* 658 *vsque ad* 665 *excl.*

De Mysterys Resurrect. & Ascensionis praecipue 425. 543 *&* 545

De beneficijs Dei duodecim meditationes, 3. *p. med. hebd.* 2. *&* 3. *post Pascha,* 477 *vsque* 494 *excl. &* 496 *vsque* 512

De attributis diuinis, nouem, 3. *part. medit. hebd.* 4. *&* 5. *post Pascha* 515 *vsque* 533 *&* 535 *vsq;* 543 *excl.*

De gloria animæ & corporis Christi, & cuiusque Beati, ibid. *hebd. infra Octauam Ascensionis,* 554 *vsque* 574 *excl.*

De amore SS. Trinitatis erga electos quaterna meditationes, 3 *part hebdom. SS. Trinitatis* 591 *vsque* 594 *excl. Et nonnulla ex* 6. *parte medit. de Amore* Dei, 1089 *vsq;* 1103. *Gaudio spirituali,* 1106 *& seqq. Resignatione,* 1113 *vsq;* 1124 *Zelo gloriæ* Dei, 1128 *& seqq Gratitudine,* 1173 *&* 1175

Ex his e. c. possent meditationes tribus vijs accommodatæ (pauculis ex 2. parte Enchiridij Industriarum ascitis) pro ple-

pleniore 4. hebdomadarum recollectione spiritus sicordinatè disponi: singulis diebus assignando quaternas aut plures (licet binę cum duplici earundem repetitione sufficiant) vt cuique ex ijs suæ deuotioni conuenientiores seligendi sit potestas.

I. Hebdomas.

Pro Via purgatiua.

Dies I.
- 1. *De fine creati hominis,* 685
- 2. *De Medijs finem assequendi,* ex 2 p. induſt. 687
- 3. *De indifferentia erga media,* ſumēda. 691
- 4. *De tempore gratiæ malè impenſo* 766

II.
- 1. *De lapſu Luciferi, & ſequaciū Angelorum, 1. p. med. hebd. Seuptuag.* 210
- 2. *De lapſu protoplaſtorum* 216
- 3 *De damnis peccati Adæ* 220
- 4. *De damnis cuiuſq; peccati mortalis* 222

III.
- 1. *De Morte,* 2. *p. Ench. Induſt.* 693
- 2. *De Iudicio particulari,* ibi. 696
- 3. *De Purgatorio,* ibid. 698
- 4. *De Inferno,* 798. *vel, de Æternitate,* ibid. 797

IV.
1. De grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ, & vilitatis propriæ 224
2. De eadē ex parte benignitatis Dei, & ingratitudinis nostræ 227
3. De malitia peccati infinita 233
4. De frequenti exercitio veræ contritionis. 237

V.
1. De eximia animæ puritate, & medijs eam consequendi 638
2. De Christo causa exemplari huius puritatis 641
3. De eodem, ceu causa promerente illius puritatis 644
4. De eodem, ceu causa efficiente eiusdem. 646

VI.
1. De Magnitudine diuinorum beneficiorum ad contritionem excitandam considerandæ 2. par. heb. 60.
2. De septem Misericordiis in eundem finem expendendis 241
3. De ijs quæ Christus fecit & passus est pro peccatis nostris expiandis 243
4. De infinita amabilitate Dei in eundem finem ponderanda 246

Vel affectus Confessionis: per 2. aut 3. modum orandi, ex 2. p. Enchiridij industriarum, c. 2 §. 4. 525

VII.

VII. 1. De fletu Christi super Ierusalē 725
2. De miserabili lapsu & reparatione hominis 764
3. De filio prodigo resipiscente 897
4. De eodem in gratiā recepto 900
Vel affectus communionis per Tertium modum orandi, ex 2. p. Enchir. Industr. c. 5. §. 5. 589

II. Hebdomas

Pro via illuminatiua,

Præcipuè ex vitæ Christi Mysterijs.

dies I. 1. De vocatione generali ad imitationē Christi in studio perfectionis 634
2. De vocatione speciali ad studium eximiæ perfectionis 636
3. De eximia soliditate virtutum, mediisq; eam consequendi 650
4. De Christo ceu causa exemplari solidatis virtutum 653
5. De eodem ceu causa promerente & efficiente eiusdem 655
II. 1. De decreto incarnationis 7. & 10
2. De consensu B. V. vel de executione incarnationis. 1. par. hebd. 3. Adu. meditat. 5. 6. 59. & 63
3. De Affectibus Christi in momento conceptionis elicitis 69
4. De Affectibus B. Virginis eodem tempore elicitis 72

III.
1. De profectione B.V. cum B. Ioseph in Bethlehem 83
2. De Natiuitate Saluatoris 87
3. De adoratione & Exultatione Angelorum 97
4. De annunciata per Angelos Pastoribus Christi Natiuitate 101

IV.
1. De vocatione Magorum 1. p. in Epiph. Domini 117
2. De Purificatione B.V. & oblatione filij 173
3 De exultatione Simeonis & Annæ 176
4. De Fuga in Ægyptum 179

Vel quomodo Christus & B V. elicuerint affectus perfectissimos humilitatis, 139. & 142. Gratitudinis, 145. & 147. zeli honoris Dei. 156. & 158. & dilectionis proximi. 160. & 163

V.
1. De Christi duodennis Ascensu in templum 185
2. De vita eius priuata vsque ad 30. annum 189
3. Quomodo Christus & B. V. elicuerint affectus amoris Dei 149. & 152.
4. Quomodo exercuerint affectus perfectissima resignationis 165 & 168.

1. De

VI.
1. De Baptismo Christi 669
2. De Secessu, ieiunio & tentatione Christi 278
3. De Vocatione Apostolorum 697
4. De Electione Apostolorum 727

VII.
1. De sermone Christi in monte 726
2. De 1. munere vocationis Apostolicæ, purgandi 757
3. De secundo illuminandi 759
4. De tertio perficiendi 768
5. De Transfiguratione Domini, duplex 850. & 855

III. Hebdomas.

Pro via itidem illuminatiua.

Ex Passionis Dominicæ mysterijs.

dies.
1. De desiderio Christi anhelantis ad passionem 292
2. De persona Christi patientis 252

I.
3. De ijs pro quibus & à quibus passus est 259
4. De ijs quæ passus est generatim 263

II.
1. De causis cur passus sit 268
2. De modo quo passus sit 275
3. De Affectibus in meditanda passione frequentandis 281
4. De virtutibus in Christo patiente imitandis 285

III.
1. De lotione pedum 306
2. De institutione V. Sacramenti 309
3. De tristitia & oratione Christi in horto 316
4 De agonia & sudore sanguineo 319

IV.
1. De Captiuitate Christi 327
2. De deductione ad Annam 330
3. De toleratis in domo Caiphæ 336
4 De fundamentis perfectæ humilitatis 1209
5. De humilitatis actibus internis externisque perfectè exercendis 1213

V.
1. De flagellatione Christi 353
2. De coronatione eiusdem 357
3. De Patientiæ gradibus, conditionibus, &c. 1190
4. De actibus internis externisq; eiusdem 1193

VI.
1. De Christi condemnatione. 367
2. De baiulatione crucis 370
3. De perfectæ obedientiæ gradibus, proprietatibus & fundamentis 1166
4. De actibus eiusdem internis externisque perfectè exercendis 1169

VII. 1. De crucifixione in monte Caluaria 379
2. De septimo verbo & morte Christi, 407
3. De fundamentis perfecti amoris Dei 1094
4. & 5. De actibus eius perfectè exercendis 1098. & 1100

IV. Hebdomas.

Pro via vnitiua.

Dies I. 1. De Descensu Christi ad limbum Patrum 420
2. De gloriosa eius Resurrectione 425
3. De apparitione B. V. Matri facta 431
4. De apparitione Magdalenæ facta 439

II. 1. De apparitione facta duobus discipulis euntibus in Emaus 447
2. De apparitione facta discipulis ipso die resurrectionis 450
3. De apparitione facta 7. discipulis piscantibus 460

4. De apparitione facta in Monte Galilæa 467

III. 1. De ascensione Christi 545
2 De gloria animæ cuiusque beati 562
3. De gloria corporis cuiusque beati 566
4 De gaudio eiusdem ex participatione gloriæ aliorum beatorum 570

IV. 1 De beneficio æternæ prædestinationis 477
2 De beneficio creationis 481
3. De beneficio redemptionis 486
4 De beneficio vocationis ad fidem 489

V. 1 De beneficio iustificationis 492
2. De boneficio vocationis ad Religionem 496
3. De beneficio peculiaris assistentiæ & finalis perseverantiæ. 507
4. De beneficio glorificationis 510

VI. 1. De bonitate Dei infinita 521
2. De charitate Dei erga homines 525
3. De Misericordia Dei 527
4. De liberalitate eiusdem 540

1. De amore SS Trinitatis erga hominem 591
2. Quod homo sit imago, templum, & speculum SS. Trinitatis. 594

VII { 3. De Dignatione creatoris cooperantis cum creaturis 597
4 Quod Deus sit fons p rennis omnis bonitatis in creaturis elucẽtis 601

Ex his compluribus pro longiore 4. hebdomadarum recollectione assignatis, facilè erit cuius seligere aliquas pro octiduana, aut triduana spiritus renouatione, tribus vijs respondentes sibi congruentiores, si pro maiori varietate, præter triplices in 2.p. *Enchir. industr.* assignatas, harum nonnullis vti placuerit, e.c. has aliasue similes.

Pro 8. aut 10. dierum recollectione.

Dies { 1. De *lapsu protoplasterum*, 216. *Aut de fine creationis aut vocationis, p. 2. induſt.* 685
2. De Damnis peccati Ada 210. *aut cuiusuis peccati grauioris* 222
I. { 3 De *malitia peccati infinita* : 33. *Aut. de grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ & vilitatis propriæ* 224
4. De *grauitate peccati ex parte benignitatis* Dei, *& ingratitudinis nostræ* 227
1. De *exercitio veræ contritionis* 237
2 De *Magnitudine beneficiorum expendenda ad contritionem excitandam.* 339

II. 3 De 7. *Misericordijs in eundem finem expendendis* 241
4. De *Infinita amabilitate* Dei in *eundem finem ponderanda* 246
1. De *eximia animæ puritate* 638
2 De *Christo, vt causa exemplari, vel promerente, Vel efficiente eiusdem.* 641. 644. & 646
III 3. De *filio Prodigo resipiscente, & in gratiam recepto* 897. & 900
4. *Affectus confessionis, & communio nuper tertium ferè modum orandi part. 2, industr.* 525
1. De *Vocatione ad imitationem Christi in eximia perfectione,* 634. & 636
2. De *Soliditate virtutum, & mediis,* 650
IV. 3. De *Christo vt causa exemplari huius soliditatis,* 653
4. De *eodem vt causa promerente & efficiente eiusdem* 655
1. De *decreto incarnationis* 7. & 10
2. De *executione eiusdem, aut de consensu B. Virginis* 59. & 63
3. De *affectibus à Christo in momento* concep-

V. conceptionis elicitis, 69
4. De Natiuitate Saluatoris, 87. aut vocatione Pastorum. 101. aut Magorũ 117. Aut de affectibus humilitatis 139. gratitudinis, 145. amoris, 160. resignationis, à Christo infante elicitis, 165. Aut de vocatione Apostolorum, 697. & triplici munere vocationis Apostolicæ, 757. 759. & 768

VI. 1. De ijs quæ Christus passus generatim, 263
2. De Causis cur passus 268
3. De affectibus in meditanda passione eliciendis 281
4. De Christi patientis virtutibus imitandis, part 2. med. 285. Aut de actibus internis, externisque humilitatis, 1213. patientiæ, 1153. Obedientiæ, 1169. charitatis 1145. & 1150. perfectè eliciendis, ad imitationem Christi maximè patientis

VII. 1. De Institutione SS. Eucharistiæ 309
2. De Oratione Christi in horto 315
3. De flagellatione, 353
4 De Coronatione, 357. Aut de eiusdem

dem condemnatione, 350. baiulatione crucu, 370. crucifixione, 379. Morte 407

1. Vel de Christi resurrectione 425. Apparitione Matri facta, 431. Ascensione 545. gloria animæ, 554. vel corporis Christi 55 . aut cuiusque beati 562 & 566

2 Vel de beneficio prædestinationis 477. Creationis, 481. redemptionis, 485. vocationis, 496. glorificationis 510

VIII. 3. Vel de Infinita Dei bonitate 522. charitate 525. misericordia, 527. liberalitate 540

4. Vel de SS. Trinitatis amore, 591 liberalitate 94. dignatione erga hominem 597. & infinita perfectione 601

Pro Triduana recollectione.

I. 1. De grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ, & vilitatis propriæ; part. 2. med. 224. aut benignitatis diuinæ, & ingratitudinis nostræ 227

2. De diuinis beneficijs 239. aut 7. misericordijs expendendis ad contritionem excitandam 241

3. De crebro exercitio veræ compunctionis 237

4. De eximia animæ puritate, mediisque eam consequendi 683
1. De filio Prodigo 897. & 900
2. De infinita amabilitate Dei considerandæ ad excitandam contritionem, 246. Affectus confessionis per 3. modum orandi p. 2. indujr. 525
II. 3. De eximia solidítate virtutū, mediisque eam consequèndi 650
4. De virtutibus certis e.c. Humilitatis, 1213 patientiæ 1193. fraternæ charitatis, 1145. & 1150. Obediētiæ. 1169. cuique magis necessarijs perfectè exercendis, quæ sumenda ex 6. parte meditationum
1. Vel de actibus amoris, 1098. & 1100. Religionis, 1162. zeli gloriæ Dei. 1131. & 1137. Resignationis 1120. & 1124. perfectè exercendis
2. Vel de beneficio vocationis, aliove ex prædictis 496 &c.
III. 3. Vel de Bonitate, Charitate Dei, aliove attributo 522. 525
4. Vel de amore SS. Trinitatis erga hominem, vt supra 591. &c.

Pro

INDEX.

Pro menstrua aut hebdomadaria vnius diei recollectiuncula, (præter multiplices illas in Enchiridio industriarum sparsim traditas) seruient pleræque prædictarum, & omnes ferè Dominicis & Festis diebus assignatæ.

(·.·)

PRIMA

PRIMA PARS MEDITATIONVM

AB ADVENTV VSQVE ad Septuagesimam.

De præcipuis Verbi incarnati, nati, & priuatam vitam agentis, mysterijs.

SIcut omnium mirabilium Dei operum mirabilissimum, omnium diuinorum beneficiorum diuinissimum, omnium sublimium mysteriorum sublimissimum est incarnati, & nati ex Virgine, æterni Verbi mysterium; sic conueniens est, vt anima eiusdem, tenerrimo pietatis sensu, intimo gratitudinis affectu, supremo amoris excessu, ab omnibus veris, germanisque Ecclesiæ filijs recolatur memoria: neq; id solùm per ardentem piorum affectuum admirationis, reuerentiæ, gratitudinis,

amoris, aliorumque frequentationem, verùm etiam per ſtrenuam virtutum eiuſdem Verbi incarnati imitationem.

Ad quod vtrumque facilius aſſequendum, plurimum conferent ſequentes de præcipuis Filij Dei Incarnati, nati, vitamque priuatam agentis myſterijs, eximijsque virtutibus aſſignatæ in ſingulos dies à prima Dominica Aduẽtus vſque ad Septuageſimam meditationes, ſi attentè ſingulę expendantur, affectus in ijs inſinuati deuotè eliciantur, piaque inde concepta deſideria, interdiu ſępiùs renouentur, & in praxin redigantur. Omnes enim, etiamſi aliæ alijs prolixiores, aliæ ſuccinctiores ſint, & ſolidorum diſcurſuum, ſimul ac piorum affectuum valdè feraces, & ad heroica, eximias Saluatoris noſtri virtutes imitandi deſideria concipienda efficaces eſſe deprehendentur.

Do-

Dominica I. Aduentus.

2. Hebdomadæ Aduentus.

De ingressu Christi in Ierusalem. Mat. 21.

Quam vide Domin. Palmarum. 2. part. Meditat.

Vel sequens:

De æterno Dei consilio circa hominis creationem, eiusdemque lapsi reparationem.

I. Meditatio.

PRæmissa oratione præparatoria, iuxtà industrias meditandi, breuiter formanda in quauis meditatione præsupponuntur tria præludia, in materia historica; quorum Primum est historiæ breuis rememoratio. Secundum, imaginatio aliqua materiæ accommodata, qualis in hac & sequentibus de incarnationis mysterio meditationibus esse posset visio imaginaria Dei trini & vnius in throno splendidissimo residentis, iride, symbolo misericordiæ, tribus coloribus, potentiæ, sapientiæ, bonitatis distincta circumdati, sortem miserabilium hominũ, humi iacentiũ, vulne-

Apoc. 4.

ratorum, semiuiuorum miserè in peccatis pereuntium, paternè miserantis. Tertium, est petitio gratiæ eliciendi affectus congruos in singulis insinuatos pro cuiusque deuotione, & spirituali necessitate.

I. PVNCTVM. Deus trinus & vnus decreuit ab æternitate duas creaturas diuinæ suæ gratiæ & gloriæ capaces, Angelicam & humanam condere in tempore. Circà quod expendendum, quòd Deus sibi sufficientissimus, nullius indigens, vniuersa propter semetipsum o-

Prou. 16. perans, à nullo dependens, non ex necessitate vlla vel indigentia, sed ex fœcunditate & abundantia infinitæ bonitatis suæ & liberrimo voluntatis beneplacito has duas naturas ab æterno constituerit ad imaginem & similitudinem suam creare, & quidem adeò nobiles memoriâ, intellectu, liberâ voluntate, tot tantisque naturæ dotibus præditas & consequenter omnes & singulos Angelos & homines talibus peculiarib. donis ornatos, tali loco, tali tẽpore, prout iam constat esse factum, ac deinceps fiet quoad homines nascituros vsq; ad mũdi consummationem: ad finem supernaturalem adeò sublimem, scilicet ad Creatorem suum cognoscendum, amãdum,

possi-

possidendum per fidē, spem, charitatem in viâ; per visionem, amorem & fruitionem beatificam in patriâ. Quàm gratuita & infinita illa diuina bonitas! quàm mira & inæstimabilis illa charitas! quàm meritò ab omnibus Angelis & hominibus, imprimisque à te, tot specialibus gratijs gratis præuento, talis amator esset redamandus? Hic excitandus affectus admirationis, amoris, zeli gloriæ Dei, iuxta induct. medit. c. 5. 6. 7.

II. Ad finem illum vltimum consequendum præordinauit ab æterno vtriusque tam Angelicæ quàm humanæ naturæ suauia, & efficacia media cuique proportionata. Vbi considera quot, quàm varijs, quàm eximijs supernaturalibus gratiæ donis omnes & singulos Angelos in cœlo empyreo ab initio cōditionis suæ statuerit decorare, habitus fidei, spei, charitatis, religionis, aliarumque virtutum in impari quidem, sed excellenti gradu singulis pro inscrutabili consilio voluntatis suæ infundendo, scientiam eximiam diuinorum mysteriorum, & plurimarum rerum supernaturalium ijsdem impertiendo: quot quantisque item donis supernaturalibus protoplastos parentes in ter-

restri paradiso decreuerit ornare, fidem spem, charitatem, virtutes omnes supernaturales, omniumq; charismatum Spiritus Sancti plenitudinem, cum insignium rerum diuinarum humanarumque scientia largiter infundendo, stolam innocentiæ originalis superaddendo: insuper tot ijs ad finem vltimum pertingendi assignando vias, quot conditurus esset creaturas. Quam immensa illa Dei liberalitas! quanta illi proindè gratiarum actio debetur! Hic excitandus affectus gratitudinis, & contritionis, de nostra, omniumque ingratitudine, pro tot tantisque gratijs.

III. Præuidens Deus vtriusque prædictæ creaturæ donis acceptis ex propria liberi arbitrij electione abusurę lapsum, ab æterno constituit in angelos præuaricantes exferere rigorem iustitiæ; ergà hominem lapsum ostendere superabundantiam misericordiæ. Hic primum expendenda infinita Dei iustitia, qui vti in tempore *Angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciandos*: sic ab æterno decreuit eos absque vlla spe veniæ vnquam obtinendæ post primum peccatum reprobare, æternumque à facie sua proijcere. O quàm verè

2. Petr. 2.

iusti-

iustitia tua, sicut montes Dei, & iudicia tua abyssus multa ! Hic concipiendus castus timor Domini, & horror cuiusuis peccati. Psalm. 35.

Deindè ponderanda immensa Dei misericordia erga homines iam infixos in limo profundi, & reos gehennæ ignis, quos ab æterno interitu vindicare tam misericorditer decreuit, & quidem gratis ex abundantia gratuitæ benignitatis suæ. O quam verè dixit Apostol. *apparuit benignitas & humanitas Saluatoris nostri Dei, non ex operibus iustitiæ, quæ fecimus nos, sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit* ! His expensis excitanda compunctio de nostra ingratitudine pro tanta misericordia exhibita, cum spe veniæ & gratiæ obtinendæ. Tit. 3.

De decreto Incarnationis Filij Dei. II.

IDEus trinus & vnus non solùm statuit ab æterno hominis lapsi misereri, sed ex lapsu eius malo omnium maximo elicere maximum bonum ad maximam suam, hominisque gloriam; & diaboli, per quem homo seductus erat, confusionem: idque duas potissimum ob causas, quarum prima erat, quod culpam, pœnamque præuaricationis Adæ præuideret in posteros eius transfundendam, ideoque

que ob vnius culpam omnes æternæ mortis reos nascituros, miserèque perituros, adeoque spectabilem hunc mundum vniuersum hominis caussâ conditum fine suo frustrandum, nisi misericordia tantæ humani generis miseriæ subleuandæ exhiberetur: altera, quod præuideret, hominem non ex propria malitiâ & proterniâ peccaturum, sed astutiâ diaboli eius felicitati inuidentis, & in Deum ipsum rabiem suam exercentis ad peccatum inducendum. Reuerenter hic suspiciendum inscrutabile consilium infinitæ sapientiæ Dei, qui *melius iudicauit de malis benefacere, quam mala nulla permittere. O altitudo diuitiarum sapientiæ & scientiæ Dei, quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles viæ eius!* Affectus admirationis, gratitudinis subiungendi.

D. Aug. Ench. ca. 25. 26. 27 Rom. 11.

11. Idem Deus in arcano æternoq; inscrutabilis sapientiæ suæ consilio prouidens plurima reparationis humanæ media, cuiusmodi erant, ex merâ misericordiâ culpam condonare: aut creare nouum hominem, qui pro cæteris satisfaceret: aut Angelo alicui hanc curam demandare, elegit conuenientissimum & excellentissimum, videlicet incarnationem vnigeniti Filij, qui ho-

mo

mo factus pro homine lapso, ex rigore iustitiæ superabundantissimè satisfaceret, vt *vbi abundauit delictum, superabundaret & gratia.* Rom. 5. O infinita Dei bonitas & misericordia, quantum abundantiâ pietatis tuæ nostras excedis spes & vota! O felix culpa, quæ talem ac tantum meruit habere redemptorem! O quantus tanto amori reciprocus debetur amor! Affectus amoris Dei, zeli perfectè ei per omnia placendi exercendi.

III. Filius Dei in eodem arcano Sanctissimæ Trinitatis consilio vltrò se offert æterno Patri ad tam arduum redemptionis humanæ opus suscipiendum eo tempore & modo, quo iam fide constat esse peractum, iuxtà illud: *Sacrificium & oblationem noluisti, aures autem perfecisti mihi:* vel *corpus autem aptasti mihi, tunc dixi, ecce venio: in capite libri scriptum est de me, vt faciam Deus voluntatem tuam.* Psal. 29. Hebr. 10. Et D. Bernard. *Quid agat Filius videns pro se zelare Patrem, & nulli penitus parcere creaturæ? Ecce, inquit, occasione mei creaturas suas Pater amittit, altitudinem meam primus Angelus affectauit, & populum qui sibi crederet habuit: sed continuo Patris zelus grauiter vindicauit in illum, percutiens eum pariter cum omnibus suis plagâ incurabili, castigatione crudeli. Scientiam* Serm. 1. de Aduentu.

quoque, quæ nihilominus mea est, surripere homo voluit: & ne illi quidem misertus est, nec pepercit oculus eius. Nunquid de bobus cura est Deo? Duas tantum fecerat nobiles creaturas rationis participes, capaces beatitudinis, Angelum videlicet atque hominem: sed ecce propter me Angelos perdidit multos, homines vniuersos. Ergò vt sciant, quia & ego diligo Patrem: per me recipiat, quos quodammodò propter me amisisse videtur. Si propter me tempestas hæc orta est (ait Ionas) tollite me, & mittite in mare. omnes inuident mihi. Ecce venio: & talem eis exhibeo memetipsum, vt quisquis inuidere voluerit, quisquis gestierit imitari, fiat ei æmulatio ista in bonum. His expensis, affectus gratitudinis, amoris, resignationis subdendi.

Ion 1.

III. *De eodem decreto Incarnationis*, ex D. Ber. ser. 1. De Annunc.

VT hoc maximum pietatis Sacramentum luculentiùs apprehendatur, affectuosiusque expendatur, expedit ex D. Bern. l. c. in illud: *Misericordia & veritas obuiauerunt sibi, iustitia & pax osculatæ sunt*: hoc decretum in arcano Sanctissimæ Triados consilio sic factum humano more nostro considerare.

Psal 38.

I. Præ-

I. Pręuiso lapsu Adæ astutiâ diaboli decepti, hinc diuina misericordia & pax Patrem misericordiarum his pijs susurris ad misericordiam misero exhibendam instigabant: *Nunquid in aternum proijciet Deus, aut non apponet, vt complacitior sit adhuc? Nunquid obliuiscetur misereri Deus, aut continebit in irâ misericordias suas?* En miseratione eget creatura rationalis, quoniam misera facta est & miserabilis nimis. *Vbi misericordia tua antiqua Domine?* Vt quid ergò me genuisti Pater, cuius miserationes super omnia opera tua, citius perituram? scit enim veritas ipsa, quoniam misericordia tua perijt, & nulla est, si non aliquando miserearis. Isthinc verò iustitia & veritas accinctæ gladio ancipiti ad faciendam vindictam contrà instabant, & clamore valido vociferabantur: vsquequo peccatores Domine, vsquequo peccatores gloriabuntur, effabuntur, & loquentur iniquitatem? oportet impleri sermonem, quem locutus es, *qui fidelis es absq; vlla iniquitate, iustus & rectus.* Totus moriatur Adam necesse est cum omnibus, qui in eo erant, qua die vetitum pomum in præuaricatione comedit. Quis enim nesciat, quod si prædictam

Psal. 76.

Psal. 88.

sibi prævaricator sententiam mortis evaserit, perijt, nec permanebit in æternum veritas tua. *Conuertantur peccatores in infernum, omnes gentes qui obliuiscuntur Deum. Iustus es Domine & rectum iudicium tuum. Iustitiam ergo diliges, & oculi tui videant æquitatem.* Quid hic faceret Pater infinitè misericors & iustus: in partes misericordiæ & pacis concedere innata quidem suadet benignitas: at in præiudicium iustitiæ id attentare congenita vetat veritas. Et tactus dolore cordis intrinsecus, ingemiscens ait: *pœnitet me fecisse hominem.* O inæstimabilem peccati grauitatem, quæ infinitam sic contristat bonitatem, lacessit iustitiæ gladium, claudit misericordiæ sinum! Affectus intimæ contritionis hic exercendus.

Psal. 9.
Psal. 118.
Psal. 10.

II. Audiens hanc grandem controuersiam Vnigenitus Patris, præuidensque peremptorium æternæ mortis decretum in hominem prævaricatorem moxferendum, nisi illi misericordia exhiberetur, simulq; sentiens paterna viscera commoueri, atque in mitiorem partem propendere, suoque insuper totius litis decisionem relinqui arbitrio, pro infinitâ suâ sapientiâ in hanc formam decretoriam concepit sententiam:

am: Hæc dicit: Perij, si Adam non moriatur: & illa dicit: perij, nisi misericordiam consequatur. Fiat mors bona, & habet vtraque quod petit: quod fiet, si ex caritate innocens moriatur quis, qui nihil debeat morti. Obstupuêre omnes in verbo sapientiæ, & forma iudicij, cùm manifestum esset, nullam eis querimoniæ ansam relinqui, si fieri posset, quod vtraque petebat, per eum scilicet, qui innocens ex caritate, non necessitate moreretur. Sed eheu! cùm iam vicisse misericordia, & præuaricator respirasse videretur, en noua oritur controuersia tantò desperatior, quantò intricatior. Quæritur, & nusquam inuenitur ille innocens, qui mori velit non ex debito, sed ex voluntate, non ex malo merito, sed beneplacito suo. Circumit veritas orbem terræ, & nemo reperitur mundus à sorde, nec infans, cuius est vnius diei vita super terram. *Omnes declinauerunt, non est qui faciat bonum, non est vsque ad vnum.* Psal. 13. Sed & misericordia cœlum omne perlustrat, & in Angelis quoque, ne dixerim prauitatem, minorem tamen inuenit charitatem. Quid in re adeò desperata faceret misericordia? pergit nihilominus vrgere Patrem misericordiarum,

suggerens posse talem innocentem hominem ex nihilo, non ex vitiatâ stirpe Adæ, diuinâ potentiâ facilè creari, eâque innocentiâ & charitate donari, aut Angelum aliquem similibus donis ornari, qui velit ac possit innocens ex charitate pro nocente homine mori. Contrà excipit Iustitia; Iustitiæ Dei infinitæ lęsæ ex iustitiâ satisfaciendum: id verò fieri nullo modo posse à quouis homine, aut Angelo quantumuis innocente, iusto & sancto, cùm infinitæ sit sanctitatis: oportere itaque illum, qui pro illatâ infinitæ maiestati Dei iniuriâ velit ex iustitiâ satisfacere, esse quoque infinitæ dignitatis. O incomprehensibilem peccati enormitatem, quod à nulla pura creatura condignè potest expiari! Hic horror peccati cuiusuis concipiendus, cum spe veniæ, & zelo satisfaciendi diuinæ iustitiæ.

III. Iam conclamatum videbatur de ancipiti causa humani generis, (vbi enim talis innocens infinitæ dignitatis reperiretur?) iam in secreto regalis cubiculi Deitatis in præuaricatorem hominem æternæ damnationis sententia parabatur; cùm ecce Pax suggerit: non est inter creaturas etiam possibiles vllus talis innocens, qui facere pos-

possit ac velit bonum hoc, vt moriatur pro nocente, & infinitæ Dei iustitiæ satisfaciat, non est vsque ad vnum. Qui consilium dedit, ferat auxilium. Sensit hoc verbum, quod scrutatur omnia, etiam profunda Dei, audijt vnigenitus Patris. Quid faceret? misericordia motus ait: me me pœna illa mortis subeunda manet, mihi incumbit pœnitentiam agere pro homine, quem creaui, non est qui possit reparare eum, nisi qui creauit: moxque se offert æterno Patri ad naturam humanam assumendam, in eaque assumpta pro homine lapso ex iustitia satisfaciendum. Annuit gratulabundus Pater cum Spiritu Sancto: sicque communi consensu concluſum est, vt Verbum caro fiat, hominemque ex rigore iustitiæ redimat. O inæstimabilem bonitatem, liberalitatem, charitatem! Quanta illi debetur dilectio, gratiarum actio, resignationis promptitudo? Hi affectus ad longum possunt hic exerceri.

De primo motiuo Incarnationis Verbi, quod est maxima indè resultans Dei gloria. IV.

I. PRimarium motiuum Incarnationis Verbi à Sanctissima Trinitate

re ab æterno decretæ, fuit maxima indè resultans diuinæ maiestatis gloria. Quia hoc Incarnati Verbi mysterium est supremum inter omnia admiranda opera diuinitatis, ideoque ab Apostolo appellatur *magnum pietatis Sacramentum*, quo maius aliquid à tota Dei potentia nec fieri potest, nec æquale vnquam factum est, aut fiet. In eo enim natura humana in Christo ineffabili modo ad thronum Dei, ad naturalem filiationem, ad dignitatem & virtutem operandi, merendi, sanctificandi animas diuinam euehitur, cùm per vnionem hypostaticam assumatur à Verbo in vnitatem personæ, sicq; fiat homo Deus. Quo quid admirabilius, quid diuinius concipi potest? O quanta indè elucet diuinæ potentiæ supereminentia! quãta Dei ergà hominem dignatio, quanta dilectio, in cuius gratiam sic exserere brachium omnipotentiæ suæ ab æterno decreuit ad manifestandam gloriam suam, diuinumque suum esse, non solùm per gratiam accidentaliter, sed per vnionem hypostaticam substantialiter communicandum! Affectus hic excitandi gaudij de diuina gloria, amoris, gratitudinis, zeli gloriæ Dei propagandæ.

II. Quia Deus infinitè laudabilis, hono-

ra-

norabilis, amabilis, per hoc incarnationis mysterium infinitè laudatur, honoratur, amatur. Cùm enim Deus sit infinito cultu, adoratione, honore, amore, obsequio, gloriâ dignus, nec hæc illi ab vllâ purâ creaturâ etiam possibili, vt potè finitæ dignitatis, vnquam possint exhiberi, æterno suo consilio voluit Filius Dei fieri homo, vt sic ipse Deus & homo in naturâ humanâ assumptâ infinitæ dignitatis diuinæ maiestati condignum infinitumque cultum, adorationem, honorem, amorem, obsequium, gloriamque deferre posset. O quàm ardens fuit, quàm igneus Filij Dei zelus gloriæ æterni Patris infinitè promouendæ! Zelus gloriæ Dei, gratitudo.

III. Quia ex hoc eodem mysterio elucent clarissimè præcipuę perfectiones diuinæ, in quarum manifestatione Dei glorificatio potissimum consistit. Nam Deus in hoc mysterio 1. luculentissimè nobis ob oculos posuit omnipotentiam suam, quod hominis honorandi & ditandi caussâ, summum quod potuit fecit, vt Deus fieret homo, & homo Deus.

2. Sapientiam inuestigabilem, in adinuentione tam admirabilis medij humanum genus liberandi & exaltandi, in con-

concilianda infinita misericordia & infinita iustitia: in rebus adeò dissitis, Deo & homine, passibili & impassibili, æterno & temporali tam arctè copulandis.

3. Bonitatem infinitam, summè se humanæ naturæ per vnionem hypostaticam communicando, simulque cum toto hominum genere cognationem contrahendo.

4. Charitatem, Filium suum dando, arctissimeque naturam nostram sibi vniendo.

5. Misericordiam, ad miserias nostras reparandas sic nobis condescendendo, vt earum capax fieri dignatus sit, & particeps, sicque *disceret compati infirmitatibus nostris tentatus per omnia absq; peccato.* Hebr. 5.

6. Iustitiam summam, in se debita peccatorum nostrorum transferendo, ac pro ijs ex rigore iustitiæ superabundantissimè satisfaciendo.

7. Sanctitatem infinitam, omnis sanctitatis, innocentiæ, perfectionisque omnium virtutum viuum exemplar in Verbo incarnato nobis ad imitandum proponendo. Repetendi prædicti affectus gaudij, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei.

De

V.

De secundo motiuo Incarnationis, quod est hominum redemptio, & à peccatis pœnisque peccatorum liberatio.

1. FIlius Dei, cum Patre, & sancto Spiritu, præuidens ab æterno Adę peccatum, illiusq; in omnes posteros trãsfusionem, simulque omnium & singulorum hominum, ex corruptâ stirpe vsque ad finem sæculi progignendorum peccata liberè committenda tot, tam multiplicia, tam enormia, tam horrenda; decreuit ab æterno ex voluntate eiusdem Patris, & Spiritus sancti, in natura humana passibili & mortali assumpta, ex rigore iustitiæ pro ijs omnibus satisfacere, tam ærumnosum triginta trium & amplius annorum exilium subeundo, tam mira faciendo, tam dira patiendo, tam atrocem mortem sustinendo, prout in tempore factum credimus. O quanta peccatorum nostrorum grauitas & malitia! quanta nostra stupiditas & proteruia! Rectè D. Bernard. *Ex consideratione remedij, periculi mei æstimo quantitatem. Nesciebam, sanus mihi videbar, & ecce mittitur Virginis Filius, Filius Dei altissimi, & iubetur occi-*

Ser. 3. de nat. Domini.

occidi, vt vulneribus meis pretioso sanguine balsamo medeatur. Agnosce ô homo quam grauia sint vulnera, pro quibus necesse est Dominum Christum vulnerari. Si non essent hæc ad mortem, & mortem sempiternam, nunquam pro eorum remedio Filius Dei moreretur. Quam ardens proindè zelus tibi concipiendus peccata expiandi præterita, cauendi futura, compensandi commissa per bona opera?

II. Præuidens item grauissima vulnera per Adæ præuaricationem posteris inflicta, ignorantiam in intellectu, malitiam in voluntate, concupiscentiam in appetitu concupiscibili, & propensionem ad malum, infirmitatem in irascibili, & auersionem à bono: item pœnas ærumnasque ex culpâ originali, & actualibus singulorum peccatis promanare solitas, vti sunt pronior lapsus in plura, & grauiora peccata, peccandi consuetudo, in peccatis obduratio, impœnitentia, desperatio, perpetuus conscientiæ remorsus, aliasque corporales miserias penè innumeras, vti sunt morbi, bella, fames, mors, misericordiâ motus ab his quoque nos liberare ab æterno decreuit, idonea remedia prouidendo, nostrasque miserias absque peccato in se

se expiandas suscipiendo. Gratitudo, Amor.

III. Præuidens similiter omnes pœnas damni & sensus singulis singulorum peccatis debitas, quas æternùm essent subituri, commiseratione tactus statuit eas quoque voluntarijs in passibili carne assumptâ pœnis expiare, idoneaque media eas euadendi promereri. Quam ingens misericordia Dei & Saluatoris nostri, quâ ab æterno decreuit ab æternis cruciatibus nos tam misericorditer liberare. Quam verè dixit regius vates: *Misericordia Domini ab æterno in æternum super timentes eum!* Affectus gratitudinis, amoris, zeli satisfaciendi in hac vitâ diuinæ iustitiæ per opera supererogationis. Ps. 102.

De tertio motiuo incarnati Verbi, quod est hominum instructio, atque ad imitationem sui prouocatio. VI.

Filius Dei, cum præsciret homines originali labe corruptos, pronos fore *ad omne malum ab adolescentia sua*, tardos verò ad omne bonum, atque ità excæcandos quoad intellectum, deprauandosque quoad voluntatem, vt nec quæ agenda

agenda omittendaque sint, satis videre possint, multò minus quæ recta viderint exequi velint, decreuit ex consensu Patris & Spiritus Sancti assumere humanam naturam, eo modo, ijs cum circumstantijs, vti nunc factum scimus, vt doceret omnes homines, cuiusque ætatis, conditionis, status, sexus, ordinis, omnem perfectionem cuique congruentem: idque ex incensissimo zelo maioris gloriæ Patris, maioris omnium nostrum perfectionis, & consequenter maioris gratiæ in hac vita, gloriæque in altera.

I. Ac primum quidem in via purgatiua decreuit vita sua innocentissima clarissimum nobis exhibere speculum omnis innocentiæ & puritatis conscientiæ: sic cauendo omnem minimæ etiam imperfectionis suspicionem, vt dicere auderet etiam inimicis suis curiosissimè omnem eius agendi rationem ex inuidia & calumniandi rabie obseruantibus: *Quis ex vobis arguet me de peccato?* sic deflendo & in se expiando aliena delicta: sic præcauendo omnes peccandi occasiones, licet esset impeccabilis; tanto zelo peccatores ad pœnitentiam adducendo. Quam merito ergò is imitandus in studio maioris puri-

Ioan. 8.

tatis

tatis indies acquirendæ! Hic zelus, præmisso affectu gratitudinis & amoris, hic vrgendus.

II. Deindè in via illuminatiua statuit similiter absolutissimum nobis dare exemplar omnium solidarum virtutum, nosque ad sui imitationem prouocare, exemplo suo nos docendo modum exercendi eos quoad actus internos & externos in omni genere obiectorum, etiam maximè arduorum, omni oblata & quæsita occasione, ergà Deum, nosipsos, & proximos, idque purissima cum intentione, perfectissima attentione, flagrantissima deuotione, omnium virium mentis & corporis maximè strenua applicatione. Zelus proficiendi generatim in exercitio virtutum secundum exemplar Christi hic exercendus.

III. Denique in via vnitiua similiter statuit nobis proponere perfectissimam ideam arctissimæ cum Deo principio, fine, ac centro nostro vnionis, intimæ familiaritatis, nostræque voluntatis cum illius diuina omnimodæ conformitatis, proponendo nobis modum exercendi, purissimè, intensissimè, constantissimè, insatiabilissimè actus internos & externos charitatis

Dei,

Dei & proximi, resignationis, zeli diuinæ gloriæ, & salutis animarum, gratitudinis, familiaritatis cum Deo in deuotionis exercitijs: idque ex eodem supradicto zelo maioris amoris, honoris, & beneplaciti Patris, maioris nostri meriti, gratiæ & gloriæ. Quam meritò ergò & hic zelus à te exercendus nunc, imò tota vita frequentandus?

VII. *De quarto motiuo Incarnati Verbi quod est impetratio omnium bonorum gratiæ & gloriæ.*

FIlius Dei similiter præuidens maximam hominum fragilitatem ex peccato Originali oriundam, vt quæ recta viderint, velintque, absque peculiaribus gratiæ præsidijs præstare minimè valeant, decreuit in eodem illo æterno arcanoque sanctissimæ Trinitatis consilio in humana natura passibili assumenda, prout iam factum constat, copiosam omnibus impetrare gratiam ad maiorem perfectionem, gratiam, gloriamque adipiscendam necessariam.

I. Proindè primo ab æterno statuit omnibus promereri sufficientem, plurimis insuper superabundantem gratiam requisitam ad veniam peccatorum, vitæque

tæque emendationem impetrandam; ad solidum in virtutibus progressum faciendum, ad continuum charitatis & gratiæ sanctificantis seu habitualis augmentum acquirendum, tot Sacramenta in hos fines instituendo, tot auxilia actualis gratiæ suppeditando, tot impedimenta peculiari sua prouidentia remouēdo: & quidem has omnes gratias, & media tot, tam suauia & efficacia omnimodæ perfectionis assequendæ statuit promereri nobis tot tantisque heroicis desidetijs, & actibus internis, tot externis operibus & laboribus, tot doloribus, iniurijs, cruciatibus toleratis, quorum omnium obsequiorum singula erant infiniti valoris, idque ex gratuita dilectione, zelo gloriæ Patris, ad finem adeò sublimem, gratis absque vllis nostris meritis. O ingens amor! ô inexhausta liberalitas! Affectus excitandi, amor, gratitudo, feruor proficiendi in via perfectionis.

II. Deindè prospiciens hominum summam in bonis cœptis inconstantiam, statuit itidem ab æterno ijsdem præfatis modis promereri electis donum finalis perseuerantiæ, cum omnibus medijs requisitis ad constanter continuandum studium progrediendi in triplici

via perfectionis, conatumque contendendi vsque ad mortem, ad apprehendendum brauium æternæ retributionis. Affectus hic eliciendi gratitudo, spes perseuerantiæ, constans feruor semper in spiritu proficiendi.

III. Denique consequenter ex eodem gratuitæ dilectionis affectu decreuit ab æterno ijsdem modis promereri omnibus & singulis sufficientem, electis insuper superabundantē gratiam ad gloriam cuiusque meritis proportionatam pertingendi; imò peculiaria gratiæ subsidia necessaria ad singulos gloriæ gradus, quos vllus electorum vnquam assecuturus esset, promerendos. O ineffabilis charitas, & prouidentia tua Deus, quâ ab æterno vnumquemque electorum sic curas, tanquam solum cures: & sic omnes tanquam singulos, ab æterno cuique impetrare statuendo, & præordinando omnia & singula media tam suauia & efficacia ad veniam, gratiam, perseuerantiam, gloriamque indipiscēdam requisita! Affectus amoris, spei, gratitudinis, zeli Deo per omnia placendi hic renouandi.

Domi-

2. Hebdomadæ Aduentus.

Dominica II. Aduentus.

De signis extremi iudicij. Luc. 21.

I. Meditatio.

I. QVantò gratiosior fuit primus Filij Dei Incarnati aduentus ad mundum saluandum, tantò terribilior erit secundus ad eundem iudicandum. Nam quantò humilior, mansuetior, benignior apparuit in primo, tantò sublimior, iustior, rigidior apparebit in secundo: quod indicant complura signa illum præcessura, quæ si tam horrenda futura sint in cœlo, aere, terra, mari, quanto magis horrendum erit ipsum extremum his præsignatum iudicium? de quibus rectè D. Greg. *Multa debent mala præcurrere, vt malum valeant fine fine nunciare. Et quia omnia cõsummanda sunt, antè consummationem omnia perturbantur, & qui in cunctis deliquimus, in cunctis ferimur: vt impleatur, quod dicitur: Et pugnabit pro eo orbis terrarũ contra insensatos.* Quam meritò ergò quisquis hæc credit, deberet cũ timore & tremore salutẽ suã operari, & iugi memoria iudicij cũ D. Hieronymo se ad vitanda quæuis peccata,

Hom. 35. in Euãg.

Sap. 5.

ad seriam pœnitentiam, & assiduum proficiendi studium exstimulare, quasi auribus suis semper hæc vox insonaret: *Surgite mortui, venite ad iudicium.*

II. Quantò formidabilius erit illud extremum iudicium impijs & reprobis ob infinitam maiestatem, potentiam, iustitiam æquissimi Iudicis omnia scientis & videntis; ob confusionem scelerum suorum toti mundo manifestandorum; ob terribilem, immutabilemque æternæ maledictionis sententiam; ob horrorem æternorum suppliciorum: tantò optabilius erit bonis & electis ob infinitam potentiam, sapientiam, bonitatem, æquitatem & benignitatem liberalissimi remuneratoris; ob gloriam qua afficientur coram toto mundo; ob spem tam optabilis & immutabilis sententiæ: *Venite benedicti Patris mei, percipite regnum*: ob desiderium æternorum corporis & animæ gaudiorum sibi præparatorum. Affectus ijdem renouandi.

III. Quantò maiorem impijs hæc signa præcessura metum inijcient, tantò maiorem lætandi occasionem bonis afferent, ob spem instantis plenæ retributionis omniũ bonorum desideriorum, & operum; perfectæ liberationis ab omni malo culpæ & pœnæ; securæ pos-

sess-

sessionis omnium bonorum gloriæ animæ & corporis: quod indicat Christus, *His fieri incipientibus respicite & leuate capita vestra, quia appropinquat redemptio vestra.* Quid non facere & pati per hyemem huius mortalis vitæ nos oporteret, vt appropinquante æstate beatæ æternitatis, æternum cum electis exultare liceret?

De electione Matris Verbi incarnandi. II.

I. IN æterno illo sapientissimoq; Sanctissimæ Trinitatis consilio decretum est, vt Filius Dei non modo fieret homo, & quidem mortalis & passibilis, sed etiam Filius hominis, seu vt carnem ex muliere assumeret, non perfectum corpus ex nihilo creatum sibi hypostaticè vniret; atque adeò mulierem haberet matrem in terris, qui Deum habebat Patrem in cœlis: idque ex gratuito infinitæ dilectionis erga humanum genus affectu. 1. Vt flagrantissimum suum ergà nos, quibus per omnia voluit assimilari absque peccato, amorem luculentius ostenderet. 2. Vt vtrumque sexum insigni honore afficeret; virum, humanam naturam sibi per vnionē hy-

postaticam vniendo, atque ad diuinam dignitatem euehendo; fœminam, ex ea carnem assumendo, eamque in matrem Dei eleuando. 3. Vt infans factus & subditus matri, euidentius nobis præberet subiectionis in tenera & virili ætate exemplum. 4. Vt quia vnus vir, & vna mulier vehementer nobis nocuére, per vnum nihilominus virum, & mulierem vnam omnia restaurarentur iuxta D. Bernard. 5. Vt eadem Dei mater nobis esset loco matris, & pia apud filium Aduocata, cùm non solùm homo, sed simul Deus sit, & Iudex, ideoq; metuendus. O mira dignatio diuinę pietatis, ô inæstimabilis dilectio charitatis! Quanta illi meritò rependenda gratitudo, dilectio?

Serm. de verbis Apoc. 12. signum magnũ.

II. In eodem illo consilio Sanctissimæ Trinitatis inter innumeras fœminas, quas in æternitate sua præuidit, oculos misericordiæ suæ in Beatam Virginem MARIAM gratiosè coniecit, eamque longè suprà omnes puras creaturas eleuare statuit ad sublimissima munia olim obeunda, vt fieret Verbi Incarnandi mater; eiusdemque in mundi redemptione cooperatrix; Mater & Aduocata hominũ; cui Deus ipse homo factus se subijceret: idq; ex gratuita electione,

ctione, absque præuisis meritis, ad finem adeò sublimẽ, ad tam superexcellentem gratiam & gloriã suprà omnes puras creaturas consequendam. Quàm congratulandũ tam Beatę Matri de tam peculiari Dei electione ad tantam sublimitatem? Quàm affectuosè ideò Deo gratię agendę? Quanta fiducia ad sinum tam piæ & potentis Matris recurrendum? Affectus, congratulatio, gratiarum actio, deuotio ergà B. Virginem.

III. In eodem præfato consilio sicut Christus nasciturus ex B. Virgine ab æterno prædestinatus est, vt esset Filius Dei in tempore (quatenus præordinauit Deus ab æterno, vt per gratiam vnionis hypostaticæ homo esset Deus) & in numero prædestinatorum primus, in capite libri vitæ æternæ scriptus, in initio viarum Domini; summus mediator Dei & hominum, exemplar item & caussa omnium prædestinandorum, cuius imagini conformes fieri, & per cuius merita in filios Dei adoptari debent, quotquot saluantur: Sic B. Virgo ab æterno prædestinata est, vt eius esset mater; secunda in numero electorum, secundariũ post filium nostræ prædestinationis exẽplar, & caussa salutis, & mediatrix, per quam accessum habe-

remus ad ipsum. Renouandi hic affectus congratulationis de tam extraordinaria Christi & B. Virginis prædestinatione ad tantas gratiæ & gloriæ prerogatiuas: Gratitudinis item pro tanta ijs indultorum charismatum præeminentia, pro tam pijs & potentibus mediatoribus nobis à diuina bonitate concessis: amotis item & spei ergà tam profusam diuinæ prouidentiæ liberalitatem.

III. *De prærogatiuis electæ matris Verbi incarnandi.*

1 BEata Virgo ab æterno peculiaribus cum prærogatiuis inter omnes & suprà omnes puras creaturas electa est. Vndè rectè dicitur electa vt sol, quasi vnica inter creaturas, sicut vnicus est sol in mundo. Nam iuxtà illud Apostoli de electis vniuersè dictum: *Elegit nos in ipso, vt essemus sancti & immaculati in conspectu eius in charitate*: ipsa electa est 1. peculiariter in Christo Filio, cuius merita illi præ reliquis longè eminentius & copiosius applicata. 2. vt esset Sancta Sanctorum, quæ editura erat Sanctum Sanctorum. 3. vt esset immaculata, suprà omnes pura, vtpote futura illius mater, qui Patrem haberet fontem omnis.

Ephes. 1.

omnis puritatis 4. vt esset talis in conspectu Dei, cuius oculis esset placitura, & in conspectu Verbi Incarnati, cui erat materna obsequia exhibitura. 5. Electa est in charitate ardentissima, qua nimirum à Sanctissima Trinitate suprà omnes fuit creaturas peculiarissimè dilecta, à Patre ceu filia primogenita carissima, à Filio ceu mater amantissima, à Spiritu Sancto ceu sponsa electissima. His expensis affectus congratulationis, gratitudinis, spei, deuotionis ergà B. Virginem, cum desiderio eam in puritate mentis & corporis, in studio eximiæ sanctitatis imitandi, possunt subiungi.

II. In eadem illa B. Virginis electione à Sanctissima Trinitate decretum fuit 1. vt in conceptione præseruaretur ab omni labe Originali, eò quòd Filio Dei ex ea nascituro id deberetur. 2. vt omnis mali fomitis & concupiscentiæ expers esset, quales primi parentes conditi essent, eò quòd posterior Eua non deberet esse inferior priore cùm creata est, vti nec secundus Adam inferior primo. 3. vt confirmaretur in gratia, nevnquam ab ea per peccatum lethale posset excidere, nec per veniale de feruore charitatis remittere. 4. vt in ipso conceptu tanta gratiæ sanctificantis, cœlestiumque

charismatum copia ei infunderetur, quanta nulli vnquam Sanctorum esset impertienda, imò quam accessione insignium meritorum nemo vnquam esset adæquaturus. Affectus ijdem hic quoque poterunt renouari.

III. Eodem illo electionis B. Virginis decreto statutum fuit ab æterno, vt B. Virgo tam eximijs præuenta charismatis, strenua assiduaque cooperatione in dies & horas charitatis & gratiæ habitualis thesauros in immensum penè accumularet in terris, & consequenter inæstimabile gloriæ pondus sortiretur in cœlis, tantò excelsius suprà omnes Sanctos homines & Angelos sublimitate gratiæ & gloriæ eleuanda, quantò differentius præ illis nomen matris Dei esset hæreditatura. Affectus ijdem repetendi.

IV. *De promissione Incarnationis Filij Dei, Patribus facta.*

1. DEus ex infinita misericordia sua & paterna compassione ergà Protoplastos parentes nostros à callido serpente supplantatos, statim post lapsum promisit ijs hoc diuinissimũ salutis humanæ reparandæ remedium; inquiens ad serpentem: *Inimicitias ponam inter te*

Gen. 3.

&

& mulierem, & semen tuum & semen illius: ipsa (vel ipse) conteret caput tuum: non obscurè innuens per Saluatorem ex muliere nasciturum caput stygij colubri olim conterendum: idq; in hunc finem, ne ipsi mox ejiciendi in exilium cum posteris tam diuturna annorum imò sęculorum asperrimâ pœnitentiâ fracti; tot tantisque ærumnis confecti, desperata omni spe remedij, animum omninò desponderent, frena prauis suis cupiditatibus laxarent, atque in omnium scelerum barathrum præcipites se rapi sinerent: verùm vt hac spe lactati, non solum per fidem in Messiam venturum saluarentur, sed etiam memoria tanti beneficij promissi ad constanter seruiendum Deo in eximia iustitia, & sanctitate animarentur. O quam immensa tua misericordia Deus! verè es Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis: *Verè es miserator & misericors Dominus, longanimis & multum misericors. Quomodo Pater miseretur filiorum, misertus es Domine timentibus te, quoniam cognoscis figmentum tuum.* Psal. 102.

Quoties & tibi toties lapso & relapso misericordissimus Pater similem misericordiam exhibuit, ad resipiscendum te excitando, spe veniæ erigendo, gra-

tiam offerendo, ad brauium inuitando. Humiliter id agnosce, gratus esse stude redama sic amantem, noli amplius abuti eius misericordia, ne tibi ipsi præcludas fluenta gratiæ.

II. Idem profundissimum mysterium alijs postmodum Patriarchis post diluuium, tempore legis naturæ, per varias figuras, & reuelationes, quamuis obscurè, reserauit ex eadem infinita misericordia, & in similes fines; luculentius porrò id præ reliquis fideli amico suo Abrahæ, vtpote futuro patri multarum gentium, imò omnium fidelium reuelauit, apertè promittens ex eius stirpe verum Messiam oriundum: *Benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ, quia obedisti voci meæ.* Quam reuelationem clarè cum magno gaudio agnouisse Abraham, testatur Christus ipse: *Abraham pater vester exultauit, vt videret diem meum, & vidit, & gauisus est.* Quam peculiaris illa erga fideles suos amicos Dei miseratio! quantum illi inde hauserunt gaudium, solatium, spem, feruorem Deo tam bono & fideli perfectè, fideliterque seruiendi? Quid ergò tibi faciendum, cui tam clara tanti mysterij iam dudum peracti notitia gratis, præ tot alijs fidelitatis & ignorantiæ tenebris.

Gen. 22.

Ioan. 8.

bris immersis, est communicata? Gratus esto, & strenuè cooperare tantæ gratiæ serio studio omnimodæ perfectionis.

III. Idem insuper tempore Legis scriptæ subsequentibus sæculis Prophetis compluribus eodem miserationis affectu, eosdemque ob fines in spiritu reuelauit, vt Moysi iuxtà illud: *Prophetam de gente tua, & de fratribus tuis sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus: ipsum audies.* Deut. 18. Dauidi, cui apertè Deus promisit ex eius semine Messiam oriturum. *Iurauit Dominus Dauid veritatem, & non frustrabitur eum: de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.* Psal. 131. Isaiæ: *Ipse veniet & saluabit vos. Qui loquebar, ecce ipse adsum,* & alibi passim. Isaia 52. Baruch: *Post hæc in terris visus est, & cum hominibus conuersatus est.* Bar. 3. Danieli, qui agnouit Christum venturum in lapide abscisso de monte sine manibus, contrituro omnia regna terrena: Dan. 2. & clarè prædixit eius aduentum & passionem. Dan. 9. Micheæ, cui locus nascituri Messiæ reuelatus. Mich. 5. Abacuc item, qui ait: *Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo IESV meo,* alijsque plurimis. Abac. 3. Quanta tua sors felicior, qui quod illi à longè in spiritu, & quidem obscurè post multa sæcula complendum aspexerunt, iam completum oculis fidei

clarè cernis, *magnũ* inquam illud *pietatis Sacramentum*, quod manifestatum est in carne, iustificatum est in spiritu; apparuit Angelis, prædicatum est gentibus, creditum est in mundo, assumptum est in gloria. His consideratis insinuatos supra affectus gratitudinis, amoris, zeli perfectè Deo per omnia placendi renoua.

1. Tim. 3.

V. *De Patrum feruentibus desiderijs Messiæ venturi.*

I. EXpende quàm ardenter & frequenter tota vita sua, singuli prædictorum Patriarcharum, Prophetarum & iustorum desiderarint celerem aduentum venturi Saluatoris, quam primum ijs eius aduentus promissus, & reuelatus fuit, & quidem eò ardentius, quò clarius diuturni exilij sui molestias, originalis corruptelæ miserias, periculosas mundi carnisque illecebras, callidas diaboli insidias, & mille salutis discrimina agnouerunt, certiusque à promisso Messia horum omnium malorum præsentissimum remedium expectarunt. Quomodo insuper in spiritu exultârint, ad omnes huius exilij ærumnas tolerandas promptissimos se obtulerint,

lerint, diuinam misericordiam magnificârint, in occursum Saluatoris venturi cum gaudio se accinxerint, quasi iam præsentem viderent? Hæc ponderans, an non meritò ingemiscas cum D. Bern. *Ardorem desiderij Patrum suspirantium Christi in carne præsentiam frequentissimè cogitans, compungor & confundor in memetipso, & nunc vix contineo lachrymas: ita pudet teporis, torporisque miserabilium temporum horum. Cui namque nostrum tantum ingerat gaudium gratia huius exhibitio, quantum veteribus Sanctis accenderat desiderium promissio? Quanta tua felicitas, qui cernis hoc tantum diuinæ pietatis mysterium impletum, quod illi à longè aspiciebant promissum?* Agnosce humiliter, gratias age ardenter, teporem tuum incusa, & superare statue viriliter.

II. Quàm constanter hoc suum desiderium continuarint SS. PP. non solùm in vita & morte, sed etiam post hanc vitam in lymbo tot centenis, imò non pauci tot millenis annis, & eò quidem intensius, quò diutius se detineri in tenebris & vmbra mortis cernebant ob dilatum aduentum Saluatoris, à quo se liberandos, & in lucidas beatorum spirituum sedes transferẽdos certò credebant;

bant; & quoties, vt in viuis solebant, ad illum fiducialissimè suspirarint, quoties vota precesque olim frequentatas iterarint: *Vtinam dirumperes cœlos & descenderes. Rorate cœli desuper, & nubes pluant iustum: aperiatur terra, & germinet Saluatorem. Obsecro Domine, mitte quem missurus es*, & cæt. Quanta illi longanimitate anhelarint ad fontes illos Saluatoris, ad fontes illos *aquæ viuæ, salientis in vitam æternam*, quod præuidens Isaias exclamauit: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris, & dicetis in illa die: Confitemini Domino, & inuocate nomen eius*, quibus nos affatim nunc fruimur. O quanta Saluatori nostro pro tanta gratia debetur gratitudo, quantus amor, quantus feruor illi perfectè placendi?

Isai. 64. & 45.

Exo. 4.

Ioa. 11.

III. Expende demum quanto ardentiore desiderio, & maiore mentis tripudio, appropinquante iam tempore tanti mysterij complendi, suspirarint ad Saluatorem tot iam sæculis desideratum, quò viciniorem eius aduentum diuina reuelatione didicerant? quantò affectuosius more consueto ingeminarint: *Excita potentiam tuam & veni, vt saluos facias nos. Ostende faciem tuam & salui erimus. Ostende nobis Domine misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis.* O

Psal. 79. Psal. 84.

expe-

expectatio Israel, ô desiderate cunctis gentibus, ô desiderium collium æternorum, ô radix Iesse, quæ stas in signũ populorum, quando venies? quando stillabunt montes dulcedinem, & colles fluent lac & mel? Quando finis erit illius modici, de quo dixisti: *Adhuc vnum modicum, & ego commouebo cœlum & terram, & mare, & aridam, & mouebo omnes gentes, & veniet desideratus cunctis gentibus*? Quando veniet, qui mittendus est, de quo autè tot sæcula prædictum: *Non auferetur sceptrum de Iuda, & dux de fœmore eius, donec veniat, qui mittendus est? En ablatum est sceptrum, veni qui venturus es*, &c. Quo tu meritò gratitudinis, amoris, congratulationis affectu te accingere deberes ad illum iam dudum pro te incarnatum & passum suscipiendum, per nouam gratiam in te quasi renasci paratum, quem illi à longè aspicientes tanto deuotionis, amoris, congratulationis excessu desiderabant promissum! *Aggai* 2. *Gen.* 49.

De Sanctorum Angelorum desiderijs exspectantium per Saluatorem venturum ruinarum cœlestis Ierusalem instaurationem. VI.

I. EXpende sanctorum Angelorum adhuc

adhuc viatorum ardentissima desideria aduentus Filij Dei in mundum per Incarnationis mysterium, initio conditionis suæ, cùm diuinâ reuelatione didicissent Verbum Patris æternum humanam naturam hypostaticè assumpturum, caput & regem futurum regni æterni ex hominibus & Angelis constituendi, & quidem eò feruentius, quò impudentius cernebant socios suos apostaticos spiritus auctore Lucifero diuino illi decreto reluctari: eò affectuosius, quò perfectius Deum, hominesq; quos Deus in tanto pretio haberet, diligebãt; & quò acrius illi Deo rebellabãt, hominibusq; tantam dignitatẽ inuidebant; eò insuper constantius hæc sua sancta desideria, quæ Deo sciebant gratissima, continuabant, quò pertinacius illi in pessimis suis desiderijs, quæ Deo maximè videbãt displicere, perseuerabant, vsq; dum boni gloriâ æternâ remunerarentur, mali æternis supplicijs addicerentur. Aemulare feruorẽ bonorum Angelorũ in magnificando, redamando, glorificãdo Deo tuo ob tam ineffabile beneficiũ incarnationis Verbi.

II. Considera quomodo deinceps cõtinuarint sancti Angeli sua sancta prædicta desideria, & quoties ardentissimo affe-

affectu iterarint, cum clarissimè cognoscerent dignitatẽ tot animarũ ob dilationẽ tantæ promissæ gratiæ indies æternùm pereuntiũ; tãtam multitudinem & enormitatem tot peccatorũ, quibus infinita Dei maiestas in tẽpore offenderetur; & tot blasphemiarũ & maledictionum, quibus in æternitate à dãnatis lacesseretur: & consequenter sic nunquã ruinas cælestis Ierusalem instaurandas, nec regnum Dei, sed diaboli potius indies dilatandum, nisi per Saluatoris aduentum efficax adhiberetur remedium. Quoties angeli pacisamarè flẽtes, cum tot sæculis miserabilem animarũ stragem peruiderent, acerbam humani generis Deo tam dilecti sortem deplorarint, diuinæ misericordiæ auriculas vellicarint, Sanctorum Patrum suspiria & vota antè thronum Dei præsentarint. O si cum Sanctis Angelis clarè agnoscerés tanti mysterij præeminentiam & animarum dignitatem, quam gratum te pro tanta gratia exhiberes? quo zelo impensè tuæ proximorumque perfectioni, ac saluti promouendę vacares? Gratitudo, zelus propriæ alienæque perfectionis.

III. Considera quomodo sancti Angeli, quando venit plenitudo temporis, quo Deus

Deus filium erat missurus in mundum, iuxtà tot Prophetarum vaticinia, multiplicarint, intenderintque pristina sua desideria, præsertim cum clarè prospicerent 1. miserabiles tot sæculis iam continuatas animarum ruinas. 2. tot fusas iustorũ lachrymas, vota, desideria. 3. tantam Dei ad misericordiam humano generi exhibendam, propensionem. 4 impletas prophetias de tempore aduenturi Saluatoris. 5. insuper iam accinctum filium Dei ad inchoandum opus redemptionis humanæ. Quomodo sua cum SS. PP. suspirijs vota coniunxerint, Deoque obtulerint, quanto gaudio ob tantum pietatis sacramentum iamiam complendum exultarint, quas gratias tantæ Dei benignitati retulerint? Gratitudo, zelus gloriæ Dei & salutis animarum.

VII. *De Beatæ Virginis diuinissimis desiderijs accelerationis promissi Saluatoris.*

I. COnsidera quo pacto B. Virgo ab initio vsus rationis in ea peculiari priuilegio accelerati, quamprimum diuina reuelatione, & peculiari illustra-

tione

tione didicit diuiniſſimum promiſſi Patribus Meſſiæ myſterium, eiuſq; iam complendi inſtare tempus ab æterno decretum, & à Prophetis prænunciatum, continuò cœperit trahere catenam illam auream ſanctorum deſideriorum, quibus Filius Dei volebat de cœlo in terram trahi, induciq́ue ad accelerandum ſuum aduentum: & quidem eò fortius, quò erat innocentia præeminentior, ſanctitate excelſior, gratia plenior, Deo gratior ſuprà omnes puras creaturas, quæ indè cœpit, vbi alij Sancti conſummârunt, cuius fundamenta in montibus ſanctis, cui in primo inſtãti conceptionis copia omnium gratiarum tantò collata eſt ſublimior præ omnibus creaturis, quantò eminentius præ illis & nomen, & munus matris Dei eſſet hæreditatura. Quantò iam tum in tantilla ætatula humilitatis, amoris, deuotionis affectu optabat eſſe vel minima pediſſequa magnæ matris Dei futuræ? quàm beatam ſe cenſebat, ſi digna haberetur oculis cernere promiſſum Saluatorem, illiusq́ue ſeruitio ſe totam conſecrare? quàm & tu beatum te cenſeres, ſi illuminatos mentis oculos haberes, cui talis obtigit gratia agnoſcendi, redamandi, omniq́ue genere obſe-

obsequiorum demerendi Verbum incarnatum?

II. Considera, quomodo hæc sancta desideria, hos pios sensus affectusque humilitatis, gratitudinis, amoris, oblationis sui ipsius ad omnem eius nutum, & obsequium frequentârit tota vita vsque ad instans tempus incarnationis, maximè tot annis in templo, in quotidianis suis rerum diuinarum contemplationibus, in sacrarum scripturarum lectionibus, manè, vesperi, aliasque interdiu & noctu frequentissimè. Quoties pia sanctorum Patriarcharum, & Prophetarum suspiria iterârit? quoties pristina sua vota, vt liceret sibi vel infimam mediastinam esse benedictæ matris futuræ Saluatoris, deuotissimè renouârit, præsertim post votum perpetuæ virginitatis editum, quo expeditior esse posset ad omne eius obsequium? quoties admirabunda & spiritu exultabunda diuinam misericordiam magnificârit, & gratias demississimo corde egerit pro tam inæstimabili beneficio humano generi à tot sæculis promisso, tot vaticinijs prædicto, iam tandem reipsa exhibendo? Eosdem & tu affectus renoua, vnitosque B. Virginis affectibus Deo repræsenta.

III.

III. Cõsidera qua ratione B. Virgo, sub instans ipsum tẽpus incarnãdi Verbi ab æterno prę finitũ, ex peculiari illustratione instinctuque Spiritûs Sancti clarè cognoscens iàm iàm adesse tẽpus illud à tot sæculis exspectatũ, quo tantum impleretur mysteriũ, nouo rursùs feruore solita sua desideria frequẽtârit, consuetosq; humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei affectus eò perfectius exercuerit, quò maiores interim de die in diem in sanctitate & gratia habituali fecerat progressus, & quo vberiora superabundãtis gratiæ actualis auxilia promeruerat: ac proindè aureã illã diuinorum desideriorum catenã illa vna fortius traxerit, quam omnes iusti & sancti à cõdito mundo, simul huc vsq; sumpti traxerant; tandẽque ad se è cœlo attraxerit Filium Dei vltimis illis suis inflãmatissimis desiderijs, quibus (dum forsan aut illud Isaiæ vaticinium: *Ecce virgo concipiet & pariet*, vel simile aliud attentâ mente ruminaret, aut peculiari alio vberioris illabentis gratiæ impetu se moueri sentiret) solitò vehementius exardescens, humillimè, deuotissimè, resignatissimeq; æternum Patrem exorauit, vt ob infinitam misericordiam suam recordatus pacti cum Patri- Isa. 7.

Patribus initi, dignaretur misereri generis humani miserè pessum euntis, & mittere promissum Messiam, seque in minimam, si placeret, benedictæ matris illius eligendæ assumere ancillulam. O quam grata Sanctissimæ Trinitati tanta mentis demissio, gratitudo, amor, resignatio, zelus diuinæ gloriæ & salutis animarum, quorum actibus, seu affectibus frequentatis voluit Verbum æternum è sinu Patris trahi in vterum Virginis? Et tu hos frequenta, quibus tanta potest breui acquiri gratia.

---

3. Hebdomadæ Aduentus.

Dominica III. Aduentus.

De missione duorum discipulorum Ioannis ad Christum. Matth 11.

I. Meditatio.

I. IOannes per duos discipulos ad Christum missos quærit: Tu es qui venturus es, an alium expectamus? non quod dubitet an is verus sit Messias, sed vt discipulos suos, quos breui deserturus erat, ad fidem in Christum per conspecta miracula ab eo facta pertraheret, ex zelo gloriæ Christi, & salutis illo-

illorum promouendæ, plenius ab ipso in omnibus instituendos. O quàm feruens erat in sancto Ioanne zelus omnes, si posset, ad amorem Christi perducendi, optans minui, vt ille crescere: quam gratus is Christo fuit, qualem illi doctorum aureolam peperit! ô qũã verè ait D. Gregor. *Nullum omnipotenti Deo tale est sacrificium, quale est zelus animarum* Hunc prolixè hic exerce. *in Ezech. Hom. 12.*

II. IESVS mentem Ioannis perspiciens, respondet non tam verbis asserens, quàm factis probans se esse Messiam: renunciate Ioanni, quæ audistis & vidistis: cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes euangelizantur: & *beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.* Idque ex insigni modestia & zelo maioris nostræ perfectionis, vt doceret nos fugere omnem speciem propriæ iactantiæ, moneretque prius opere præstandum, quod verbo alios docemus, & iubemus. Fuga iactantiæ. Zelus propriæ perfectionis.

III. Illis abeuntibus Iesus apud turbas commendat Ioannem, non solùm à dignitate officij illi commissi, quod sit Propheta, imò Angelus, de quo Malachias: *Ecce ego mittam Angelum meum*

antè faciem tuam, qui præparabit viam tuam antè te: sed etiam ab insigni constantia, asperitate vitæ, zelo prophetico, angelicâ innocentiâ, eo fine, vt has virtutes æmulemur, quæ tantam peperêre Ioanni apud Christum scrutantem corda & renes, in terris existimationem; & tantam gloriam, tamque eximias Martyrum, Doctorum, Virginum aureolas in cœlis. Feruor proficiendi, & Ioannem æmulandi in prædictis excitandus.

II. *De tempore completi mysterij Incarnati Verbi.*

I. DEus hoc maximum mysterium ab origine mundi promissum, tot figuris præmonstratum, tot prophetijs prænunciatum, vti ab æterno decreuit, ità in tempore executioni mandare distulit, vsque ad annum ab orbe condito quinquies millesimum, centesimum, nonagesimum nonum (iuxtà martyrologium Romanum) idque ex inscrutabili abysso sapientiæ suæ, ad maiorem suam, electorumque gloriam, ob has congruentes rationes: 1. Vt ingrauescente tot sæculis morbo corruptionis humanæ, magis appareret necessitas tàm rari & inexspectati remedij, & ma-

ior

ior virtus medici. 2. Vt tantæ gratiæ exhibitio eò pluris æstimaretur, quò diutius differretur. 3. Vt dilata electorum Patrum desideria in terris elicita crescerent, & maiorem in cœlis gloriæ coronam impetrarent. Quàm admirabilis & terribilis, sed & quàm suauis, & amabilis est Deus noster in omnibus consilijs suis super filios hominum? Differt sæpè electis, quæ petunt, citò tribuere, vt commodiore tempore abundantius eadem mereantur accipere. O quàm meritò ergò cum heroicâ confidentiâ & longanimitate diuinæ prouidentiæ acquiescendum, audiendumque illud: *Si moram fecerit, expecta eum, quia veniens veniet, & non tardabit?* Admiratio diuinæ prouidentiæ, gratitudo, Amor.

II. Deus eo tempore voluit filium suum incarnari, quo mundus totus in maligno positus tàm inæstimabili gratiâ erat indignissimus; quo Idololatria toto orbe latissimè dominabatur, quo maxima erat verè fidelium Israelitarum raritas, quo ipsi illi Deo tam peculiariter dilecti in tot diuisi sectas & dissensiones pessum ibant, quorũ tantam prę videbat malignitatem, vt non solùm non essent recepturi missum Saluatorem, sed necem

necem illi crudelissimam illaturi: idque idcircò, vt liquidò constaret, hoc tam inæstimabile beneficium mundo ingrato indignoque collatum, non ex hominum merito, sed ex gratuito diuinæ pietatis beneplacito. O verè inæstimabilis dilectio charitatis! *Sic Deus dilexit mundum* tam immundum, tàm indignum, tàm malignum, *vt filium suum vnigenitum daret*, tali tempore pro eo saluando incarnandum! Quoties etiàm te eo tempore, quo gratia eius eras indignissimus, maximis beneficijs cumulauit, non ex vllo merito tuo, sed ex mero beneplacito suo? Affectus exercendi, Humilitas, gratitudo, amor.

III. Demùm eo tempore voluit exhibere mundo hoc beneficium, quo cernebat impletam mensuram meritorum, quibus decreuerat acceleratio-nem eius saltem de congruo à sanctis veteribus Testamenti Patrib. impetrari, per inflammatissima Beatæ Virginis desideria, seraphicosque affectus humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli, aliarumque virtutum. O quàm liberalis est Deus in bonis seruorum suorum desiderijs, longè supra spes eorum omnes, remunerandis. Quis enim ausus fuisset talem, ac tantum petere vel expectare

Re-

Redemptorem, coæqualem scilicet æterno Patri filium pro nobis redimendis incarnandum? Spes, gratitudo, amor.

III.

De missione Gabrielis, & salutatione B. Virginis Luc. I.

I. CVm iàm adesset optatum illud momentum ab æterno præsignatum, quo tantum perficeretur mysterium, Pater æternus misericordiæ viscera pandens, Filius ad currendam viam suam, vt Gigas exultans, Spiritus Sanctus ad cooperandum tanto pietatis sacramento exardescens vnanimi consensu mittunt legatum Archangelum Gabrielem, Dei virtutem nomine & re referentem, ad Virginem non mũdo, sed cœlo celebrem, regiâ quidem stirpe prognatam, sed fabro desponsatam, non in ciuitate, nec palatio regio, sed in oppidulo & cubili exiguo residentem. Summa legationis erat æternum illi reuelare Sanctissimæ Trinitatis decretum, vt videlicet velit esse Mater Verbi incarnandi. O quanta diuinæ potentiæ, sapientiæ, bonitatis dignatio, creaturæ suæ liberum consensum in re etiam tantâ, ex quâ pendebat salus vniuer-

uersorum, tàm benignè requirentis, atque ad tàm sublimẽ dignitatem ex gratuitâ misericordiâ illam inuitantis! O quãta & illa eiusdem dignatio te toties tam indignum ad gratiam eius acceptãdam, intimamq; familiaritatem secum ineundam, tot internis inspirationibus vocantis, allicientis, pertrahẽtis? Quanta tantæ Dei dignationi & gratuitæ dilectioni deberetur merito gratiarum actio, & reciproca dilectio? Quanta Beatæ Virgini, quam sic præ omnibus creaturis respexit Deus, congratulatio? His expensis hi affectus gratitudinis, amoris, congratulationis eliciendi.

II. Salutat Gabriel Virginem sic: Aue, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. Expende hic expressas Beatæ Virginis prærogatiuas, 1. Quod sit gratiâ plena, plena, inquam, longè suprà omnes Sanctos eminentiâ omnium gratiarum, Matri Dei debitarum, plena in primis gratia sanctificante, fide, spe, charitate, humilitate, ceterisque virtutibus: plena deinde sapientia, scientia, pietate, ceterisque Spiritus sancti donis: plena præterea, quoad memoriam sanctissimis cogitationibus, quoad intellectum diuinissimis illu-

illustrationibus, quoad voluntatẽ, feruentissimis amoris, zeli, aliarumq; virtutum actibus, vehementibusq; desiderijs aduentûs Messiæ & redemptionis humanæ. 2. Quod Dominus cum illa, non tantum omnibus modis, quibus est cum iustis omnibus, & quidem multò eminentius per gratiam iustificantem, peculiarem assistentiam, stupendam familiaritatem, sed etiam, quod corporaliter sit in eius vtero futurus per incarnationem. 3. Quod sit benedicta omni genere benedictionum illi conuenientium. quod sit præseruata ab omni labe, originali, & actuali, à fomite peccati, ab illa maledictione Euæ: *In dolore paries filios tuos*: ab opprobrio sterilitatis per partum virgineum: insuper quod sit futura Mater omnium benedictionum, vtpote paritura promissum Messiam, in quo benedicentur omnes gentes: His expensis congratulare B. Virgini, & gratias age diuinæ Maiestati pro concessis his ipsi prærogatiuis. Gen. 3.

III. Humilis ac prudens Virgo respõdet nõ verbo, sed prudẽti silentio, ac verecũda vultus mutatione, ad laudes suas erubescens, seque indignam reputans, quam Angelus suauiter consolans his erigit: *Ne timeas Maria, inuenisti enim*

gratiam apud Deum, innuens fontem omnium prædictarum benedictionum esse meram Dei gratiam & dilectionem. O quàm eximios interim illuminatissima Virgo elicuerit affectus intimæ humilitatis, gratitudinis, amoris, profundissimam suæ vilitatis, & diuinæ Maiestatis, suæ indignitatis & diuinæ benignitatis abyssum intuens, sibi nihil, præter putũ suum nihilũ, Deo omne suum bonum in solidum ascribens: gratis sic se dilectam, gratis ad tantam gratiam se electam, gratis se sic euectam humillimè agnoscens Congratulare illi de tanta gratia, quam inuenit, & de tanta humilitate, qua maiorem promeruit, & æmulare eam in affectibus humilitatis, gratitudinis, amoris.

IV. *De expositione mysterij Incarnationis.*

I. EXponit Angelus Beatæ Virgini, quod sit paritura filium, & qualem, & quãtum. *Ecce concipies & paries filium*, talem scilicet, qui 1 sit futurus nomine & re Saluator. 2. Magnus absolutè, naturâ, quia Deus; officio, quia summus mediator Dei & hominum, rex, pontifex, legislator, iudex; donis natu-

ræ,

ræ, gratiæ, gloriæ, quibus longè omnes excellet. 3. Filius altissimi non adoptiuus, vt alij iusti, sed naturalis. 4. Qui imperium regno Dauidico significatum longè excellentius obtenturus sit, & regnaturus in domo Iacob spirituali, id est in Ecclesiâ in æternum Hîc considera quàm clarè B. Virgo illuminatissima cognouerit hunc ipsum fore verum Messiam toties promissum, vnigenitum nempè Filium Dei incarnandum, quomodo obstupuerit tantam eius demissionem, quâ is, qui naturâ est Deus, dignaretur non tantum fieri homo, sed puer paruulus, vti admirabundus in spiritu præuidit Isaias: *Paruulus natus est nobis, & filius datus est nobis: & factus est principatus super humerum eius, & vocabitur nomen eius admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis.* Isai. 9. Quàm diuinos iterârit humilitatis, gratitudinis, amoris affectus? Et hos tu cum illa elice, simulque illi de tanto filio, & filio de tantis præeminentijs congratulare.

II. Respondet B. Virgo virginalis integritatis votique sui obseruantissima: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* non Angelo mysterium reuelanti incredula, sed de modo eius complendi,

ob castitatis votum, sollicita, proindeque licet Matrem Messiæ virginem futuram ex Isaiæ prophetiâ non ignoraret, prudenter tamen hoc verecundo responso deprehendere voluit, num Angeli reuelatio cum prophetæ reuelatione consentiret. O rarum virginalis integritatis zelum! ô prudentiâ singularem! ô constantiam admirabilem, quæ nec tanti filij promissione se à proposito fineret dimoueri! Has eius virtutes æmulare, illi congaude, quæ meruit & talem filium parere, & virgo permanere.

Isa. 7.

III. Angelus Virgini anxiæ, reuerenter benigneq; modum exponit: *Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi. Ideoque & quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei* Insuper dictis fidem astruit exemplo Elisabethę sterilis parituræ filium: attamen præcipuum credendi fundamentum subijcit: *Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum*. Quales interim beata Virgo hæc admiranda Dei opera viuæ fidei oculis intuens elicuerit affectus admirationis, humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei, & salutis humanæ, quibus tandem è cœlo in terras traxit filium altissimi, eius consensum præstolantem! O si & tu hos affectus

fectus affectuosè frequentares, quam copiosos cælestis gratiæ riuulos in aridum animæ tuæ solum deriuares? imò fontem omnium gratiarum, sponsum cœlestem, ad te inuisendum alliceres!

De consensu Beatæ Virginis. V.

I. ASsensum B. Virginis auidè expectat Angelus in eius Oratoriolo, sanctissima Trinitas in cœlo, homines in mundo, Animæ patrum in lymbo, vti D Bernardus patheticè describit: *Audisti Virgo factum, audisti & modum, vtrumque mirum, vtrumq; iucundũ, exspectat Angelus responsum. Expectamus & nos, Domina, verbum miserationis, quos miserabiliter premit sententia damnationis. Et ecce offertur tibi pretium nostræ salutis, statim liberabimur, si consentis. Hoc supplicat à te, ô pia virgo flebilis Adam, cum miserâ sobole suâ exul de paradiso, hoc Abraham, hoc Dauid, hoc cateri Patres, Patres scilicet tui, qui & ipsi habitant in regione vmbræ mortis. Hoc totus mundus tuis genibus proiolutus expectat. nec immeritò, quando ex ore tuo pendet consolatio miserorum, redemptio captiuorum, liberatio damnatorum, salus denique vniuersorum filiorum Adam, totius generis tui. Da virgo responsum festinam;* Hom. 4. super Missus.

nanter. O Domina responde verbum, quod terra, quod inferi, quod expectant & superi. Ipse quoque omnium rex ac dominus quantum concupiuit decorem tuum, tantum desiderat & responsionis assensum, in qua nimirum proposuit saluare mundum: Et cui placuisti in silentio, iam magis placebis ex verbo: cum ipse tibi clamet è cœlo: O pulchra inter mulieres fac me audire vocem tuam. Si ergo tantum eum facis audire vocem tuam: ipse te faciet videre salutem nostram. Responde itaque citius Angelo, immò per Angelum domino. Responde verbum & suscipe Verbum profer verbum tuum, & concipe diuinum. Emitte transitorium & amplectere sempiternum. Quid tardas? quid trepidas? crede, confitere, & suscipe. Aperi Virgo Beata cor fidei, labia confessioni, viscera Creatori. Ecce desideratus cunctis gentibus foris pulsat ad ostium.

O ingens dignatio Sanctissimæ Trinitatis! O ingens ardor amoris Verbi æterni Patris, sic anhelantis ad tantum assumendum onus nostræ redemptionis! Quod onus amore tui mihi deinceps erit recusandum? imò non vltrò appetendum, non alacriter cum gaudio amplectendum? Gratitudo, amor, resignatio.

II. Beata Virgo, deliberatione debitâ præ-

præmissâ, cum viuâ fide. profundissima demissione, ardentissima charitate, absolutissima resignatione, ardentissimo zelo parendi diuino beneplacito consentit, inquiens: *Ecce Ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* Vbi 1. expende eximiam eius humilitatem, quam exercuit, dum ex intimo corde sentit & dicit: *Ecce Ancilla Domini*: agnoscens se totam esse Domini iure creationis, ideoque eius, non suam se debere semper & in omnibus spectare voluntatem: illi, non sibi laborare; illi, non sibi lucrari; illius, non suam quærere gloriam aut commodum: insuper omnibus domesticis & seruis Domini seruire cum Abigail dicente Dauidi: *Ecce famula tua sit in Ancillam, vt lauet pedes seruorum Domini mei*: idq; non ob spem mercedis, quæ sibi non deberetur, sed ex debito seruitutis, quo ad hæc omnia teneretur. 2. Expende perfectissimam eius resignationem ad omnia, quæ diuinæ placerent Maiestati, non solùm ad acceptandam dignitatem Matris Dei, sed ad omnia etiam onera laborum, persecutionum, opprobriorum illi coniuncta, quæ præsciebat ex prophetis sibi olim cum filio toleranda: absolutissimam obediẽtiam, alacritatemque exe-

quendi omne diuinum beneplacitum. Eximiam fidem demũ cum ſumma modeſtia & diffidentia ſui coniunctam, dum inquit: *Fiat mihi*: agnoſcẽs id opus fore omnipotentiæ Dei, qui creauit omnia dicens: *Fiat*: quaſi dicat: licet meplus nimio ſentiam tanto munere indignam, & Deus pro libitu ſuo de me habeat diſponere, ſi tamen conſenſum meum requirit, permitto me eius voluntati. *Secundum verbum tuum*: vel alloquens Angelum: *Fiat mihi ſecundum verbum tuum*, quod dixiſti: vel ad Deum conuerſa: *Secundum verbum tuum*, prout diſpoſuiſti: vel, *Secundum verbum tuum æternum* mòx incarnandum: fiat in me, fiat quod ille vult. Gratulare Beatæ Virgini de tanta dignitate Matris, & tàm heroicis virtutibus illi diuinitùs conceſſis fide, humilitate, reſignatione, obedientia, eaſdemque exerce, & imitari propone.

III. Perfecta tàm ſublimi, ex ſententia, legatione Angelus exultans cœlum repetit, rationeque eius Deo reddita ad plura ſe obſequia promptum exhibet, totamque cœleſtem curiam tam expectato exhilarat nuncio. Congratulatio & gaudium de bonis proximorum, & alacritas parendi hìc æmulanda.

De executione Incarnationis. VI.

I. IN momento, quo Beata Virgo consensit, *Verbum caro factum est*. Quod ineffabile mysterium tota Sanctissima Trinitas operata est, corpus perfectum ex purissimo B. V. Mariæ sanguine formando, animamque rationalem creando, corporique formatæ infundendo, vtrumque autem personæ Verbi sic vniendo, vt eadem fieret persona Dei & hominis: atque ita vnus & idem esset Deus & homo. idque ex infinito æternæ dilectionis affectu, eo fine, vt homines ex natura filios iræ efficeret filios gratiæ, & reos merito suo gehennæ, diuinæ gratis redderet consortes naturæ. O ineffabile pietatis sacramẽtum! quousque diuinam Maiestatem se demittere coegit immensus, infinitus, interminabilis, incomprehensibilis erga ingratos Adami nepotes amor! Quam meritò amor ille omni possibili mutui amoris excessu esset compensandus?

II. Porrò in hoc magis adhuc cõmendauit nobis filius Dei charitatem suam, quod, licet sibi deberetur corpus immortale & impatibile ob immunitatẽ à labe originali: & glorioſum, ob claram

Dei

Dei visionem, qua secundum animam fruebatur: insuper, licet aliunde potuisset accipere corpus perfectum, nihilominus patibile, mortale & infantile in vtero Virginis assumere dignatus sit ex nimia charitate, qua dilexit nos. 1. Vtà vitæ exordio vsque ad finem eiusdem tot ærumnas, tædia, opprobria, tormenta, mortem tolerando abundantius pro peccatis nostris satisfaceret. 2. Vt ab ingressu in mundum vsque ad egressum, continuum nobis humilitatis, patientiæ, mortificationis, omniumque virtutum exemplum præberet. 3. Vt per omnia fratribus assimilatus efficacius nos ad sui amorem pelliceret. Necdum me te, ô cor durum & obduratum, tam tenera Dei tui dilectio emollit? necdum ad redamandum & imitandum tam ingens ardor amoris accendit?

III. In hoc omnium diuinorum operum diuinissimo completo, tanquàm se in primis digno, ineffabili cum exultatione sibi summè complacuit Sanctissima Trinitas, ob adimpletam promissionem suam, & luculentissimè manifestatam omnipotentiam, bonitatem & charitatem suam infinitam. Patri peculiaris erat ratio exultandi, quod in hunc hominem Deum summo, prę omnibus

nibus creaturis simul sumptis, amore ferretur: Filio, quod ob arctissimum naturæ humanæ complexum, contractamque cum toto hominum genere cognationem cœperit hominem amare tanquam seipsum: Spiritui Sancto, quod id eximij amoris esset opus, ideoque ipsi peculiariter attributum, quodque super hunc eundem hominem Deum, absque mensurâ requiesceret. Tota insuper beatorum ciuium curia ob spem proximam instaurandarum cœlestis senatûs ruinarum mirificè exultauit, infinitam SS. Trinitatis potentiam, sapientiam, bonitatem, charitatem admirabunda magnificauit: tantam Filij Dei dignationem suspexit: pro tanta misericordia humano generi exhibita gratias egit; Verbum incarnatum submissè è cœlo in Virginis vtero, tanquam caput & regem suum, adorauit. Quanto & te zelo benedicere & glorificare oporteret tantam Dei benignitatem? quàm medullitùs de tanta ex hoc mysterio in Deum redundante gloriâ exultare, quàm ardenter redamare, quàm deuotè gratias agere?

De perfectionibus animæ Christi. VII.

I EOdem primo Incarnationis momento

momento ea sanctissimæ animæ Christi infusa fuêre supereminẽtissima dona & charismata, quæ Filiũ Dei decebant. 1. Immunitas ab omni prorsus macula, imò impeccabilitas. 2. Sanctitas in longè eminentiore gradu supra omnes puras creaturas. 3 Clara Dei visio cum amore & gaudio beatifico similiter in sublimissimo gradu. 4. Scientia infusa excellentissima, qua clare cognouit omnia præterita, præsentia & futura in omnem æternitatem. 5. Potestas excellentiæ in ipsa interiora cordium, remittendi peccata, flectendi corda. 6. Potestas largiẽdi diuina charismata, instituendi sacramẽta. 7. Gratia capitis Ecclesię militãtis & triumphantis tam hominũ, quã Angelorũ. His expensis cõgratulare Christo de tantâ tot gratiarum, & prærogatiuarum ei communicatarum excellentia, Sanctissimæque Trinitati gratias age: concipe magnam spem & amorem erga mediatorem & caput adeò sublimibus charismatis largissimè ditatum, à quo proinde sperandus influxus omnium gratiarum in spiritualia eius mẽbra, cum desiderio eximiæ perfectionis assequendæ, vt fias dignum sub tali capite, talis corporis mystici membrum.

II. Ex-

II. Expende singularum prædictarum prærogatiuarum magnitudinem, inspiciendo 1. earum latitudinem, quàm latè se nimirum extendant. 2. Sublimitatem, quoad intrinsecam earum perfectionem. 3. Longitudinem, seu durationem deinceps æternam. 4. Profunditatem seu incomprehensibilitatem earundem, quod tam immani interuallo excedant omnes omnium Sanctorum hominum & Angelorum gratias & perfectiones. Renouandi hic prædicti affectus congratulationis, gratitudinis, spei, amoris, zeli eximiæ perfectionis.

III. Expende, quanta redundet ex tanta Christo communicatorũ charismatum affluentia & præeminentia in Sanctissimam Trinitatem gloria: dubio procul longè maior, quàm ex omnibus gratijs vnquàm concessis & concedendis vniuersis Angelis & hominibus simul sumptis. Quanta in totum genus humanum, quod in Christo sic exaltatur, dignitas: quanta in singulos viatorum copia gratiarum, quanta in singulos comprehensorũ abũdantia gaudiorum. Quàm merito ergo nobis Christo cõgaudendũ, & de tanta diuinæ Maiestatis glorificatione, de tãta humani generis exaltatione, de tãta vbertate gratiæ

tiæ & gloriæ nobis à Christo proueniente cum gratiarum actione lætandum? quàm ardenter Christus caput nostrum, fons omnium charismatum à nobis mẽbris suis, quæ tàm teneræ diligit, redamandus? Affectus gaudij, gratitudinis, amoris hîc subdendi.

---

4. Hebdomadæ Aduentus.

Dominica IV. Aduentus.

De Iudæorum legatione ad Ioannem. Ioan. 1.

I. I. COnsidera quanti æstimanda sit eximia perfectio, quæ etiam improbos & hæreticos rapiat in admirationem, qualis erat Ioannis, qui ob eam Messias reputabatur à Iudæis, ideoque talis ad eum instituebatur legatio, quâ uis ille minimè suam, sed purè diuinam gloriam in sancta illa viuendi ratione quæreret. Concipiendus hîc zelus proficiendi eximiè in omni perfectione, sed purè ad Dei gloriam.

II. Expende profundissimam S. Ioannis humilitatem, qui, cum posset, si voluisset, verus Messias falsò reputari, aut saltem verè Elias in spiritu aut propheta,

pheta, imò pluſquàm propheta, vix eò adigi ſe paſſus eſt, vt fateretur, ſe eſſe illum, de quo Iſaias: *Vox clamantis in deſerto, parate viam Domini.* Quid enim fragilius voce, quæ prolata mòx euaneſcit? quamuis verè Ioannes totus vox fuerit, quantus quantus fuit, vtpote, qui toto corporis habitu, toto animæ conatu, tota externâ conuerſatione clamabat, ad pœnitentiam inuitabat, Chriſto viam præparabat. Quàm pretioſa gemma Humilitas cum vita exemplari? *Iſa. 40.*

III. Expendè conſtantem eius modeſtiam, cum vrgeretur vlterius reſpondere, cur baptizaret, rursùs Chriſtum exaltat, ſe deprimit, memor illius: *Quãto magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo inuenies gratiam.* O quàm ardens in corde Ioannis feruebat zelus gloriæ Chriſti, quam altas fibras egerat deſpicientia ſui? *Eccl. 13.*

De affectibus à Chriſto in momento Conceptionis elicitis. II.

I. CHriſtus, quoad animam in inſtanti conceptionis beatiſſimus erga Deum, cuius eſſentiam diuinam clariſſimè videbat, à quo innumera beneficia

neficia gratis in se profecta suspiciebat, elicuit quatuor actus eminentissimos virtutũ, instar quatuor fluminũ magno impetu è paradiso erumpentium: videlicet, profundissimæ humilitatis, suum, quà homo, nihilũ intuendo, & gratis se tot charismatis præuentũ agnoscendo, gratias agẽdo, recõpensare desiderãdo: inflãmatissimi amoris, tantã Dei bonitatẽ & amabilitatẽ suspiciendo, reuerẽdo, brachijs dilectionis arctissimè constringẽdo: promptissimæ obedientiæ & oblationis suijpsius, ad omne Patris beneplacitũ se offerendo, occasionẽ quouis modo illi gratificãdi auidè exoptando. O si toto corde posses hos quatuor actus exemplo eius quotidie frequentare, quos ipse tota vita cõtinuauit, imò continuat æternùm, quam gratus Deo foret anima tua paradisus quatuor ex se emittens flumina inflammatorum desideriorum, cor Dei penetrantium, & cælestem Ierusalem lætificantium! Hos nunc elice, & frequentare propone.

II. Eodem instanti Christus clarè vidẽs tot tantaq; omniũ & singulorũ hominum scelera, quibus offenderetur Deus; insuper & Patris beneplacitum volentis per se illa expiari & humano generi sibi tam dilecto in exitium ruenti reme-

medium afferri, elicuit similiter suos intensissimos affectus erga homines: scilicet intimi doloris, tanta eorum malitia, & diuinæ Maiestatis offensa summè dolendo, licet ex clara Dei visione summo perfunderetur gaudio: & flagrantissimi amoris erga eosdem homines, quos in tantum amari à Patre cernebat, immensum amoris excessum, quo in Patrem ferebatur, in illos extendendo, ardensque desiderium eos redimendi, diuinæque iustitiæ pro ijs satisfaciendi concipiendo. Et hos eo perfectius elicuit, quo clarius diuinæ offensæ grauitatem, & diuinæ bonitatis amabilitatem vidit, ardentiusque Patrem dilexit. Quid retribues, ô homo, tam amabili redemptori & amatori? An non meritò compunctionis profluuium, & amoris incendium?

III. Eodem instanti clarè vidit sibi ab æterno Patre proposita omnia & singula, quæ per omnem vitam pro salute hominum sibi forent facienda & perferenda, nec generatim solùm, sed singulatim in numero, pondere & mensurâ: ad quæ omnia & singula sese promptissimè tunc obtulit, eaq; tanquam præceptum amantissimi Patris sanctissimum obsequentissimè acceptauit pro hominibus

bus ſaluandis, nec generatim tantum pro omnibus, ſed nominatim pro ſingulis, quos tunc præ oculis habuit: iſſque ſpeciatim lacrymarum, laborum, dolorum, omniumque meritorum ſuorum fructum applicauit, vti & in reliquo decurſu vitæ aſſiduè poſtea fecit, quod innuit Apoſtolus: *Qui dilexit me, & tradidit ſemetipſum pro me.* En qualis amor Saluatoris tui erga te à primo Incarnationis momento, te præ oculis habentis, pro te ſe offerentis, tibi tàm peculiariter pretium Redemptionis applicantis? An non æquum foret te ſemper de eo pijſſimè cogitare & ſentire, eumque ardentiſſimè iugiter amare? aut ſaltem crebro actualiter hos affectus renouare, virtualiter verò ſemper continuare?

Gal. 2.

III. *De affectibus B. V. in Conceptu Filij Dei elicitis.*

I. BEATA Virgo eodem ſpiritu, qui ſuper filium eius eminentiſſimè requieuit, afflata, dum incomprehenſibile Incarnationis verbi myſterium in ſe diuina virtute perfici, intellectum ſuum mirificè illuſtrari, voluntatem inflammari, ſeque totam ſupra ſe, & humana

mana omnia eleuari sentiret, eosdem quatuor affectus humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, quos tota vita familiarissimos sibi habuerat, eminentiore modo exercere cœpit, & reliquo vitæ decursu continuauit. Et eò quidem purius, intensius, constantius, insatiabilius, quò clarius post filium præ omnibus Sanctis Angelis & hominibus proprij nihili vilitatem, & diuinæ excellentiæ sublimitatem, tot diuinorum beneficiorum, & charismatum sibi præ omnibus puris creaturis gratis collatorum eminentiam: infinitam Dei amabilitatem, omnimodamque nostram subiectionem illi debitam illuminatissimis fidei oculis cognouit, firmiusque apprehendit: & quò ardentius tam excellenti gratia & charitate prædita Deum amauit, illique ex amore omni possibili modo gratificari auidius desiderauit. Quàm æquum foret si talis Matris filius esse cupis, in his eam affectibus frequentandis æmulari? Quanto id cum merito posses, si seriò velles? Quin ergò nunc id incipis?

II. Eosdem etiàm tunc affectus erga proximos solito maiori conatu exercuit, scilicet compassionis, de tot hominum peccatis diuinæque Maiestatis of-

sensis intimè dolendo: & amoris, omnes homines, ceu fratres, & membra Christi filij sui amantissimè complectendo, eorumque perfectionem & salutem zelosissimè desiderando, idq; secundùm mensuram eximiæ cognitionis (quam habuit de Deo eiusq; amabilitate & in homines charitate, de grauitate peccatorum & enormitate supplicionum ijs debitorum) & charitatis diuinitus sibi infusæ, tot tam heroicis actibus in immensum penè auctæ, qua in Deum & quicquid Deus amaret, ferebatur. Eosdem affectus æmulari stude.

III. Similiter exemplo instinctuque filij B. Mater nouo feruore renouauit affectus absolutissimæ resignationis, & oblationis suijpsius liberalissimæ ad omnia amplectenda, facienda, & perferenda, quæcunq; ab æterno Deus decreuisset, & in tempore vellet, se cum filio quantumuis ardua, laboriosa, probrosa, acerba amplecti, facere, & pati. O quam accepta Deo, quam meritoria suijpsius perfecta immolatio! quanto acceptior quotidiana eius frequentatio! Vtrumque, si vis, cum diuina gratia, præstare potes.

De Visitatione Elisabethæ. Luc. 1.

I. CHristus mox à conceptu munus Sal-

Saluatoris auſpicaturus, properauit ad Ioannem præcurſorem ſuum ſanctificandum, vt præberet exemplum humilitatis & charitatis, ſimulque matrem impulit ad Eliſabetham viſitandum, vt eſſet cooperatrix & inſtrumentum huius primæ ſanctificationis, quæ futura erat peccatorum mediatrix: idemque ſecum præberet exemplum humilitatis & charitatis, quæ poſt filium futura erat præcipuum ſpeculum omnis perfectionis. Hic expende, quo ardore B. Virgo montana tranſcendens, comitantibus Angelis, regemq; ſuũ ſtipantibus, miris cœleſtium illuſtrationum & conſolationum delicijs affluens, frequentarit familiares ſibi affectus prędictos, zeli gloriæ Dei & ſalutis animarum. quãto eminentius eoſdem continuarit benedictus eius filius, licet vtero adhuc concluſus, nihilominus iam tũ paratus trãſilire colles laborum, tranſuadare torrẽtes perſecutionum, tranſcendere mõtes dolorum, opprobriorum, tormentorum, crucis, mortis. Quàm te meritò oporteret, qui ad montem perfectionis conſcendendum vocatus es, hos ſaltus tam ſublimes, pro modulo tuo, à longè ſaltem imitari?

II. Salutat Beata Virgo prior Eliſa-

betham, qua salutatione mediante Verbum incarnatum sanctificat, vsu rationis donat, & lætificat suum præcursorem: Elisabetha sentiens exultantem infantem in vtero, & repleta Spiritu sancto, magna voce, magnoque affectu prædicat benedictam Matrem, & benedictum eius Filium, intimeque se humiliat, indignam se reputans obsequio visitationis Matris Dei. Quanto & tu ardore te humiliare, diuinamque deberes bonitatem erga te & dignationem suspicere, reuereri, & prædicare, quod toties ad te sanctificandum in sancta communione venire dignetur?

III. Beata ac prudens Virgo sic laudata, non reddit vicem more mundano, sed ad Deum conuersa, in illum omnem laudem transfert, illique omnia charismata accepta transcribens, prorumpit in canticum laudis decem versiculis, quasi totidem chordis constans, quo exultabunda in spiritu Deum magnificat voce, & toto corde, cum eximiæ humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei incensissimo affectu, ob decem causas, quarum tres priores ipsi soli propriæ, reliquæ septem cum alijs communes. 1. Quod Deus se tam vilem, & indignam, tam benignè respexerit. 2. Quod tantis bene-

benedictionibus præuenerit, vt sit benedicenda ab omnibus generationibus, ad maiorem eiusdem Dei gloriam, & maius ipsorum, à quibus benedicenda foret, emolumentum. 3. Quod sibi fecerit magna, euehendo se in Matrem Dei, alijsque ideò tot tantisque gratijs ditando. 4. Ob misericordiam eius in omnes diffusam 5. Ob potentiam, qua mira plurima patrauit in mundi creatione, conseruatione, gubernatione, & mirabilium tandem mirabilissimum, Incarnationem Verbi. 6 Ob iustitiam in superbis omnibus, Lucifero, Pharaone, Nabuchodonosore alijsque passim humiliandis. 7. & 8. Ob iustitiam simul & misericordiam eiusdem potentes de sede deponentis & humiles exaltantis, esurientes replentis, abundantes egestate punientis. 9. Ob prouidentiam singularem erga suos, quorum, licet videatur ex interuallo obliuisci, in tempore tamen semper ijs benignè subuenit. 10. Ob fidelitatem in promissis certò seruandis, vt patet in missione totiam retroactis sæculis promissi Messiæ, dilata quidem, attamen tempore oportuno executioni mandata, impletisque promissionibus olim Patribus factis. Nec contenta fuit deuotissima Virgo, hos

affectus semel elicuisse, se tota reliqua vita eosdem deuotissimè frequentauit: & quidem his tribus mensibus, quibus Elisabethę suum obsequium humillimè deferebat, eosdem frequentare cœpit eò ardentius, quò recentius se tot gratijs extraordinarijs ornatam, insuper & dignitate Matris Dei insignitam animaduertit: & hoc quanto cordis iubilo, quanto interno solatio, quanto gratię & gloriæ incremento? Et tu quàm lætus viueres, quàm securus morereris, si hos affectus Beatę Virginis in *Magnificat* expressos deuotè frequentare conareris?

V. *De reuelato Sancto Iosepho anxio Incarnationis mysterio.* Matth. 1.

I. EXpende miram Dei in his duabus sanctissimis personis probandis prouidentiam, quod permittat & Beatum Iosephum virum rectissimum, superantem fide Abraham, tolerantia Iacob, castitate alterum Iosephum, consuetudine cum Deo Moysen, charitate proximi Samuelem, humilitate & mansuetudine Dauidem, tam graui de intemeratissimæ Sponsæ lapsu angi, idque tanto

tanto tempore: & similiter electissimam Matrem filij sui, supra omnes puras creaturas sibi longè carissimam, propter tam acerbam dilecti sponsi mysterij ignari afflictionem contristari: cùm tàm facilè posset vtrumq; expedire, vel statim Ioseph o mysterium Incarnationis reuelando, vel Beatæ Virgini, vt id reuelaret, indicando Quàm verè Dominus, quos amat, castigat, idq; ex immẽso paternæ charitatis affectu ad maius eorum meritum gratiæ in via, & augmentum gloriæ in patria! O quãto ergò reuerentiæ, fiduciæ & amoris affectu omnia aduersa à paterna Dei prouidentia electis immissa, vel permissa sunt acceptanda?

II. Expende quàm insignem beatus Ioseph us patientiam exercuerit, dissimulando factum, non exprobrando, nõ deferẽdo: & prudentiã, deliberãdo maturè, quid sibi agendũ, non præcipitãdo sententiam: deindè, quam profundam B. Virgo humilitatem, heroicamque in diuina prouidentia confidentiam nobis æmulandam proposuerit, nullam sui defensionem adferendo, nullo verbulo mysterium tantum in se peractum innuendo, rem totam diuinę prouidentię committẽdo. Quam eximium, has vir-

tutes in re tam ardua tam heroicè exercendo, meruêre earundem incrementum? quam ingens gratiæ & gloriæ augmentum? Cur, quod admirari libet, imitari pigeat?

III. Expende inopinatum vtriusque gaudium ex reuelatione mysterij Iosepho facta per Angelum in somno eum monentem. *Ne timeas accipere Mariam coniugem tuam, quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est. pariet autem filium, & vocabis nomen eius Iesum. ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorũ.* Quàm copiosè Deus electos suos aduersa de paternâ manu sua tanta cum longanimitate, patientia, fiducia acceptantes consolatur? Verè secundùm multitudinem dolorum consolationes diuinæ lætificare solent animas eorum. Quàm humiliter Iosephus à castissima Virgine veniam errati sui supplex petierit, quomodo se indignum eius immaculatissimo consortio reputarit, & nutritium Christi se constitutum admiratus sit? Quàm B. Virgo suauem diuinæ prouidentiæ dispositionem suspexerit, Deum laudarit, in spiritu exultârit? O quàm suauiter & securè, quantumuis vndique irruentibus & nauiculam mentis concutientibus aduersitatum, tentationum,

& pe-

& periculorum procellis in tutissimo diuinæ prouidentiæ sinu quiescitur! Ad hunc per crebrum resignationis exercitium confuge, & quod miraris, experiere.

De expectatione partûs. VI.

I. COnsidera quàm ardens fuerit sanctorum Angelorum in cœlo, Patrum in lymbo, iustorum in mundo mysterij tanti conscíorum, desiderium videndi Christum in lucem editum, vnanimi consensu ingeminantium: *Veni Domine & noli tardare, manifestare coram Ephraem, Beniamin, & Manasse: Veni Speciose forma præ filijs hominum. Ostende nobis faciem tuam, sonet vox tua in auribus nostris, vox enim tua dulcis, & facies tua decora!* Quanta interim alacritate ad debita illi obsequia deferenda se accinxerint? An non idem tibi multo magis faciendum, ad eundem Christum per nouam gratiam in te quasi renasciturum dignè susciendum? *Psal. 79.*

II. Quantò ardentius fuerit Beatæ Virginis desiderium videndi, adorandi, amplexandi, lactandi, omnique materno affectu & obsequio fouendi dilectum viscerum suorum, electum ex

millibus, diuiniſſimum ſuum & æterni Patris filium, & identidem ad illum ſuſpirantis: *Quis mihi det te filium meum, fratrem meum, Deum meum, & inueniam te foris, & deoſculer?* Quanto interim feruore ad vicinum partum tanti filij, maternaque illi dignè perfecteq; exhibenda miniſteria ſe diſpoſuerit per continuum illi magis magisque in omni puritate, ſanctitate ac pietate placendi deſiderium, per aſſiduum humilitatis, gratitudinis, amoris, reſignationis exercitium? tanto dubio procul ſtudioſius, quò clarius eius excellentiam, præ reliquis omnibus, cognouit, quò tenerius eum, à quo ſe tenerrimè diligi ſciebat, viciſſim dilexit. Et quidem abſque vllo angore de futura partus difficultate, nec enim dubitabat ſe virginem ſine dolore parituram illum, quem virgo non humano modo, ſed diuino prorſus cum liquidiſſimo mentis gaudio concepiſſet. En modum præparandi te ad Chriſtum, in te per nouam gratiam renaſci paratum dignè excipiendum.

Cant. 8.

III. Quantò demùm eminentius fuerit deſiderium, ipſius diuini infantis in lucem prodeundi ad perficiendum opus noſtræ redemptionis, vt iam tunc ſuſpirabundus ingeminaret: *Baptiſmo ha-*

beo

beo baptizari, & quomodo coarctor, donec perficiatur. Quantò interim ardore patiendi, & pro peccatis nostris satisfaciendi se in angusto virginalis vteri carcere per nouem menses continuerit, & in illo veluti secessu se armis humilitatis, patientiæ, obedientiæ, resignationis, zeli gloriæ Patris & salutis humanæ, ad confligendum in carne nostra mortali cum superbissimo humani generis hoste, muniuerit, prædictarum virtutum actus intensissimos frequentando, vti olim in secessu in Eremum 40. dierum contemplatione, oratione, ieiunio ad idem certamen consummandum, & prædicationis officium inchoandum se erat dispositurus? En ideam secessus spiritualis ad feruorem spiritus instaurandum subinde instituendi, auidè amplectendi, sanctéque impendendi. Luc. 12.

In Vigilia Natiuitatis.

De profectione B. Virginis, & Ioseph in Bethlehem. Luc. 2. VII.

I. APpropinquante Virginei partus tempore, Octauianus Augustus,

cùm edicto Cæsareo orbem describi curasset vniuersum, iussissetque per Cyrinum præsidem in Iudæâ quemq; in sua ciuitate nomen profiteri, tributumque soluere: ea occasione ascendit Ioseph̃us è Nazareth in Bethlehem, vnde erat oriundus, cum B. Virgine prægnante. O admirandam diuini Numinis prouidentiam! nihil enim minus Cæsar Augustus, ambitione ad ostentandam imperij sui magnificentiam, & cupiditate auri coaceruandi ad hanc descriptionem inductus, cogitabat, quàm subseruire diuinæ prouidentiæ in executione diuinissimi mysterij hac occasione, prout prænuntiatum erat, in Bethlehem complendi!

Quis non obstupescat hoc tam miro & improuiso modo impletum illud Micheæ vaticinium: *Et tu Bethlehem terra Iuda, nequaquam minima es in principibus Iuda; ex te enim exiet dux qui regat populum meum Israel.* quod aliàs vix videbatur humanitùs posse impleri, cùm tempus partûs instaret, nec ratio vlla tam alieno anni tempore è Nazareth in oppidum benè remotum Bethlehem peregrinatum eundi appareret. Quàm exultabunda B. Virgo cum sancto Ioseph̃o hoc quantumuis asperum, prolixum, horridumque

Mich. 5.

dumque præsertim brumali tempore iter confecerit, non grauata, sed subleuata sacra, quam ferebat, sarcina, suspensa in admiranda & magnificanda tàm suaui, & mirabili, quàm clarè agnoscebat, diuina prouidentia? quàm ardenter mente in Deum, quem in vtero gestabat, defixa, familiares sibi humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis affectus continuò exercuerit? quam diuina nunc cum illo, nunc cum Iosepho miscuerit colloquia?

O si & tu simili pietatis sensu iter peregrinationis ad cœlestem patriam instituere merereris, diuinam prouidentiam semper, & in omnibus admirando, eosdem affectus, eadem colloquia frequentando, quanto gaudio omnes exilij tui molestias sufferres? quanto meritorum augmento difficultatibus omnibus superatis metam laborum omnium attingeres, & tandem, quò tendis, feliciter peruenires? Admiratio diuinæ prouidentiæ, & frequentatio affectuum prædictorum, amor studiumque piorum colloquiorum.

II. Beata Virgo cum Iosepho ærumnoso fatigata & fracta itinere cum Bethlehem attigisset, nullum inuenit tam hospitalem ciuem in tota cognatione

sua, qui peregrinam grauidam domo exciperet, ob ingentem hominum multitudinem cæsareo edicto istuc euocatorum, qui omnia hospitia præoccupârant. O quot sceleratissimis etiam peccatoribus satis commoda tunc suppetebant diuersoria; sanctissimis autem his tribus personis, Filio Dei, Beatæ Matri, & Iosepho nutritio eius excipiendis ne angulus quidem vllus reperiebatur! *Non erat eis locus in diuersorio.* O quoties etiam hodie cæci peccatores cordis sui ianuam mundo, carni, dæmoni reserant, Christo præcludunt! En quomodo contemptum mundi, amorem paupertatis & contemptum sui nobis inculcat Iesus necdum natus, qui *in propria venit, & sui eum non receperunt.* iam tunc implens illud: *vulpes foueas habent, & volucres cœli nidos, Filius autem hominis non habet, vbi caput reclinet:* Quàm sereno hilariqúe id B. Virgo cum S. Iosepho tulerit animo, non ignara filium venisse de cœlo, vt genus humanum per amorem mundi, & sui perditum, per contemptum mundi & sui repararet. Compassio, contemptus mundi, amor paupertatis, contemptus sui.

Ioan. 1.

Luc. 19.

III. Beata Virgo cum sponso suo omni hospitio exclusa, oppidulo digressa subijt

bijt annexum mœnijs ſtabulum, ſeu ſpecum, quæ erat ad pedem collis, in quo Bethlehem erat ſita, verſus orientem, ad quam peregrini paſtoresque, ingruente tempeſtate ſe recipere ſolitabant. Quàm exultabunda in ſpiritu cœlorum regina, diuinorum conſcia ſecretorum, hoc olidum, humile, anguſtum, ſqualidum, cœliqueiniurijs peruium brutarum pecudum tuguriolum ſubierit, illuminatiſſimis oculis mentis certo cognoſcens hoc decempedale gurguſtium ſuis delegiſſe cunabulis illum, qui tribus digitis molem terræ appendit, quẽ ſoli poliquę vaſtitas non comprehendit! Quàm inſolito pietatis ſenſu, quam largo lachrymarum profluuio in conſuetos ſuos affectus laudis diuinæ prouidentiæ & bonitatis, gratitudinis, humilitatis, amoris, reſignationis eruperit, ſui omniumq; creaturarum oblita, tota in Deum creatorem ſuum abſorpta! Imitatio B. Virginis in præfatis affectibus frequentandis & reipſa exprimendis.

In feſto Natiuitatis Domini.

De Natiuitate Saluatoris. Luc 2. I.

I. BEata Virgo cùm mediam penè noctem.

noctem profundissimis Incarnati Verbi mysterijs contemplandis, prædictisque affectibus ciendis intenta, liquidissimisque gaudijs perfusa exegisset, iamque instare tempus parendi præsentiret iuxta illud: *Sap. 18.* *Cùm quietum silentium tenerent omnia, & nox in suo cursu medium iter haberet, omnipotens sermo tuus de cælo à regalibus sedibus* prosiliuit, nouo feruore pios præfatos affectus vehementius intẽdere, in abdita diuini consilij mysteria penetranda profundius mentem defigere, ardentiori diuini amoris æstu inflammari, maiori diuini sui fœtus videndi desiderio succendi, vberioribus diuinarum consolationum delicijs liquefieri cœpit: cumque iam tota quasi rapta, ignita & absorpta infimis precibus æterno Patri supplicaret, vt filium, cuius se Matrem esse voluisset, mundo tandem exhiberet: Ecce tibi repente absque omni dolore, summo cum gaudio, illibata prorsus virginei pudoris integritate, dilectum viscerum suorum, vnigenitum suum, infantulum tenellulum, frigore tremulum, iamque lachrymis & vagitibus opus redemptionis humanæ auspicantem, coram se iacentem vidit, quàm ineffabili pietatis sensu, mentis excessu, intimorum præcordio-

diorum tripudio! quo ſtupore attonita Deum Creatorem & Saluatorem ſuum ſic exinanitum primùm aſpexerit, qua reuerentia, ſubmiſſione, deuotione eũdem nomine totius humani generis, adorarit, gratias eidem egerit, obſequia debita obtulerit? Congratulare Beatæ Virgini, eoſdemque cum illa affectus excita.

II. Cùm reuerentialis timor illuminatiſſimam Virginem Matrem vehementer retraheret à diuino infantulo, quem filium Dei & verum Deum agnoſcebat, ipſis angelicis poteſtatibus tremendum, contingendo; nihilominus maternus amor ad eundem eleuandum, fouendum, amplexandum, diſſuauiandumque acrius exſtimularet; attẽperato vtroque tandem affectu, deuotiſſima ſimul & amantiſſima Mater, nõ reuerenter minus, quàm amanter illum virgineis vlnis excipit, tanquam verum Deum ſuſpicit, veneratur, adorat; & tanquam verum ſuum ſecundùm carnem filium amplexatur, exoſculatur, pectori apprimit, puris linteolis mundisque lacernulis inuoluit, virgineo lacte paſcit, omniaque materna officia, quàm amantiſſimè illi exhibet. idque quàm ineffabili cum ſpiritus gaudio, quàm

quàm insinuato diuinæ dulcedinis sensu quã inæstimabilis humilitatis, gratitudinis, amoris, deuotionis excessu! O si simili affectu vlnis cordis tui eundem illum, quẽ B. Mater brachijs excipiebat & constringebat, in sacra communione reuerenter excipere, & amanter constringere merereris, quam largifluo quoque gaudiorum imbre perfunderis? quam insolito diuini amoris æstu accenderis?

III. Simili reuerentiæ, deuotionis & amoris affectu cum perfrigida longæ noctis bruma sæuiret, diuinum pusionem panniculis lacernulisque inuolutum in præsepio, quod aliæ cunæ culcitræque deessent, reclinat, fœno tegit, iumentorum propè astantium halitu confouendum. O si Isaias hæc corã vidisset inter cætera, quæ in spiritu viderat, cùm exclamauit: *Isai. 9.* *Paruulus natus est nobis, & filius datus est nobis, cuius imperium super humerum eius*, quam attonitus obstupuisset, eum ab hominibus non aliter excipi, sed penitus negligi, à iumentis verò agnosci & foueri, cernens sic impleri *Isai. 1.* illud à se prædictum: *Cognouit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: Israel autem me non cognouit, & populus meus non intellexit.* Quàm clarè & piè

hæc

hæc intuens B. Virgo cum sancto Ioſepho, quales affectus compaſſionis, admirationis, gratitudinis, adorationis, amoris nocte illa lachrymis & cœleſtibus ſolatijs irrigata frequentarit? Fac & tu ſimiliter.

In feſto Sancti Stephani.

Vel de Euangelio *Matth. 23.*

Quam vide infrà. Vel,

De vita eiuſdem, iuxta communem modum meditandi de vitis Sanctorum. III.

I. STephanus ab æterno à Deo electus eſt ad tantam gloriam Protomartyri Chriſti debitam, & in tempore omnibus naturæ & gratiæ præſidijs ad eam adipiſcēdam neceſſarijs largiter inſtructus, idque ex gratuita miſericordia & liberalitate: ideò tali loco, tali tempore natus, tali indole, ingenio, doctrina, ſapientia, eloquentia dotatus, ſic ad fidem conuerſus, tam eminenter chariſmatis Spiritus S. repletus, tanto zelo diuinæ gloriæ, inuictaque animi fortitudine ornatus fuit. O quàm incomprehenſi-

hensibilis est bonitas, misericordia, charitas Dei, S. Stephanum, & quemuis Electorum ad talem gradum gloriæ ab æterno prædestinantis, tamque suauia & efficacia media, omnia & singula ad eum consequendum cuique præordinantis, & in tempore per hæc eadem media tàm suauiter, efficaciter & mirabiliter vnumquemque ad præstitutum finem per cooperationem liberi arbitrij tandem deducentis? Agnosce eandem Dei ergà te dignationem, admirare, gratias age, amantem redama.

II. Stephanus tam extraordinariæ diuinæ liberalitati ergà se, gratum se exhibuit, acceptæque tantę gratię strenuè cooperatus fuit. studendo purè, intensè, constanter, insatiabiliter 1. Eximiæ innocentiæ, angelicæ modestiæ, & vitæ exemplari. 2. Ardenti zelo fidei & gloriæ Christi propagandæ, & salutis animarum promouendæ. 3. Perfectæ charitati ergà Christum, pro eo mortem tam promptè oppetendo, & similiter ergà proximos, etiam inimicos, pro persecutoribus orando. Zelus in his eum imitandi excitandus.

III. Christus eumdem mirificè gloria & honore coronauit in hac, & in altera vita, ex gratuito ineffabilis misericordiæ,

cordiæ, charitatis, liberalitatis exceſſu; in hac quidem ei pro ſe certanti ſpectabilem ſe exhibendo, auxilium & brauium offerendo, ad conſtantiam martyrij eundem animando, & nunc vniuerſæ Eccleſiæ, tanquam primicerium Martyrum ſolenniter colendum æmulandumque proponendo: in altera inæſtimabili cum eſſentiali & accidentali gloria, eximiaque Martyrum aureola æternùm remunerando Affectus congratulationis de tanta eius gloria, laudis & amoris tam munifici Saluatoris & glorificatoris, cum firma ſpe ſimilis gloriæ in aliquo ſaltem gradu conſequendæ ſubiungendi.

Hic modus diſcurrendi, affectuſque ſimiles excitandi, accommodari facilè poteſt meditationi cuiuis de vitâ alicuius Sancti.

In feſto Sancti Ioannis Euangeliſtæ.

Vel de Euangelio Ioan. 21. *Quam vide infra 3. part. hebd. 2. poſt Paſcha, med. 5.*

Vel

De vita eiuſdem B. Ioannis. III.

I. IOannem ab æterno gratis elegit Deus ad inſignes prærogatiuas gratiæ

gratiæ & gloriæ tanto Apostolo, Euangelistæ, Prophetæ, Martyri, Doctori, Virgini, peculiari B. Virginis filio congruentes; ad quas promerendas eundem in tempore tàm mirè deduxit, per tàm suauia media, ab æterno illi præordinata. Ideò in primo flore ætatis innocens à Christo vocatus, præ omnibus peculiariter dilectus, supra alios diuinorum mysteriorum scientia illustratus, ad intimam Christi & B. Virginis familiaritatem admissus, longiore vita supra omnes Apostolos ad merita sua augenda donatus, &c. vt suprà. Admiratio, congratulatio, gratitudo, amor.

II. Ioannes tam peculiari dilectioni se gratum exhibere, tamq; eminenti gratia cooperari conatus fuit, 1. Innocentiam cum ingenuo candore, simplicitate & humilitate coniunctam, illibatam conseruando. 2. Christum tam peculiariter se amantem, tenerrimè redamando, & B. Matrem eius filiali amore, honore, obsequio prosequendo. 3 Ardentissimum fraternæ dilectionis zelum ergà omnes tota vita exercendo, omnibusq; eundem, exemplo, verbo, scripto inculcãdo Feruor in his cum æmulãdi.

III Mirificè à Christo fuit in hoc sæculo exaltatus, vt habeatur, colatur, celebretur

bretur inter principes Apostolorum, Aquila Euangelistarum, vertex Theologorum, primicerius Virginum, dilectissimus Christi discipulorũ: In altero excellenti sublimatus gloria, & triplici, Virginum, Martyrum, Doctorum aureolâ. Congratulatio, gratiarum actio, amor, spes similis gloriæ.

In festo Sanctorum Innocentum. IV.

I. INfantes quos filius Dei ab æterno in Martyrum primitias, Virginumque primæuos flores ex gratuito infinitæ dilectionis affectu elegerat, nunc factus infans, & in cunis vagiens, è cunis innocentes miro quidem & occulto, sed pio & misericordi consilio ad se traxit, permittendo eos sæuitia Herodis in odium sui, vita in vitæ primordio priuari, vt sic moriendo ipsum confitentes, martyrij aureolâ mererentur coronari, qui si diutius vixissent, fortasse linguis suis cum reliquis Iudæis eũdem crucifixissent. Quàm mirabilis Deus in omnibus operibus suis, maximè in operibus tantæ miserationis, tam gratuitæ & gratiosæ electionis! Quàm reuerenter suspicienda, quàm gratanter

acce-

acceptanda, quàm ardenter redamanda tam incomprehensa sapientia, misericordia, bonitas? Congratulatio, gratiarum actio, amor.

II. Ex tam immani ambitiosi Herodis à dœmonibus instigati mota contrà Christum persecutione, & crudeli infantium trucidatione, quot & quanta Diuina bonitas elicuit bona? Videlicet sanctificationem & glorificationem tot innocentum Martyrum, quorum salus aliàs periclitatura fuisset; diuulgationem famę, de glorioſa Christi veri Messiæ & regis Iudæorum tot oraculis promissi natiuitate, quæ ex tam inaudito & tyrannico Herodis facinore, per totum Romanum imperium, orbemque vniuersum clarius innotuit: & tàm largam benedictionem à Christo impertitam Ægypto, vt quæ omnium superstitionum fuerat receptaculum, fieret postmodum veræ religionis & pietatis seminarium, ex qua tanta prodiret multitudo religiosorum, tantus numerus sanctorum martyrum & confessorum.

Rom. 8. O quàm verè *diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti*! Quàm pio ergò, grato, promptoque animo omnes persecutiones, calumniæ, iniurię à quocun-

cunque illatæ de manu Dei electis omnia mala in bonum conuertentis sunt acceptandæ? Admiratio, resignatio.

III. Quantus fuerit dolor, clamor, eiulatus, quàm irremediabiles lacrymæ matrum, quarum corda eodem, quo filiorum corpuscula, crudeli ferro transfigebantur? quantò sanctiores B. Virg. compassionis lacrymæ, ex audito tam lamentabili spectaculo obortæ? quantò demum diuiniores lacrymulæ Christi infantis, horum omnium lacrymulas internosque dolores, omnes singulorum istorum infantium, imò omnium futurorum Martyrum persecutiones, cruciatus, mortes clarè intuentis, ex intimo compassionis affectu profusæ? Quàm heroica simul resignatio in sanctissimum beneplacitum æterni Patris hæc omnia ad maiorem suam Electorumque gloriam, ex inscrutabili diuinæ sapientiæ suæ abysso permittentis? Compassio, admiratio diuinorum iudiciorum, resignatio.

De exaltatione Angelorum in Natiuitate Domini, eiusdemque adoratione.

I. EXpende, quanta exultatione &

admiratione omnes Angelorum hierarchiæ Verbum æternum nuper incarnatum, nunc in lucem editum, & in præsepio collocatum, è cœlo empyreo suspexerint; quanto tremore & reuerentia filium Altissimi sic se humiliantem adorarint; quanta demissione eidem, ceu Domino & Regi suo se submiserint, eius supremum in omnes dominium humiliter agnoscentes, diuinam Maiestatem submissè venerantes, & debita obsequia sua reuerenter eidem offerentes, atque ita implentes æterni Patris decretum, de quo Apostolus:

Hebr. 1. *Cum iterum introducit primogenitum in orbem terrarum, dicit: Et adorent eum omnes Angeli eius.* In affectibus his exercendis Angelos æmulare.

II. Quàm promptè omnes Angelici spiritus, cùm Regem ac Dominum suum humanos artus indutum, ab hominibus non agnosci, nec debitè excipi, sed omninò negligi cernerent, obtulerint se æterno Patri ad manifestandam mundo eius infinitam dignationem, maiestatem, gloriam. quanta alacritate & gaudio omnes in terras reipsâ id præstituri descendissent, nisi hoc officium cęlestis Pater certis quibusdam demandasset, reliquos è cœlo eundem adorare iussisset.

Simi-

Similem zelum Christi gloriam propagandi, eiusque cognitionem, amorem, cultum hominibus inculcandi excita, offerendo te ei cum Propheta Isaiâ: *Ecce ego, mitte me*, desiderans instar Seraphinorum totum mundum peruolare, & voce grandi intonare: *Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus exercituum*, regnans in cœlis, & vagiens in cunis: plena est omnis terra gloria eius, quæ quò magis occultata fuit in vili stabulo, eò magis nunc dilatatur in toto mundo.

III. Quanta deuotione, quanta submissione omnes Angelorum ordines, cùm simul in terras descendendi, & hominibus gloriam tanti regis prædicandi facultas negaretur, certatim omnes cœperint suspicere, laudare, & glorificare infinitam Verbi incarnati, in vlnis Matris vagientis, in præsepi præ frigore trementis maiestatem, potentiam, sapientiam, sub velo tantæ humilitatis, tantæ imbecillitatis, tantæ ignorantiæ latentem, infinitam eius in homines tam ingratos charitatem, bonitatem, liberalitatem: item sublimissimas sanctissimæ humanitati eius cõcessas prærogatiuas, de quibus suprà medit. 7. hebdom. 3. Aduent. Quanto stupore attoniti inflãmati Seraphini se frigidos, Cherubini sci-

entia eminentissimi se ignorantes, alij alijs donis excellentissimi se in his imperfectos in comparatione huius diuini infantuli iudicarint: imò quàm profunda cum humilitate nihilum suum agnorint, omnia sibi communicata gratis charismata illi accepta retulerint: quanto demum ardore in laudes huius diuinissimi mysterij proruperint, & hominibus de tanta præstita ijs gratia congratulati sint, simul concinentes: *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bona voluntatis*, totis viribus desiderando & fouendo, Deo ob hoc maximum Incarnationis & Redemptionis humanæ mysterium ab omnibus, omni possibili modo deferri, omnem possibilem gloriam, laudem, benedictionem, gratiarum actionem in æternum & vltrà: & hominibus optando perfectissimam cum Deo, proximis, secum ipsis pacem, per hanc tantam filij Dei incarnati dignationem ipsis è cœlo in terras allatam. Affectus admirationis, laudis, gratiarum actionis, congratulationis, & zeli gloriæ Dei, & salutis animarum subiungendi, & cum similibus affectibus Angelorum perfectissimis offerendi.

De annunciata pastoribus per Angelos Christi natiuitate. VI.

I. AEternus Pater ineffabili cum gaudio intuens tantam filij sui infantiles artus induti humilitatem, ad manifestandam mundo eius sublimitatem, & gloriam, destinat in terras certam Angelorum multitudinem, quorum vnus splendens sibi ex aere assumens corpus, Natiuitatem eius annunciauit, non diuitibus, non sapientibus, non nobilibus, non delicatis mundi amatoribus, sed pauperibus, simplicibus, humilibus, laboribus assuetis pastoribus, qui propè turrim Heder, vbi Patriarcha Iacob gregem pauerat, vno non amplius milliari versus orientem à Bethlehem, pro suo grege excubabant.

Quàm felices illi pastores, quibus exhibita est Angelica visitatio, & tanti mysterij facta reuelatio, præ tam multis alijs, de quibus D. Bernardus: *Quàm multi nobiles secundum carnem, quàm multi potentes, quàm multi sapientes huius saculi hora illa in stratis mollibus quiescebant, & nemo eorum dignus habitus est nouam videre lucem, scire magnum illud gaudium, Angelos audire cantantes: Gloria in excelsis Deo.* *Serm. 3. de nat.*

Quàm placet sapientiæ Dei incarnatæ contemptus opum, honorum, deliciarum! quem & exemplo suo probauit, & in pastoribus Angelica visitatione commendauit. Hunc in Christo & pastoribus studeat æmulari, quisquis cupit diuinas consolationes experiri.

II. *Et eccè Angelus Domini stetit iuxtà illos, & claritas Dei circumfulsit illos, & timuerunt timore magno: & dixit illis Angelus: Nolite timere, ecce enim euangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus est vobis hodiè Saluator, qui est Christus Dominus in ciuitate* Dauid. *Et hoc vobis signum, inuenietis infantem pannis inuolutum, & positum in præsepio.* Quanta illa benignitas Dei ergà hos pauperculos pastores, quorum intellectum sic illuminauit, vt crederent & agnoscerent esse illum verum Saluatorem mundi, Altissimi filium, Angelorum gaudium, quem tunc audiebant, & paulò post videbant, ceu pauperis matris filium in præsepio iacere pannis inuolutum, tanquàm hominum opprobrium; affectum sic inflammauit, vt illum solum super omnia amandum, illum desiderandum, quærendumque præ omnibus rebus certo sibi persuaderent, nec quærere desisterent, donec inuenissent. Quantò

tò maior benignitas eiusdem Dei & Saluatoris nostri ergà omnes, quos ex peculiari gratia è mundi illecebris ad statum perfectionis vocat, tàm mirabiliter illuminando, tàm efficaciter mouendo, tàm suauiter trahendo, vt clarè agnoscant omnibus mundi lenocinijs amore Christi crucifixi esse sibi renuntiandum, idque quamprimùm reipsâ præstare ardentissimè velint ac desiderent, nec quiescant, donec votorum suorum compotes facti, ad vexillum crucis euolent? Quò maior hæc gratia Dei & benignitas, eò maior pro eadem rependenda gratitudo, & in diuino seruitio alacritas.

III. *Et subitò facta est cum Angelo multitudo militiæ cœlestis laudantium Deum, & dicentium: Gloria in altissimis Deo, & in terra pax &c.* Expende, quomodo sancti Angeli intuentes, & obstupescentes filium Dei sic amore hominum humiliatum, Diuinam maiestatem ob diuinissimum hoc Incarnationis mysterium, quod præ omnibus alijs admirandis operibus infinitam eius gloriam & magnificentiam luculentissimè manifestat, cœlesti hac symphonia collaudent & glorificent; hominibus de tam inæstimabili beneficio bonisq; inde in eos deriuãdis con-

gaudeant; pastores ad quærendum recens natum Messiam animent; simulque nos instruant, quid nobis, pro quibus Christus natus, agendum sit, videlicet, Deum pro tanto infinitæ suæ in nos charitatis monumento glorificandum, pro tanta gratia gratias illi referendas, pacem, quam è cœlo in terras attulit, esse nobis omni studio quærendam & conseruandam, pacem, inquam, triplicem cum Deo, per studium conscientiæ puritatis; nobiscum ipsis, per praxin mortificationis; cum proximis, per exercitium fraternæ dilectionis. Deinde quanta reuerentia, quanta deuotione & exultatione in recessu, vt credibile est, præsepe inuiserint, diuinumque illum hymnum suauissimo concentu repetierint, quàm incredibili B. Virginis, & S. Iosephi gaudio & mentis excessu? O si intellectu & affectu, lingua & vita hunc Angelicum hymnum iugiter concinere satageres, quàm suauiter aures militantis simul & triumphantis curiæ, imò ipsius diuinæ Maiestatis demulceres? Gratitudo, zelus gloriæ Dei, & charitas proximi.

De

De adoratione Pastorum. VII.

I. EXpende, quo pacto Pastores animati alloquio & concentu Angelico se inuicem excitarint, ad Messiam natum quærendum & adorandum, sicut Seraphim concutientes inter se alas suas ad sacrum Deo trisagion concinendum; simulque nutum pro imperio accipientes, relicto grege, in Bethlehem properarint, quanto cordis tripudio, quanto tanti prodigij videndi desiderio! Quanta gratia à Deo ad perfectioris statûs fastigium, aut maioris in spiritu feruoris studium vocari suauiter, & trahi efficaciter! & quanto maior vocantem Deum festinanter cum alacritate sequi, & tantæ gratiæ cooperari? Gratitudo, feruor diuinis inspirationibus statim parendi, gratiæque vocationis cooperandi.

II. Quo stupore repertum diuinum infantem in stabulo, positumque in præsepio, suspexerint, qua reuerentia, partim insolito iubare ex eius vultu præmicante excitati, partim interno diuinæ lucis radio collustrati, eum tanquam verum Messiam adorarint; qua demissione B. Matrem eius, diuinum

quid spirantem, salutarint; qua synceritate illi de tali prole cõgratulati fuerint: qua exultatione ab Angelo sibi reuelata, auditam cœlestem symphoniam retulerint, & vicissim ab ea admiranda quædam de eodem diuino infantulo audiuerint: qua deinde modestia, affabilitate, benignitate eos B. Mater exceperit, in fide, spe, charitate confirmarit, ad gratias Deo agendas excitarit: quàm demùm infantulus ipse eorum obsequium sibi gratum esse blandulo vultu comprobarit, & quàm liberaliter mirè illis communicato solatio remunerarit!

Prou. 3. O quàm verè cum *simplicibus sermocinatio eius*! Quanta teneritudo amoris eius ergà humiles, simplices, candidos, simplici synceroque corde in diuino seruitio procedentes, non aliud, quàm diuinam gloriam spectantes, omni humano respectu posthabito, eximiè Deo, non hominibus placere desiderantes! Studium candoris, veræ simplicitatis & innocentiæ, & puræ intentionis.

III. Quanta exultatione reuersi pastores Deum laudarint, visa & audita tam mirabilia ruminarint, & inter se contulerint, obuijsque omnibus narrârint: quanta deuotione sæpius deinceps præsepe reuiserint, cum insatiabili diuinissimi

simi pusionis videndi, adorandi, omniq; obsequio demerendi desiderio! Perpetua gratitudo pro vocationis beneficio, cum incenso id compensandi, aliosq; ad Christum trahendi desiderio.

In festo Circumcisionis Domini.

De Circumcisione pueruli 8. die factâ. Luc. 2.

I.

I. BEata Virgo, quantumuis tenerrimo infantulo circumcidendo cum incredibili tenerrimi amoris & acerrimi doloris sensu condoleret, voluit nihilominus ex zelo diuini beneplaciti complendi eundem, iuxtà legem, tanquàm verum filium Abrahæ circumcidi ex obedientia, quem ad expiandã Adæ inobedientiam in terras veniisse sciebat. Zelus perfectè obediendi in re ardua.

II. Permittit se verus filius Dei impeccabilis, innocẽs, impollutus, segregatus à peccatoribus tanquàm verum hominem genitalis culpæ macula inquinatum, octauo die circumcidi, cum intensissimi doloris sensu, tùm ob tenerrimã infantilis corpusculi complexionem,

tùm ob acerrimam eiusdem cum plenissimo rationis iudicio apprehensionem; idque ex insatiabili erga æternum Patrem, hominesque vniuersos gratuiti amoris affectu, ob has rationes: 1. Vt sic in primo statim vitæ vestibulo illatam æterno Patri nostra inobedientia, superbia, carnisque indulgentia contumeliam, tàm arduo asperoque satisfactionis remedio expiaret. 2. Vt nobis earundem virtutum exemplum daret, studiumque spiritualis circumcisionis, seu solidæ mortificationis inculcaret, gratiam copiosam nobis ad imitationē sui impetraret Gratitudo, feruor pœnitentiæ & mortificationis.

III. Idem ex nimio pro nobis patiendi desiderio, non solum tunc æterno Patri hoc quasi matutinum sacrificium sanguinis sui deuotissimè pro omnibus & singulis, & præsertim Electis repræsentauit, sed insuper ad sacrificium vespertinum in arâ Crucis immolandum, vniuersumque sanguinem suum pro nobis effundendum se paratissimum obtulit. Gratitudo, amor, zelus in amore Crucis Christum imitandi.

II. *De compassione B. Virginis.*

I. B. Virgo filiolo ob dirum circumci-

sionis

sionis dolorem flenti, copiosisque lacrymulis peccatorum nostrorum maculas eluenti intimè compatitur, & collacrymatur: Quàm incredibili materni amoris affectu, & doloris sensu, intuens simul summam eius innocentiam, & vulnerum nostrorum, pro quibus curandis ipse vulnerabatur, grauitatem? Compassio, Compunctio.

II. Reuerenter eius sanguinem excipit, ardenter æterno Patri offert, plagam diligenter curat, deuotè primitias pretiosi sanguinis cum præputio asseruat, atque hoc præstat eò intensiore reuerentiæ, amoris, ac deuotionis excessu, quò clarius eum verum mundi Seruatorem esse cognoscit, & tenerius tanquam suum vnicum & æterni Patris filium diligit. Compassio, Gratitudo, amor.

III. Totam sese deinde ad eundem dilectissimum viscerum suorum saucium fouendum, consolandum, omnique materni obsequij genere demerendum conuertit, simulque ad ardua quæque vnà cum illo vsque ad profusionem sanguinis perpetienda promptissimam offert. Amor, resignatio.

De triplici effusione sanguinis Christi.

III.

I. FIlius Dei, vti ab æterno decreuit, ita in tempore voluit effundi pretiosum suum sanguinem, primùm, per manus ministrorum Dei, à quibus, iuxtà legem, ex sancta intentione infantulus est circumcisus; ex amore salutis, & eximiæ perfectionis nostræ, vt suo nos exemplo modum omnis generis mortificationes ab ijs, qui nobis præsunt, offerendas, cum insigni humilitate, promptitudine, resignatione, tanquam de manu Dei, à quo est omnis potestas, acceptandi doceret: contractas hucusq; imperfectæ obedientiæ maculas tam acri remedio dilueret: gratiamque perfectæ resignationis circa omnia obiecta obedientiæ, quãtumuis ardua, fortiter exercendæ impetraret. His expensis, præmisso affectu gratitudinis, amoris, contritionis breuiter, exercendus actus resignationis prolixius circà omnia obiecta obedientiæ.

II. Deinde, vti ab æterno voluit, ita in tempore sanguinem suum largiter profundere dignatus est per semetipsum, sanguineũ sudorem sponte in horto viua instantium sibi cruciatuum apprehensione exprimendo, manusque carnificum-

ficum præueniendo; ex eodem incenso salutis & perfectionis nostræ zelo, vt nobis exemplum voluntarias mortificationes internas externasq; vltrò assumendi, sancteque frequentandi præberet: auxiliaque gratiæ necessaria impetraret. Feruor in spontaneis mortificationibus frequentandis.

III. Demum vniuersum suum pretiosum sanguinem, vti ab æternitate statuit, ita in tẽpore voluit effundi, per manus lictorum & satanæ ministrorum, maximo cum doloris sensu simul & intensissimo erga Patrem, tortores, nosq; omnes amoris affectu, vt nobis exẽplũ exhiberet absolutæ patiẽtiæ & perfectę resignationis ad ardua, dolorosa, & probrosa quæq;, quæ animæ nostræ, & corpori, famæ, bonisque externis ab hostibus, inuidis & calumniatoribus, ab ipsis etiã dæmonibus inferri contigerit, patienter, libenter, hilariter, tanquàm de manu Dei acceptãda: vt cõtrarias impatientiæ culpas in se tam dirè castigaret: nobisq; promptã imitãdi volũtatem, & facultatẽ obtineret. Actus resignationis circa omnia obiecta patientiæ prolixius hic subiungendus, præmisso breuiter, vt ante, affectu amoris & gratitudinis.

IV. De impositione nominis Iesu.

1. AEternus Pater, qui solus nouerat filij sui incarnandi sublimitatem, finem, officium, ab æterno præfiniuit, & imposuit illi nomen conuenientissimum & diuinissimum Iesus, quod complecteretur 1. omnes diuinas perfectiones illi secum communes, potentiam, sapientiam, bonitatem, sanctitatem, misericordiam, sine quibus non esset potēs ad saluandum. 2. Omnes omnium charismatum & virtutum prærogatiuas, cum de plenitudine eius omnes saluandi debeant participare. 3. Omnia officia ipsi, ceu Saluatori mundi, obeunda, vt Magistri, medici, patris, iudicis, aduocati, pastoris, protectoris. 4. Omnia beneficia, per ipsum singulis saluandis conferenda, vt sunt remissio peccatorum, curatio languorum, victoria tentationum, communicatio omnium donorum gratiæ, donum perseuerantiæ, collatio inæstimabilium bonorum gloriæ: & quidem ex immenso salutis & perfectionis nostræ desiderio, vt crebra huius diuinissimi nominis recordatione, & inuocatione ad vnicum & verum mediatorem & Saluatorem nostrum, in

in quo est salus, vita & resurrectio nostra, adorandum, amandum, & glorificandum, imitandumque identidem accenderemur. Gratitudo, amor, deuota vsurpatio nominis Iesu ad pios prædictos affectus adorationis, gratitudinis, amoris, imitationis frequentandos.

II. Voluit idem æternus Pater hoc excellentissimum nomen Iesus à se ab æterno impositum, ab Archangelo Gabriele B. Virgini & Iosepho prænuntiatum, filio suo in circumcisione ab immaculatissima Virgine Matre inditum mundo promulgari, 1. Vt eximiam humilitatem eius, qui non solum *in similitudinem hominum factus, & habitu inuentus, vt homo*, sed etiam *in similitudinem peccati fieri, & peccator circumcisione indigens apparere hominibus dignatus* est, eximia huius sublimissimi nominis gloria remuneraret. 2. Vt eum redemptionis nostræ opus modo difficillimo, & perfectissimo per acerbissimam passionem, sanguinis effusionem, mortemq; ipsam, propter *nimiam charitatem, qua dilexit nos*, consummaturum præmonstraret. 3. Vt nos ad eius imitationem in amore mortificationis & crucis prouocaret. 4. Vt Deiparam Virginem, cuius ore nomen Saluatoris voluit mundo intimari, media-

Phil. 2.

Rom. 8.

mediatricem nobis ad filium assignaret. Zelus imitandi in Christo humilitatem, Crucis amorem, mortificationis studium.

III. Voluit demùm idem æternus Pater hoc sacrosanctum nomen filij sui incarnati super omne nomen sic glorificari, & honorari, vt in illo *omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium & infernorum,* ad illum, velut primogenitum omnis creaturæ, qui se exinaniuerat & humiliauerat infrà omnia, exaltandum super omnia, vtpote ex quo, per quem, & in quo sunt omnia; simulq; nos instrueret, electum quemque eò sublimius fore exaltandum in cœlis, quò profundius se humiliarit in terris. Gaudium de gloria Christi, cum desiderio eius humilitatem imitandi.

Phil. 2.

V. *De illo Cant.* 1. Oleum effusum nomen tuum.

MEritò nomen Iesu comparatur oleo effuso, de cœlo in Iudæam, indeq; in totum mundum diffuso, iuxta D. Bern. ob insignes eius spirituales effectus, corporalibus olei effectibus correspondentes: nam sicut oleum lucet, pascit, vngit; fouet ignem, nutrit carnem, lenit

Ser. 15 *in Cant.*

lenit dolorem; lux, cibus, medicina: sic nomen IESVS lucet prædicatum, pascit recogitatum, lenit & vngit inuocatum.

I. Igitur expende, quàm miram vim habeat hoc sanctum nomen intellectũ illuminandi, cùm suprà omnia nomina Verbi incarnati, quæ in Sacris scripturis illi indita, aut pietatis gratiam sonant, aut potentiam maiestatis, hoc vnicum in se omnia eius diuina attributa, charismata, officia, beneficia complectatur: quæ omnia quàm sublimes intellectui subministrant veritates profundius rimandas, quibus mirabiliter illuminetur, & suauiter pascatur? Quàm sancta ergò & salutaris huius sancti nominis recordatio, ruminatio, inuocatio, qua piè recolimus, reuerenter suspicimus, & deuotè veneramur sublimissimas Saluatoris nostri perfectiones, prærogatiuas, virtutes, beneficia, miserationes? His expensis congratulare Christo de tanta nominis excellentia, & piè illud crebrius ruminare, & inuocare statue iuxta illud D. Bernardi monitum: *Semper tibi in sinu sit, semper in manu, quo tui omnes in Iesum sensus dirigantur & actus.* *Ibidem.*

II. Considera quantam vim habeat, idem

idem nomen mouendi voluntatem ad pios omnis generis affectus, quibus vehementer accendatur, suauiter pascatur, efficaciter impellatur ad suspiciendam, reuerendam, & glorificandam diuinarum eius perfectionum infinitam, & tot prærogatiuarum & gratiarum sublimitatem; ad imitandas eius heroicas virtutes; ad gratias pro tot in nos collatis beneficijs agendas; ad cauenda omnia, quæ illi displicent, & amplectenda, quæ placent amore eius, qui quantus est, totus est amabilis, totus desiderabilis, cuius vel solum nomen dulce est super mel & fauum. Desiderium hic excitandum hos affectus crebra huius dulcissimi nominis memoria piè frequentandi.

III. Considera quantam idem nomen piè inuocatum vim habeat ad propulsandas omnis generis tentationes: ad difficultates omnes in triplici via perfectionis obuiare solitas generosè superandas; ad indefessum in spiritu proficiendi studium continuandum: cùm & mirè intellectum illuminet ad clarè cognoscendum in omnibus diuinum beneplacitum, & valdè affectum impellat, ad idem promptè amplectendum, & simul gratiam impertiat ad constanter exse-

exsequendum. Desiderium exstimulandi se memoria huius nominis ad continuum conatum proficiendi in triplici via perfectionis hîc subiungendum.

In Epiphania Domini & per octauam.

Hebd. infra oct. Epiph.

De vocatione Magorum per stellam. I.

I. AEternus Pater tam stupendam filij sui in vili stabulo delitescentis humilitatem, sicut nuper clarificauit per apparitionem & concentum Angelorum in terra: sic nunc clarificat per noui sideris exortum in cœlo : & sicut nuper ardentissimam eius erga homines veluti fratres suos charitatem manifestauit Iudæis per vocationem Pastorum, ita nunc manifestat Gentibus per vocationem Magorum : idque ex incomprehensibili erga filium, omnesque homines, ipsi arctissima affinitate coniunctos, dilectionis excessu: vt ostendat, quantoperè desideret 1. Ipsum ceu verum & vnicum mundi Saluatorem ab omnibus, non Iudæis tantum, sed & gentibus agnosci, amari, glorificari. 2.

Omnes

Omnes per ipsum saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. 3. Omnes eius humilitatem, & charitatem, aliasque virtutes imitari.

Quam æquum esset, vt hoc diuinissimum æterni Patris desiderium, & sanctissimum votũ filij, iàm tunc è præsepi
Ioa.17. clamantis: *Pater clarifica filium tuum, vt filius clarificet te*, implere omni contentione satageremus? Amor, zelus Christum glorificandi & imitandi.

II. Vocat Pater regnans in cœlo, vocat & Verbum infans, iacens in præsepio, ex tot myriadibus hominum hos tres Magos ab Oriente, nouam insolitæ magnitudinis & fulgoris stellam eorum obtutibus obijciendo, simul mentes illuminando, vt illam ipsam esse agnoscerent, de qua Balaam vaticinatus fue-
Num.24. rat: *Orietur stella ex Iacob, & consurget virga de Israel,* & voluntates impellendo, vt Regem regum, stella ista designatum, in Iudæa recens natum, sibi, præ omnibus inquirendum, adorandum, mysticisque muneribus honorandum decernerent: iuxta illud D. Leonis: *Dedit aspicientibus intellectum, qui præstitit signum: & quod fecit intelligi, fecit inquiri, & se*
Ser.1.de Epiph. *inueniendum obtulit requisitus.*

O quanta illa gratia his tribus Magis syde-

syderum motuumque cœlestium contẽplationi deditis, tam mira & congruẽti ratione è gentilitijs tenebris ad cognitionem veritatis traductis præstita, ex gratuita Dei misericordia, præ tam multis alijs, qui eandem stellam viderunt, & quem portenderet, ex prophetia Balaam coniecerunt, nec tamen efficaciter ad illum quærendum permoti fuerunt? O quantò maior gratia ex eadem gratuita Dei misericordia præstatur illis, qui ad statum perfectionis diuinitus vocantur cum fideli Abraham, cui dictum: *Egredere de terra tua*, simulq; sic illuminãtur, & peculiari Sancti Spiritus instinctu impelluntur, vt omninò sibi, & quidem quàm primùm, diuinæ vocationi parendum statuant, præ tàm multis alijs, qui amore proprio excœcati, & mundi carnisq; lenocinijs irretiti, vocantem Deum se audire dissimulant, vel sequi se posse diffidunt, vel contumaciter sequi renuunt, de quibus Christus: *Multi sunt vocati, pauci verò electi.* Amor vocationis, gratitudo, & zelus cooperandi gratiæ oblatæ. *Gen. 20.* *Matt. 20.*

III. Magi sic intus illuminati, sic accẽsi, magna alacritate, relictis regnis, diuitijs, delitijsq; patrijs, ignotum & difficile iter ingrediuntur, & mòx stellam, velut

velut viæ ducem præeuntem, conſpicantur, cuius ductum ſequuntur, non declinando ad dextram vel ſiniſtram, cum illa quieſcente quieſcendo, & cum eadem progrediente progrediendo, quanto intimorum præcordiorum tripudio ? certè non minore quàm olim Hebræi per deſertum in terram promiſſionis tendentes, cum viderent antecedentem viamque demonſtrantem columnam nubis per diem, & ignis per noctem.

O quàm ſuauiter & efficaciter per vias rectas ad culmen eximiæ perfectionis à diuina ſapientia & bonitate ducitur, quiſquis diuinæ eius inſpirationi ad perfectiora ſemper vrgenti non ſegniter cooperari nititur! Affectus ijdem renouandi.

II. *De ingreſſu Magorum in vrbem regiam, diſparente ſtella*, Matt. 2.

I. CVm Magi iàm longum iter ſtella præuia emenſi Hieroſolymę vrbi regiæ appropinquarent, lætitiaque gestirent, ob ſpem breui conſpiciendi recens natum regem, quem iſtic ſe reperturos certò ſperabant: ecce mòx eorum obtutibus ſubducitur ſtella, cuius aſpectu

ctu hucusque mirificè fuerant recreati: quo inopinato casu tristantur quidem, & nonnihil turbantur, non tamen ideò animos deijciunt, nec à cœpto desistũt, sed vrbem regiam ingredi, & quem stellæ indicio didicerunt esse natum, ab hominibus porrò percontari, vbi natus sit, constituunt.

Quàm mirabilis, & suauis prouidentia Dei, electos suos nunc consolantis, nunc probantis! sicut enim Magis subduxit ad tempus conspectum tàm gratiosi syderis ad eorum fidem confirmandam, constantiam probandam, magnanimitatem intendendam, meritumque augendum: sic non rarò seruis suis subtrahit gratiam diuinæ consolationis, & tenerioris deuotionis, ob eosdem & similes fines. Quàm constanter ergò perseuerandum seruo Dei in continuo proficiendi conatu, non minus tempore desolationis, quàm consolationis? Constantia in studio perfectionis, resignatio ad ariditates & desolationes de manu Dei acceptandas.

II. Ingressi vrbem Magi audacter interrogant: *Vbi est, qui natus est Rex Iudæorum? vidimus enim stellam eius in oriente, & venimus adorare eum.* Quàm eximia fuit eorum fides, quàm inuicta magnanimi-

tas, quàm ardens constansque desiderium videndi & adorandi natum Regem, cum de eo nato non dubitent, sed, vbi natus sit, inquirant: nec vereantur alium Regem Iudæorum istic quærere vbi ambitiosum Herodem, non ferentem regni consortem, cernunt imperare? nec à quærendo desistunt, licet cum Herode totam aulam, & vrbem regiam turbari animaduertant?

O quam admirabilis virtus Verbi infantis in præsepio iacentis, iam tunc trahentis omnia ad seipsum, trahentis, in-
Ose. 11. quã, in funiculis Adam, in vinculis charitatis! quàm efficaciter, quàm suauiter attraxit ad sui cognitionem amoremq; hosce tres viros syderum spectandorum arte pollentes, sed longè à via veritatis aberrantes; & mille alios etiamnùm trahit prius *sicut oues errantes, sedentes in tenebris & vmbra mortis, computrescentes velut iumenta in stercore suo*, ad clariorem sui cognitionem, feruentiorem amorem, generosiorem imitationem, intimam familiaritatem?

Quisquis sic traheris, agnosce humili gratoque animo manum affectumque trahentis, nec sequi desine, donec assequi mereare. Gratitudo, constans amor vocationis, & feruor gratiæ excitanti cooperandi.

III. He-

III. Herodes, audito tam insolito Messiæ Iudæis promissi iàm nati indicio, turbatus, & de regno suo amittendo sollicitus, dissimulato suo infando consilio, ex principibus Sacerdotum, & scribis populi conuocatis inquirit, discitque locum, vbi promissus Messias nasceretur, atque hac ratione simul Magis humano indicio innotescit, vbi, quem loquente cœlo natum didicerant, quærendus sit.

Quàm mirum diuinæ prouidentiæ & pietatis in hoc elucet consilium? quo factum est, vt Herodes, licet impius, diuinæ dispositioni cooperaretur, & per malos ministros & sacerdotes (de quibus Malachias ait: *Labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirent ex ore eius*:) veritas pijs demonstraretur, & sensus scripturarum aperiretur. O quàm verè *diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum!* Quàm inscrutabile quoque hic suspiciendum iudicium Dei, gentiles è longinquo adducentis, & mira luce gratiæ suæ illuminantis; Iudæos sibi tam propinquos deserentis, & excœcari permittentis! O quàm verè *iudicia Dei abyssus multa*! Quàm verè dixit Veritas: *Nemo potest venire ad me, nisi Pater meus traxerit eum*! O

Malac. 1.

Rom. 8.

Ioa. 6.

quàm detestanda ambitio, superbia, ingratitudo, amor temporalium, quæ excæcarunt mentes Herodis & Iudæorum, vt ne pedem quidem mouerent ad quærendum illum thesaurum absconditum, quem alijs ostenderunt! quàm amplectenda humilitas, obedientia, constans feruor quærendi Deum neglecta cura temporalium, quæ Magorum animos sic illuminarunt, sic inflammarunt, vt demonstratum thesaurum sollicitè quærerent, & feliciter inuenirent! Admiratio diuinæ prouidentiæ, gratitudo, constans feruor Christum quærendi, amandi, imitandi.

III. *De inuentione & aderatione nati Regis*

I. ACcepto de loco nati Regis indicio, Magi statim relicto aulæ strepitu rectà Bethlehem versus alacres contendunt, & *eccè stella, quam viderant in Oriente, antecedebat eos, vsq; dum veniens staret supra, vbi erat puer. Et videntes stellam gauisi sunt gaudio magno valdè.* Quantis lætitijs ad primum conspectum stellæ, quæ disparuerat, incesserint? Quàm exultabundi tam miram circa se diuinam prouidentiam obstupuerint & laudarint? quanto gaudio reliquum itine-

ris confecerint ? quanto desiderio ad conspectum tantis prodigijs præmonstrati Regis anhelarint?

O quam liberalis Deus erga suos electos constanti inuictoque animo desolationum, tentationum, aduersitatumque procellas amore sui generosè superantes? Gratitudo, gaudium in tribulatione, Resignatio ad ardua.

II. Cum Bethlehem attigissent, stupent cernentes prodigiosam stellam stare super vilem casam ; non super regium palatium, sed iumentorum stabulum: at continuò diuinæ lucis radio illustrati cognoscunt , regis huius regnum non esse humanum, sed diuinum, non terrenum, sed cœleste, non transitorium, sed æternum.

Ingressi porrò casam , inuenerunt puerum cum Maria matre eius , cuius vultum cùm diuino quodam fulgore radiantem cernerent, repente sic illuminati sunt, vt infantulum, quantumuis vilibus inuolutum pannis, & pauperculæ Matris filium oculis corporeis aspicerent, nihilominus oculis mentis eundem esse verum Deum, Regem, & Saluatorem agnoscerent. Quanto cum solatio quanto gratitudinis affectu admirati fuerint , se tam abundè votorum

ſuorum factos eſſe compotes? O quantum infinita liberalitate ſua Deus excedit vota ſeruorum ſuorum liberali animo ſe illius obſequio impendentium? Gratitudo, amor, zelus perfectè conſtanterque Deo ſeruiendi.

III. Continuò abſque vlla mora, quem agnoſcunt, proni demiſſiſſimè adorant, myſticisque muneribus deuotiſſimè honorant, auro, thure, myrrha: auro, eum verum regem, thure verum Deum, myrrha verum hominem eſſe proteſtantes, iuxta illud: *Coram illo procident Aethiopes, & inimici eius terram lingent. Reges Arabum & Saba dona adducent.* quanta humilitatis, deuotionis, gratitudinis, amoris affectu hoc obſequium diuino infantulo præſtiterint? quam largas lacrymas tenerrimi amoris & liquidiſſimi interni gaudij indices profuderint? quam heroica deſideria gloriæ eius longè lateque diſſeminandæ conceperint, medullitusque optarint, eum ab omnibus agnoſci, coli, adorari! quàm perfectè ex parte ſua implerint, implerique in toto mundo ab omnibus deſiderarint illud: *Et adorabunt eum omnes Reges terræ, omnes gentes ſeruient ei?*

Pſal. 71.

Ibidem.

Quàm grata fuerit Chriſto illa Magorum deuotio, illa gratitudo, ille zelus,

lus, illa nõ tantũ auri, thuris, & myrrhæ, sed & sui ipsorum liberalissima oblatio? quàm larga cœlestium charismatum, diuinarum illustrationum, & ineffabilium consolationum copia, hanc eorum liberalitatem remunerarit? Aurum sapientiæ, qua incarnati Verbi mysterium perciperent, thus deuotionis, qua constanter in cœpto persisterent, myrrham incorruptionis à peccatis, ne in illa reciderent, vicissim ijs impertiendo? Zelus in his pios reges æmulandi.

De reditu Magorum. IV.

I. MYstica peracta oblatione, mirificè gratioso diuinissimi infantuli conspectu illuminati, & exhilarati, vix sanctissimis illius manibus pedibusque, flexis poplitibus, decurrente vbere per genas lacryma, summa cum reuerentia suauiandis satiari posse videbantur; tandemque in pedes erecti, vix præ internæ dulcedinis affluentia sese capientes, circumspiciebant casam, præsepe, pannos, ipsamque maximè matrem diuinum quid spirantem: omnia attoniti suspiciebant & venerabantur. Quanta submissione Beatę Matri de tanto filio gratulati fuerint, eidemque

prodigiosam stellæ apparitionem cum gestis in via, Hierosolymisque retulerint, & vicissim quanto stupore & gaudio diuinam Matrem mira quædam & arcana de filij Dei prærogatiuis mysteria reuelantem, eosq; in fide confirmantem audierint? quanta demum deuotione ac reuerentia eidem se ac benedicto filio commendarint, & valedixerint corporibus quidem inde recedentes, at non animis?

O quanta multitudo dulcedinis Domini, quam feruentibus seruis suis communicare solet in exercitijs deuotionis, si seriò, purè, constanter, perfectèque ea obire satagant? Amor, feruor in exercitijs deuotionis.

II. Cùm pernoctassent ibi, admoniti sunt in somnis, ne redirēt ad Herodem, qui id perierat, ne & infans, & ipsi in vitæ discrimen adducerentur: quod illi grato animo cognoscentes, per aliam viam reuersi sunt in regionem suam. Quam luculentum illud paternæ Dei prouidentiæ erga suos electos argumentum! Quid in mundo metuat, quisquis omnem sollicitudinem suam projcit in eum, cui est cura de nobis? nusquàm securius, quàm in sinu tam amabilis Patris conquiescitur. Quàm exultabundi

tabundi hi tres beati reges tàm peculiarem Dei erga se prouidentiam suspexerint? quas laudes, quas gratias retulerint? quàm sancta desideria, tantam eius erga se liberalitatem compensandi, eximio zeli omnimodæ perfectionis acquirendæ, & diuinæ eius gloriæ promouendæ, conceperint?

III. Beatus Ioseph rediens (quem credibile est, tum, ita Deo disponente, abfuisse, vt suauius Magis innotesceret diuinum illum admirabilemque puerulum, quà homo erat, non habere patrem in terris) quantis incesserit lætitijs? quo deuotionis affectu diuinam bonitatem collaudarit? diuinos infantulo delatos honores, & Magis adoratoribus cælestes fauores congratulatus sit? quanto feruore animam, corpus, omnia eorum exemplo eiusdem diuini pusionis obsequio de nouo supplex obtulerit? Quantò hæc omnia eminentius præstiterit B. Mater, tantò illis fide illuminatior, tantò charitate flagrantior? Congratulatio de gloria Christi, gratitudo, oblatio sui.

V. *De quadruplici stellâ seu lumine, quo electus quisque deducitur per vias rectas ad regnum Dei.*

I. SIcut Deus per stellam tres Magos præ omnibus alijs singulari gratia præueniente illuminauit, excitauitque ad agnoscendum & quærendum recens natum regem, & mundi Saluatorem: sic quẽuis electũ illuminat, excitatq; simili peculiari gratia præueniente ad agnoscendũ, amãdum, quærendumq; se verũ Deum, &, quẽ misit, filium suum Iesum Christum per quadruplex lumẽ, nempe rectæ rationis, fidei supernaturalis, peculiaris inspirationis, & Superiorum directionis, & quidem ex gratuita misericordia ad insignem sanctitatis, gratiæ & gloriæ gradum acquirendum.

Quanta illa gratia, sic præ tot alijs illuminari, sic excitari, sic trahi! quantam illa in vicem gratitudinem, quantam cooperandi sollicitudinem exigit?

II. Sicut illos Deus tàm suauiter, & efficaciter per prospera & aduersa, per cõsolationes & desolationes deduxit in Bethlehem, vbi illis facta potestas optatum regem videndi, adorandi, mũneribus honorandi: sic quemuis electũ peculiari comitante gratia deducit in Ecclesiam,

cleſiam, atque ad certum aliquem ſtatũ, in quo poſſit Deo perfectè, iuxta gratiam ſuæ vocationis ſeruire, ſuæque ſimul & proximorum ſaluti promouendę impensè vacare. Diſpice quàm peculiariter te Deus, præ tot alijs in denſiſſimis infidelitatis, hęreſeos & mundanę vanitatis tenebris derelictis, oculis miſericordiæ ſuæ reſpexerit, hucusque ſic deduxerit, nunc conſolando, nunc deſerendo, nunc arguendo, nunc confirmãdo, nunc ad perfectiora exſtimulando. Agnoſce, gratias age, feruore ſpiritûs compenſa.

III. Sicut eoſdem mirè ab Herodis inſidijs protexit, per aliam viam reduxit, in fide & gratia confirmauit, dono perſeuerantiæ beauit, tandemque brauio gloriæ coronauit, ex eadem gratuita miſericordia, & bonitate ſua: ſic quemuis electum ſimili paterna prouidentia ſua protegit, dirigit, conſeruat, coronat. Hæc vbi tibi applicaris, admirare tantam eius bonitatem, ſpera paternam eius vſque in finem aſſiſtentiam, redamare, & compenſare ſtatue tantam liberalitatem.

VI. *De spirituali oblatione auri* charitatis, *thuris* deuotionis, *myrrhæ* mortificationis.

I. EXpende, quàm peculiaris gratia Dei censenda sit, per internam illustrationem mentis, impulsumque voluntatis moueri ad feruens, efficax, constansque desiderium diuinæ Maiestati piè perfecteque offerendi aurum charitatis, thus deuotionis, myrrham mortificationis, seu ad feruentem solidumque zelum proficiendi in charitate, deuotione, mortificatione.

Quanta gratitudo pro tanta gratia meritò foret rependenda? quoties similem gratiam excitantem intus sentis & negligis? quàm parum illam agnoscis? quam frigidè gratias agis? Gratitudo, compunctio, zelus cooperandi gratiæ.

II. Quanto maior sit reputanda gratia simili modo efficaciter propelli ad continuum in exercendis internis externisque charitatis, deuotionis, & mortificationis actibus profectum vrgendum, simulque abundantis gratiæ auxilijs muniri ad perseuerandum in ijs etiam tempore desolationis, & aduersitatis constanter frequentandis, omnibus

bus difficultatibus occurrentibus peruincendis cum ingenti meritorum incremento?

Quàm rara & singularis illa gratia? quàm paucis ex quam gratuita Dei liberalitate concedi solita? quàm rara proinde animi demissione, quàm deuota gratiarum actione, quàm strenua cooperatione foret acceptanda & compensanda? Gratitudo, feruor proficiendi.

III. Quantò demum sublimior gratia æstimanda sit ex eadem gratuita Dei liberalitate sic perenni superabundantis gratiæ influxu inundari, vt cum alacritate & gaudio in assiduo exercitio charitatis, deuotionis & mortificationis constans vsque ad mortem quis perseueret, & desideratum æternæ retributionis brauium obtineat? Quisquis hanc gratiam à diuina bonitate speras, strenuè tibi humiliterq; cooperandum esse scias. Gratitudo, spes doni perseuerantiæ, feruor cooperandi constanter gratiæ.

De alia spirituali oblatione votorum religionis per aurum, thus & myrrham designatorum. VII.

I. EXpende, quàm extraordinaria

gratia sit à Deo suauiter & efficaciter moueri ad concipiendum efficax desiderium offerendi se eius diuinæ maiestati, quoad corpus, animam, & omnia mundi bona, quæ habet aut habere potest per trina vota paupertatis, castitatis, obedientiæ, aut voluntariam abdicationem opum, voluptatũ, honorũ, quæ per aurum, myrrham, thus designantur, per aurũ quidem paupertas, qua omnia temporalia abdicantur, per myrrham castitas, qua caro à corruptione præseruatur, per thus obedientia, qua totus homo in odorem suauitatis Deo immolatur.

Quàm paucis hæc gratia præ tot in procelloso mundi pelago pereuntibus diuinitùs concessa, ex gratuita misericordia ad fines tàm sublimes in hac vita & in futura? Gratitudo, zelus respondendi gratiæ vocationis.

II. Quàm peculiarior gratia continuis diuinę assistẽtiæ præsidijs in sancto proposito confirmari, exstimulari ad exactam dictorum votorum obseruationẽ, impelliq; ad minimos contra eos defectus sollicitè cauẽdos, commissosq; expiandos, ad frequentanda heroica supra vires desideria, mille mundos, mille corpora, mille voluntates, si haberet,

Deo

Deo perfectè consecrandi, idque purè propter Deum, constanter inter prospera & aduersa?

Quoties similes in te sentis stimulos & impulsus: Vtinam ea, qua par est, alacritate parere satagas? Gratitudo, compunctio, zelus exactæ obseruationis votorum.

III. Quantò demùm incomparabilior gratia in assiduo illo studio fideliter vota oblata reddendi, conatuque indefesso perfectissimè se totum diuinæ gloriæ impendendi perseuerare, vsque dum euocetur ad capiendum promissum à Christo gloriæ brauium? Quod, vt tandem assequaris, ecquod detrectes certamen laboris? Nisi legitimè certaueris, non coronaberis. Constans feruor in exacta votorum obseruatione & cura minimorum.

De alia simili oblatione feruoris proficiendi in triplici viâ perfectionis, quam myrrha, thus, aurum repræsentat. VII.

I. EXpende simili prorsus modo, quãtum sit Dei donũ cum tribus Magis sic intus illuminari, sic accendi ad feruens constansq; desiderium propositumque conandi in dies maioribus

passibus progredi in triplici via perfectionis, seu in studio maioris animæ puritatis, virtutum soliditatis, voluntatis nostræ cum diuina conformitatis acquirendæ.

II. Quanto rarius donum præsidio peculiaris gratiæ velle ac posse constanter hoc sanctum propositum conatumque vrgere, quantumuis varijs validisque ingruentibus tentationum, desolationum, difficultatum, aduersitatum procellis!

III. Quanto demum inæstimabilius donum in tali indefesso continuoque proficiendi desiderio nunquam deficere, sed conari proficere, vsque dum vita deficiat? Hæc singula, vt suprà, pondera, tibi applica, & affectus gratitudinis, compunctionis, zeli constanter proficiendi excita.

Pro Dominica infra Octauam, meditationem de Christo duodenni: vide infrà Hebd. 4. post Epiph. med. 3.

Do-

2. Hebdóm. post Epiphan. I.

Dominica II. post Epiphaniam.

De nuptijs in Canâ Galileæ. Ioan. 2.

I. INuitatus Christus cum discipulis venit ad nuptias. Quanta dignatio Domini maiestatis, regis Angelorum, Sponsi Virginum, non dedignantis cohonestare tenuiorum homuncionum nuptiale conuiuium, ob has causas, 1. Vt matrimonium à Deo institutum, mysticeq; eo, veluti symbolo, suam cum Ecclesia coniunctionem designari ostenderet. 2. Vt eorum inopiæ subueniret. 3. Vt fidem discipulorum, aliorumq; præsentium confirmaret, nobisque omnibus humilitatem & charitatem, quauis oblata occasione exercendam commendaret: idque quanto zelo gloriæ Patris, & salutis animarum promouendæ?

Quantò maior eiusdem dignatio se vltrò toties ad conuiuium cum anima nostra celebrandum inuitantis, propinando nobis vinum compunctionis cum pane lacrymarum: vinum cor lætificans, cum melle cœlestium desideriorum;

rum: vinum amoris cum manna diuinarum cõsolationum: seu exstimulando nos ad assiduum profectum in triplici via perfectionis, vberemque gratiam offerendo! Gratitudo, amor, zelus imitandi Christum in humilitate & charitate, & proficiendi in spiritu.

II. B. Virgo vinum deficere monuit, & dixit ministris: *Quodcunque vobis dixerit, facite.* Quanta illa pijssimæ Matris charitas! si tam sollicita fuit pro corporali inopia horum coniugum, à quibus non rogabatur: quãto solicitior erit pro spirituali suorum filiorum, à quibus sincerè inuocatur, necessitate subleuanda, quæ *quò cæteris Sanctis est melior*, iuxta D. Augustin. *eò est de nostris commodis sollicitior.* Quanta eius fiducia, quæ duriore in speciem accepto responso, nihil turbata, quasi impetrasset, quod verbo insinuârat, ministros, quorum opera filium vsurum in hoc patrando miraculo præuidit, dictis eius parere iussit! Quanta intercessionis eius efficacia, & impetrandi gratia, qua interueniente, vti accelerata est Incarnatio Verbi, sic nunc acceleratum tempus miracula inchoandi! Deuotio erga B. V. & imitatio charitatis, fiduciæ, patientiæ eiusdem.

Serm. 4. de nat.

III. Iussit Christus impleri hydrias aqua,

qua, quam in vinũ optimum conuertit. quanta non ſolum potentia, ſed & quãta benignitas, quãta liberalitas Saluatoris ſex hydrias vini optimi miraculosè producti in his nuptijs carnalibus, pro accepto hauſtulo reddentis, & conuiuis omnibus liberaliter offerentis? at quantò maior eiuſdem potentia, benignitas, liberalitas in nuptijs ſpiritualibus animæ in cellam vinariam introductæ propinantis totidem hydrias præcipuarum virtutũ, charitatis in Deum, miſericordiæ in proximos, zeli gloriæ Dei & ſalutis animarũ, deuotionis, gratitudinis, obedientiæ ſeu perfectæ reſignationis!

O quoties ſponſus cœleſtis ſtans ad oſtium cordis tui & pulſans, tibi has eaſdem propinare deſiderat! quin ergo confeſtim eum intromittis, conuiuiumque ſanctorũ deſideriorum proficiendi in prædictis virtutibus illi inſtruis? Amor Chriſti, zelus in his virtutibus proficiendi.

Quomodo Chriſtus infans exercuerit actus internos Humilitatis. II.

I. EXpende, quomodo Verbum infans in præſepio vagiens, in matris gremio lactens, iam tunc inculcans nobis exemplo, quod docturus erat verbo:

Matt. 11. verbo: *discite à me, quia mitis sum, & humilis corde*: exercere perrexerit, sicut in primo instāti cōceptionis cęperat, profundissimæ humilitatis actus internos, videlicet 1. quoad conditionem humanæ naturæ præcisè spectatæ vilem se agnoscendo & reputando. 2. talem se ab omnibus haberi volendo & optando. 3. vilissimum se secundum id, quod ex humana natura haberet, reputando, & talem se reputari gaudendo: omnia dona naturæ, gratiæ & gloriæ humanitati suæ collata diuinæ liberalitati in solidum ascribendo, atque ita infra omnes se humiliando: idque quàm perfectè secundum omnem dimensionem, scilicet quàm latè quoad extensionem ad omnia eius obiecta; quam sublimiter, quoad intentionis puritatem, & actuū intensionem: quam longè quoad desiderium eos continuandi æternum: quā incomprehensibiliter seu insatiabiliter, quoad heroica supra vires desideria? Et quidem absque dubio tantò perfectius, quantò clarius præuidebat 1. Humanæ naturæ secundum se solam spectatæ abyssalem vilitatem, & nihileitatem quoad esse, posse, operari in naturalibus, & supernaturalibus. 2. Summam eius fragilitatem, & ad omne malum

proni-

pronitatem, ita vt verè secundum D. August. non sit peccatum, quod fecit homo, quod non faceret alter homo, nisi præseruaretur ad eo, à quo factus est homo. 3 Omnimodam eius à Creatore & conseruatore Deo dependentiam à quo habet, quicquid habet boni, & per quem non habet, quicquid non habet mali. In quem denique finem? nempe, vt hic gloriam æterno Patri ab hominibus ablatam restitueret, superbiam nostram expiaret, ad sui imitationem prouocaret, gratiamque ad id necessariam impetraret. His expensis, gratulare Christo, & gratias age pro tot tamque heroicis actibus humilitatis amore tui elicitis, eosdemque eius exemplo elice in præsenti per plura, vel pauciora suspiriorum genera, iuxta Industrias meditandi c. 7. §. 1. 3. *Solil. 15.*

II. Quomodo indoluerit eosdem internos humilitatis actus tam parùm, tam rarò, tam imperfectè ab hominibus vsurpari; è contra tot tamque grauibus peccatis superbiæ diuinam Maiestatem offendi: dubio procul tanto intentius, quanto euidentius perspiciebat infinitam diuinæ Maiestatis excellentiam, cui summa submissio deberetur: extremam hominum vilitatem, ignorantiã, fragi-

fragilitatem, malitiam, quæ omnem cõfusionem contumelia mque promererentur. His consideratis, subiunge actum similem compunctionis, seu elice actum humilitatis, quoad tempus præteritum. Vide ibid.

III. Quàm ardenter proposuerit eosdem actus internos tota reliqua vita continuare: actus externos suo tempore simul cum internis coniunctos frequentare in obiectis maximè arduis, idque purissimè, intensissimè, constantissimè, insatiabilissimè: simulque omnibus affectu, verbo, & facto ipso intimæ huius humilitatis imitationem inculcare? His similiter expensis elice eosdem actus humilitatis in futurum, cum propositis practicis hos vel illos actus humilitatis internos & externos, hac vel illa oblata occasione perfectè exercendi. Vide ibid.

Idem modus discurrendi & affectus prolixius excitandi seruandus est in sequentibus.

III. *Quomodo B. V. eosdem humilitatis actus eodem tempore frequentârit.*

I. EXpende, quàm perfectè B. Mater & Virgo, intuens filiolum suum in præse-

præsepio iacentem, sua vbera sugentem, quem credebat verum esse Deum, in cœlo regnantem, in mundo homines & iumenta pascentem, frequentârit eosdem intimæ humilitatis affectus, quos à primo momento vsus rationis cœperat, & hucusque continuarat: tanto nunc dubio procul perfectius, 1. quantò in dies clarius fundamenta veræ humilitatis suprà insinuata peruidebat. 2. quantò intensiorem habitum humilitatis, quem in excellenti gradu infusum acceperat, continuo exercitio iam auctum habebat. 3 quò longius ab omni superbiæ fomite, omnique alio humilitatis impedimento aberat. 4. quò plura, & maiora extraordinaria charismata & priuilegia sibi gratis collata agnoscebat. 5. quò sagacius hæc omnia a suo puro puto nihilo, quod ex se haberet, secernebat, soliique Deo tribuebat.

Quis perfectionem actuum humilitatis eius secundum dimensiones supra dictas intellectu apprehendat, quis affectu exprimat? Ipsi Cherubini & Seraphini eandem mirantur: & tu eandem suspice, & à longè saltem imitare, eliciendo eosdem humilitatis actus in presenti.

II. Quàm

II. Quàm intensè doluerit hos veræ humilitatis actus à tàm paucis agnosci: à paucioribus exerceri : à tam multis è contra tot excessibus superbiæ diuinæ Maiestati insultari: & quidem eò intensius, quò clarius agnoscebat, quantopere & quàm merito Deo placeret Humilitas, displiceret arrogantia : & quò ardentius infinitam Dei excellentiam ab omnibus demississimè agnosci, suspici, glorificari cupiebat. Contritio de ociositantia in humilitate exercenda, & superbia extirpanda.

III. Quàm ardentia identidem iterarit desideria, perfectius indies eosdem affectus multiplicandi, opere ipso demonstrandi, omnes ad idem intimæ humilitatis studium verbo, exemplo, affectuque inflammandi: Et quidem in particulari in tali opere humilitatis pijssimè obeundo cum heroicis internis desiderijs, ipso corporis habitu, gestu, incessu, vultu, loquela angelicam præ se ferendo modestiam, cum intimo veræ sui ipsius despicientiæ sensu. Zelus proficiendi in humilitate per crebram humiliationem sui internam, & externam: sponte assumptam, & vltrò oblatam.

Qua-

Quomodo Christus infans exercuerit actus internos gratitudinis. IV.

I. EXpende simili modo, quàm perfectè secundum omnem dimensionem Christus in infantia sua, licet nihil foris appareret, continuarit actus internos gratitudinis erga Patrem inchoatos ipso momento Incarnationis. 1. demissè agnoscendo, magni æstimando, grata mente acceptando omnia humanitati suæ collata charismata, ceu gratuita beneficia. 2. Datorem omnium reuerenter agnoscendo, magnificando, laudando, amoris & gratitudinis brachijs complectendo. 3. Accepta beneficia omni possibili modo compensare desiderando & statuendo. Et quidem eò perfectius, quò euidentius intuebatur 1. Infinitam diuinæ bonitatis, liberalitatis & benignitatis erga se abyssum. 2. Inæstimabilem excellentiam gratiarum & prærogatiuarum sibi concessarum, insuper omnium, per se suaque merita præuisa, donorum naturæ, gratiæ, gloriæ electis omnibus collatorum & conferendorum. 3. Incomprehensibilem gratuiti amoris excessum,

ex quo hæc omnia conferrentur, & quidem ad fines tam sublimes. Suspice sublimitatem illius affectuum gratitudinis, & similes in præsenti excita, vt suprà insinuatum, per consueta suspiria iuxta formulam offerendi sacrificium Eucharisticum, quam vide in Enchiridio Induſt. c. 15. §. 2.

II. Quàm intensè deplorarit extremam hominum erga diuinam liberalitatis abyssum ingratitudinem, dolendo tam paucos, eosque tam parcè, rarò, & imperfectè hos actus gratitudinis vsurpare: idque eo intensius, quo firmius apprehendebat tantam ingratitudinis omnium ingratorum hominum, quot-quot sunt, fuerunt, erunt, multiplicitatem, & enormitatem; tantam eorum cæcitatem, socordiam, stupiditatem, cùm tam facilè se gratos possent, si vellent, exhibere; & horrendas ingratis imminentes pœnas euitare; tantam diuinæ offensæ, quæ hac ingratitudine incurritur, grauitatem. His consideratis elice affectus gratitudinis, quoad præteritum, seu affectus compunctionis de tua omniumque ingratitudine, cum proposito emendationis.

III. Quàm feruenter proposuerit hos affectus gratitudinis tota vita, & quidem

dem intensissimos continuare etiam in maximis desolationibus, contumelijs, & tormentis: sicque abundè compensare hominum ingratitudinem, omnesque prouocare ad sui in hac re imitationem: & quidem eò feruentius, quò id gratius æterno Patri, nobisque vtilius esse sciebat. Et his expensis subijce desiderium similes gratitudinis actus internos sæpius renouandi, externosque hos vel illos superaddendi, e. c. conando benè orare, & alias ordinarias functiones perfectè obire ex motiuo gratitudinis.

Quomodo eosdem gratitudinis affectus tunc frequentârit Beata Mater. V.

I. EXpende quàm purè, intensè, constanter, insatiabiliter B. Virgo Deipara eosdem prędictos gratitudinis affectus, vt ab initio vsus rationis cęperat, nunc Mater effecta Creatoris continuarit, cum quotidie coram cerneret, foueret, tractaret, lactaret, & portaret illum, à quo sic se dilectam, sic electam, sic euectam supra omnes submissè recolebat: Et quidem eò eminen-

tius, quò præ omnibus clarius in hac vita cognoscebat incomprehensibilem diuinæ benignitatis & liberalitatis erga se supra omnes puras creaturas abyssum, charismatumque sibi ex gratuita bonitate collatorum & conferendorum supereminentiam: & quò intensiorem per tot actus gratitudinis ab ineunte ætate frequentatos acquisierat habitū.

O si illuminatiores mentis oculos cum hac illuminatissima aquila in abyssum diuinæ erga te benignitatis & liberalitatis, & tuæ indignitatis & ingratitudinis defigeres, quàm te ad perpetuos gratitudinis affectus eliciendos obligatum cerneres? Hos ergò exemplo B.V. elice vt suprà.

II. Quàm purè item, intensè, constanter, insatiabiliter eadem illuminatissima Virgo & Mater cum filio defleuerit tātam hominum ingratitudinem: tantam in diuinis beneficijs, maximè Redemptionis, agnoscendis cęcitatem: tantam in ijs, saltem grato animo, compensandis socordiam: tantam in declinandis diuinæ contra ingratos vltionis sagittis stupiditatem: idque tantò vehementius, quò hæc omnia perspicacius apprehendebat? Dolor de ingratitudine subiungendus.

III.

III. Quam denique affectuosè desiderârit, firmiterque statuerit deinceps eosdem gratitudinis actus conari elicere in dies plures & intensiores, superaddere externos cum insatiabili desiderio longè supra vires se gratum exhibendi ei, à quo se gratis tot extraordinarijs benedictionibus diuinæ dulcedinis & gratiæ præuentam norat. Zelus illam imitandi, seu eliciendi actus gratitudinis in futurum.

Quomodo Christus infans exercuerit præcipuos actus internos amoris Dei. V. I.

I. EXpende, quàm diuinè diuinus infans præcipuos actus internos amoris Dei, quos inchoârat conceptus in Matris vtero, nunc in eiusdem gremio & præsepio continuet, 1. Diuinam bonitatem infinitè propter se amabilem, & quicquid illa amat, amando: omne bonum eius intrinsecum, vti infinitam perfectionem, beatitudinem; & extrinsecum, vti gloriam, & obsequia à creaturis exhibita, & exhibenda, ei fauendo, de illis gaudendo: extrinseca bona maiora illi optando, & procurare

desiderando. 2. Diuinam voluntatem beneplaciti in omnibus eius iudicijs, decretis, operibus & permissionibus quoad se, omnes, & omnia venerando, probando, & amplectendo. 3. Voluntatem signi in omnibus, quæ præcipit, vel se velle innuit, per se, omnesque alios impleri cupiendo.

Quos omnes actus eò sublimiore modo elicuit, quò perfectius infinitam diuinæ bonitatis amabilitatem, quà Deus infinita sua scientia comprehendit; quà homo, visione beatifica & scientia infusa eminentissima præuidit, simulque perspexit, quàm æquum esset, creatorem omnium creaturarum perfectiones, ob quas illæ amandæ forent, eminentissimè continẽtem, longè super omnia creata esse omni possibili meliori modo diligendum, præsertim ab ijs creaturis ratione præditis, quæ maioribus ab ea beneficijs essent ornatę: deinde etiàm, quò remotior fuit ab omni minus ordinato amore sui, qui est maximus hostis amoris Dei, ob infinitam eius sanctitatem, & omnimodam impeccabilitatem: & quò diuinior habitus charitatis illius sanctissimæ animæ fuit infusus in instanti cõceptionis. Suspice hos diuinissimos eius affectus, col-

eosdemque, pro modulo tuo, elice, & porrò frequentare, & reipsa demonstrare, omnemque inordinatum amorem proprium euellere statue.

II. Quàm vehementer doluerit hos prædictos amoris affectus ab hominibus tàm paucis, tàm rarò, tàm frigidè vsurpari: sed contra potius apparentem vilissimæ creaturę bonitatem plus æstimari & amari, quàm immensam, infinitam, æternam, incomprehensibilem Dei Creatoris bonitatem: iustissima eius iudicia, decreta, opera toties improbari; sanctissimas leges violari: cùm & tot offensarum iniuriarumque Creatori à creaturis hac ratione illatarum enormitatem, & tantam, tot hominum amorem sui amori Dei anteponentium cæcitatem clarissimè intueretur, & vehementissimè detestaretur. Eosdem affectus doloris de tua omniumque in Deo redamando tepiditate elicere conare.

III. Quàm ardenter desiderarit, statueritque hos amoris affectus perfectissimos reliqua vita continuare, req; ipsa declarare in obiectis, maximè arduis, in summis desolationibus & cruciatibus: sicq; defectum amoris Creatori ab ingratis creaturis debiti cõpensare, omnesque ad sui æmulationem prouocare

ob cauſſas 1. puncto allatas. Zelus imitandi Chriſtum in his amoris affectibus frequentandis, & facto ipſo declarandis per actus externos hos vel illos, e. c. ex amore ardua quæque occurſura, reſignato hilarique animo tanquam de paterna Dei manu acceptando: conando ex eodem motiuo perfectè hoc vel illud munus ſibi incumbens obire, hanc vel illam imperfectionem ſollicitè euitare, &c.

VII. *Quomodo eoſdem actus amoris Beata Mater exercuerit.*

I. EXpende, quo pacto B. Mater & Virgo fide illuminatiſſima, & charitate flagrantiſſima præfatos tres præcipuos amoris actus, ſibi iàm à primordio vſus rationis familiariſſimos, nunc frequentarit tantò purius, intenſius, conſtantius, inſatiabilius, 1. quò ſenſim in ſingula penè momenta clarius infinitam Dei amabilitatem cognoſcebat. 2. quò ſe eminentius ſupra omnes puras creaturas ab eodem amari ſentiebat. 3. quò ab omni impedimento amoris Dei, fomite peccati, & amore ſui remotior erat. 4. quò & corpore, & ſpiritu fornaci ardentiſſimæ charitatis filio Dei & ſuo

ſuo vicinior erat. 5. quò inæſtimabilioribus primitùs ſibi infuſam habitualem charitatem ſupereminentiſſimam auxerat incrementis, per tot eximios actus amoris ex tota latitudine habitus, & ſuprà non rarò, hucusque toties frequentatos. Et hos expenſos ſuſpice, & à longè ſaltem æmulare.

II. Quàm vehementer optarit multò adhuc affectuoſius omnibus præteritæ vitæ momentis hos actus frequentaſſe: quàm intensè doluerit à tàm paucis, tàm imperfectè Deum infinito amore digniſſimum redamari, ob cauſſas iam dictas. Compunctio de tepiditate in Deo redamando.

III. Quàm firmiter propoſuerit eoſdem actus internos crebrius affectuoſiusque elicere, externos addere hos, vel illos, & quidem omni poſſibili perfectiſſimæ dilectionis exceſſu. Zelus eam æmulandi.

---

3. Hebdom. Poſt Epiphan. I.

Dominica III. Poſt Epiphaniam.

De leproſo mundato, & Centurionis ſeruo ſanato. Matt. 8.

I. IEſus leproſum ſe adorantem & di-

contem (*Domine si vis, potes me mundare*) extendens manum tetigit dicens: *Volo, mundare*: mundatoque præcepit: *Vide nemini dixeris, sed vade, ostende te sacerdoti, & offer munus, quod præcepit Moyses in testimonium illis*. Quanta vis orationis cum viua fide, humilitate & resignatione ad Deum fusæ? Si vis à lepra peccatorum, & imperfectionum liberari, ne pigeat leprosum hunc imitari. Quanta benignitas & humilitas Saluatoris, illum, cum verbo solo posset, tactu manûs sanantis, miraculũ propalari vetantis, eundem ad sacerdotem remittẽtis! Quantò maior benignitas, humanitas, & humilitas eiusdem Domini Maiestatis toties in sacrosancta synaxi hominẽ lepra tot peccatorum horridum non modo contingere, sed intimè se eidem coniungere dignantis!! Deuota communio gratitudo, amor, zelus imitandi Christi humilitatem, & charitatem.

II. Centurioni cum magna fide, fiducia, & humilitate pro seruo paralytico deprecanti ait: *Ego veniã, & curabo eum*. Magna fuit centurionis erga seruum charitas, magna erga Christum fides, magna humilitas. At quantò maior Domini charitas, liberalitas, humilitas, tam promptè annuentis: *Ego veniam & cura-*

curabo eum! O quantum excedit humilium preces, & vota, infinita Dei bonitas & misericordia!

Quoties hoc & in te experiris, nec tamen, vt par est, gratias agis, nec ideam tantæ charitatis & humilitatis imitaris? Gratitudo, amor, zelus imitandi.

III. Centurione respondente: *Domine non sum dignus, vt intres sub tectum meum*, miratus Iesus sequentibus se dixit: *Amen dico vobis, non inueni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quod multi ab oriente, & occidente venient, & recumbent cum Abraham, & Isaac, & Iacob in regno cœlorum, filij autem regni eijcientur in tenebras exteriores.* Deinde dixit centurioni: *Vade, & sicut credidisti, fiat tibi.* Quàm placet Christo viua fides, profunda humilitas, feruens charitas, quam sic in centurione suspicit! quàm displicet incredulitas, cordis duritia, contumacia, ingratitudo, quam in Iudæis sic puniendam prædicit!

Quanta abyssus iustissimorum iudiciorum Dei, tot gentiles, hæreticos, atheos non rarò ad seriam pœnitentiam & feruentem vitæ morumque emendationem conuertentis, & tot nonnunquã in gremio Ecclesię educatos, aut in statu perfectioris vitæ diu versatos, ob

ingratitudinem, tepiditatem, occultam superbiam è cœlo in cœnum turpissimè prolabi permittentis! Horror ingratitudinis & tepiditatis, feruor in spiritu proficiendi.

II. *Quomodo Christus infans zelum gloriæ Patris per actus internos elicuerit.*

I. EXpende, quomodo Christus infans iàm tunc implens illud: *Zelus domus tuæ comedit me,* affectus zeli gloriæ æterni Patris, prout à vitæ mortalis primordio cœperat, continuârit inflammatissimos, non minus nunc in præsepio vagiens, quàm olim in crucis patibulo moriens, 1. maiorem diuinæ Maiestatis agnitionem, amorem, cultum, obsequium, gloriamque longius latiusque per se aliosque propagari, atque ab omnibus vbique frequentatione actuum fidei, spei, charitatis, religionis, aliarumque præcipuarum virtutum manifestari desiderando. 2. Omnem illi contrariorum vitiorum excessibus irrogari solitam contumeliam propulsare optando. 3. Ad ardua quæque, atque adeò ad mortem ipsam subeundam sese pro eiusdem

Psal. 68.

dem diuinę Maiestatis gloria vindicanda ac dilatanda sponte offerendo: idque tantò zelosius, 1. quantò clarius eiusdem diuinæ Maiestatis excellentiam omni honore, amore, obsequio dignissimam triplici sententia, diuina, beata, infusa intuebatur. 2. quantò ardentius eandem sic cognitam triplici amore, diuino, beatifico, infuso prosequebatur. 3. quanto vehementius iniuriarum eidem illatarum, & inferendarum, quas omnes quasi coram intuebatur, multiplicitatem & grauitatem apprehendebat, & detestabatur. His expensis, zeli illius affectus diuinissimos suspice, & similes, pro modulo tuo, exerce.

II. Quàm intensè doluerit, præuidens hos zeli gloriæ diuinæ Maiestatis actus à tàm paucis, tam rarò, tàm imperfectè eliciendos, etiam ab ijs ipsis, quos peculiariter in hunc finem tot extraordinarijs gratiæ præsidijs esset instructurus: insuper intuens honorem summo omnium conditori Deo à tot idololatris, dæmoni; à tot gulæ libidinisque mancipijs, ventri; à tot superbis & refractarijs, idolo proprij iudicij; ab alijs cæcis mundi amatoribus, fumo fauoris & honoris humani befariè deferri, ac porrò delatum iri. Dolor de

oscitantia in hoc zelo exercendo.

III. Quàm zelosè desiderarit hos prædictos affectus tota vita continuare, atque opere ipso declarare, aliosque exemplo suo ad idem incitare, offerendo se ad quosuis labores, persecutiones, cruciatus, ipsamq; mortem subeundã, pro diuina gloria dilatanda, ac propugnanda, atque ad promerendam copiosam gratiam ijs, quotquot suum zelum vellent æmulari. Feruor proficiendi in zelo diuinæ gloriæ.

III. *Quomodo B. Virgo Deipara eosdem zeli gloriæ Dei actus elicuerit.*

I. EXpende simili ratione quàm puros, intensos, constantes, & insatiabiles prędictos huius zeli affectus frequentarit zelosissima Virgo puerpera, non tantum corporis, sed viuæ etiam fidei oculis iugiter coràm intuens absolutissimum huius zeli speculum, Filiũ Dei ad gloriam æterni Patris mundo manifestandam ex se incarnatum, idq; 1. Ob clariorem infinitarum perfectionum Dei, ob quas infinito honore esset dignissimus, cognitionem. 2. Ob intensiorem habitum amoris, & zeli honoris Dei, per tot heroicos actus tota

vita

vita frequentatos, acquisitum. 3. Ob abundantiorem auxiliorum peculiaris gratiæ meritis eius debitorum affluxum Hos perfectissimos eius zeli actus sic ponderatos suspice, & imitare.

II. Quanto intimi doloris sensu defleuerit tantam ingratorum hominum in Deo creatore suo agnoscendo, colendo, amando, glorificando, omni obsequiorum genere demerendo cæcitatem & socordiam, cum hic vltimus eorũ finis sit, ad quem creati, & tot naturę gratięque donis sunt cumulati! quoties & quãto affectuosius in se senserit id cõpleri, quod de se fatetur regius Propheta. *Vidi prauaricantes & tabescebam.* Et: *Tabescere me fecit zelus meus, quia obliti sunt verba tua inimici mei.* Et: *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam?* Compunctio de defectu zeli gloriæ Dei cum proposito emendandi. Psal. 118.

III. Quàm seriò proposuerit hos affectus indies perfectius & crebrius renouare; opere ipso eosdem exhibere, alios ad idem verbo, & exemplo exstimulare, eundem zelum omnibus obnixè à Deo flagitare, idque ob easdem causas 1. puncto insinuatas. Feruor in hoc zelo proficiendi.

Qua-

IV. *Quomodo Christus infans charitatem erga homines, & zelum salutis eorum, quoad actus internos, exercuerit.*

I. EXpende quàm sublimes incomprehensibilis erga homines amoris affectus, quàm inflammata zeli perfectionis & salutis singulorum promouendæ desideria, prout incarnatus elicere cœperat, nunc in medio duorum animalium in præsepi reclinatus, nonminore cum perfectione, quàm olim in medio duorum latronum crucifixus creberrimè renouarit. 1. Omnes homines tanquàm imagines SS. Triados gratiæ & gloriæ capaces, adoptatos æterni Patris filios, suos fratres & cohæredes, Spiritûs sancti sacraria & sponsas arctissimè in visceribus charitatis complectendo; omnia vera bona naturæ, gratiæ, gloriæ secundum diuinæ sapientiæ beneplacitum ijs optando, fauendo, procurare volendo; singulorum maximè electorum eximiam perfectionem, perseuerantiam, gloriam ardentissimè sitiendo. 2. Omnia vera mala huius & futuræ vitæ ab ijs auerti optando; omnia

nia impedimenta maioris singulorum in sanctitate, gratia, gloria profectus remoueri desiderando: miserabilem tot animarum culpa sua pereuntium sortem intimè miserando, & lugendo. 3. Omnium & singulorum tàm corporales, quàm spirituales infirmitates miseriasque, quas veluti præsentes omnes intuebatur, pio commiserationis affectu releuare & propulsare; omnium onera & peccata in se suscipere, pro ijs satisfacere; omnibus gratiam necessariam promereri; pro omnibus & singulis se totum vsque ad extremam sanguinis guttam impendere desiderando.

Quos omnes similesque alios affectus tanto frequentauit ardentius, 1. quantò clarius videbat immensam Patris erga homines charitatem, animæ rationalis dignitatem, præmiorum glorię cœlestis electis paratorum excellentiam, æternorum suppliciorum, quæ reprobos manent, acerbitatem. 2. quanto intensius diligebat æternum Patrẽ, quem tanto dilectionis affectu in humanum genus ferri videbat. 3. quantò zelosius maiorem eiusdem gloriam desiderabat, quam ex maiore hominum perfectione & salute in eum redundaturam præuidebat. His ponderatis perfectissi-

ctissimos illius zeli affectus suspice, pro ijs gratias age, similesque elice.

II. Quanto dolore affectus fuerit prę-uidens tam raros huius sui erga omnes homines amoris, & zeli salutis animarum futuros æmulatores; atque ab illis ipsis tàm peculiari gratia Apostolicæ vocationis præuentis, tàm imperfectè hos prædictos affectus eliciendos, & re-ipsa demonstrandos: è contra tam multos, qui tot animas verbo & exemplo, consilio & imperio, blanditijs & minis secum essent in æternæ dãnationis barathrum abrepturi: insuper præuidens tot implacabiles iras, diras, odia, æmulationes, detractiones, aliasq; tot tamque enormes fraternæ charitatis læsiones, tot innocentum corruptiones, tot piorum seductiones, tot in vniuerso mundo scandala, quibus & diuina Maiestas grauissimè offenderetur, & tot millenis animarum millibus æternæ maledictionis fulmen pararetur. Dolor de tepiditate zeli animarum, læsione fraternæ charitatis.

III. Quam ardenter proposuerit hos commemoratos affectus reliqua vita quàm intensissimos frequentare, opere ipso demonstrare, omnibus eosdem verbo exemplo instillare, se totum sa-

luti

luti & perfectioni omnium promouendæ impendere, ac demum ita vitam omnem instituere, vt, quicquid cogitaret, diceret, ageret, pateretur, clamare videretur: *Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi vt accendatur*? Feruor proficiendi in charitate fraterna, & zelo animarum.

Quomodo eosdem affectus charitatis erga proximos & zeli animarum Deipara frequentârit. V.

I. EXpende simili modo, quod Mater pulcræ dilectionis eosdē charitatis erga proximos, & zeli animarum affectus sibi ab ineunte ætate familiarissimos, nunc viuum coràm intuēs huius charitatis & zeli exemplar Filiū Dei, hominibus, fratribus suis adoptiuis, per omnia assimilatū absque peccato, tanto affectuosius frequentarit, 1. quantò manifestius ex tanto Incarnati verbi mysterio deprehendit infinitam SS. Trinitatis erga omnes homines dilectionem, inæstimabile cuiusuis animæ rationalis pretium, incomparabilem cœlestis gloriæ sublimitatem, & gehennæ ignis atrocitatem. 2. quantò intensiorem tot heroicis actibus tota vita penè continuatis acquisierat habitum charita-

ritatis. 3. quantò remotior erat ab omnibus vitijs oppositis & impedimentis charitatis, vtpote à fomite peccati præseruata, & tot peculiaribus extraordinariæ gratiæ præsidijs munita. His expensis ad seriam eius imitationem suspira, eosdemque affectus eiusdem exemplo renoua.

II. Quot suspirijs & lacrymis interitum deplorârit tot animarum, quas ad tam sublimem finem à SS. Trinitate conditas tanti æstimari, tantopere amari, tam arduo modo reparari clarissimè intelligebat; idque cum tanta iniuria creatoris, quem cum æternùm benedicere & glorificare debuissent, æternùm forent maledicturæ, & blasphematuræ. Et quidem intensissimè ob easdem causas. Compassio & dolor de interitu tot animarum.

III. Quàm ardentia conceperit desideria eosdem zeli affectus deinceps feruentius frequentandi, quotquot posset, verbo, exemplo, oratione in viam salutis dirigendi, ardua quæque pro conuersione animarum faciendi & patiendi? Zelus eam æmulandi.

Quo-

Quomodo Christus infans exercuerit actus absolutissimæ resignationis. VI.

1. EXpende, quo pacto Christus præcipuos actus resignationis, quos inchoârat conceptus in vtero, crebrius iterârit & continuârit natus in stabulo. 1. Ad omnia, quæ sibi ab æterno Patre iniuncta essent, aut iniungi possent, promptissimum se offerendo. 2. Ad omnia, quantumuis indigna, acerba, atrocia, quæ sibi quoad animam, corpus, & famam toleranda forent, vndecunque, & à quocunque inferrentur, de paterna eius manu acceptanda se liberalissimè resignando. 3. Omne eiusdem Patris beneplacitum atque inscrutabile decretum circa applicationem suorum infinitorum meritorum, quot, quibus, & quomodo placeret, vti & circa diuisionem donorum naturæ, gratiæ, gloriæ quoad se, omnesque, maximè electos, ab æterno decretam, & in tempore complendam intellectu reuerenter suspiciendo, probando, laudando; voluntate hilariter acceptando, amplectendo, exosculando. Quos omnes affectus quàm pura

pura intentione solius amoris, honoris, & beneplaciti Patris : quàm profunda submissione & abnegatione proprij iudicij: quã ardenti zelo deuotissimæ voluntatis: quàm inuicta cõstantia in quibusuis aduersis : quàm insatiabili desiderio omnibus possibilibus modis se ad nutum diuinæ voluntatis accõmodandi frequẽtârit: idque eò perfectius, quò profundius penetrabat scientia diuina, beata, infusa abyssum infinitæ sanctitatis diuinæ voluntatis , quæ regula est omnis rectitudinis ; infinitæ potentiæ, sine cuius influxu nihil fit in mundo, excepto solo peccato; infinitæ sapiẽtiæ, quæ attingit à fine vsque in finem fortiter, & disponit omnia suauiter; infinitæ bonitatis, quæ mirabiliter efficit, vt diligentibus Deum omnia , prospera & aduersa, cooperentur in bonum. 2. quo euidentius hæc omnia , quæ diuinæ sapientię facere, permittere, ordinare placuisset, cessura ad maiorẽ Patris, suam, electorumque gloriam præuidebat. 3. quò ardentiore zelo diuini honoris per se electosque omnes promouendi, & beneplaciti complendi flagrabat. Hos tàm sublimes resignationis actus in Christo suspice, venerare, imitare.

II. Quomodo indoluerit hos resignationis

tionis actus à tàm paucis, tàm rarò, tàm imperfectè desiderijs elici; multò rarius, & imperfectius reipsa exerceri: è contra à tot stultis filijs hominum, tàm temerè, tam impudenter, tam sacrilegè iustissima & sanctissima infinitæ sapientiæ, iustitiæ, bonitatis decreta, permissiones, opera argui, improbari, blasphemari, intellectu, affectu, verbo, opere: idque tantò intensius, quantò cernebat id esse in se indignius, diuinæ Maiestati contumeliosius, hominum saluti pernicioſius. Dolor de imperfecta resignatione, oppositisque defectibus.

111. Quàm insatiabiliter desiderarit hos eosdem affectus tota vita continuare, & reipsa demonstrare in obiectis maximè arduis, nec solum in ijs, quæ sibi facienda & perferenda esse iuxta æternum Patris decretum præuidebat, sed in omnibus etiàm alijs multò pluribus & difficilioribus, si diuinę voluntati placuisset: insuper exemplo suo omnes ad æmulationem prouocare, ijsque gratiam necessariam promereri, qua in omnibus possent, modo vellent, diuinę voluntati se conformare, idque ob causſas primo puncto insinuatas. Zelus proficiēdi in perfectæ resignationis exer-

exercitio circa obiecta obedientiæ, patientiæ, submissionis, seu reuerentiæ occultorum iudiciorum Dei.

VII. *Quomodo B.V. puerpera eosdem resignationis actus internos elicuerit.*

I. EXpende simili ratione, quomodo B.V. Mater Deo, vt carne, sic & spiritu coniunctissima, eosdem tres præcipuos resignationis actus, quos à primo rationis diluculo familiares sibi habuerat, in conceptu Filij, ac deinceps sublimius intenderat, nunc felicissima puerpera multò adhuc eminentius frequentarit coram intuens, totiesque pectori apprimens tàm viuum absolutissimæ resignationis exemplar: idque tantò purius, intensius, constantius, instantiabilius, 1. quantò profundius causas, cur diuinæ in omnibus acquiescendum sit voluntati, præ omnibus puris creaturis, in hac vita, penetrabat. 2. quò intensius non solùm Deum, sed quicquid insuper ipsi placeret, super omnia propter ipsum diligebat. 3. quò minus ab inordinato amore proprij iudicij, propriæ voluntatis, ac sensualitatis, à quo lon-

longissimè aberat, in hoc resignationis exercitio præpediebatur, & quò magis præsidio obedientiæ, humilitatis, patientiæ, fiduciæ, charitatis, aliarumque virtutum, quarum habitus tot eximijs actibus eminentissimè intenderat, in eodem exercitio adiuuabatur Hos absolutissimos B V. actus expensos, suspice, & similes elice.

II. Quam ardenter optârit, se hos affectus omnibus elapsæ vitæ momentis, crebrius, purius, intensius, solidius insatiabilius exercuisse: quàm doluerit de tanta ingratorum & proteruorum hominum cæcitate, socordia, temeritate, qua iudicium proprium, & voluntatem suam diuinæ sapientiæ & voluntati proponere, inscrutabilia Dei iudicia, decreta opera iudicare, carpere, conculcare, non verentur: & quidem tantò intensius, quantò perspicacius tam graues hac proteruia diuinæ Maiestati illatas iniurias agnoscebat, & firmius apprehendebat, quantoque zelosius eiusdem infinitam sanctitatem, iustitiam, potentiam, sapientiam, bonitatem in omnibus iudicijs & operibus suis ab omnibus agnosci, suspici, amari & glorificari cupiebat. Ethos expensos affectus admirare, & imitare.

III. Quàm efficacia conceperit proposita hos resignationis affectus omni meliori possibili modo reliqua vita frequẽtare, & opere ipso declarare in quibusuis obiectis obedientiæ, patientiæ, submissionis, quantumuis arduis, purissimè propter Dei amorem & beneplacitum; intensissimè, quoad conatũ intellectûs, voluntatis & exterioris cooperationis; constantissimè, tempore prosperitatis & aduersitatis; insatiabilissimè, quoad heroica desideria omni possibili perfectione ad nutum diuinæ voluntatis se conformandi in tempore & æternitate: idque ob causas 1. puncto allatas. Zelus æmulandi hanc absolutissimam voluntatis nostræ cum diuina conformitatem.

---

4. Hebdom. Post Epiphan. I.

Dominica IV. Post Epiphaniam.

De sedatâ maris tempestate. Matt 8.

I. DOrmiente Christo obortа est in mari vehemens tempestas. Vt ab origine mundi tàm nauis vniuersalis Ecclesiæ electorum filiorum Dei, quàm nauicula particularis cuiusque electi, tantis

tantis hucusque tentationum, persecutionum, tribulationum, desolationum, omnisq; generis aduersitatum procellis iactata fuit, vt videri posset Deus illius omninò oblitus: ita etiamnum ijsdem iactari sinitur occulto quidem, sed misericordi diuinæ prouidentiæ consilio. 1. Vt electi suam infirmitatem humiliter agnoscant 2. Vt sibi diffidentes diuinum auxilium implorent. 3. Vt strenuè cooperari diuinæ gratiæ absq; stipendio cœlestis solatij discant. 4. Vt viriliter certando meritum augeant. 5. Vt gloriosè vincendo solidarum virtutum altiores radices agant. 6. Vt alios debiliores tepidioresue ad æmulandum prouocent. 7. Vt tot victorijs glorioſiorem æternæ vitæ coronã sibi conquirãt.

Quam bonus & misericors erga electos suos est Deus, non solum, dum illos prosperis successibus & solatijs fouet ac recreat, sed etiàm varijs ærumnis & desolationibus exercet & castigat! Amor crucis, resignatio.

11. Excitarunt eum territi discipuli, quos sic arguit: *Quid timidi estis modicæ fidei!* deinde surgens, imperat ventis & mari, & facta est tranquillitas magna.

Quãta felicitas hominis verè pij, aut religiosi in gratia iugiter viuentis, crebrò

brò dignè communicantis, intimam cum Deo familiaritatem in exercitijs deuotionis fouentis, cui insurgente quauis tentationum vel aduersitatum procella præstò est adiutor infinitæ potentiæ, sapientiæ, bonitatis, qui possit, sciat, velit succurrere; modò cum viua fide, filiali fiducia, & resignatione debita inuocetur! Gratitudo, spes, feruor ad Christum confugiendi in aduersis.

III. Porrò homines mirati sunt, dicentes: *Quis est hic, quia ventus & mare obediunt ei?* Quam merito suspicienda, collaudanda, amanda & glorificanda est infinita potentia, sapientia, bonitas Saluatoris nostri Dei, qui vti tunc solo imperio ventorum fluctuumque rabiem compescuit: sic etiam nunc exsurgentes contra fluctuantem Ecclesiæ suæ, & cuiusque electi nauiculam tentationum, persecutionum, tribulationum, ærumnarumque procellas toties, si expediat, sedare dignatur, quoties seriò inuocatur?

Si porrò in hoc exilio tantam parit electis admirationem simul & exultationem obscura agnitio diuinæ benignitatis, è turbulentis periculorum, & tribulationum fluctibus eos eruentis; qualem pariet in patria beatis clara intuitio

tuitio eiusdem eos è periculoso huius vitæ pelago ad felicissimum æternæ tranquillitatis portum tam mirabiliter deducentis? Fiducia filialis, patientia in aduersis, desiderium patriæ cœlestis.

De Purificatione B. V. Matris, & Præsentatione Filij. Luc. 2. II.

I. CVm B. Virgo Deipara quadraginta iam dies in spelæo Bethlehemitico sanctissimè exegisset, porrò legi examussim satisfactura cum Beato Iosepho accingit se itineri Ierusalem versus, vt in templo Domini solemni sacrificio purificata Filium æterno Patri offerat, & quinque siclis redimat.

Quô humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis ac deuotionis sensu, priusquàm viam hanc ingrederetur, prostrata coram filio & Deo suo gratias ac laudes retulerit æterno Patri pro tot admirandis fauoribus, beneficijsque sibi filioque in hoc antro exhibitis! Quàm ardenter eosdem affectus continuarit in via identidem blandè intuens, dulciterque pectori suo apprimens dilectissimum viscerum suorum! Quantò ardentius eosdem intenderit à longè conspicata templum, in quo se

tot annis cœleſtibus delicijs enutritam grato animo recoluit! ac tandē multò etiam ardentius conſcendens templi gradus, quos ſe trimulam, cum à parentibus illuc deduceretur, exultabundam conſcendiſſe meminit, præſertim cum ſe iàm veri Meſſiæ, cuius magnæ matris minima ancillula tunc eſſe optârat, ex gratuita gratia effectam matrē cerneret!

O anima mea, ſi & tu coſdem affectus ſimili pietate elicere ſtuderes toto tempore peregrinationis tuæ ad cœleſtem Ieruſalem, maximè tunc, cum eundem in ſacra communione exceptum corpore tuo geſtas, quem ipſa brachijs circumferebat, quantis diuinorum ſolatiorum delicijs difflueres? quanta alacritate continuos in via perfectionis progreſſus faceres? Zelus imitandi Beatam Virginem in prædictis affectibus frequentandis.

II. Templum ingreſſa iuxta legem ſiſtens ſe filiumq; Domino, obtulit conſuetum pauperibus ſacrificium, par turturum, aut duos pullos columbarum: idque quàm eximio humilitatis, reuerentiæ, zeli gloriæ Dei, deuotionis affectu! quàm ardenti deſiderio filium, qui voluit velut peccator circumcidi, imi-

imitandi, omnesque ad sui filijq; imitationem in his virtutibus prouocandi? Zelus eandem in his æmulandi.

III. Deinde primogenitum suum æterno Patri præsentauit, eundemque quinq; siclis redemit in memoriam liberationis Israel ex Ægypto, & præseruationis ab internecione primogenitorum; simulq; seipsam totam, quoad corpus & animam, diuino eius obsequio liberalissimè obtulit: & hoc quidē tantò inflammatiore humilitatis, gratitudinis, zeli gloriæ Dei & deuotionis affectu, quò hoc sublimius fuit, æternoque Patri præ tot millenis primogenitorū oblationibus acceptius sacrificiū.

At quantò tandem sublimiore humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli, resignationis excessu diuinus infans seipsum in manus eiusdem Patris, pro nobis omnibus à diabolicæ seruitutis iugo liberandis obtulit, cum incensissimis flammei cordis desiderijs faciendi & patiendi, quicquid ipsi placuisset!

Quanta charitas Filij Dei erga no indignos seipsum pro nobis tàm liberaliter ad ardua quæque offerentis! Quāta liberalitas patris tàm vili pretio redimi talem filium patientis, vt totus noster sit, nostrisque commodis se

totum impendat! Amor, gratitudo, oblatio sui ipsius, seu perfecta resignatio.

III. *De exultatione, prædictione, & confessione Simeonis & Annæ in Præsentatione Christi.*

Luc. 2.

I. SImeon iustus & timoratus expectans redemptionem Israel, veniens in spiritu in templum, agnouit infantem Christum, prout sibi fuerat diuinitùs promissum, supplex & exultabundus adorauit, in vlnas reuerenter accepit.

Quanta illa gratia, huic sancto seni præ tot millenis millibus concessa, vt se assiduo studio eximiæ perfectionis, & zelo gloriæ Dei & salutis animarum disponere sciret, posset, vellet ad illam diuini fauoris prærogatiuam singularem, qua peculiari assistentia Spiritus Sancti dirigi, de instanti aduentu promissi Messiæ certior reddi mereretur, tãdemque dignus haberetur illum ipsum, quem tot retrò sæculis tot iusti, tot Prophetæ, tot reges videre desiderarant, non solum coram intueri, sed & amplecti & osculari!

Quàm

Quàm beati eius oculi, quàm beatæ manus, quàm beatus sinus, in quo Deus infans requiescere est dignatus? Quam humili, grato, incensoque animo tantam diuinæ benignitatis erga se dignationem agnouit, suspexit, magnificauit? quale intus gaudium, quale amoris incendium in corde sensit, quando tamdiu expectatum Saluatorem mundi pectori appressit?

O quoties tibi similis offertur gratia in sacrosanctæ Eucharistiæ adoratione, oblatione, sumptione! qua si lubeat plenius potiri, conare hunc deuotum senem in zelo propriæ alienæque perfectionis, arctæque cum Deo coniunctionis æmulari.

II. Lætitia gestiens & dissolui cupiens prorupit in Canticum: *Nunc dimittis*, quanto affectu gratitudinis, fiduciæ, amoris, zeli gloriæ Dei! quàm fastidit terrena, incipiens gustare cœlestia! quàm vilescit illi desiderabile lumen cœli, cui datum est solem iustitiæ iam mundo exortum intueri? O quàm felix anima, quæ in assiduo studio perfectionis, intimæque cum Deo communionis in venerabili Sacramento, alijsque deuotionis exercitijs meretur diuinas prægustare delicias! quàm facilè illa

terrenas fastidit consolatiunculas, anhelat ad cæleſtes! quàm hilariter ambulat, currit, volat ad omnia exercitia pietatis & mortificationis, ad quę vix ante vel gehennali timore se compelli sinebat! At quantò felicior anima, quæ in continuo feruore spiritûs perseuerans, sub egressum è corpore præsentire meretur illam pacem exuperantem omnẽ sensum, illam mentis serenitatem, illam dulcedinem, quâ se fruituram sperat in cœlo, simulque ineffabili cum exultatione inchoare suauissimos illos affectus gratiarum actionis, amoris, ac laudationis diuinæ Maiestas in viâ, quos cõtinuabit ęternùm in patria! Zelus cõtinuus & cõstans eximiæ perfectionis, spes & desiderium patriæ cœlestis.

III. Prædixit Simeon acerbam diuini infantis passionem: *Positus est hic in ruinam, & in resurrectionem multorũ in Israel, & in signum tui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius.* Anna quoque casta, pia vidua, orationi, ieiunio & perfectæ legis obseruationi dedita, diuino afflata spiritu, eundem esse verum Messiam agnoscit, & palàm profitetur.

Quantum gaudium Beata Virgo cum Sancto Iosepho hausit ex eo, quod cer-

nerer

neret filium à Sanctis illis à Sancto spiritu illuminatis agnosci, adorari, & prędicari verum Saluatorem mundi: tantum percepit dolorē ex eo, quod audiret eundem multis, qui, culpa sua, tanta eius dignatione essent abusuri, fore lapidem offensionis, & petram scandali, & scopum, in quem essent sagittas calumniarum, maledictionum, opprobriorum, persecutionum iaculaturi.

Quàm heroico animo se B. Mater ad acerbissima & indignissima quæq; cum filio toleranda resignarit? quàm acri ex tunc compassionis gladio cor eius trãsfigi cœperit ex filij passione tam longè ante præuisâ? Gaudium de gloria Christi, amor Crucis cum Christo, & pro Christo.

De fugâ Christi in Aegyptum. Matt. 2. IV.

1. CVm peracta oblatione diuini infantis, in templo, Ioseph cum B. Matre in Nazareth reuerti pararet, vel reuersus, istic aliquandiu substitisset, vel, vt alij volunt, statim à discessu Magorum, per Angelũ in somnis monitus est, fugere in Ægyptum, ob insidias Herodis: *Surge & accipe puerum, & Matrem eius, & fuge in Ægyptum, & esto ibi,*

vsque dum dicam tibi. En quàm maturè, æternus Pater persecutionem pati sinit dilectissimum Filium! quàm promptè, Patris beneplacitum amplectitur filius, iàm tunc demonstrans nobis exemplo, regiam Crucis ad cœlum viam! Quàm mira Dei erga dilectissimos quosque filios suos dilectio, quos eò pluribus, & grauioribus tentationibus, persecutionibus ærumnisque obrui permittit, quò tenerius eos diligit, sublimiusque in cœlo exaltari cupit! Amor Dei, resignatio in manus diuini beneplaciti, tam in aduersis, quàm prosperis.

II. *Qui consurgens accepit puerum, & Matrem eius nocte, & fugit in Aegyptum.* En luculentum absolutissimæ obedientiæ exemplum in B. Iosepho & B. Virgine Matre! quàm cœcè, quàm promptè, celeriter, hilariter, quàm integrè absque vlla replicatione aut tergiuersatione, cum perfectissima proprij iudicij, & voluntatis abnegatione tam inexpectatum, durum & arduum exequuntur mandatum, cum heroicis desiderijs in pluribus, etiàm magis arduis, diuino nutui parendi? at quantò excellentiore modo diuinus infans similes tunc affectus elicuerit, vt nobis copiosam impetraret gratiam intellectu, affectu, &

ctu, & effectu perfectissimè diuinæ voluntati per Superiores nobis insinuatæ, obtemperandi?

Quanta alacritate & constantia tam longæ difficilisque per deserta, inculta, & aspera loca peregrinationis molestias tolerarint, suauissimam diuinæ prouidentiæ dispositionem suspicientes, atque in æterni Patris beneplacitū mentis oculos iugiter non absque singulari gaudio defigentes? Perfecta obedientia, & patientia.

III. Ad primum pueri Iesu in Aegyptum ingressum omnia simulacra, quibus illa scatebat, commoueri cœperunt, iuxta Isaiæ vaticinium: *Ecce Dominus ascendet super nubem leuem, & ingredietur Aegyptum, & commouebuntur simulacra Aegypti à facie eius.* Nam teste Nicephoro, cum Christus Hermopolin vrbem Thebaidos cum Sanctissima Matre & Iosepho attigisset, annosa arbor, Persis nomine, in qua Cacodæmon à cœca illa gente impiè colebatur, incuruata ramos ad terram vsque demisit, & quasi prona præsentem Dominum Maiestatis adorauit. In eadem vrbe, teste Palladio, omnia cuiusdam templi idola in aduentu Christi confracta conciderunt: quod & alibi similiter *Isa. 19.* *Lib. 10. c. 31.* *In vita Appollonij Abb. c. 32.*

contigisse piè credendum iuxta Epiphanium, qui in vitâ S. Hieremiæ refert, eundem Ægyptijs prædixisse, omnia eorum idola ad primum Virginis cum filio suo ingressum in eas oras comminutum iri. Quanto gaudio exultarint B. Virgo & Ioseph, cum cernerent tàm mirris prodigijs filij diuinitatem gloriamq; manifestari! Dæmones hucusque ab Ægyptijs cultos fugari, sicque spem affulgere, profligatâ idololatriâ regnum illud adeò sterile, spinosum, tamque abominandis superstitionibus plenum conuertendum breui in paradisum, ex quo suauissimi flores tot Martyrum, Monachorum, & Anachoretarum essent prodituri! Quanto è contra dolore affecti fuerint, cum viderent dæmonibus in tot idolis, brutis animantibus, atque adeo ipsis etiã serpentibus diuinos honores sacrilegè deferri, sicq; dementatos miserabiles illos populos maximo numero ad inferos ferri! cum insuper audirent immanem illam Herodis tyrannidem in innocentes exercitam iàm fama vulgatam? Quã teneros intimæ compassionis, quàm ardentes zeli diuini honoris affectus creberrimè elicuerint? quot lacrymas fuderint, quãto hęc omnia diuinius præ-

stiterit diuinus infans? Gaudium de gloria Christi, zelus diuini honoris, & animarum pereuntium salutis.

De reditu Christi ex Aegypto. Matt. 2. IV.

I. ERat ibi vsq; ad obitum Herodis, integrum videlicet septennium. Quàm varias, grauesque tam diuturni apud ignotos, barbaros, idololatras, exilij ærumnas sustinere dignatus est Filius Dei, sponte exulans a cœlesti regno tanquam aduena & peregrinus in Ægypto, propter homines, culpa sua extorres paradiso, veros aduenas & peregrinos in terra, cui maledixit Dominus! 1. Vt eos ab æterno, quod meruerant, exilio, liberaret. 2. Vt exilij huius ærumnas æquanimiter ferre, atque in his ad cœlestem patriam suspirare doceret. 3. Vt easdem nobis & exemplo suo tolerabiles, & gratia, quam promeruit, meritorias redderet, ac per illas æquo, forti, hilariq; animo toleratas, aditum nobis ad cœlestis paradisi quietem referaret.

Quàm profundè id B. Virgo cum Sancto Iosepho expenderit, ac proinde quanta æquanimitate & lætitia omnes occurrentes molestias deuorârit! quam meritò idem nobis æmulandum, quibus

bus constat, quia per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei? Gratitudo, amor, patientia in ærumnis.

II. Defuncto Herode monetur in somnis Ioseph per Angelum reuerti in terram Israel. Quanto hoc cœleste oraculum B. V. & Ioseph cordis tripudio, quanto fiducię erga diuinam prouidentiam incremento exceperint? quàm deuotè in diuinæ bonitatis laudes cum filiolo septenni eruperint? quàm ardenter sese diuinæ voluntati resignarint? quàm hilariter sese itineri, quantumuis longo ac difficili, accinxerint? quantò maiore mœrore ante eum regio Propheta toto cordis affectu cecinerat: *Psal.* 136. *Super flumina Babylonis illic sedimus, & fleuimus, cum recordaremur tui Sion*: tantò nunc maiore iubilatione concinũt: *Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi in domum Domini ibimus.*

O quàm felices illi, qui exilij huius molestijs patienter toleratis merentur sub horam mortis cum filiali fiducia euocari in cœlestem patriam, vbi æternùm videbitur, amabitur, & laudabitur Deus Deorum in Sion! Fiducia, feruor constans ardua quæque faciendi, & patiendi pro gloria Dei.

III. Re-

III. Redeuntes in terram Israel diuino monitu ob timorem Archelai regnantis pro Herode, secesserunt in Nazareth Galileæ, vnde Iesus Nazareus, id est, Sanctus, Deo sacer, floridus, non absque singulari Dei prouidentia dictus.

Quàm molestum illis fuerit hoc tam horridum & longinquum iter, præsertim septenni Iesulo? quanta nihilominus alacritate, & gaudio illud confecerint, nunc, more suo, diuinæ prouidentiæ & bonitatis abyssum contemplando, nunc affectus consuetos humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei identidem innouando, nunc piè colloquendo, nunc in diuinas laudes psalmosque medullitus erumpendo. En modum pijssimum laboriosam huius ærumnosæ vitæ nostræ peregrinationem ad cœlestem patriam piè instituendi. Hanc admirare & imitare.

De *Christi duodennis ascensu in templum.* Luc. 2. VI.

I. PVer Iesus factus annorum duodecim ascendit Ierosolymam cum Beata Matre & Iosepho, secundum consuetudinem diei festi, 1. Vt nobis exactæ

exactæ obedientiæ, eximiæ deuotionis, & zeli gloriæ Patris exemplum daret. 2. Vt gratiam imitandi impetraret. 3. Vt culpas, & negligentias nostras, in his committi solitas, expiaret.

Quâ modestia, reuerentia, pietate hanc sacram peregrinationem peregerint, nunc diuina mysteria & beneficia attentè contemplando, nunc inflammatas piorum desideriorum sagittas eiaculando, nunc pariter psalmos piè recitando, nunc sanctos de rebus diuinis sermones miscendo, sicque itineris molestias releuando? quantò porrò maiore modestia, reuerentia & pietate solemnibus in templo sacrificijs, diuinisque laudibus interfuerint? Quàm sublimes religionis, zeli gloriæ diuinæ, humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, aliosque sibi familiares affectus multò tunc affectuosius frequentarint?

Quam æquum foret, vt simili reuerentia, intentione, attentione, deuotione solitis deuotionis exercitijs secundum exemplar hic tibi propositum vacare nitereris? Gratitudo, zelus exercitia deuotionis perfectè obeundi.

II. Remansit illic consummatis diebus puer Iesus inscijs parentibus, qui existimantes

mãtes illum esse in comitatu, cum post iter diei quęsitum non reperissent inter cognatos & notos, regressi sunt in Ierusalem requirentes eum. Voluit Iesus triduo illo Ieroſolymis remanere non cõsultis parẽtibus, quos sciebat maximoperè cõtristandos, 1. Vt nobis in tantilla ætate heroicum præberet exemplum exuendi omnẽ carnis & sanguinis affectũ erga parentes, & carnaliter propinquos, si conentur nos, quoquo modo, in diuino obsequio impedire. 2. Vt copiosam sic promereretur nobis gratiã, naturalem illũ inordinatumque filiorũ erga parentes, & parentum erga filios amorem generosè vincendi, atque in spiritualem ordinatumq; conuertendi. 3. Vt parentibus suis ampliorem præberet occasionem merendi, posterisque exemplum relinquendi, vt filiorum à se diuulsionem, si à Deo vocentur, resignato animo ferant.

Quàm sanctè Iesus hoc triduum in templo, velut alter Samuel transegerit, absque cibo, vel tenui emendicato victitans, humi cubans, in oratione pernoctans, auxilia gratiæ omnibus exemplũ suũ secuturis enixè efflagitãs, atque in spiritu exultãs, præuidẽs tot insignes victorias, quas de carne & sanguine tot

vtriuſ-

vtriusque sexûs essent relaturi? Quanto è contra in mœrore Beata Virgo cum Ioseph hoc triduo fuerit, ob dulcissimi filij sui absentiam, quem sollicitè quærebat, ad quem velut vnicum animæ suæ solatium lacrymabunda sui omniumque oblita suspirabat, non tamen immoderata cum tristitia, sed eximia cum humilitate, & resignatione in beneplacitum diuinæ prouidentiæ. Mortificatio affectus erga sanguine iunctos, resignatio & humiliatio sui in desolatione

III. Post triduum repertus in templo in medio Doctorum audiens, & interrogans illos, matri amorosè dolorem suum & Ioseph exponenti, *Fili, quid fecisti nobis sic?* respondit subduriusculè in speciem, sed non absque magni ponderis ratione, omniumque nostrum perfectionis: *Nesciebatis, quia in his, quæ patris mei sunt, oportet me esse?* 1. Vt se non purum hominem esse ostenderet, sicque magnum Incarnationis mysterium, vt aliàs sæpè, sic etiam nunc, quando cœpit aliquos diuinæ sapientiæ radios mundo communicare, vehementius inculcaret. 2. Vt zelum diuini seruitij omnibus rebus præponendum esse, nec in parendo diuinæ vocationi ad

statum

ſtatum perfectionis parentum diuinæ voluntati repugnantium conſilia requirenda manifeſtè doceret. 3. Vt Beatę Matri anſam maioris meriti per exercitium humilitatis, patientiæ & reſignationis, quod ad noſtram inſtructionem opus erat, hac ratione præberet. Quod reſponſum myſterijs plenum B. Virgo abſque vlla perturbatione aut triſtitiâ, humili gratáq; mente acceptauit, *conſeruans omnia verba hæc in corde ſuo*, profundeque expendit, eximiosque pariter humilitatis & reſignationis affectus exercuit. Zelus parendi diuinæ vocationi, vindicandi affectum carnis & ſanguinis, humilitas, patientia & reſignatio in admonitionibus, increpationibus, deſolationibus ferendis.

De vitâ Chriſti priuatâ vſque ad trigeſimum ætatis annum Luc. 2. VII.

1. IEſus deſcendit cum eis, & venit Nazareth, & erat ſubditus illis. Quanta illa Filij Dei dignatio! quis enim & qualis, quibus & qualibus ſubditus eſſe, atque in omnibus perfectè obtemperare dignatur? Dominus ſeruis, rex ſubditis, creator creaturis, Deus infinitæ maieſtatis, vilibus rerum vermiculis. Quomodo?

do? perfectissimè, quoad intellectum, voluntatem, & executionem, in omnibus, quæ sciret placere Matri, & Iosepho, non exspectando imperium, sed pręueniendo nutum; purissima cum intentione gloriæ Patris, & nostræ salutis, ac perfectionis; ardentissima cum deuotione, humilitate, reuerentia, alacritate, insatiabili cũ desiderio in pluribus, magisque arduis ac longè diutius ad nutũ æterni Patris omnibus, quibus placeret, & in omnibus vsq; ad cõsummationem sæculi parendi. Has ob causas, 1. Vt inobedientiã Adæ, omniũque nostrũ expiaret, iniuriamq; æterno Patri illatam resarciret. 2. Vt perfectę obedientiæ ideam, quam imitaremur, viuis quasi coloribus expressam nobis relinqueret. 3. Vt vberem gratiam æmulandi, tot heroicis obedientiæ actibus, impetraret.

En Deus amore tui creaturis obedire, & quidẽ perfectissimè, gestit; tu puluis & cinis amore Creatoris Sũperioribus tuis parêre renuas, aut imperfectè parere præsumas? Gratitudo, amor, zelus proficiendi in perfecta obedientia.

II. *Proficiebat sapientia, & ætate, & gratia apud Deum & homines*. En increatum, æternum verbum Patris, infinitæ sapientiæ

entiæ & sanctitatis, quod in se proficere non potuit: idemq; caro factũ ab initio conceptionis plenũ gratiæ & veritatis, scientiæ & sanctitatis, quod in his charismatis crescere non decuit: nihilominus ita sese exterius gessit, tamq; seriò, ordinaria media, insignem animæ puritatem, virtutum soliditatẽ, propriæque voluntatis cum diuina conformitatem acquirendi, cõseruandi, augendiq; adhibuit, ac si horũ adminiculis, ad gratię & sanctitatis augmentũ cõparandum, ac tot multiplicatis, tamq; eximijs omnium virtutũ actibus ad infusos ab initio habitus intendẽdos egeret: cùm tamẽ illis reuera non sibi virtutum, quas perfectissimas acceperat, incrementum acquireret, sed nobis vberiorẽ gratiam, quâ plurimùm egebamus, impetraret. Et quidẽ in hunc finẽ, vt sic nobis exẽplo suo studiũ continuũ progrediẽdi in via perfectionis inculcaret, tepiditatẽ nostrã expiaret, feruens desideriũ proficiendi cum cęteris charismatis necessarijs promereret. quãta & illa amantissimi Saluatoris nostri dignatio! quãtus amor! Gratitudo, amor, zelus proficiẽdi.

III. Iesus fabrilem artem vsq; ad trigesimum ætatis annũ exercuisse colligitur ex illo Marci 6. *Nonne est hic faber?* Marc. 6.

ber? Voluit Filius Dei, mundi Saluator, summus legislator, summus rex, & Pontifex, triginta annis priuatam vitam agere, incognitus latêre sicque per exercitia vitæ actiuæ, & contemplatiuæ se ad prædicationis officium auspicandum præparare: cuius *typum* gessit *Ioseph* triginta annis incognitus latitans, priusquam à Pharaone toti Aegypto præficeretur: *Moyses* similiter, qui multis annis occultus in terra Madian vixit: *Dauid*, qui triginta annis partim occultus, partim profugus latuit, antequam ille ad liberandum populum Israel, hic ad regendum assumeretur. idque ob has potissimum causas. 1. Vt doceret exemplo suo omnes ad salutem aliorum, quouis modo, vel docendo, vel regendo procurandam vocatos, oportere prius, diu multumque in propriæ perfectionis studium incumbere, profundumque intimæ humilitatis, subiectionis, resignationis, deuotionis, aliarumque virtutum fundamentum ponere, priusquam ad alios dirigendos perficiendosque audeant prosilire. 2. Vt retunderet nonnullorum intempestiuum zelum alios docendi & regendi, priusquàm ipsi sufficienter doctrina & virtute sint instructi, immemores magistri

gistri sui, de quo scriptum: *Cœpit facere & docere.* Et illius D. Gregorij moniti: *Non debet hominum ducatum suscipere, qui nescit hominibus benè viuendo praire.* 3. Vt omnibus priuatam vitam, religiosisque actiuam, aut mixtam sectantibus, ordinarias statui cuiusque proprias functiones, quantumuis viles & abiectas, piè perfecteque obeundi absolutissimum exemplar ob oculos poneret. 4. Vt copiosa auxilia gratiæ ad imitandum necessaria omnibus impetraret, suoque exemplo efficacius omnes ad æmulandum prouocaret. 5. Vt defectus in his committi solitos, amorisque propriæ excellentiæ & existimationis excessus superabundè expiaret.

Quàm diuinos inter hos manuum labores affectus omnium virtutum frequentârit, quàm heroica desideria plures, abiectiores, duriores, diuturnioresque amore nostri, labores, ærumnasque interposuerit, quàm feruenter suos conatus æterno Patri pro singulis electis obtulerit? quàm admiranda illa Filij Altissimi demissio, non dedignantis in sudore vultûs sui opere manuum victum quotidianum lucrari? quàm obstupuerint angelici spiritus

potentissimum fabricatorem orbis, qui tribus digitis appendit molem terræ, fabrilem artem exercere, nec nouum fabricare mundum, sed humilitatis gladium, quo caput infernalis Goliathi amputet, superbiæque humanæ iugulum transfigat? Quam meritò & nos deceret tantam eius dilectionem admirari, & dignationem imitari! Zelus opera humilitatis, omniaque ordinaria munia piè perfecteque obeundi.

---

5. Hebdomas Post Epiph.

Dominica V. Post Epiphaniam.

De bono semine & zizanijs. Matt. 13.

1. I. COnsidera quàm sedulò Deus seminator bonorum hominum in agro Ecclesiæ suæ, & animæ cuiusque Electi seminet bonum semen cœlestium veritatum, piarum cogitationum, sanctorum desideriorum, diuinorum impulsuum, aliorumque gratiæ excitantis auxiliorum, ex paterno affectu, eo consilio, vt semen illud magnos omnimodæ perfectionis, gratiæ & gloriæ fructus proferat: è contra, quàm sollicitè Sathan quærat omnes occasiones super-

superseminandi zizania errorum variorum, malarum cogitationum, praauorum desideriorum, peruersorum instinctuum, eo fine, vt sementem bonam suffocet, loliaque scelerum æternis ignibus comburenda multiplicet. Quanta nihilominus nostra in fraudibus dæmonis cauendis incuria? quanta in diuinæ gratiæ cooperando socordia? Gratitudo, feruor & iugis vigilantia in diuinis inspirationibus amplectendis, diabolicis respuendis.

II. Cur permittat Deus malos inter bonos viuere, electosque varijs modis tentari & probari, 1. Vt ostendat diuitias potentiæ & sapientiæ suæ, quod possit ac sciat ex malis elicere bona. 2. Vt bonitatis & longanimitatis suæ abyssum ob oculos nobis ponat, quod sic electos suos probatos ad sublimiorem gloriam prouehat, malisque tempus respiscendi prolonget. Admiratio reuerentialis diuinorum iudiciorum, resignatio, spes & magnanimitas in tempore tentationum.

III. Expende pœnam reproborum diuinâ longanimitate abutentiũ, quorum mala opera à dæmonibus colliguntur, ob quæ æternùm comburãtur: sicut bonorum bona à sanctis Angelis

obseruantur, ob quæ æternùm remunerentur. Horror peccati & tepiditatis, feruor profectûs spiritualis.

Pro hac hebdomada loco meditationis posset primus modus orandi Sancti Patris Ignatij prolixius exerceri, circa sequentes materias tribus vijs accommodatas, de quo vide 1. p. Industriarum c. 11. §. 1.

II. 1. De tribus animæ potentiis & quinque sensibus corporis, in quorum singulis paulò accuratius expendenda 1. dignitas, præstantia, vtilitas. 2. finis à creatore intentus. 3. Vsus seu modus optimus singulis vtendi secundum exemplar Christi, & B. V. cum dolore de malo singulorum vsu, & proposito emendationis, & petitione gratiæ per subiunctam orationem Dominicam, aut salutationem Angelicam, prout fusius explicatur loc. cit.

III. 2. De præcipuis virtutibus, quas Christus priuatam vitam agens cum B. V. exercuit, vt sunt humilitas, paupertas, modestia, obedientia, patientia, deuotio, gratitudo, amor Dei, zelus gloriæ Dei & salutis animarum, & similes; in quarum singulis expendendum 1. Quid, quales, quàm præstantes in se sint quàm Deo gratæ, nobis proximisque vtiles & necessariæ. 2. quàm eximiè

eximiè earum actus Christus exercuerit, nobisque exemplo inculcârit. 3. quàm copiosam gratiam imitandi tot heroicis singularum actibus promeruerit. 4. quomodo nos tantæ gratiæ cooperati simus in ijsdem virtutibus acquirendis, & exercendis, cum dolore de nostrâ socordiâ, proposito emendationis, & imploratione veniæ & gratiæ, subnectendo *Pater noster*, & *Aue Maria*, vel: *Veni Creator Spiritus*.

3. De virtutibus in Octo beatitudinibus comprehensis, quas prius expressit exemplo, & quidem perfectissimè, quàm doceret verbo. In quarum singulis expendenda ferè eadem, quæ in supradictis virtutibus. IV.

4. De præcipuis exercitijs pietatis ordinarijs cuiusque statui accommodatis, vt sunt modus piè surgendi manè, seque Deo commendandi; meditatio; recitatio Horarum, aut alia vocalis oratio; studium literarum, vel opus manuum; frugalis corporis refectio; religiosa recreatio; crebra recollectio; pia lectio; conscientiæ discussio; piè se Deo vesperi commendandi ratio. In quarum singulis expendendum, 1. quàm singula hæc exercitia sint Deo V.

grata, nobisque meritoria, si benè fiant. 2. quàm facilè cum diuina gratia accuratius à nobis possent obiri secundum exemplar Christi aut B. Virginis. 3. quantam ad id Christus nobis gratiã olim impetrarit, & nunc liberaliter offerat. 4. quomodo nos ea obire hucusque studuerimus, & quàm perfectè deinceps velimus, cum dolore, proposito emendationis, & petitione gratiæ, vt suprà.

VI. 5. De præcipuis beneficijs diuinis, vt sunt æterna dilectio, & prædestinatio, redemptio, vocatio ad fidem, iustificatio, vocatio ad religiosum, aut pium alium statum, peculiaris assistentia, finalis perseuerantia, glorificatio. In singulis expendendum 1. quàm magna & eximia sint. 2. quanto gratitudinis, amoris, deuotionis affectu sæpius forent recolenda & compensanda 3. quot modis id præstare potueris, quot stimulos ad id impellentes senseris, quot præsidia gratiæ necessaria acceperis. 4. quam imperfectè gratum te exhibueris, quàm perfectè deinceps exhibere velis, cum deprecatione culpæ, & imploratione veniæ, subdendo *Laudate Dominum omnes gentes*, vel, *Te Deum laudamus*.

6. De

6. De præcipuis actibus amoris Dei, vt sunt: velle Deo omne bonum, amplecti omne eius beneplacitum, exequi omnem eius nutum: Gratitudinis, vt sunt: agnoscere beneficium, laudare benefactorem, beneficium compensare: Zeli gloriæ Dei, vt sunt: optare Deum ab omnibus agnosci, amari, glorificari; dolere eum vlla ratione ab vllo offendi; pro eius gloria velle quiduis facere & pati: & similium virtutum actibus. In quorum singulis expendendum 1. quàm Deo grati, & meritorij sint, si perfectè, i. purè, intensè, constanter, insatiabiliter exerceantur. 2. quàm perfectè eos Christus, aut B. V. frequentarit, quàm copiosam gratiam imitandi tibi promeruerit. 3. quàm ocitanter eos hucusq; elicueris, quàm ardenter deinceps velis elicere, cum detestatione teporis & proposito emendationis, subiecto affectuosè hymno: *Iesu nostra redemptio*: vel: *Gloria in excelsis Deo*. VII.

Dominica VI. Post Epiphaniam. 6. Hebdom. post Epiph.

De grano sinapis & fermento.
Matth. 13.

I. EXpende prædicationem euangelicã, seu prædicatum verbũ Dei, I.

quod regnum cœlorum dicitur, quia reges cœlorum facit sui obseruatores; rectè comparari grano sinapis: nam sicut illud minimum est exterius, nec specie, nec decore æstimabile; interius verò efficax & calefactiuum est: attritum vim suam exserit: seminatum in terra in arborem excrescit, in cuius ramis aues cœli habitent: sic prædicatio euangelica mundo minima & despecta videbatur, quia docet terrena despicere, futura, quæ non videntur, sperare, seipsum abnegare, crucem amare: attrita persecutionibus virtutem suam intus latentem prodidit, atque ita sensim excreuit, & per totum orbem se expandit, vt tot sapientes mundi huius, tot reges, tot populi ad eam complectendam conuolârint. Quanta hinc elucet diuina bonitas & sapientia? quantopere nobis hac ratione commendatur humilitas, interna sanctitas, & patientia? Admiratio & laudatio diuinæ potentiæ & sapientiæ, zelus proficiendi in humilitate, sinceritate cordis, & patientia.

II. Quomodo Christus ipse, & quiuis electus assimiletur sinapi. nam Filius Dei factus homo, licet rex supremus esset, humilis, mansuetus, pauper, con-

contemptus apparuit : attritus varijs persecutionibus, calumnijs, opprobrijs, cruciatibus vim suam diuinam exseruit, igne amoris omnes accendit; tandemque excreuit vsque ad dexteram Patris, vt omnes Sancti in eo nidificent, vt præfiguratum fuit in lapillo illo exciso de monte sine manibus, qui creuit in montem magnum. Dan 2.. Similiter quiuis iustus eius exemplo debet esse minimus, id est, humilis, sibi mortuus, mundo crucifixus: atterendus & probandus varijs tribulationibus, opprobrijs, & persecutionibus, vti videre est in Iob, Dauide, Martyribus, alijsque Sanctis : & sic tandem virtus eius intus latens mundo innotescet, ipseque indies in gratiâ & sanctitate proficiens altius exsurget, multosque ad imitationem suarum virtutum alliciet. Gratitudo, gaudium de exaltatione Christi, zelus illum omnesque iustos imitandi in humilitate, amore crucis, zelo animarum.

III. Quomodo rectè etiam fermento, quod massam fermentat & condit, assimiletur verbum Dei, Christus in SS. Eucharistiâ, quiuis etiam iustus. Nam verbum Dei fermentat animas, eas immutando, sursum erigendo, sa-

pidas & gratas Deo reddendo: Christus sumptus in Eucharistiâ miram vim in anima exercet, eam purgando, illuminando, accendendo, in se transformando: Iustus tenetur proximos fermentare, verbo & exemplo eos conando Deo lucrari. Gratitudo, deuotio erga ven. Sacramentum, zelus animarum.

Hac sextâ hebdomadâ post Epiphaniam, possent loco meditationis ordinariæ, modus secundus & tertius orandi (prout 1. p. inducit. c. 11. §. 2. & 3. fusius explicantur) pro cuiusque deuotione vsurpari, vel aliquæ meditationes succulentiores ex prioribus repeti.

Finis Meditationum Primæ partis.

SE-

SECVNDA PARS

MEDITATIONVM.

A DOMINICA SEPTVAgesima, vsque ad Pascha.

De motiuis Contritionis, & mysterijs Dominicæ passionis.

VM Sancta Mater Ecclesia, à Septuagesima vsque ad Pascha, cantica lætitiæ suspendens, filios suos ad luctum, & pœnitentiam de cõmissis toto anno, vel vita, quæ vltra septuaginta annos vix durat, agendam, atque ad Dominicam passionem piè recolendam inuitet, consultum erit hoc lugubri tempore eas assumere meditationes, quibus ad vtrumque impigrè præstandum

exstimulemur. Cuiusmodi sunt sequētes de varijs motiuis contritionis, à Septuagesima vsque ad Quinquagesimam, indeque vsque ad Pascha, de mysterijs Dominicæ passionis in hac Secunda parte assignatæ, quarum, vti & præcedentium, multæ prolixiores, nonnullæ breuiores, omnes piorum discursuum & affectuum feraces.

Dominica Septuagesima.

Hebdom 70. 1. Meditatio.

De operarijs conductis. Matth. 20.

I. SVpremus Paterfamiliâs, conditor omnium Deus, qui regit omnes, quos condidit in toto mundo, sicut subiectos Dominus in domo, ad omnes & singulos, maximè Electos, peculiari prouidentiâ attendendo, instar patrisfamiliâs diuersis diei horis conducentis operarios ad excolendam vineam, vti ab initio mundi conditi diuersis eiusdem ætatibus vocauit operarios ad vineam Ecclesię suę plantandam & propagandam, ad suam proximorumque salutem promouendam, quosdam mane, i iuxta D. Greg primâ mundi ætate, ab Adam, vsque ad Noe: alios horâ tertia i. secunda mundi ætate, à Noe vsque ad Abraham: alios horâ

Hom. 19. *in Euang.*

râ sexta. i. tertiâ mundi ætate, ab Abraham vsque ad Moysen: alios horâ nonâ. i. quartâ mundi ætate, á Moyse, vsq; ad aduentum Christi: demum vndecima horâ. i. quinta mundi ætate, ab aduentu Domini vsque ad finem mundi: ita etiam diuersis humanæ vitæ ætatibus fideles Electosq; suos hucusq; vocauit, ac etiamnum vocat, ad veram fidem amplectendam, ad statum religiosum aliumuè pium eligendum, ad studium eximiæ perfectionis in se alijsq; promouendæ arripiendum, quosdam quidem à primo vsu rationis, seu in pueritiâ, alios verò in adolescentiâ, alios in virili, alios in adultiore ætate, nonnullos demum in decrepitâ senectute: & quidem varijs modis, per internas inspirationes, per pios libros, per voces concionatorum, per exempla piorum, nunc promissis inuitãdo; nunc minis inducendo; nunc increpãdo; nunc consolationibus lactando; nunc absolutè voluntatis suæ beneplacitum insinuando: idq; ex gratuito paternoq; æternæ dilectionis affectu, ad maius singulorũ meritum, amplioriq; gratiæ brauiũ acquirendũ. Insuper tam peculiari circa quemuis Electũ vocandum, dirigendum, fouendũ, conseruãdum-

dumque versatur prouidentiâ, quasi totius mundi esset oblitus, iuxta D. Edmundum. Hęc expensa tibi tuæque vocationi accommoda, profundeque rimare diuinæ misericordiæ viscera in te, tali, tali ætate, tempore loco, occasione, modo in charitate perpetuâ ad se trahendo, hucusque fouendo & conseruando: affectusque admirationis, gratitudinis, amoris, zeli cooperandi gratiæ vocationis subiunge.

In spec. Eccl. c. 5.

II. Vti Paterfamilias per suum procuratorem in fine diei dedit singulis mercedem non secundum tempus, quod in laborando impenderant, sed secundum feruorem, quo laborârant, sic Deus Pater per Christum (*cui dedit potestatem iudicium facere, quia filius hominis est*) in fine vitæ cuiusque Electi (quæ instar vnius diei est; iuxta illud psalmistæ: *Mille anni ante oculos tuos tanquam dies hesterna, quæ præteriit*) singulis reddet mercedem æternæ gloriæ, non secundum diuturnitatem temporis, quod in diuino obsequio consumpserunt, sed secundum feruorem, quo sese diuino seruitio impenderunt. Non enim tam intuetur, qui pro infinita iustitia sua reddet vnicuique secundum opera sua, quantum & quamdiu, quàm

Ioan. 5.

Rom. 2.

ex

ex quanto affectu ipsi præstetur obsequium, videlicet, quàm purâ intentione, quàm ardenti deuotione, quàm constanti conatu, quàm seriâ applicatione virium mentis & corporis, quanta cum attentione, humilitate, reuerentiâ, alijsque heroicis adiunctis desiderijs. Hîc suspicienda diuina liberalitas, in exiguis etiam obsequijs, sibi magno cum feruore præstitis remunerandis: & feruor perfectè agendi, quod agis, excitandus.

III. Porrò cum sæpènumerò seriùs vocati ad diuinum seruitium soleant insolito feruore perditos vitæ præteritæ annos compensare, seque ex magnâ humilitate, mercede indignos reputare; contra nonnulli maturè conuersi, numero annorum, quibus Deo seruierunt, freti, plus æquo de suis meritis præsumere, ampliorem que remunerationem sibi, præreliquis, arrogare, quod indicat murmur priorum, qui cum multo diutius laborâssent, acceperunt sicut & postremi singulos denarios: ideò subiungitur: *sic erunt nouissimi primi, & primi nouissimi, multi enim sunt vocati, pauci vero electi.* Vbi expendendum tantam esse Dei liberalitatem in remunerandis obsequijs feruenter

uenter perfectéque, quantumuis exiguo tempore, sibi exhibitis, vt alij beati, qui diuturniores grauioresq; in diuino seruitio labores, minore cum feruore exantlarunt, si status eorum pateretur, nonnulla inuidia tangerentur: Deinde multos, qui iudicio hominum habentur in vitæ innocentia, & sanctitate primi, iudicio Dei scrutantis corda & renes, sæpè nouissimos reputari: Demùm, vti pauci inter vocatos ad fidem sunt Electi, sic paucos inter vocatos ad statum perfectionis plerumq; reperiri eximiè perfectos, iuxta illud D. Bernardi: *Contenti sumus angustijs nostris, pauci sunt qui studeant emulari*: Ideoque omni studio tibi connitendum, vt feruenter & syncerè coram Deo, solidè, constanter & insatiabiliter in dies proficere satagas in triplici via perfectionis. Vrgendus hic iterũ zelus proficiẽdi solidè in spiritu, hoc vel illo modo, his vel illis medijs.

Ser. 3. in Pentecost.

II. *De lapsu Luciferi, & sequacium Angelorum.*

I. DEus, sub initium mundi corporei, Angelos ad imaginem & similitudinẽ suam condidit, eximijsq; naturæ, & gratiæ donis, ex gratuita boni-

bonitate sua, absque vllis præcedentibus meritis, liberalissimè ornauit, vt, quod vni eorum attribuitur ab Ezechiele, omnibus & singulis possit accommodari. *Tu signaculum similitudinis, plenus sapientiâ & perfectus decore in deliciis paradisi fuisti, omnis lapis pretiosus operimentum tuum.* Ezech. 28 Nam creati sunt puri spiritus: immortales, intellectu perspicacissimi, voluntate liberrimi, sapientia ac scientia excellentissimi, potentia supra reliquas creaturas admirabili præditi, donis grâtiæ Fidei, spei, charitatis, aliarumque virtutum infusarum eminentissimi, incolæ cœli empyrei, capaces beatificę visionis, ac fruitionis Dei, cum certa spe eam, si vellent, assequendi. Ponderanda hîc mira Dei in illos liberalitas, & felix eorum sors, si tantis diuinæ munificentiæ charismatis benè vti voluissent. Quanta cæcitas illorũ, & tua hucusq; in diuinis fauoribus agnoscendis, quanta socordia in ijsdem grato saltẽ mentis affectu recõpensandis! Dolor de ingratitudine tua, & omnium ingratorũ hic excitandus.

II. Porrò vt Angeli glorioſius amplioribus æternæ gloriæ coronis decorarentur, voluit Deus, eos acceptis talentis naturę & gratię pro libertate arbitrij

sui

sui strenuè vti, ad propositum brauium promerendum: ideoque inter cætera mysteria ijs reuelauit, secundum complures Theologos, placere sibi constituere regnum, cuius supremum caput & rex futurum esset Verbum incarnatum, seu vnigenitus Dei filius, humanam naturam hypostaticè assumpturus: hunc proinde ijs fore pro rege suo habendum, adorandum, omnique obsequiorum genere colendum; insuper amore huius regis humanam naturam ad tantam dignitatem eleuaturi, oportere eos hominibus, tanquàm minoribus fratribus suis, ad consortium eiusdem regni vocatis, omni ope opitulari in æternæ salutis portu assequendo. Si huic diuinæ Sapientiæ decreto assentirentur, æternùm saluandos; sin refragarentur, æternùm reprobandos. Michael & boni Angeli expendentes articulos reuelatos, humiliter agnoscentes, se gratis tot charismatis præuentos, meritò debere diuino beneplácito in omnibus acquiescere, illum absolutum esse Dominum, cui fas sit pro libitu sua bona distribuere; se inutiles seruos, quibus incumbat tanto Domino in omnibus obtemperare, absque morâ vnanimi

cõsensu se resoluerunt, omninò in eius potestate se fore, omnesque eius beneplacitum venerari, amplecti, exoscularí, exsequi velle. At Lucifer tam eximijs acceptis dotibus elatus, indignũ ratus humanæ naturæ mortali, fragili, abiectæ, diuinam illam hypostaticæ vnionis dignitatem deferri, angelicæ naturæ spirituali, immortali, longè nobiliori, & quidem sibi, vt pulcherrimæ & nobilissimæ creaturæ, illam deberi, manifestè se diuinæ submittere voluntati detrectauit, magnamque Angelorum partem in suam secum sententiam traxit. Perseuerat Michael cum suis, in primâ illa heroicâ resolutione, indignatur Lucifero cum socijs, diuinæ Maiestatis sanctissimo decreto palam reluctanti, atque in suam illum pertrahere conatur sententiam: continuat, & intendit actus fidei, spei, charitatis, humilitatis, reuerentiæ, obedientiæ, resignationis prius elicitos, cum heroicis desiderijs Deo in omnibus quàm perfectissimè gratificandi. Perseuerat & Lucifer obstinatus in suâ superbiâ & rebellione, alios bonos Angelos ad defectionem concitat, malos in pertinaciâ confirmat, D. Michaeli & socijs eius se acriter opponit,

nit, diuinos honores homini deferendos manifestè sibi arrogat, inquiens: *In cœlum conscendam, supra astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimo.* Isa. 14. O quanta Luciferi, & cuiusuis malitiosi peccatoris excæcatio, obstinatio, proteruia, amentia! quàm verum illud: *Impius, cùm in profundum peccatorum venerit, contemnit!* Prou. 18. O quanta & tua in Deo tuo toties offendendo, iniuria, cæcitas, proteruia, pertinacia! Quantus è contra bonorum Angelorum zelus diuini honoris propagandi & beneplaciti amplectendi, quanta submissio, resignatio, quanta in his omnibus constantia! His ponderatis horrorem superbiæ omnisque peccati concipe, & SS. Angelorum virtutes imitari propone.

III. Post hoc inter bonos & malos Angelos spirituale commissum prælium, statim iusto Dei iudicio boni confirmati sunt in gratia, & pro cuiusque meritis, æterna coronati gloria; mali priuati gratia, confirmati in malitia, & proiecti in tartara, iuxta illud Apoc. *Factum est prælium magnum in cœlo, Michael & Angeli eius præliabantur cum* Apoc. 12. *Dra-*

Dracone, & Draco pugnabat & Angeli eius: & non valuerunt, neq; locus inuentus est amplius in cœlo. Et illud Christi: *Videbam Sathanam tanquàm fulgur de cœlo cadentem.* Et illud Ezechielis: *Eieci te de monte Dei, & perdidi te ô Cherub protegens, de medio lapidum ignitorum. Et elevatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti sapientiam tuam in decore tuo, in terram proieci te.* Et illud Isaiæ. *Detracta est ad inferos superbia tua. Quomodo cecidisti Lucifer, qui manè oriebaris? corruisti in terrã, qui vulnerabas gentes.* O quanta abyssus diuinorum iudiciorum? quàm inscrutabilis diuina iustitia! Si Deus infinitè misericors, primogenitis nobilissimisque creaturis, quæ nullum viderant diuinæ iustitiæ exemplar, semel, breuissimo temporis interuallo, vnico præcipuè superbiæ peccato, interno consensu perpetrato, suam Maiestatem læserant, non pepercit: sed absque vllâ spe misericordiæ a facie sua eas æternũ cruciandas proiecit; quid tu toties, tàm multiplicibus, post tot diuinæ vindictæ statuta in præuaricatores exempla, meruisses? misericordia Domini est, quod non sis consumptus. Quò ergò in te Deus hucusque fuit misericordior, eò satage esse gratior, & deinceps

Luc 10.

Ezech. 28

Isai. 14.

nit, diuinos honores homini deferendos manifestè sibi arrogat, inquiens: *In cœlum conscendam, supra astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimo.* Isa. 14. O quanta Luciferi, & cuiusuis malitiosi peccatoris excæcatio, obstinatio, proteruia, amentia! quàm verum illud: *Impius, cùm in profundum peccatorum venerit, contemnit!* Prou. 18. O quanta & tua in Deo tuo toties offendendo, iniuria, cæcitas, proteruia, pertinacia! Quantus è contra bonorum Angelorum zelus diuini honoris propagandi & beneplaciti amplectendi, quanta submissio, resignatio, quanta in his omnibus constantia! His ponderatis horrorem superbiæ omnisque peccati concipe, & SS. Angelorum virtutes imitari propone.

III. Post hoc inter bonos & malos Angelos spirituale commissum prælium, statim iusto Dei iudicio boni confirmati sunt in gratia, & pro cuiusque meritis, æterna coronati gloria; mali priuati gratia, confirmati in malitia, & proiecti in tartara, iuxta illud Apoc. *Factum est prælium magnum in cœlo, Michael & Angeli eius præliabantur cum Dra-* Apoc. 12.

Dracone, & Draco pugnabat & Angeli eius: & non valuerunt, neq; locus inuentus est amplius in cœlo. Et illud Christi: *Videbam Sathanam tanquàm fulgur de cœlo cadentem.* Et illud Ezechielis: *Eieci te de monte Dei, & perdidi te ô Cherub protegens, de medio lapidum ignitorum. Et elevatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti sapientiam tuam in decore tuo, in terram proieci te.* Et illud Isaiæ. *Detracta est ad inferos superbia tua. Quomodo cecidisti Lucifer qui manè oriebaris? corruisti in terrã, qui vulnerabas gentes.* O quanta abyssus diuinorum iudiciorum? quàm inscrutabilis diuina iustitia! Si Deus infinitè misericors, primogenitis nobilissimisque creaturis, quæ nullum viderant diuinæ iustitiæ exemplar, semel, breuissimo temporis interuallo, vnico præcipuè superbiæ peccato, interno consensu perpetrato, suam Maiestatem læserant, non pepercit: sed absque vllâ spe misericordiæ a facie sua eas æternũ cruciandas proiecit; quid tu toties, tàm multiplicibus, post tot diuinæ vindictæ statuta in præuaricatores exempla, meruisses? misericordia Domini est, quod non sis consumptus. Quò ergò in te Deus hucusque fuit misericordior, eò satage esse gratior, & deinceps

Luc 10.

Ezech. 28

Isai. 14.

ceps cautior, Et subiunge actus timoris filialis, gratitudinis, & contritionis

III. *De lapsu Protoplastorum.*

I. DEus infinitè bonus & beneficus, creauit initio mundi Protoplastos parentes nostros ad imaginem suam, nobilissimas post Angelos creaturas, medias inter puros spiritus, & brutas pecudes, rarisque naturæ & gratiæ donis largissimè ditauit. Nam largitus est ijs animam immortalem, memoriam firmam, intellectum perspicacem, voluntatem liberam cum insigni rerum naturalium & supernaturalium cognitione, corpus tali animæ proportionatum cum potentijs sensitiuis, organisque congruis: collocauit eos in paradiso terrestri transferendos cum glorificato corpore aliquando in cœlestem: constituit eos dominos omnium inferiorum creaturarum: prouidit ijs abundanter omnia necessaria, non solùm ad necessitatem, sed etiam ad voluptatem, cum ligno vitæ, quo vitam instaurarent, & in pristino vigore conseruarent, insuper per infusam gratiam sanctificantem eos in filios adoptauit, fide, spe, charitate, alijsque in

infusis virtutibus, in excellenti gradu dotauit: iustitia originali decorauit, quâ sensualitas rationi, caro spiritui, spiritus Deo plenè subijciebatur, à mortalitate, alijsque ærumnis, quibus, quoad naturæ conditionem obnoxij fuissent, exemit, vitamq; tranquillam ac verè beatam illis impertiuit: idque ex mera bonitate sua, eo fine, vt ipsi cum omnibus posteris olim ad felicissimum diuinæ beatitudinis & gloriæ suæ consortium eueherentur. O quàm immensa illa diuinæ benignitatis largitas! quanta illa parentum nostrorum felicitas! Quàm largus fuit & in te hucusque Deus, talem te, tali tempore, condendo, talibus naturæ gratiæque præsidijs muniendo, stola innocentiæ in baptismo vestiendo, totiesque eam peccatis inquinatam & perditam tibi in sanguine suo lotam redonando. Sed eheu! *cognouit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: Israel autem me non cognouit, & populus meus non intellexit.* Quanta & tua felicitas, si tot gratijs grato animo sanctè vsus fuisses? Quanta proinde Deo tuo deinceps pro ijs debetur gratiarum actio, quantus feruor ijs quam perfectissimè, sicut ipsi placet, vtendi?

II. Porrò vt protoparentes noſtri ſuam erga Deum ſubiectionem declarandi, æternamque beatitudinem, ad quam creati erant, promerendi occaſionem haberent, facilè ijs traditit mandatum ſub interminatione æternæ mortis cum omni poſteritate incurrendæ obſeruandum, ne videlicet ex arbore ſcientiæ boni & mali comederẽt: quod Eua à Cacodæmone, ſerpentem mentito, ſeducta, tranſgreſſa in eandem ſecum Adamum pręuaricationem induxit. Heu quam facilè infelices illi progenitores noſtri immemores diuinorum beneficiorum, promiſsionum, minarũ, primo Sathanæ inſultui ceſſere! quàm indignũ Euam plus credere fraudulento ſerpenti, quàm infallibili Dei veritati, & Adamũ metuere potius, ne diſpliceat vxori, quàm creatori! Quàm indignum & te toties ſequi potius Dæmonem decipientem, quam Chriſtum viam veritatis docentem, potius mundum deficientem, quàm Chriſtum reficientem? toties parere potius blandienti ſenſualitati, quàm ſanctiſſimæ Dei voluntati. Heu! quoties & in te completur illud: *Homo cum in honore eſſet, non intellexit, comparatus eſt iumentis inſipientibus, & ſimilis factus eſt*

Pſal. 48.

est illis! Contritio cum proposito seriæ emendationis hic prolixè excitanda.

III. Præuaricationem hanc statim subsecuta est seuera diuinæ iustitiæ vindicta. nam subitò gratiâ sanctificante sunt priuati, iustitiâ originali exspoliati, dono immortalitatis exuti, è paradiso eiecti, morti ærumnisque corruptibilis corporis omnibus, à quibus fuerant exempti, rursus subiecti, & quidem cum omnibus posteris, qui ex ijs natura filij iræ erant nascituri. O quàm acriter sensere harum pœnarum acerbitatem, quàm amarè defleuere suam insipientiam & cæcitatem extorres è paradiso, fessi tam longæuo exilio! quoties suspirarint cum Iobo: *Quis mihi tribuat vt sim iuxta menses pristinos, secundum dies, quibus Deus custodiebat me? quando splendebat lucerna eius super caput meum, & ad lumen eius ambulabam in tenebris? sicut fui in diebus adolescentiæ meæ, quando secreto Deus erat in tabernaculo meo? quando erat omnipotens mecum, & in circuitu meo pueri mei?* Iob 29. Suspira & tu similiter, cum intimâ compunctione cordis, ad recuperandam innocentiæ vestem in baptismo acceptam, seria pœnitentiâ & feruore spiritus.

IV. De grauitate pœnarum ex Adæ peccato in posteros redundantium?

Grauitas harum pœnarum secundum quatuor dimensiones sic potest expendi.

I. LAtitudo harum est multiplicitas & extensio earundem ad omnes ex vitiata hac stirpe oriundos: videlicet, priuatio gratiæ & amicitiæ Dei, amissio iuris adoptionis filiorum, & regni cœlorum: reatus culpæ originalis & pœnæ gehennalis: ademptio iustitiæ originalis, ex qua sequitur tanta in intellectu cœcitas, in voluntate peruersitas, in memoria & phantasia lubricitas, in appetitu sensitiuo ad malum pronitas, ad bonum tarditas; tanta in passionibus coercendis, carnisque concupiscentijs frangendis fragilitas; atque ex his, velut impurissimis fontibus, tanta, tot, tamque abominandorum peccatorum multitudo, varietas, enormitas; insuper tanta omnium damnatorum, & damnandorum, tot pœnarum & tormentorum varietas. Heu, quod ex vna infecta scaturigine sordidissima flumina tot peccatorum, ærumnarum, suppliciorum profluxê-

re!

re! si tanta grauitas vnius inobedientiæ, in vetito pomo comedendo, qualis erit grauitas tot horrendorum flagitiorum? His expensis concipiendus horror omnis peccati cum intima contritione, & proposito emendationis, quod & in sequentibus punctis est factitandum.

II. Altitudo earum pœnarum seu sublimitas, est singulorum grauitas, quod videlicet priuent totam Adæ sobolem fruitione summi boni, vti est amicitia Dei, gratia & gloria; & summum ijs accersant malum, vti est offensa Dei, reatus culpæ, & pœnæ, in tempore, & æternitate.

III. Longitudo est continuata duratio propagationis primogenię labis, & miseriarum inde manantium, à primo vsque ad nouissimum Adæ filium in fine mundi nascitarum, excepta semper immaculata Virgine, cum filio immaculatissimo, fonte omnis puritatis.

IV. Profunditas est incomprehensibilitas rigoris diuinæ iustitiæ, tàm seuerè vnicum peccatum, non solùm in primis parentibus, sed tot millenis millibus posterorum castigantis, & quidem infra condignum: ô incom-

prehensibilem abyssum malitiæ vel vnius peccati, quod à Deo infinitè iusto & misericorde sic punitur!

V. *De grauitate pœnarum, quæ ob vnicum peccatum lethale incurruntur.*

Harum pœnarum grauitas simili discursu secundum quatuor dimensiones potest æstimari.

I. LAtitudo pœnarum vni lethali culpæ debitarum, est earum multiplicitas, quarum aliquæ in hac vitâ, aliæ in futurâ persoluendæ. In hac quidem vitâ iusto Dei iudicio per quoduis mortale peccatum vel semel tantũ commissum incurruntur hæ: priuatio gratiæ iustificantis, amissio iuris filij, hæredis Dei, cohæredis Christi, fœdissima animæ conspurcatio, perpetuus conscientiæ remorsus, continuus mœror, irrequietus mortis, iudicij, inferni horror, subtractio, præterea auxiliorũ vberioris gratiæ, facilior in grauiora peccata prolapsio, in malo obduratio, desperatio, præter innumeras penè corporales miserias. In alterâ vitâ hæ: priuatio gloriæ essentialis animæ, seu

bea-

beatificæ visionis, dilectionis, fruitionis, omnisque accidentalis gloriæ, priuatio gloriæ corporis, omniumque gaudiorum singulis, glorioſi corporis ſenſibus debitorum: variæ demum pœnæ ſenſûs, & cruciatus, quibus anima, omnesque eius potentiæ, & poſt reſurrectionem corpus etiam, omnesque eius ſenſus diriſsimè torquebuntur O quanta proteruia, quanta ſtoliditas eſt adeò temerè & facilè per momentaneam delectationem ſe in immenſum tot miſeriarum & pœnarum tàm horrendarum pelagus pręcipitare! Quanta porro gratiâ reputanda, vel ab vnico lethali delicto peculiari Dei prouidentiâ præſeruari, vel ab eodem ſemel commiſſo miſericorditer liberari! quanto tandem maior gratia, non ſemel, ſed toties à tot horrendis flagitijs ſingulari Dei miſericordia vel præſeruari vel liberari! Quoties tibi tam proteruè, & temerè peccanti ſic hanè gratiam præſtitit diuina bonitas, cui te etiamnùm exhibes tam ingratũ? Agnoſce, reſipiſce, gratias age, lacrymis dilue, prolixius eliciendo affectus gratitudinis, contritionis, amoris: Similes diſcurſus & affectus etiam in ſequentibus punctis vſurpandi.

II. *Altitudo* seu sublimitas, & singularum pœnarum dictarum enormitas, quæ ex eo colligenda, quod singulæ peccanti vel adimant inæstimabile bonum, vel accersant inæstimabile malum in tempore & æternitate, vt patet per singulas discurrendo.

III. *Longitudo* est earundem, vel diuturna in hac vita, vel æterna in altera duratio.

IV. *Profunditas* est incomprehensibilitas infinitæ iustitiæ Dei, qui infinitè est misericors & iustus, tam seuerè vnicum peccatum tot pœnis æternùm castigantis, & quidem infra condignum. O inæstimabilem peccati grauitatem, & peccatoris tam facilè id committentis fatuitatem! O immensam Dei tam longanimiter te hucusq; tolerantis, ad pœnitentiam inuitantis, à tot præseruantis vel liberantis benignitatem! &c. Vt supra.

VI. *De grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ, & vilitatis propriæ.*

I. PEccator in quouis peccato mortali pręponit creaturam Creatori. Hic expende, quàm indignum sit homuncionem vilissimum, qui ex limo quoad

quoad corpus formatus, ex nihilo quoad animam creatus, ex se nihil est, nihil boni naturæ vel gratiæ habet, nihil potest, nihil scit, nihil vult facere, nihil facit ex se, absque peculiari diuino concursu ac præsidio, excepta sola peccati malitia, cuius ipse auctor est, præponere, aut momentaneam aliquã voluptatulam, aut temporale lucellum, aut inanem gloriolæ vmbram, aut meram propriæ voluntatis libidinem, Deo suo summo, infinito, inæstimabili bono, dum eligit potius eum offendere, eiusque gratiam & amicitiã perdere, quàm carere fucata illa futilique, quàm in creaturis aucupatur, voluptatula, idque tam temerè, reluctante conscientia, cum tam manifesto æternæ salutis periculo. Quanta illa est dementia? quoties hanc incurristi, tot peccata grauia committendo, tot insuper venialia deliberatè superaddendo, quibus si non postponitur Creator creaturæ, saltem minus diligitur amore creaturæ! O quàm meritò perenni lacrymarum profluuio hæc iniuria Deo tuo illata foret eluenda! quanta cura etiàm in minimis peccatis euitandis adhibenda? Affectus excitandi, contritio, horror peccati, zelus com-

missa expiandi, committenda præcauendi, feruore spiritus omnia compensandi.

II. Peccans grauiter deliberatè, Deum contemnit, & legem eius æternam pessundat. Vbi expende, quanta sit proteruia, hominem vnum infinitæ penè vilitatis, fragilitatis, insciciæ, malitiæ, abominabilitatis, tàm impudenter, & quidem deliberatè, audere se erigere contrà Deum conditorem suum infinitæ Maiestatis, potentiæ, sapientiæ, bonitatis, amabilitatis, eum flocci pendere, impieque spernere amore vilissimæ creaturæ: sanctissimam eius æternamque legem, normam omnis rectitudinis & sanctitatis pessundare malle, quàm nefariæ suæ voluntati & cupiditati refragari. Quanta illa proteruia creaturæ vilissimæ, quæ cæteris collata creaturis, minima penè earum est portio, audere tantam iniuriam inferre creatori, omnes omnium creaturarum perfectiones eminentissimè in se continenti, cui collatæ omnes creaturæ, etiam possibiles simul sumptæ, nihil sunt, cum finitum ad infinitum nullam habeat proportionem? Vnde

Isa. 40. rectè Isaias: *Omnes gentes, quasi non sint, & quasi nihilum & inane reputata sunt ei.*

Et

Et Sapiens: *Tanquàm momentum stateræ, sic est ante te orbis terrarum, & tanquàm gutta roris antelucani, qui descendit in terram.* Affectus ijdem repetendi. Sap. 11.

III. Peccans mortaliter petit iugulum ipsius diuinæ Maiestatis, nam quantum in se est, vellet Deum peccata sua non scire, nec posse, nec velle punire, ac proinde non esse infinitè sapientem, potentem, bonum, iustum ac sanctum; & consequenter Deum non esse Deum, cum is per essentiam sit infinitè sapiens, potens, bonus, iustus & sanctus. Quousque progreditur inæstimabilis peccati malitia? Quàm meritò detestanda, deploranda, ac deinceps summa contentione præcauenda tanta insania? Affectus ijdem.

De grauitate peccati ex parte benignitatis diuinæ, & ingratitudinis nostræ. VII.

I. QVouis peccato, maximè grauiori, ingrarum se exhibet homo æternæ Sanctissimæ Trinitatis erga se dilectioni, quâ decreuit, ab æterno, eum tot tantisque naturæ, gratiæ, gloriæ donis ornare, quot quantisque

tisque eundem hucusque ornauit, ornat, æternumque, si resipiscens in gratia perseuerauerit, ornabit. O quanta ergò ingratitudo tot tantisque peccatis offendere Patrem misericordissimum ab æterno decernentem te, talē, tali tempore creare, sic conseruare, sic per filium redimere, sic glorificare: Filium ab æterno paratum pro te incarnari, tam mira facere, tam dira pati; Spiritum sanctum ab æterno te eligentem in sponsam, templum, sacrarium, paratumque tibi fructus redemptionis peculiariter applicare toties iustificando, sic vocando, sic in via perfectionis dirigendo, promouendo, conseruando, peculiari sua gratia ad donum perseuerantiæ deducendo, ad brauium gloriæ inuitando! O quàm meritò exprobraret tibi Deus tuus æternus tui amator: *In charitate perpetua dilexi te, ideò attraxi te miserans tui* Ab æterno cogitaui de te, amaui te, statui tàm benignè te attrahere ad me cognoscendū, amandumque in via, & beatè possidendum in patria. Et tu tam rarò cogitasti de me, tam parū redamasti, insuper toties, tam grauiter offendisti me. *Tu fornicatus es cum amatoribus multis, tamen reuertere ad me, & ego suscipiam te.*

Ier. 31.

Ier. 3.

His

His expensis excitandus dolor de peccatis ex amore Dei, gratitudo, amor.

II. Ingratum deinde se exhibet peccator Deo, pro omnibus beneficiis hucusque acceptis; æterno Patri pro beneficio creationis & conseruationis, instar filij prodigi donis eius abutendo: Filio, pro beneficio redemptionis, & peculiaris meritorum suorum applicationis, gratiam ab ipso tanto pretio sibi impetratam respuendo: Spiritui sancto, pro beneficio iustificationis vocationisque ad fidem ac religionem, sanctas eius inspirationes impulsusque toties contemnendo. Quàm iustè igitur Deus, Creator, Saluator, Sanctificator tuus tam misericors, suauis & amabilis tecum expostularet, vti olim cum Israelitis. *Haccine reddis Domino populе stulte & insipiens? nunquid non ipse est pater tuus, qui possedit, & fecit, & creauit te?* redemit, iustificauit & vocauit te? *Deum, qui te genuit* (imò sic redemit, sic sanctificauit) *dereliquisti, & oblitus es Domini creatoris tui*, reparatoris tui, sanctificatoris tui. Dole de ingratitudine tua, gratias age, quod te hucusque tolerarit, & feruentius redama sic amantem te. Deut. 32.

III. Demum ingratum se præbet peccator

cator quouis peccato eidem liberalissimo Deo suo pro bonis gloriæ inæstimabilibus, quæ resipiscenti daturum se promisit, abutendo anima cum potentijs eius, cui ipse impertiri visionem, amorem & gaudium beatificum parat, & corpore cum sensibus eius, quod ipse miris gloriæ dotibus sublimare, miris delicijs æternum demulcere desiderat. Quam indignum ergo per peccatum se auertere ab inexhausto fonte liquidissimarum, perennium æternarumque deliciarum, & conuertere se ad perforatas cisternas impurarum, perituraram, & momentanearum voluptatularum? *Obstupescite cœli, & porta eius desolamini vehementer, duo enim mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquæ viuæ, & foderunt sibi cisternas; cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas.* Prædicti affectus & hîc repetendi.

Ier. 2.

Dominica Sexagesimæ.

Hebdom 60. I.

De parabola seminantis. Matth. 13.

I. COnsidera, quàm assiduè sollicitéque Deus instar seduli & solliciti

liciti agricolæ animarum nostrarum, optimo semine diuini verbi conserat, simulq; excitet ac disponat ad solidos fructus omnis perfectionis permanentes in vitam æternam producendos, memoriæ pias cogitationes & sanctarum rerum imagines ingerendo: intellectui supernaturales illustrationes ad diuina capienda sancta consilia, ac rationes agendorum & omittendorum infundendo: voluntati varias motiones impulsusq; ad omnimodam perfectionem auidè sectandam imprimendo: idq; partim per internas inspirationes, & instinctus, partim per externas instructiones & voces concionatorũ, confessariorum, aliorumq; per lectiones piorum librorum, per exempla feruentum & perfectorum, & quidem ex incenso salutis nostræ desiderio, eo fine, vt vberiores fructus proferentes, insigniorem gloriæ coronam in cœlo olim consequamur. Quàm prompto proinde gratoq; animo diuinæ huiusmodi inspirationes essent recipiendæ? Quàm oscitanter porrò tu eas hucusque exceperis, & quam parum ijs sis cooperatus. Gratias age Deo, pro tantâ in te benignitate, & dole de tua ingratitudine cum proposito emẽdationis.

II. Co-

II. Cogita, quanta sit multitudo eorum, qui ex semine diuini verbi interni vel externi, in terram cordis sui sparsi, optatos minimè referant fructus: Nonnulli enim terræ duræ & cõculcatæ secus viam similes, non recipiunt intra se semen diuini verbi, sed in superficie tantum, eò, quod habeant cor durum, indeuotum, vomere mortificationis non subactum, peruium terrenis cogitationibus ac desiderijs, nunquam collectum. Alij instar petrosæ terræ, recipiunt illud quidem, & affante aura consolationis, & prosperitatis, germinare incipiunt, sed ingruente æstu desolationis, & aduersitatis deficiunt & exarescunt. Alij demum similes terræ spinis obsitæ, licet diuinas inspirationes ac sancta desideria à Deo ingesta excipiant, præpediuntur ab eorum executione obruti spinis diuitiarum, honorum, voluptatum, & curarum sæcularium. O quanta horum miserorum cæcitas & stoliditas! quàm amarè olim eam deflebunt, cum experientur illud Apostoli impleri: *Quæ seminauerit homo, hæc & metet, quoniam qui seminat in carne sua, de carne & metet corruptionem, qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam.* Gal. 6.

III. Quo-

III. Quanta sit paucitas eorum, qui ex semente verbi diuini instar bonæ terræ speratos proferant fructus, quorum triplex gradus: nonnulli enim vigesimum, seu exiguum, vti boni coniuges, & incipientes in viâ perfectionis; alij sexagesimum, seu mediocrem, vt cælibes, & proficientes; alij denique centesimum seu eximium, vti religiosi, & perfecti, proferunt. O quanta illorum raritas, qui in statu quantumuis eminente, eminenter ferueant zelo eximiæ perfectionis, ad quam tot diuinis inspirationibus inuitantur, tot illustrationibus instigantur, tot impulsibus exstimulantur! Sed & quanta horum rarorum felicitas? Concipe zelum hos æmulandi.

De magnitudine malitiæ peccati infinitæ secundum quatuor dimensiones inuestigandâ. N.

I. LAtitudinem malitiæ cuiusuis peccati lethiferi, dispice, examinando quàm latè se per cœlos, terras, inferos diffundat. Nàm in cœlo in SS. Trinitatem insurgit, infinitæ eius potentiæ, sapientiæ, iustitiæ, sanctitati, cete-

ceterisque diuinis attributis insultat, sanctissima diuinæ sapientiæ iudicia reprobat, decreta conculcat, leges pessundat, pro beneficijs iniurias refundit. Beatam Virginem cum totâ curiâ triumphante contristat. In terris accepta à Deo dona conuertit in arma, quibus eundem lacessat: creaturas omnes ad vindictam de se sumendam prouocat: imaginem Dei conspurcat, eradit, atque in imaginem diaboli conuertit: priuat animam gratia & spe gloriæ Filiorum Dei: facit ex filio gratiæ filium iræ, & reum gehennæ: non rarò alios in eandem secum miseriarum sentinam præcipitat; aut certe auxilio, & exemplo debito defraudat. Apud inferos peccantem præcipitem agit in barathrum tot, tam variorum æternorumque tormentorum: causa est æternarum in Deum blasphemiarum: insuper auget aliorum damnatorum, maximè, qui huius peccati quoquo modo causa exstitere, cruciatus, blasphemosque eiulatus. Quæ lacrymarum flumina huic tam immensæ malitiæ diluendæ sufficiant? His expensis concipiendus dolor, & cuiuuis peccati, etiam venialis, quod ad mortale disponit, continuus horror, zelus puri-

puritatis conſcientiæ augendæ.

II. Altitudinem eiuſdem malitiæ metire, conſiderando 1. quod ſummam Deo inferat iniuriam, volendo Deum non eſſe Deum, optando ſanctiſsimas Dei leges eſſe iniquas, ſuæ cupiditati conformes, ſummum malum pro ſummo bono reddendo, acceptis donis impiiſsimè contra Deum pugnando, ſanguinem filij Dei, pro ſe fuſum, conculcando: eundem Dei filium rursùs *Heb. 6.* crucifigendo, & oſtentui habendo: Spiritum ſanctum ſuffocando: totam cœleſtem curiam amore Dei ſui infinitè amabilis continuò flagrantem ſummè offendendo: 2. quod animæ peccanti ſummum afferat malum, videlicet priuationem gratiæ & gloriæ, & reatum gehennæ. 3. quod ſimiliter proximos, qui vel cauſſa extitêre, vel eo ad ſimile quid audendum incitati fuêre, in eandem pertrahat ſententiam culpæ & pœnæ damni & ſenſûs, æternarumque Dei maledictionum. Quis tantam malitiæ peccati enormitatem ponderans non exclamet cum Elea- 2. *Mach.* zaro, præmitti ſe malle in infernum, 6. quam præuaricari legem Dei? Et cum S. Edmundo Cantuarienſi Epiſcopo: *Malo inſilire in rogum ardentiſſimum,*

quàm

quàm peccatum vllum sciens admittere in Deum meum? Et cum D. Anselmo: *Si hinc peccati horrorem, illinc inferni dolorem corporaliter cernerem, & necessariò vni eorum immergi deberem, prius infernum, quàm peccatum appeterem.*

III. *Longitudo* malitiæ peccati æstimari inde potest, quod æternùm peccator in ea perduraret, nisi gratiâ peculiari Deus cor eius ad resipiscendum emolliret: & quod æternis mereatur supplicijs plecti.

IV. *Profunditas* eiusdem malitiæ seu incomprehensibilitas, ex eo colligitur, quod condignè nullis vnquam pœnis, quantumuis diris & æternis, valeat expiari: & quod ad satisfaciendum pro infinita hac alienorum peccatorum malitia, ex rigore infinitæ iustitiæ voluerit Pater misericordiarum vnigenitum suum tantum lacrymarum, sudoris & sanguinis profundere. His ponderatis affectus supra insinuati renouentur.

(..)

De frequenti exercitio veræ compunctionis ex amore Dei. III.

I. EXpende, quàm eximios actus includat frequens exercitium veræ contritionis, videlicet 1. detestationem peccatorum intimumque de ijs dolorem cum spe veniæ, non ob iacturam temporalis cuiuscumque boni, nec ob metum supplicij, aut spem præmij, nec ex intuitu accepti alicuius beneficij, sed ex puro amore Dei, propter se infinitè amabilis, his ipsis offensi. 2. Efficax desiderium firmumque propositum commissa expiandi, nunquàm amplius Deum offendendi, cum filiali timore sollicitè deinceps cauendi vel minimam tàm boni Patris offensam. 3. Zelum satisfaciendi diuinæ iustitiæ, & commissa peccata bonis operibus compensandi, cum feruenti zelo proficiendi in triplici viâ perfectionis. Deinde dispice quàm sint hi omnes actus Deo grati nobisque meritorij, quàm facilè cum diuinâ gratiâ possint frequentari, & quidem cum eximiâ perfectione secundum quatuor dimensiones, nimirum, *Latissimè*, circa omnia peccata detestanda, expianda, emendanda

danda & compensanda pijs omnis generis obsequijs: Sublimissimè seu purissimè quoad intentionem puri amoris Dei, & intensissimè omni possibili contritionis, fiduciæ, filialis timoris, puri amoris affectu, infinitè super omnia: Longissimè seu constantissimè, tota vitâ inter prospera & aduersa. Demùm Profundissimè, seu insatiabili desiderio sæpius, purius, intensius, constantius hos actus frequentandi. His profundè penetratis, eliciendi prolixè hi tres affectus contritionis per tria tempora, prout in Industrijs meditandi habetur. 1. p. c. 7. §. 2.

II. Considera, quam feruenter hos actus simili cum perfectione frequentarint olim Sancti verè pœnitentes, vt Sanctus Petrus, Sancta Maria Magdalena, Sanctus Augustinus, alijque permulti, qui quantò clarius agnouére grauitatem offensæ diuinæ Maiestatis, excellentiamque infinitæ amabilitatis, tantò intensius compunctionis affectus elicuerunt. Hic renouandi iidem affectus.

III Incitamenta, vt sunt, 1. Quod his actibus maximè resarciatur iniuria Deo illata peccatis, quæ sic retractantur, & aliquo modo compensantur,

2. Quod

2. Quod expient reatum culparum venialium, & non rarò mortalium, si adsit propositum eâ oblatâ opportunitate confitendi. 3. Quod nonnunquàm ijdem actus, si puri sint & intensi, etiàm reatum pœnæ tollant. Quàm meritò proinde forent frequentandi omni posibili, pro mensurâ gratiæ, conatu? Quàm consultum esset eosdem ad longum exercere compluribus continuis diebus in consuetis meditationibus, vt hic habitus facilè eos cum eximiâ perfectione frequentandi acquireretur? In hunc igitur finem præter motiua contritionis, superioribus meditationibus contenta, alia in sequentibus suggeremus.

De magnitudine diuinorum beneficiorum, maximè particularium ad contritionem excitandam. IV:

1. EXpende hinc multitudinem & varietatem tot beneficiorum, tibi peculiariter à Deo collatorum, videlicet, quod ab æterno sic dilexerit, & tot peculiaribus benedictionibus dulcedinis suæ te præuenire decreuerit: in tempore sic te redemerit, & tam efficaciter tibi, præ tot alijs, pretium redem-

redemptionis applicârit, talem, tali tempore, loco, conditione, condiderit talibus naturæ & gratiæ dotibus ornârit, tàm ſuauiter, & mirabiliter vocarit, iuſtificarit, à tot peccatis & miſerijs præſeruarit, à tot miſericorditer liberarit, hucusque ſic, quoad corpus & animam conſeruet, foueat, ad optatiſsimum incomprehenſibilis gloriæ brauium, quaſi manu prehenſum deducat. Inde verò multiplicitatem tuarum ingratitudinum, quòd de illo tam rarò cogitâris, tam parum amaris, toties offenderis, atque etiamnum offendas, ſi non grauibus, ſaltem venialibus delictis? tam tepidè perfectioni ſtudeas, tam imperfectè omnia tua opera facias. His expenſis & interſe collatis, actus contritionis prolixè eliciendus, vt & in ſequentibus punctis.

II. Expende hinc excellentiam ſingulorum beneficiorum, quod ſcilicet ſingula tibi collata ſint, & nunc conferantur à Deo infinitè bono, liberali, amabili, ex infinito amore, tempore opportuniſsimo, ad finem ſublimiſsimũ, nimirum ad eximiam gratiam in hac vitâ, & gloriam in futurâ obtinendam. Inde enormitatem tuæ ingratitudinis pro tam eximijs chariſmatis.

III. In-

III. Intuere, & admirare hinc abyssalem, & gratuitam misericordiam Dei, quod te præ tàm multis alijs melioribus & gratioribus, ex mero beneplacito suo, absque vllo merito tuo, tàm peculiaribus gratijs ornare ab æterno decreuerit, & in tempore ornârit, licet præuideret tuam tantam ingratitudinem & tepiditatem. Inde abyssalem indignitatem, & incomprehensibilem stupiditatem tuam, quod tam luculento gratuiti amoris Dei Creatoris & Saluatoris tui erga te incendio ad feruenter redamandum necdum accendaris, necdum ad deflendam insensibilitatem obdurati cordis tui mouearis.

De septem misericordijs Dei expendendis ad excitandam contritionem. V.

I. PErcurre septem misericordias Domini à D. Bernardo insinuatas sermone de 7. panibus, & dispice quàm peculiariter eas tibi tam indigno gratis exhibere ab æterno decreuerit, & in tempore exhibuerit. Sunt autem hæ: 1. Præseruatio à multis peccatis, in quę

incidisses, & nunc incideres, nisi peculiari gratia præseruatus fuisses, & nunc etiam præseruareris. 2. Longanimitas Dei in tot admissis misericorditer hucusque tolerandis, non statim pro merito puniendis. 3. Paterna inuitatio & existimulatio ad pœnitentiam. 4. Benigna susceptio pœnitentiæ, quantumuis imperfectæ. 5. Efficax voluntas emendationis. 6. Gratia bonæ conseruationis. 7. Spes firma perseuerantiæ & gloriæ ex peculiari benignitate concessa Quàm indignum tam misericordem Patrem toties, tam temerè, & proteruè offendere, tot tantisque miserationibus eius abutendo, tot mala pro tot bonis reddendo? His ponderatis affectus contritionis prolixius exercendus.

II. Pondera singularum istarum misericordiarum Domini præeminentiã, per singulas discurrendo, quam singulæ in se eximiæ sint, cum à summa bonitate Dei ad finem sublimissimum gratiæ & gloriæ, ex gratuita dilectione communicentur: quam tibi necessariæ, sine quibus æternùm perijsses: quam vtiles, à quibus omnis tua spes gratiæ & gloriæ dependet.

III. Quam eximio gratitudinis, amoris,

ris, compunctionis, zeli Deo perfectè placendi affectu his misericordijs vsi fuerint, seque ad continuum in via perfectionis progressum exstimularint tot Sancti easdem in se experti? imò quàm benè feruenterque totalij peccatores vterentur, si illis, vti tibi, tam congruè largiterque offerrentur? Quam æquum ergo foret, vt vel nunc tandem toto corde exclamares: *Miserationum Domini recordabor.* Et: *Misericordias Domini in æternum cantabo, Dixi nunc cœpi.* Isa. 63. Ps. 76.

De ijs, quæ Christus fecit & passus est pro nostris peccatis expiandis. VI.

I. EXpende quot, quantasque lacrymas Christus Dominus pro nostris peccatis diluendis profuderit, non solùm in infantia, in suscitatione Lazari, in ingressu Ierusalem, ante passionem, in cruce cum lacrymis & clamore valido orans exspiransque, sed tota insuper vita, & quidem creberrimè: quot, quàm diuinos affectus perfectissimæ compunctionis, de tot horrendis totius humani generis sceleribus, quæ suis humeris imposita in se expianda suscepit, à primo Incarnatio-

nationis momento vsque ad vltimum vitæ halitum assiduè frequentarit, & quidem eò frequentius, purius, intensius, constantius, insatiabiliusque; quò clarius multitudinem, grauitatem, malitiamque tot tamque multiplicium & abominandorum peccatorum ab initio mundi commissorum, & ad finem vsque committendorum, & atrocitatem suppliciorum ijs debitorum prævidebat; & quò perspicacius infinitam Dei amabilitatem, iustitiam, Maiestatem, enormitatemque infinitam cuiusuis offensæ diuinæ iugiter intuebatur. Item, quò intensius Patrem infinitè amabilem his offensum, animasque ad imaginem diuinam conditas diligebat, Quis harum lacrymarum, horum affectuum præeminentiam intellectu vel Cherubico assequatur, cùm singuli sint infinitæ dignitatis & meriti? Si porrò innocentissimus ille agnus sic defleuit, sic expiauit peccata aliena, quid tibi pro peccatis proprijs faciendum? An non dicendum & sentiendum cum D. Bernardo: *Adhucne ludam & deludam lacrymas eius? Plane si insanus sum & mentis inops, non sequar eum, nec simul cum lugente lugebo. Pudet prepriam negligenter dissimulare passionem, cui tantum*

Ser. 3. de nat.

tum

tum à Maiestate tanta exhiberi video compassionem. Compatitur Filius Dei & plorat: homo patitur, & ridebit?

II. Expende, quot quantasque Filius Dei incarnatus in pueritia infantiles necessitates, incommoditates, miserias sponte subierit: quot quantasque in priuata laboriosaque 30. annorum vita ærumnas, labores, tædia tolerârit: quot quantasq; tribus & amplius annis in prædicando fatigationes, vigilias, difficultates, obiocutiones, calumnias, persecutiones superarit: quot quantasque corporis afflictiones tota vita vltrò susceperit, ad expianda omnium nostrum peccata, & tua quidem in particulari, quæ assiduè eius oculis obuersabantur. Et tu necdum ad iniquitates tuas deflendas expiandasque moueri te sinis?

III. Expende demùm, quot quantosque Christus ad superabundanter satisfaciendum rigori diuinæ iustitiæ, maximè rempore passionis in anima omnibusque eius potentijs dolores; quot in corpore omnibusque eius membris & sensibus, eruciatus tolerarit; quot quoad famam, calumnias, ludibria, opprobria sustinuerit, quam diram denique ignominiosamq; mor-

tem subierit : imò quanto desiderio hæc omnia, & multo plura, acerbiora & indigniora pati totâ vitâ exoptarit : ac proinde quid tibi pro peccatis proprijs meritò tolerandum foret? An non meritò exclamandum & sentiendum cum D. Augustino: *Hic vre, hic seca, vt in æternum parcas.* Et cum Psalmista: *Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo, paratum cor meum Deus*, ad patiendum quicquid vis amore tui, ad satisfaciendum infinitæ iustitiæ tuæ, quam vtinam nunquam offendissem!

Ps. 115.

VII. *De infinitâ amabilitate Dei, quæ quouis peccato offenditur.*

I. EXpende quàm infinitè bonus & amabilis sit Deus, ideoque infinito honore, amore, obsequio plusquam dignissimus, qui tamen quouis peccato vilipenditur, offenditur, contemnitur. Et primùm quidem quàm latè se extendat eius bonitas & amabilitas, videlicet ad omnem omninò rationem bonitatis & amabilitatis etiam imaginabilis & possibilis. Continet enim in se Deus eminentissimè 1. Omnem rationem boni honesti, cum sit ipsa infinita maiestas, magnificentia, sapi-

sapientia, bonitas, iustitia, misericordia, sanctitas, principium omnis maiestatis, magnificentiæ, sapientiæ, bonitatis, iustitiæ, misericordiæ, sanctitatis. 2. Omnem rationem boni vtilis, cum sit ipsa infinita benignitas, munificentia, liberalitas. origo omnis benignitatis, munificentiæ, liberalitatis. 3. Omnem rationem boni iucundi ac delectabilis, cum sit ipsa infinita pulcritudo, dulcedo, suauitas, amabilitas. fons omnis pulchritudinis, dulcedinis, suauitatis, amabilitatis. Quàm indignum ergò, hanc infinitam Dei bonitatem & amabilitatem à peccatore negligi, sperni & postponi ludicræ gloriolæ, exiguo lucullo, euanidæ voluptatulæ? O quàm clarè hoc agnoscunt, sed serò nimis, qui apud inferos sic vociferantur: *Ergò errauimus à via veritatis. Quid profuit nobis superbia, & diuitiarum iactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia illa tanquam vmbra.* His ponderatis elicienda contritio ex puro amore Dei, vt & in sequentibus punctis.

II. Expende quam sublimis, profunda & incomprehensibilis sit illa Dei bonitas & amabilitas in omni ratione boni & amabilis; vtpote cui omnis bo-

nitas, & amabilitas, quę in creaturis omnibus, etiam possibilibus', posset reperiri aut concipi, nulla sit collata huic infinitæ bonitati & amabilitati Dei, cum hæc infinita sit & indefectibilis, quæ nec deficere, nec augeri, nec minui queat: insuper non creata & accidentalis, sed increata & substantialis, imò realiter idem cum Deo: illa verò sit finita & defectibilis, creata & accidentalis, quæ reipsâ deficit, nec vnquam in eodem statu permanet. Quanta ergo iniuria infertur infinitæ Dei amabilitati, cum despicitur & conculcatur amore vilissimæ bonitatis in creaturis apparentis?

III. Expende, quàm longæua sit hęc ipsa Dei amabilitas & bonitas, videlicet coæterna ipsi Deo. Quanta ergo dementia est, quanta temeritas, momentaneam voluptatem gloriolamve illi præponere? Heu, quoties id fit à cœco peccatore, qui bibit quasi aquam iniquitatem? quoties is auertit se ab infinitè amabili creatore, & conuertit se ad abominabilem creaturam?

(...)

Domi-

Dominica Quinquagesimæ.

Hebdom. Quinquagesimæ.

De Christi passione prædicta, & cæco illuminato. Luc. 18.

I. CHristus ascēdens Ierosolymam, 12. discipulis prædixit passionem, & resurrectionem suam, quorum illi nihil intellexerunt. Expende hîc paternam Christi erga suos prouidentiam, & charitatem, tàm sollicitè de instanti passione discipulos, quorum fragilitatem, & in fide vacillationem præuidebat, præmonentis, & spe resurrectionis ad imitationem animantis, simulque nos omnes ad piè recolenda, maximè hoc sacro instanti tempore, passionis suæ mysteria, & sua sequenda vestigia inuitantis. At quàm pauci etiamnum capiunt verbum hoc? quam multi cum furente mundo insaniunt, *inimici crucis Christi, quorum finis interitus, quorum Deus venter est, & gloria in confusione eorum, qui terrena sapiunt!* Quanta felicitas eorum, qui sensum Christi habentes; cum D. Bernardo omnia passionis eius mysteria iugiter

I. Medit.

Phil. 3.

mente recolunt, & tanquam fasciculum myrrhæ inter vbera sua recondũt, auideque eius insistere vestigijs gestiunt. Quisquis ex illis es, grato animo tantam agnosce gratiam, medullitusq; tot mundi amatorum pereuntium deplora insaniam.

II. Cœcum mendicum, licet à turba increpatum, clamantem, *Iesu fili Dauid, miserere mei*, ad se adduci iussit, & sanauit: En typum generis humani, & cuiusuis peccatoris cæci, gratia Dei destituti, qui vt à Christo illuminari, & sanari mereatur, necesse est 1. Vt agnoscat, quod sit *miser, & miserabilis, & pauper, & cæcus, & nudus.* 2. Vt velit illuminari & sanari, seu seriò conuerti. 3. Vt hoc ipsum instanter, & constanter petat, & desideret, quantumuis mundus, caro, dæmon obstrepat. 4. Vt mũdum conculcans cum vanis concupiscentijs, non honores, opes, voluptates desideret, sed veram cognitionem Dei, sui, rerumque diuinarum ad æternam salutem conducentium. O quanta Dei bonitas, qui hæc omnia pia desideria peccatori tam ingrato inspirat, quem tam misericorditer sanat! ô quanta illi gratiarum actio esset meritò referenda, quanta compunctio,

Apoc. 3.

cor-

cordis de nostra ingratitudine excitanda?

III. Cœcus illuminatus secutus est Christum, magnificans Deum, aliosq; exemplo suo, ad idem inducens. quanta exultatione spiritus, diuina miserante gratia, peccator illuminatus, & è luto fœcis extractus, diuinæ bonitati potiore iure gratias medullitus agere, Christi perfectissimam vitam quam proximè conari exprimere, aliosque omnes, quos posset, verbo, exemplo, oratione ad idem allicere deberet? Hæc affectu, & opere prasta, & sic te à Christo illuminatum proba.

Nota circa sequentes de passione Domini meditationes.

Cum ad vberiores, solidioresque in perpendendis singulis mysteriys Dominica passionis discursus formandos, congruoque ex iys affectus efficacius eliciendos plurimùm conducat, communiores in ea occurrentes circumstantias profundius penetrare, modumq; affectus vsitatiores perfectius fructuosiusq; eliciendi & continuandi perspectum habere, consultum erit, de singulis singulas meditationes, quasi proœmiales instituere, quales sunt sequētes satis prolixa & fertiles.

II. De personâ Christi patientis.

1. FIlius Dei, qui, vt ab æterno decreuit incarnari, ita etiàm, in natura nostra assumenda, omnia, quæ passus est in tempore pro nobis, decreuit ab æterno pati, post assumptam etiam hypostaticè naturam humanam, eminentissimæ erat, supra omnes creaturas, etiam possibiles, excellentiæ. Nam 1. quoad personam suam, erat naturalis filius Dei, ac proinde verus Deus; quoad naturam diuinam, æqualis cum Patre & sancto Spiritu immensitatis, æternitatis, infinitatis, incomprehensibilitatis, maiestatis, potentiæ, sapientiæ, bonitatis, iustitiæ, misericordiæ, sanctitatis: quoad humanam verbo vnitam, excellentissimæ supra omnes puras creaturas dignitatis, primogenitus electorum, exemplar omnium prædestinandorum, finis omnium creaturarum.

2. Quoad officia eius sublimissima, erat caput, & rex summus hominum & Angelorum, summus sacerdos, summus mediator, legislator, doctor, miraculorum patrator, discretor meritorum, iudex viuorum & mortuorum.

3. Quo-

3. Quoad animam, habuit ab initio conceptionis clarissimam Dei visionem cum amore & gaudio beatifico, in eminentissimo gradu; scientiam infusam maximam, quâ novit omnia præterita, futura, omnes, etiàm intimas, omnium hominum & Angelorum, cogitationes, affectusque, quos habuere, habent, habebuntque in omnem æternitatem: deinde sanctitatem infinitam ob vnionem cum verbo, innocentiam summam, seu impeccabilitatem; gratiam sanctificantem sublimissimam cum omnibus virtutibus infusis sibi congruentibus, & charismatis sancti Spiritus, alijsque prærogatiuis in excellentissimo gradu: gratiam demùm capitis influendi in omnia membra subiecta, & vim merendi infinitam, quippè cuius omnia & singula opera, omnes passus, omnes cogitationes, omnia desideria essent infiniti valoris.

4. Quoad corpus, habuit id ipsum, vtpote è purissimis B. Virginis sanguinibus opere Spiritûs sancti formatũ, quoad complexionem, temperatissimum, & tenerrimum: quoad formam & staturam, formosissimum, & decorosissimum: quoad proportionem

membrorum, decentissimum & gratiosissimum; quoad sensuum ingenijq; acrimoniam, phantasiam firmissimam, memoriam tenacissimam, intellectum perspicacissimum, sensus omnes vivacissimos.

5. Quoad reliqua externa bona, erat oriundus ex nobilissimo Patriarcharũ sanguine, è regia stirpe Dauidica, ex sanctissima Virgineaque Matre prognatus; magnæ passim sanctitatis & innocentiæ nomine celebris, tot miraculorum fama clarus, ideoq; Prophetæ magnus & Saluator mundi habitus; ob tot beneficia ægris omnis generis exhibita, vulgo carus; ob diuinam eloquentiam miramq; morum suauitatẽ, & integritatem, etiam hostibus admirabilis; verbô, omnibus meritò gratiosus, summus contemptor opum, honorum, voluptatum, quas omnes, si voluisset, in manu habebat, atque his tot nominibus meritò fuit immortali, beataque vita, omni cultu, honore, amore, obsequio dignissimus.

Quanta ergò indignitas, talem ac tantum, tam indigna, acerba, infanda pati? quanta dignatio, talem se vltrò ad illa perpetienda offerre? qualis proinde Christo, ex gratuito amore, pro nobis

bis tam indigna patienti deberetur compassio, gratitudo, amor, oblatio sui, & zelus corpus, & animam eius seruitio perfectè impendendi? Hæc vbi ponderaris, elice hos ipsos affectus, e. c. hoc vel simili modo. In præsenti per 5. genera suspiriorum, iuxta Induct. medit. c. 7. §. 1.

I. O quàm incomprehensibilis dignatio tantæ sublimitatis tuæ, ô Iesu infinitè suauis, misericors, & amabilis! non possum illam ego, nec intellectu comprehendere, nec affectu compensare, nec vlla creatura id poterit in æternum. 2. Nihilominus medullitùs, prout possum, totis medullis cordis mei, condoleo tibi, tali ac tanto, talia ac tanta, ex amore mei, patienti: doleo de meis omniumque peccatis, vtpote caussis tuę amarissimę passionis: agnosco infinitam charitatem, pro qua intimas gratias ago: in compensationem me totum, ceu holocaustum immolo: cupio ardenter corpus, animam, vires, & sensus omnes tuo impendere obsequio, seriò conando in triplici via perfectionis proficere, aliosque pro meo modulo, in eadem promouere. Atque hæc omnia purissimè non intuitu mercedis, aut supplicij, sed ex

mero,

mero amore tui; intensissimè, omni possibili compassionis, compunctionis, gratitudinis, amoris, totalis mei ipsius ad tuum seruitium oblationis affectu: constantissimè inter prospera & aduersa, inter desolationes, & consolationes, tota vita; insatiabilissimè, quoad desideria supra vires hos omnes affectus crebrius, purius, intensius, constantius exercendi in æternum & vltra. 3. Neque id solum meo, sed omnium hominum & Angelorum, etiam creandorum, si possem, affectu. 4. In vnione intensissimorum similium affectuum, quos vnquam habuere vlli, aut habebunt vsque ad finem mundi. 5. Vtinam mecum hos, & multo inflammatiores, eliciant affectus omnes, pro quibus Christus passus est.

II. Christus Dominus, licet ex se esset talis ac tantus, nihilominus, ex dignatione, in passione sua diuinæ Maiestatis suæ abscondit sublimitatem, & hostibus humanæ carnis, in quam sæuire possent, obiecit fragilitatem. Summam tristitiam in animam suam beatissimam vltrò accersiuit, corpus suum tenerrimum, & innocentissimũ tàm diris permisit torqueri tormentis, impius, seductor, stultus, blasphemus,

pro-

proclamari, iudicari, condemnari sustinuit. ab omnibus sperni, illudi, opprobrijs proscindi, odio haberi, mortis reus iudicari, morte crucis affici voluit. his expensis renoua eosdem affectus, quoad tempus præteritum, modo supradicto Quis comprehendet illam tuam tantam dignationem, quis compensabit? nullus, nullus in æternum. heu, quod nec hoc saltem hucusque agnorim! heu, quod tàm oscitanter affectus compassionis, compunctionis hæc meditans exercere curarim! doleo de hac mea tanta insensibilitate & ignauia, idque purè propter te, intensè, constanter, insatiabiliter continuare desidero: & quidem non solum meo, sed omnium possibilium hominum possibili affectu. Vtinam saltem pro aridis meis desiderijs aliorum feruentissima obtulissem! Vtinam hæc omnia præstitissent mecum omnes, ac deinceps præstent perfectissimè.

III. Idem misericordissimus Saluator, qui, dum pateretur, singulis Electis pretium meritorum suorum obtulit, & nunc efficaciter applicat, ex infinita erga omnes, & singulos, charitate; sponte has miras in se rerum disiunctissimarum combinationes suscepit, & ad-

admisit, quarum 1. est naturæ diuinæ impatibilis & immortalis, cum natura humana patibili & mortali. 2. summi gaudij cum summa tristitia. 3. summæ gloriæ cum extrema ignominia. 4. summæ innocentiæ cum dirissima punitione. 5. summæ sanctitatis cum supremæ impietatis falsa impositione. 6. summi amoris erga homines cum summo eorum erga se odio. 7. vitæ æternæ beatissimæ, glorioſissimæ, cum morte temporali acerbissima, ignominioſissima. An non merito hæc perpendens admirabundus exclamabis cum Abacuc propheta: *Domine consideraui opera tua, & expaui.* (iuxta versionem 70.) *In medio duarum vitarum cognosceris?* An non, si pensiculatius ponderes, Quis ex se, ex natura sua fuerit, videlicet, Deus, quoad animam beatus, rex gloriæ, infinitè innocens, sanctus, a quo ab illis, omnis vitæ & beatæ immortalitatis auctor: & quid ex dignatione propter nos fieri voluerit, nempe homo, passibilis, opprobrium hominum, & permiserit se nocentissimũ & impijssimum reputari, odio haberi, dirè occidi; præ stupore cum sanctis Angelis exclamabis: *Quis est iste, qui venit de Edom tinctis vestibus de Bosra, iste for-*

Abac. 3.

Isa. 63.

formosus in stolâ suâ, gradiês in multitudine fortitudinis suæ!

His inter se tàm miris combinationibus collatis, prorumpe in prædictos affectus, proponendo eos in futurum ardentius frequentare, & reipsa demonstrare, cauendo hos vel illos defectus, sic exercendo amorem, resignationem per exhibitionem operis.

De ijs, pro quibus, & à quibus Christus patitur. III.

I. CHristus ab æternitate decreuit, totâ vita desiderauit, tempore passionis pati dignatus est, tam indigna, tam atrocia primùm pro omnibus hominibus, culpâ suâ vilissimis, abiectissimis, miserrimis, cum possent, si vellent, esse ex gratia nobilissimi, honoratissimi felicissimi.

Nam 1. ex gratia insigniti erant imagine Sanctissimæ Trinitatis, & in filios Dei, in protoplastis parentibus, ante lapsum, adoptati, plurimi etiàm tales in Christo per baptismum regenerati: at culpa sua assumpserunt characterem diaboli, & facti sunt eius serui, & iræ filij.

2. Iure hæredes erant regni cœlestis

ex

ex gratia : at reatum gehennæ ignis contraxerunt malitia sua.

3. In honore erant apud Deum, & Angelos, ob communicatam sibi gratiam: at per peccatum facti opprobrium Dæmonum, æternam incurrerunt ignominiam.

4. Ex gratia donati erant innocentiæ stola: at hanc fœdarunt & perdiderunt incuria sua.

5. Ex gratia ornati erant fide, spe, charitate, alijsq; charismatis, quibus, si vellent, ad insignem possent pertingere gradum sanctitatis : at proteruia sua his vti noluerunt, & in profundum iniquitatum omnium se præcipites dederunt.

6. Amabiles ob gratiam erant Deo, & Angelis; execrabiles Dæmonibus: at sponte sua maluerunt gratia & amicitia Dei excidere, & dæmonum amicitiam ambire.

7. Vitam æternam ac beatam filiorũ Dei in manu habebant, nam *Dedit eis potestatem filios Dei fieri* : at ipsi elegerunt potius æternam mortem inimicorum Dei. *Ioan. 1.*

Deinde hæc decreuit, desiderauit & dignatus est pati pro ingratissimis, i. pro tot donis naturæ, quæ illi in ar-

ma,

ma, quibus in ipsum insurgerent, erant conuersuri. 2. pro tot charismatis gratiæ, quibus erant vel abusuri, vel oscitanter vsuri. 3 pro tot promissis bonis gloriæ, quibus se indignos erant reddituri. Denique pro hominibus tanto beneficio indignissimis, 1. ob tantam prædictam ingratitudinem 2. ob tantam abominandorum scelerum multitudinem. 3. ob tantam eorundem enormitatem. 4 ob tantam tot nolentium resipiscere proteruitatem 5. ob tantam æternarum blasphemiarum tot damnandorum atrocitatem.

O verè inæstimabilis charitas Saluatoris nostri, quam non potuerunt extinguere tantæ aquæ ingratitudinum, tot flumina immanium flagitiorum, præsertim cùm hæc omnia clarissimè semper ob oculos eius versarentur! cuius cor lapideum non moueatur ad compassionem, compunctionem, amorem, proficiendi in spiritu feruorem, sic Christum, sic se alloquentem attentè audiat!

En ego, natura Filius Dei & verus Deus, dignatione filius hominis & verus homo, tanta patior pro te, qui eras ex gratia Filius Dei, hæres regni, cœlo honorabilis, innocentia clarus, amabilis

lis Deo & Angelis, consors beatæ immortalitatis, at culpa tua factus es mancipium diaboli, reus gehennæ, abominabilis incolis cœli, victima orci. Quot donis naturæ & gratiæ sic es abusus? quoties contempsisti, & tàm temerè perdidisti tot coronas, quas tibi tanto pretio comparaui, incõparabilis glorię? Quoties respuisti oblatam tibi resipiscendi gratiam? Reuertere nunc tandem ad me & suscipiam te. His expensis excita prędictos affectus.

H. Christus simili modo ab æterno decreuit, tota vita desiderauit, & in tempore pati dignatus est singula ab illis omnibus, à quibus passus est, talibus, vt supra, tam vilibus, ingratis, indignis, & quidem à summis, medijs, infimis; à principibus & plebeis; à sacerdotibus & laicis; à militibus, lictoribus, apostata Iuda, diabolis seu principibus tenebrarum harum, quorum tantam erga se inuidiam, odium, rabiem, tantam pro tot beneficijs ingratitudinem, tantam scelerum immanitatem, tantam mentis cæcitatem, tantam in pessimâ voluntate pertinaciam, tantam æternorum suppliciorum ipsis luendorum atrocitatem clarissimè intuebatur: cum tamen eos, acceptis dæmoni-

monibus obstinatis, & tenerrimè amaret, & ardentissimè eorum salutem desideraret. Renouandi & hîc affectus prædicti.

III. Idem demùm misericordissimus Saluator, omnia, quæ passus est, ab æterno applicare voluit, & in tempore applicauit, & nunc etiam applicat, peculiari modo singulis Electorum ex gratuita misericordia, non obstante tanta nonnullorum ex ipsis ingratitudine, tanta delictorum numerositate & grauitate, tantâ in eius seruitio tepiditate. An non & te vnum ex illis agnoscis? si sic, agnosce culpam, deprecare veniam, mirare eius bonitatem, tuam obstupesce stupiditatem, & subiunge affectus compunctionis, gratitudinis, amoris, zeli proficiendi in spiritu, & in particulari hæc vel illa emendandi, reformandi, &c.

De ijs, quæ Christus passus est generatim. IV.

I. CHristus vti ab æterno pati voluit, ita in tempore sponte sua passus est in anima sua, quantumuis iugiter clara Dei, visione, amore & gaudio beatifico perfruente, peringens miraculũ maximos dolores, mœrores, angoi-

angores; & quidem potissimum quadruplices. 1. Ob atrocitatem cruciatuũ cum dirâ morte sibi imminentium, quæ velut præsentia præsentiebat. 2. Ob enormitatem offensarum diuinę Maiestatis & scelerum totius mundi, quæ sibi luenda præsciebat. 3. Ob compassionem Matris, discipulorum, omniumque Electorum, quorum dolores, afflictiones, persecutiones, ærumnas, nonnullorum etiam lapsus, infirmitates, tentationes, diros cruciatus atrocesque dolores, quos quasi coram cernebat. 4. Ob multitudinem damnandorum, quibus, ob eorum peruersam voluntatem, obstinatamque malitiam nihil profuturam suam passionem præuidebat.

Magnitudo porro singulorum horum dolorum æstimari potest, ponderando eorum latitudinem seu multiplicitatem; sublimitatem seu intensionem & grauitatem, longitudinem seu diuturnam durationem; profunditatem seu incomprehensibilitatem & insatiabilitatem.

Latitudo ergo horum quadrupliciũ dolorum fuit, tanta multiplicitas tot dolorum, cruciatuum, opprobriorum Christo subeundorum, tot peccatorum

rum ab origine mundi vsque ad eius consummationem commissorum & committendorum : tot afflictionum, persecutionum, ærumnarum suorum Electorum : tam innumerabilis penè multitudo damnatorum & damnandorum.

Sublimitas illorum dolorum fuit tanta singulorum intensio & atrocitas, ob tantam tormentorum & opprobriorum Christo tolerandorum immanitatem : ob tantam afflictionum, persecutionum, cruciatuum, ærumnarumque animarum Electis suis perferendarum grauitatem: ob tantam suppliciorum damnandis sustinendorum acerbitatem.

Longitudo fuit tam diuturna duratio multiplicium illorum dolorum , ob prædictorum causas , intensissimorum: quia durarunt toto tempore passionis , ab ingressu in hortum montis Oliueti, cum dixit: *Tristis est anima mea vsque ad mortem* , vsque dum in cruce expiraret, testans se à Patre derelictū; immò , aliquo modo, ab instanti conceptionis totâ vitâ vsque ad mortem, cum prædicta omnia semper clarissimè , quasi coram intueretur ; insuper, cum ab æterno ad hos dolores vltrò

assumendos paratus fuerit, ideoque tot figuris & prophetijs passionem suam prænunciari voluerit, quoad liberalissimum Filij Dei desiderium, fuit eorundem dolorum, vti & omnium aliorum cruciatuum, æternâ saltem in voto duratio.

Profunditas est, incomprehensibilitas & insatiabilitas eorundem, quod videlicet Christus verus Deus, & verus homo, verè quoad animam beatissimùs, potuerit & voluerit, simulcũ infinito & ineffabili gaudio, quo iugiter fruebatur, pati tam atroces dolores: deinde, quod multò plures, graviores, diuturniores pati amore Patris & salutis nostræ, si ita diuinæ sapientiæ placuisset, paratissimus fuerit, idque cum insatiabili zelo gratificandi æterno Patri desideraverit.

His expensis æstima quàm immensos, intensos, perennes, insatiabiles affectus compassionis, compunctionis, resignationis ad omnis generis desolationes & aduersitates forti animo ferendas te frequentare par esset amore Saluatoris tui, qui amore tui se in abyssum tot temporalium dolorum, & angorum præcipitare non dubitauit, ne tu abysso æternorum luctuum &

tor-

tormentorum absorbereris: simulque prædictos affectus excita.

II. Similiter in corpore suo sanctissimo, innocentissimo, tenerrimo, ab æterno pati voluit, & in tempore passus est maximos cruciatus simili ratione secundum quatuor dimensiones expendendos.

1. Quoad *Latitudinem*, tam multiplices & varios in omnibus sensibus & membris corporis, in captiuitate, flagellatione, coronatione, baiulatione crucis, crucifixione.

2. Quoad *Altitudinem*, tam intensos propter singulorum summam atrocitatem: propter tenerrimam corporis complexionem; omnium sensuum eximiam viuacitatem.

3. Quoad *Longitudinem & Profunditatem*, tam diuturnos, ob iugem eorum tota vita præuisionem; incomprehensibiles & insatiabiles ob corporis eius vniti verbo infinitam dignitatem, & insatiabilem plura & diriora patiendi cupiditatem.

His ponderatis subiungendi affectus gratitudinis, amoris, zeli imitandi Christum in eximia patientia dolorum, laborum, ærumnarum.

III. Simili ratione, quoad famam ab

æterno pati voluit, & in tempore passus est maximas iniurias.

1. Ob multitudinem & varietatem calumniarum, irrisionum, opprobriorum, contumeliarum illi irrogatarum.

2. Ob enormitatem earundem, quæ æstimanda non solum ex singularum grauitate, sed etiàm ex summa eius innocentia & eximia fama sanctitatis, doctrinç, sapientiæ, miraculorum, quâ clarebat; ex infinitâ dignitate illius personæ; earundem contumeliarum firmissima apprehensione.

3. Ob diuturnam nonnullarum, apud impios, durationem &c. vt supra. Affectus compassionis, zeli imitandi Christum in tolerantia iniuriarum, contemptu sui.

De caussis, cur Christus passus.

V.

CAussæ mouentes Filium Dei, vt ab æterno decerneret, in tempore desideraret & dignaretur tanta pati, triplices possunt expendi.

1. Ex parte Filij Dei, mouerunt ipsum ad tam amarum calicem passionis appetendum, arripiendum, ebibendumque immensa eius bonitas, gratuita

tuita misericordia, infinita charitas, quâ ferebatur in Deum patrem, hominesque vniuersos, quos à patre ardentissimè diligi videbat. Quis latitudinem, longitudinem, & sublimitatem huius tam immensæ, æternæ, infinitæ, incomprehensibilis bonitatis, misericordiæ, charitatis intellectu assequatur? nullus, nullus, ne quidem illuminatissimi Cherubini. Quis dignos admirationis, gratitudinis, amoris rependat affectus? nemo in æternum, ne quidem ardentissimi Seraphini, pro modulo nihilominus tuo, quantum potes, tantum aude.

II. Ex parte æterni Patris impulit eum ardentissimus zelus amorem suũ erga Patrem excellentissimè testificandi, diuini eius beneplaciti perfectissimè exsequendi, & gloriæ longè lateque, eminentissimo modo, propagandæ, cùm enim videret hęc omnia se assecuturum, si illa omnia, & singula in numero, pondere, & mensura, pro humano genere reparando pateretur, quæ ab æterno Patre ad satisfaciendũ diuinæ Iustitiæ præfinita sciebat, obtulit se ab æterno non solum ad illa omnia & singula promptissimè perpetienda, sed ad multò etiam plura, du-

riora & atrociora, si diuinæ eius volũtati placuisset; ideoque tota vita tanto affectu ad tormenta illa & opprobria anhèlauit, & tempore passionis tanta alacritate excepit, cum insatiabili desiderio plura & grauiora patiendi. Quin & tu, si Christo vis esse similis, hunc eius zelum strenuè æmularis?

III. Ex parte generis humani hæ eundem causſæ, infinitæ illius æternæque misericordiæ, bonitatis, liberalitatis, charitatis indices, ad patiendum permouerunt.

1. Vt peccata nostra superabundantissimè ex rigore infinitæ iustitiæ expiaret, cum vnica guttula sudoris, aut sanguinis suffeciſſet; simulque nos ab omnibus malis culpæ, & pœnæ tàm temporalis quàm æternæ, peccata subsequentibus, plenissimè liberaret, modo nos ipsius tantas infiniti valoris satisfactiones nobis applicare dignaremur.

2. Vt nos inæstimabilibus bonis gratiæ & gloriæ largissimè ditaret, suos cohæredes regni cęlestis conscriberet, eiusque possessionem supra rigorem omnem iustitiæ nobis infinito pretio pretiosissimi sanguinis sui compararet.

3. Vt exemplo suo nos doceret modũ vir-

virtutes omnes in obiectis maximè arduis, tempore summæ desolationis, perfectissimo modo exercendi non solùm agendo, sed & patiendo; & perseuerandi in continuo studio Deo per omnia perfectissimè placendi, eiusque diuinæ voluntati nos conformandi, inter impetuosissimas etiam omnium ærumnarum, afflictionum, opprobriorum, cruciatuum, omnisque generis aduersitatum procellas, vsque ad mortem etiam diris imam & ignominiosissimam.

4. Vt omnibus sufficientem, Electisque superabundantem impetraret gratiam ad continuum, & quidem eximiũ progressum faciendum in triplici via perfectionis, iuxta exemplar ab eo nobis relictum, & consequenter ad eximias æternæ gloriæ coronas, & peculiares aureolas promerendas: & quidem singulis in particulari omnia & singula media tam suauia, mirabilia, efficacia, quibus ad prædestinatam sibi gloriam, deducuntur quotquot saluantur. Quid tam liberali munificentissimi Saluatoris tui charitati retribues? an non teipsum paratissimum ad eum redamandum, imitandum, & cooperandum strenuè tot, tan-

tisque gratiæ auxilijs, ab eo tibi impetratis, per assiduum conatum in spiritu proficiendi?

VI. *De effectis & fructibus Dominicæ passionis.*

I. PRimus fructus Dominicæ passionis est maxima Dei glorificatio, & Christi, qua homo, clarificatio. Nam ex hoc tam admirabili diuinæ dignationis, miserationis, dilectionis excessu manifestissimè mundo innotescit infinita Dei bonitas, incomprehensa charitas, immensa misericordia cum summa iustitia coniuncta: propter hunc excessum à tot electis tot iàm sæculis suspicitur, colitur, amatur, glorificatur, & deinceps ad finem mundi simili ratione glorificabitur: quanto porrò perfectius id fiet in extremo iudicio, coràm omnibus hominibus & Angelis congregatis: quantò eminentius æternùm in cœlis?

Deinde ex eadem passione mira redũdat in sanctissimam Humanitatem Christi gloria, quia per illam meruit sibi eminentissimas glorioſi corporis dotes, & prærogatiuas, exaltationem nomi-

nominis summam super omne nomen, supremam iudiciariam in omnes iudicandos potestatem His consideratis, affectus congratulationis & gratitudinis exercendi.

II. Alter fructus est, maxima inde in Electos redundans auxiliorum ad omnimodam perfectionem consequēdam efficacissimorum gratiæ plenitudo, indeque consequens plurimorum eximia vitæ sanctitas, meritorum copia, gratiæ sanctificantis excellentia, in bono perseuerantia. Ex illorum enim infinitorum Christi meritorum oceano profluxere tot flumina diuersorum charismatum, & gratiarum; inde emanarunt, vimque omnem suam traxerunt, inclitæ virtutes & merita omnium Sanctorum, Patriarcharum fides, Prophetarum spes, charitas Apostolorum, constantia Martyrum, deuotio Confessorum, castitas Virginū, perfectio qualiscunque omnium saluandorum, & quidem, quoad omnes, & singulos gradus. Expende, quot & tibi inde prouenerint præsidia & charismata gratiarum, quibus oscitāter es vsus: agnosce, gratias age, & feruorem concipe applicandi tibi merita Christi, per pium vsum Sacramentorum,

per seriam passionis meditationem, piam ruminationem, strenuam imitationem.

III. Fructus tertius est, eximia tot Electorum Dei, quoad animam & corpus glorificatio: nam omnes gradus beatitudinis animæ, tam essentialis, quam accidentalis, omnes item gradus gloriæ corporis, & extraordinariarum laureolarum omnium saluandorum, ex eodem illo inexhausto mari infinitorum Christi meritorum, per effusionem sanguinis & mortem consummatorum, profluxerunt, ac deinceps profluere non cessabunt, vsque ad vltimum electum in fine mundi futurum. Quanta laus & gratiarum actio reddenda foret Christo pro omnibus, & singulis gradibus tàm inæstimabilis gloriæ, quos ipse singulos tanto pretio singulis Electis comparauit? quid non faciendum & perferendum pro illa gloriâ, quàm Filius Dei pretio sanguinis sui mercari non dubitauit?

Quo-

Electorum necessitates, ærumnas, tentationesque, quas semper ob oculos habuit, æterno Patri commendans.

O quos, & quàm sublimes amoris, zeli diuini honoris, resignationis, gratitudinis, reuerentiæ, submissionis erga æternum Patrem! quot & quam ardentes commiserationis & dilectionis erga homines istic frequentauit, imò continuauit affectus! quam inflammata desideria diuinæ Patris gloriæ propagandæ, & salutis omnium hominum promouendæ elicuerit! quam amarè omnium peccata defleuerit! quàm optârit & exorârit à Patre omnibus Electis eximiam perfectionem cum auxilijs ad eam consequendam requisitis! atque hæc omnia præstitit in hunc finem, vt sic peccata nostra occasione nimiæ cum hominibus familiaritatis contracta deleret, ad amorem secessus spiritualis & crebræ renouationis spiritûs, seu recollectionis subinde instituendæ, maximè ante opus magni momenti auspicandum, inuitaret; vberemq; gratiam proficiendi in deuotione & familiaritate cum Deo omniq; sanctitate impetraret, ex amore maioris nostræ perfectionis & beatitudinis. En quid amore tui faciat.

aman-

amantissimus Magister tuus, & Saluator, & te illum redamare; & grato promptoque animo æmulari adhuc pigeat?

II. Christus verus legislator ibidem 40 diebus ac noctib. ieiunauit, ab omni prorsus cibo abstinens instar Moysis, & Eliæ in oratione pernoctans, aut humi cubans, idque ex amore nostræ salutis, vt sic Adæ, omniumque peccata, maximè gulâ, & nimiâ corporis indulgentiâ commissa expiaret; ad ieiunia, abstinentias, aliosque corporis afflictiones assumendas incitaret; vt gratiam ad id necessariam impetraret. Sic ille in se castigat peccata aliena, tu cur detrectes maceratione corporis expiare propria?

III. Triplici tentatione, gulæ, vanæ gloriæ, auaritiæ & ambitionis, simulque idololatriæ se tentari, & transferri è deserto in pinnaculum templi, & montem excelsum permisit, ex infinita dignatione, & dilectione erga Electos suos: vt eos ad tentationes quasuis perferendas superandasque animaret; vt robur ijs easdem eludendi, & generosè vincendi impetraret; vt, quo modo ijs resistendum, exemplo suo doceret, videlicet non curiosè auscultando, & exa-

examinando diabolicas suggestiones, nec trepidando ad earum impetum, sed statim retundendo, vel aliqua veritate è SS. Scriptura deprompta, vel ad contrarium virtutis actum se resoluendo, vel reipsâ eliciendo, vel assensum negando, vel ad alia seria se applicando. Agnosce Christi miram dignationem, qui per omnia nobis voluit similis fieri absque peccato, & imitari constitue fretus eius gratiâ, & Angelorum assistentia, qui Christo victori applauserunt, & ministrarunt.

De *Affectibus in Dominicâ passione meditanda maxime frequentandis.* II.

I. COnsidera quàm multiplices & eximij omnibus perfectionis vijs accommodati possint in expendendis Dominicæ passionis mysterijs excitari affectus Viæ quidem purgatiuæ compassionis, contritionis, zeli in puritate animæ proficiendi, peccata commissa expiandi & compensandi, committenda præcauendi, vitiosos habitus hos vel illos extirpandi, passiones effrenes has vel illas edomandi, tenta-

tentationes superandi: Viæ illuminatiuæ imitandi absolutissimas Christi virtutes, humilitatem, modestiam, sui despicientiam, patientiam, iniuriarum tolerantiam, obedientiam, fortitudinem, & in aduersis constantiam, aliasque id genus: Viæ vnitiuæ gratiarum actionis, amoris Dei, & proximi, resignationis, zeli gloriæ Dei, internæ cum Deo vnionis, & voluntatis nostræ cum diuina conformationis. Et quidem quam efficacia motiua ad illos eliciendos suppeditent circumstantiæ hucusque insinuatæ, quæ in omnibus ferè passionis articulis recurrunt, si attentè profundeque expendantur. Quot eiusmodi affectus, & quanto cum merito frequentare potuisses ac debuisses, quàm tepidè & somnolenter hucusque eos frequentaris, quam feruenter deinceps frequentare possis, si velis. Deinde excitato dolore de præterita oscitantia, concipe propositum eosdem affectus, per solidos discursus in meditatione tantorum mysteriorum nouo feruore excitandi.

II. Considera quàm perfectè prædictos affectus iuxta exemplar Christi eosdem perfectissimè inter patiendum frequentantis, & continuantis, exercere

cere potuisses, debuisses, & nunc merito deberes: Videlicet 1. latissimè, seu circa omnia obiecta, quantumuis ardua, saltem, quoad pia promptæ voluntatis desideria: 2. purissimè, seu ex purissima intentione Deo propter se perfectissimè placendi, & gratificandi. 3. sublimissimè, seu intensissimè, omni possibili, pro mensurâ gratiæ communicatæ, affectu & conatu: 4. longissimè seu constantissimè, inter prospera, & aduersa, tota vitâ, in æternum & vltra: 5. profundissimè, seu insatiabilissimè, insatiabili cum desiderio crebrius, purius, intensius, constanti[illegible]q; eos frequentandi supra vires omni possibili omnium possibilium platurarum affectu, nunc, semper, æternùm, & vltra. Deinde, quam efficacia potu sses formare proposita hos internos affectus per diem frequentãdi; &, pro re natâ, cum actibus externis coniungendi tanto gratiæ & gloriæ incremento?

III. Considera, quàm facilè, & quanto cum merito, nunc hos, nunc illos affectus, nunc vnum seorsim, tibi magis necessarium, e.c. resignationis, per plures dies, nunc plures simul diutius continuare potuisses, ac deinceps posses,

ses, modò velis (iuxta Industrias meditandi c.7 §.1) secundum tres temporis differentias his modis 2. In præsenti agnoscendo te non posse pro dignitate talem affectum, &c. gratitudinis, amoris, compassionis, resignationis humilitatis elicere. 2. nihilominus, pro modulo tuo, id conando. 3. Et quidem non tuo tantum, sed omnium, si possis, possibili affectu, e. c. gratitudinis, amoris. 4. similes affectus omnium piorum offerendo in vnione similium affectuum perfectissimorum B. Virginis & Christi Domini. 5. optando, vt idem tecum multò eminentius faciant omnes.

Quoad præteritum tempus, optando, te hæc prædicta singula frequentasse, & dolendo de pristina negligentia.

In futurum proponendo eosdem piè frequentare per diem, & reliquâ vita, & reipsâ opere complere, hos vel illos defectus emendando, hæc vel illa faciendo vel patiendo, cum hoc pio sensu & affectu. Et his expensis concipe zelum hic affectuosè, & fructuosè deinceps meditandi. Quot gradus gratiæ, & gloriæ posses hac ratione promereri in vna meditatione?

De

De præcipuis virtutibus in Christo patiente imitandis, & de modo perfectè eas exercendi. III.

I. COnsidera quàm variæ, & eximiè in singulis penè Dominicæ passionis mysterijs, virtutes resplendeant, quarum hæ præcipuæ ; humilitas & despicientia sui profundissima, paupertas & contemptus mundi extremus, patientia dolorum & mansuetudo, tolerantia iniuriarum inuictissima, obedientia quoad intellectum, voluntatem & executionem perfectissima, resignatio in manus diuini beneplaciti, quoad se, omnes, & omnia absolutissima; amor Dei, & zelus gloriæ diuinę ardentissimus; amor proximi & zelus animarum summus. Quis singularum latitudinem, sublimitatem, longitudinem, profunditatem, vel angelico intellectu assequatur · Seu quis comprehendat, quam latæ singulæ fuerint, quoad extensionem ad obiecta omnia, & quidem tàm ardua : quàm sublimes seu intensæ, quoad intensionem graduum : quàm longæ, quoad durationem continuam, à primo instanti

ſtanti conceptionis vſque ad mortem crucis, imò, vſque in omnem æternitatem, quàm profundæ ſeu inſatiabiles quoad deſideria heroica nunquàm exhaurienda. Has admirare, & à longè ſaltem, pro modulo tuo, æmulari propone.

II. Conſidera quàm eximia cum perfectione, quoad omnem dimenſionē, ſingularum actus internos Chriſtus patiens frequentarit, imò continuarit, quàm latè, purè, intensè, conſtanter, inſatiabiliter, prout ſuperiore meditatione, puncto ſecūdo explicauimus. tantò, dubio procul, perfectius, & eminentius, quantò illuminatior fuit eius intellectus & inflammatior affectus; quantò ſublimior eius ſcientia, & eminentior gratia; quanto denique eius perſona dignior, & æterno Patri gratior. Et hos ſuſpice, imitari deſidera & propone, tuosque quantumuis imperfectos actus, eius perfectiſsimis infiniti meriti exceſsibus vnitos æterno Patri repræſenta.

III. Conſidera quàm perfectè earundem virtutum actus externos ſemper cum internis coniunctos exercuerit, quàm pura cum intentione. quàm vigili intellectus circumſpectione, quam

quàm ardenti voluntatis deuotione, quàm seria omnium virium mentis, & corporis applicatione: quàm promptè, quàm alacriter, quam constanter, & quidem circa obiecta maximè ardua, quauis data occasione, cum insatiabili insuper desiderio earundem actus frequentandi circa alia obiecta adhuc magis ardua, & naturæ repugnantia, imò circa omnia etiam possibilia, pro beneplacito æterni Patris, & modo affectuque, si posset, perfectiore & inflammatiore. O quam pretiosus ergo fuerit vel vnicus eius actus, humilitatis, verbi gratia, quando demisit se ad pedes Iudæ proditoris sui, aut quando voluit Barrabbæ postponi! quot sub vnico tali actu externo elicuerit subimissimos internos variarum virtutum actus, quot heroica longissimè captum humanum excedentia desideria? quibus omnibus, & singulis quantam nobis promeruerit gratiam se in his imitandi? Hoc ergò desiderium in his Christum imitandi vel nunc saltem concipe, & constanter vrge.

(?)

De

IV. De perfectionibus diuinis ex passione Domini præcipuè relucentibus.

1. EXpende quàm eximiè diuinæ perfectiones ex tam admirandis Filij Dei patientis mysterijs reluceant, nimirum infinita potentia, sapientia, bonitas, misericordia, iustitia, veritas, liberalitas, charitas. Etsi enim satis luculenter eluxit diuina potentia in mundi creatione; sapientia in illius gubernatione; bonitas in eiusdem conseruatione; misericordia in paterna circa omnes creaturas prouisione; iustitia & veritas in Angelorum apostatarum & hominum peruersorum punitione; charitas & liberalitas in veniæ & gratiæ humano generi indulgendæ promissione: multò tamen eminētius hæc omnia resplenduerunt ex voluntaria Filij Dei pro nobis incarnati passione. Potentia Dei manifestius in de mundo innotuit, quod ex nihilo peccati Adæ & posterorum tantum potuerit elicere bonum, & ex tanta hominum contumacia, & malitia tantum miserationis & dilectionis excessum,

sum : Sapientia, quod Filius Dei humanum genus occasione ligni scientiæ boni & mali seductum , & perditum per superbiam astu Dæmonis induti formam serpentis , tàm miro & congruo medio, ieiè humilians, & mortalem nostram carnem induens reduxerit, & repararit per lignum crucis: Bonitas , quod optimo & excellentissimo modo voluerit perficere hoc opus nostræ redemptionis ; Misericordia, quod tali remedio nobis quidem honorificentissimo, illi verò longè laboriosissimo voluerit reparare nostras tàm multiplices æternasque miserias: Iustitia, quod vel vnicum Adæ, vel cuiusuis posterorum peccatum voluerit expiare, tanta tot cruciatuum perpessione, tanta sanguinis profusione, vt satisfieret rigori diuinæ iustitiæ. Veritas, quod sic tot figuras , tot prophetias, tot sacrificiorum vmbras ab origine mundi passionem & occisionem agni immaculati præsignantes luculentissimè impleuerit: Liberalitas , quod tot tantasque satisfactiones, quarum singulæ infiniti erant valoris, ad mille etiàm mundos abundantissimè, & supra rigorem iustitiæ, redimendos, sic voluerit multiplicare , & nonnisi tam

atroci sanguinis profusione, iuxta decretum Patris, consummare: Charitas, quod hæc omnia præstiterit, & multo plura præstare paratus fuerit hominibus ingratissimis, inimicis infensissimis, ex gratuito æterni infinitique amoris affectu. His expensis admirare, quod tam mirè & clarè nobis Deus diuina sua attributa manifestare sit dignatus in tam ineffabili opere pietatis, gratias age, & de gloria inde in ipsum redundante exulta.

II. Expende, in quem finem Deus tali modo voluerit has diuinas suas perfectiones tam luculenter nobis ob oculos ponere, vt videlicet eum, ceu finem, centrum, & omne bonum nostrum sic per lumen fidei euidentius agnosceremus, auidius expeteremus, feruentius amaremus, & omni obsequiorum genere perfectius glorificaremus in terris, olimque, per lumen gloriæ, clarius eum videremus, beatius amaremus, delectabilius possideremus æternùm in cœlis, idque ex gratuitæ bonitatis & misericordiæ suæ beneplacito, non ex vllo nostro merito. O si hæc sæpè, & seriò perpenderemus, quàm ardentes diuini amoris fa-

ces,

ces, quàm efficaces stimulos ad omnis generis pios affectus eliciendos animis nostris admoueri sentiremus, quam efficacia in humili deuotaque diuinarum illarum perfectionum consideratione aut ruminatione contra omnis generis tentationes superandas antidota nobis submministrari experiremur? Hic affectus amoris erga Deum infinitè bonum, sapientem, misericordem excitandus, cum zelo, illius honorem propagandi, omnibus cognitionem, timorem, amorem tantæ Dei bonitatis, misericordiæ, iustitiæ instillandi.

III. Expende quàm Christus, non solùm quà Deus, comprehenderit, sed etiam, quà homo scientia infusa, & visione beatifica semper hasce diuinas perfectiones intuitus sit, quàm demissè suspexerit, quam reuerenter veneratus sit: quàm ardenter ob illas Deum amârit, laudarit, glorificarit, quàm affectuosè æterno Patri, quod eas hominibus hac ratione reuelaret, gratias egerit, quàm zelosè agnitionem, timorem, amoremque earundem omnium cordibus imprimere desiderauerit.

Similia & tu desideria excita, eaque

perfectissimis illius desiderijs vnita ipsi perficienda commenda.

V. *De ardenti desiderio Christi anhelantis ad passionem.*

I. EXpende quàm ardens fuerit Filij Dei patiendi desiderium ab initio Conceptionis, imò ab æterno, quando acceptauit imperium Patris de perficiendo opere redemptionis humanæ per mortem crucis: eò dubio procul ardentius, quò clarius videbat, id cessurum ad maximam Patris Electorumque gloriam; & quò tenerius eundem, & propter ipsum, Electos omnes diligebat, ita vt iàm tunc totis præcordiorum affectibus exclamare videretur: desiderio desidero omnia, quæ mihi ab æterno præfinita sunt, pati; illudi, flagellari, crucifigi, mori: absit mihi gloriari, nisi in alapis, flagellis, opprobrijs, morte crucis. O quam immensa Christi in nos charitas, quæ, vt copiosissima esset nostra redemptio, impulit illum, non semel tantum pati pro nobis, sed penè infinities voto ac desiderio! Redama sic amantem, sequere per exercitium perfectæ resignatio-

nationis ad passionem anhelantem.

II. Quanto feruore hoc desiderium suum renouârit, & centies iterârit, quotiescunq; Ierosolymam veniebat; loca, in quibus passurus erat, oculis lustrabat: nempè montem Oliuarum, Caluariæ, vallem Iosaphat, montem Sion, palatium Caiphæ, prætorium Pilati, regiam Herodis; simulque omnia, & singula, quæ istic passurus erat, in numero, pondere, & mensura, quasi coram cernebat, & viuacissimè apprehendebat Quoties, quam feruenter se se æterno Patri obtulerit ad illa omnia; quæ æterno decreto præfinita sciebat, perferenda? Quam meritò & tu, quotiescunque vel arma passionis, vel imagines Christi patientis intuens, illius recordaris, heroica desideria, arduaq; quæque pro illius gloria promptè patiendi, imò vltrò appetendi, renouare deberes?

III. Quanto demum ex intimis præcordiorum medullis affectu hoc idem desiderium instaurârit, & millies frequentarit sub ipsum illud expectatissimum tempus, quo ex decreto Patris omnia, quæ de sua passione tot figurarum tenebris præfigurata, tot sacrificiorum vmbris adumbrata, tot pro-

phetiarum inuolucris prædicta fuerant, erat completurus? Quanto gaudio exultarit *vt gigas ad currendum viam suam.* Viam, inquam, passionis ac crucis, ad quam decurrendam exultabundus in terras descendit è sinu Patris? dubio procul multo maiore alacritate & gaudio, quam vllus sanctorum Martyrum, quantumuis feruentium, ad tormenta pro ipso perferenda anhelarit? Renoua & tu desiderium propositumque patienter, libenter, gaudenter omnia, quantumuis molesta, aspera, sensualitati, propriæ existimationi, immò ipsis etiam naturæ omnimodo contraria de paterna Dei manu acceptandi, maximè instante occasione tale quid patiendi.

VI. *De consilio Iudæorum contra Christum habito.* Matth. 26.

I. CHristus clarè intuens inuidiam, malignitatem, rabiemque in necem suam conspirantium, proditorium Iudæ animum, totumque instantis passionis successum, iterum præmonuit discipulos, inquiens, *Scitis, quia*

Matt. 26.

quia post biduum pascha fiet, & filius hominis tradetur vt crucifigatur, idque vt ostenderet se sponte, non coactè mori, ex paterno amore, erga discipulos quidem, ne inopinata eius in manus hostium traditione nimium turbarentur, & quasi non posset euadere, scandalizarentur; erga nos verò, vt pluris tantam dignationem eius, se vltrò ad mortem crucis offerentis, æstimaremus, & vehementius eundem redamaremus, ad maiorem nobis in cœlo gloriam promerendam. His expensis, potest excitari compassio, amor, resignatio.

II. Principes sacerdotum & seniores populi in atrio Caiphæ congregati, consilium inierunt, de Christo dolo capiendo; & quo loco, tempore, opportunitate, absque seditione populi, eum ceu Prophetam magnum, & Messiam suspicientis, magnique æstimantis id posset executioni mandari. iuxta illud Psalmistæ: *In eo dum conuenirent simul aduersum me, accipere animam meam consiliati sunt*: Et iterum: *Dixerunt inimici mei, & qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in vnum, dicentes: Deus dereliquit eum, persequimini & comprehendite eum.* Quorum

Psal. 30.

Psal. 70.

Gen. 37.

typum gessere olim fratres Ioſephi (vt
Gen. 37. Christi Ioſephus) qui eum ad se venientem aſpicientes, inuidia ſtimulante de nece ei inferenda deliberantes dicebant: *Ecce ſomniator venit, venite occidamus eum. Et tunc apparebit quid illi proſint ſomnia ſua.* O quanta veri noſtri Ioſephi innocentia, quanta benignitas, quanta charitas, qui dum infenſiſsimi ſui hoſtes ſibi innocentiſsimo probroſam mortem machinantur, viciſsim illis profuſione ſanguinis ſui paratiſsimus eſt promereri æternam vitam! O quoties idem benigniſsimus Dominus noſter, dum peccatores infandis ſceleribus illum offendere nefariè parant, ipſe ex merâ miſericordia ſua ſtatuit mirè illos ad ſe reducere, & ad eximiâ ſanctitatem euehere? agnoſce ſimilem eius erga te benignitatem, ſic te gratuito amore præuenientem, & amore illius diſce non reddere malum pro malo, ſed vincere in bono malum.

III. Iudas huic malignantium conſilio vltrò ſe ingerens, inquit: *Quid vultis mihi dare, & ego eum vobis tradam*: illis conſtituentibus triginta argenteos, ſpopondit ſe Chriſtum traditurum. Quam id indignum diſcipulo facinus, quam ignominioſum Magiſtro? Quis tan-

tantæ iniuriæ æstimet grauitatem? Filius Dei, legislator & doctor supremus, ipsa increata sapientia Patris pretii inæstimabilis, à vilissimo terræ filio, ingratissimo discipulo, stupidissimo mancipio venditur inimicis, eius sanguinem iàm diu auidissimè sitientibus, impulsore diabolo, ex sordida auaritia, pretio vilissimo triginta argenteorum, quod pro vita serui interempti ab occisore pendi olim solebat. Quam meritò de hac iniuria conqueritur per Zachariam Prophetam: *Appenderunt mercedem meam triginta argenteos*: & per Amos: *Vendiderunt iustum pro argento, & pauperem pro calceamento*! O quanto viliore pretio etiamnum non rarò venditur Deus ab ingratis peccatoribus per peccatum mortale pro exiguo lucello, vana gloriola, momentanea delectatiuncula! ô quanta isthæc creaturæ in creatorem contumelia! quanta dementia! Compatere filio Dei, dole de tanta eius iniuria, & simili tua & aliorum peccatorum sæpius ipsi illata contumelia.

Zach. 11. *Amos* 2.

VII. *De missione duorum discipulorum ad parandum Pascha, & valedictione Matri facta.*

Mat. 14. I. CHristus primo die azymorum è Bethania præmittit Petrum & Ioannem Hierosolymam ad parandum Pascha in domo, in quam introeuntes in ciuitatem viderent ingredientem hominem amphoram aquæ portantem: idque primùm, vt nobis exemplum præberet accuratæ obedientiæ, parendo vsque ad extremum legi de esu agni paschalis mox abrogandæ: paupertatis item hospitium & omnia necessaria ad festum celebrandum emendicando, cum ipsius esset terra & *plenitudo eius*. Deinde, vt ostenderet se non purum esse hominem, sed simul verum Deum; quod clarissimè absentia & futura prospiceret, omnesque omnium hominum voluntates in sua manu haberet: demum, vt hospiti ampliorem merendi occasionem præberet, non solùm iam cœnaculum suum, sed deinceps etiam tanquàm commune discipulorum refugium offerendo. Quàm sedulò Dominus,

minus captat occasionem suos Electos ad perfectionem promouendi, ad sui imitationem inuitandi, & copiosius remunerandi? Quàm sedulum te quoque esse oporteret in æmulando tantam eius obedientiam, paupertatem, admirando, extollendo & amore complectendo tantam eiusdem erga suos prouidentiam?

II. Mœstissimæ Matri valedicens insinuat instare tempus, quo susceptum redemptionis humanæ opus esset consummaturus, & omnia de se scripta in lege, & Prophetis adimpleturus, prout alias ipsi & discipulis manifestè prædixisset, idque ex intimo filialis amoris & compassionis erga eam affectu, quam supra omnes creaturas summè diligebat, & à quâ se vicissim tenerrimè diligi sciebat; tùm, vt aliquo saltem modo intensissimos eius, quos præuidebat, leniret dolores, cùm iacula præuisa minus feriant; tum, vt vberiorem illi perfectissimæ resignationis & sublimissimi meriti segetem subministraret: Hic expende quis sensus fuerit talis filij erga talem Matrem, & vicissim talis Matris erga talem filium. Quomodo vtriusque cor vno eodemque doloris gladio fuerit transfixum,

fixum, vno eodemque amoris æstu liquefactum? quomodo in corde Matris inter se, de palmâ pugnarint affectus amoris erga filium dilectissimum, & resignationis in beneplacitum Patris sanctissimum? Ille opprobria, ludibria, tormenta, mortem tam truculentam & infamem Filio subeundam perhorrescebat; hic, vt non solum filium, sed insuper seipsam, si ita placeret, iuxta voluntatem Patris, vltro ad hæc omnia perferenda offerret, instanter vrgebat. Vicit tandem maternum affectum erga filium, heroicum desiderium implendi diuinum beneplacitum: ac proinde, licet amarius fleret, quàm Agar aspiciens filium suum Ismaelem morti vicinum; nihilominus multò generosius, quàm Abraham vnicum filium suum Isaac, progenitorem Messiæ futurum, ipsa Filium suum vnicum Iesum, verum Messiam, verum Deum, & hominem obtulit, simulque seipsam æterno Patri in sacrificium. His ponderatis vtrique compatere, & tam heroicam resignationem imitare.

III. Post valedictionem & consolationem Matri, vt & Mariæ Magdalenæ, Marthæ, & Lazaro impertitam, nullis se amicorum lacrymis in Bethania

nia detineri permisit, sed Hierosolymam, vbi sibi ab hostibus sciebat insidias strui, necem intentari, crucem parari, sub vesperum cum discipulis perrexit, vt, in quâ vrbe seipsum verum agnum esset mox immolaturus, in eadem agnum typicum extremum offerret. Quàm inflammatos Christus in profectione illâ, intuens oculis corporis loca suorum tormentorum, & oculis mentis singulorum acerbitatem, & inimicorum suorum rabiem, elicuerit affectus amoris, & resignationis erga Patrem, compassionis erga discipulos, dilectionis erga omnes etiam inimicos. Gratum te exhibe, & imitari stude.

Dominica II. Quadragesimæ.

2. Hebdom. Quadragesimæ. I.

De Chananæa filiâ. Matth. 15.

I. CHananæam Tyro & Sidone, vti corpore, ita & morum conuersione egressam, petentem cum magna fide, humilitate, perseuerantia filiam à Dæmone liberari, nec verbo dignatur Christus, ne quidem Apostolorum de-

precatione interposita; idque tum ad maius eius meritum & prædictarum virtutum eius augmentum, tum ad nostram instructionem, vt discceremus magna fiducia, humilitate, patientia & constantia perseuerandum in oratione, licet quod petimus, diu differatur, vel omninò negetur. O quàm mira bonitas Domini, qui, quò suos Electos in hoc exilio varijs desolationibus & tentationibus, fortius probat, eò copiosius in patria æternùm coronare parat? Quanta ergo fiducia, patientia, & resignatione desolationes ferendæ, & diuinæ prouidentiæ in omnibus acquiescendum?

II. Procidens illa, & adorans Christum, instanter vrget, quod petierat, inquiens, *Domine adiuua me*: Vt canis repulsa, non desperat, sed humiliter se canem reputans, instar catellorum, micas efflagitat. En quantum eius fides, humilitas, patientia, & perseuerantia breui per hanc probationem acquisiuêre incrementum? desidera imitari, si vis exaudiri.

III. Admirans Christus ait: *O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis.* En quam verè (*regnum cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud?*) Vim sibi

Matt. 11.

hæc

hæc mulier intulit, talem repulsam tàm fortiter ferendo; & vim Christo intulit, gratiam petitam importunè extorquendo. Quàm porrò id gratum Domino, qui non modò id collaudat, sed tàm superabundanter remunerat. O quàm immensa eius liberalitas in tales violentos raptores! non finit ille se superari, qui minima etiàm obsequia longè supra condignum solet remunerare! Redama tam liberalem Dominum, & cum magna fiducia, humilitate & resignatione, in paternæ eius prouidentiæ sinu perseueranter in omni aduersitate quære refugium.

De esu agni Paschalis, & cœna vltimâ. II. Matth. 26. Luc. 22.

1. CHristus Ierosolymam ingressus in cœnaculo grandi strato, & præparato, discumbens cum discipulis vltimùm cœnaturus, obseruatis accuratè omnibus præscriptis cerimonijs, videlicet stans, accinctus renibus, baculum tenens in manibus, festinanter comedit paschalem agnum, assum igni, cum azymis & lactucis agrestibus: simul-

mulque clarè intuens, firmiter apprehendens, profundeque penetrans omnia, & singula mox in se complenda, quæ mystici illius agni immolatione & manducatione præfigurabantur, nempè se instar illius agni mox apprehendendum, ab hostibus impetuosè irruentibus ad macellum rapiendum, flagellis excoriandum, in veru crucis extendendum, igne amoris, & doloris assandum, toto corpore, ossibus tamè integris, luxandum & dilaniandum, hæc, inquam, omnia clarè intuens, expendensque, se promptissimè æterno Patri ad hæc omnia; immò multo plura, & maiora sustinenda obtulit: idque sponte, ex zelo illi gratificandi & obediendi; ex gratuito amore nostri, vt nos è diaboli seruitute liberaret, ad imitandum se in tam heroica obedientia & resignatione inuitaret, gratiamque ad id necessariam impetraret. His ponderatis, præmisso breuiter affectu compassionis, gratitudinis, amoris, potest prolixius continuari affectus resignationis ad omnia obiecta obedientiæ & patientiæ, quantumuis arduа.

II. Inter cœnandum ait: *desiderio desideraui hoc Pascha manducare vobiscum, ante-*

antequam patiar. dico enim vobis, quia ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in regno Dei. O immensus Christi in nos tam ingratos amor! Tam auidè anhelauit tamdiu ád hanc vltimam agni typici manducationem, & paschalem cœnam, ideò solum, quia in ea exhibiturus erat seipsum edendum, vtpote verum agnum in priore figuratum, & mox ab hac cœna se accincturus ad exhauriendum calicem amarissimæ passionis iuxta æterni Patris beneplacitum: cùm tamen præuideret tam multos sanctissimum suum corpus & sanguinem tam indignè tractaturos, tam sacrilegè sumpturos; suaéque passionis infinitum meritum tàm multos blasphemè contempturos, impieéque conculcaturos, idque ex inæstimabili amoris excessu erga pauccs Electos. Renouandi & hîc prædicti affectus.

III. Christus turbatus est spiritu, & protestatus est, & dixit: *Amen, amen, dico vobis, quia vnus ex vobis tradet me.* Et contristati valde cœperunt singuli dicere: *Nunquid ego sum Domine?* At ipse respondens ait: *Qui intingit mecum manum in paropsi de hic me tradet, Va homini illi, per quem filius hominis tradetur. Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille.*

En

En quo affectu commiserationis & dilectionis fertur Christus in Iudam? plus dolet de eius æterna perditione, quam de dira sibi instante passione emollire conatur durum cor eius amoris flammis, revocans ei in memoriam beneficium Apostolicæ vocationis: & terrere minis, ob oculos ipsi ponens supplicium æternæ damnationis, licet induratam eius prænôsset in malo obstinationem. Hoc speculum intuens, zelum syncerum erga omnes etiàm inimicos Deo lucrandos concipe, licet ingrati sint, & contumaces, vt posis verè cum Apostolo dicere: *Ego libentissimè impendam, & superimpendar ipse, pro animabus vestris, licet plus vos diligens minus diligar: non enim quæro vestra, sed vos.*

2. Cor. 2.

III.

De Lotione pedum. Ioann. 13.

I. CHristus surgit à cœna, ponit vestimenta sua, præcingit se linteo, mittit aquam in peluim ad lauandos discipulorum pedes. En quomodo Filius Dei, qui vti ab æterno decreuit, ita in tempore descendens è sinu Patris, surrexit ab accubitu infinitæ suæ æternæque beatitudinis, exi-

nani-

naniens & humilians se posuit vestimenta gloriæ suæ, & præcinxit se linteo humanitatis nostræ, & sic accinxit se ad lauandos nos à peccatis nostris in sanguine suo : nunc insuper se demittit ad lauandos, tergendos, exosculandosque discipulorum, etiam proditoris, pedes : O quàm inaudita illa charitas, & humilitas! admirare gratias age; imitare.

11. Lauat Petro, primùm humiliter & fortiter recusanti, tandem minis compulso, & reliquis, etiam Iudæ ipsi pedes, omnibus tanta Domini & magistri sui dignatione conspecta attonitis, & tanto amoris incendio in lacrymas resolutis, excepto Iudâ, callidè obstinatum suum perfidumque animum dissimulante. O quam rarus, quàm admirabilis fuit iste profundissimæ humilitatis, & flagrantissimæ charitatis excessus! quod magister discipulis, Dominus seruis, creator creaturis, tam seruile exhibere dignatus sit obsequium, tanto tenerrimi erga eos amoris, tàm humili corporis habitu, tàm amabili vultu, eo fine, vt infinito suo erga eos amori satisface-

faceret, ad sui imitationem prouocaret, suo exemplo exstimularet, gratiam imitandi ijs impetraret? Quis tantum humilitatis, & fraternæ dilectionis exemplum queat non admirari? quis non gestiat imitari? His tamen omnibus non emollitur adamantinum cor Iudæ. Quàm verè completum in eo illud; *Impius, cum in profundum peccatorum venerit, contemnit.* Quoties & tibi spiritualiter simile dignationis & dilectionis officium exhibuit, exhibetque toties, animæ tuæ sordes in pœnitentiæ sacramento abluendo? caue ne ingratum Iudam imiteris, sed reliquos discipulos, mirificè tali exemplo ad redamandum & æmulandum tam pium Dominum inflammatos: Et supredictos affectus, admirationis, gratitudinis, amoris cum desiderio imitandi renoua.

Prou. 18.

III. Peracta lotione resumens vestimenta sua, iterumque accumbens, facti sui rationem reddit, ad imitandum suauissimis efficacissimisq; verbis eos exhortans: *Scitis quid fecerim vobis, Exemplum dedi vobis, vt quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis.* En quâ energiâ, quo affectu, quod docuerat exemplo, nunc inculcat illis, & nobis, ver-

verbo, hoc nimirum præceptum suum de fraterna dilectione, cum intima humilitate coniuncta; sciens, hoc esse maximè necessarium, fructuosum, meritorium, & medullitus optans, vt accurata eius obseruatione, & ingentes gratiæ & gloriæ thesauros nobis accumulemus, simulque proximos nostros hoc mutuæ dilectionis hamo è procelloso huius mundi pelago ad optatũ æternæ salutis portum trahamus. Cur imitari pigeat, quod admirari delectat?

De institutione SS. Eucharistiæ. IV.
Matt. 26. Luc. 22.

1. CHristus Dominus præmissa cœna illa typica, & pedum lotione, sciens, se mox à suis discipulis diuelendum, instituit nouæ legis sacrificiũ simul & sacramentum omnium diuinissimum, tot figuris præsignatum, tot vaticinijs prænuntiatum, consecrando panem & vinum in corpus suum & sanguinem, simulque æterno Patri offerendo & discipulis porrigendo; idque, licet præuideret tàm horrendos eius abusus, ex gratuito amore, & ardenti

denti desiderio, intimè se suis membris mysticis, seu fidelibus, per modum cibi, & potus vniendi: in hos fines. Primò, vt perpetuum haberent sacrificium omnium sacrificiorum perfectiones eminentissimè continens, quo diuinæ Maiestati cultum exhiberent, gratias agerent, peccata expiarent, noua beneficia impetrarent; quod insuper esset amoris sui mnemosynon, vitæ, passionis ac mortis suæ monumentum, & omnium mirabilium suorum memoriale sempiternum. Secundò, vt per participationem huius SS. Mysterij sibi optimo modo incorporarentur, in gratia confirmarentur, in sanctitate crescerent. Tertiò, vt in vitâ haberent solidissimum solatium, è vitâ migraturi pretiosissimum viaticum, æternæque hæreditatis, & gloriosæ resurrectionis pignus nobilissimum. Quanta elucet ex hoc tanto mysterio sapientia Filij Dei, tàm admirandum modum inuenientis nobis se in specie alimenti, ad nostram spiritualem nutritionem & conseruationem, intimè coniungendi? Quanta potentia, tot admiranda in momento consecrationis huius mysterij amore salutis nostræ patrantis? Quanta bo-

nitas

nitas & charitas eius, sic seipsum nobis totum cum omnibus suis satisfactionibus & meritis impertientis? Quantus zelus salutis nostræ per seipsum pretium passionis suæ nobis sic applicantis? His expensis excitandi affectus admirationis, gratitudinis, amoris, deuotionis erga venerabile Sacramentũ.

II. Eodem tempore, vt hoc tantum mysterium ab Apostolis eorumque successoribus, vsque ad finem mundi in Ecclesia frequentaretur, consecrauit Apostolos sacerdotes, ijsque contulit potestatem conficiendi & offerendi corpus suum, & sanguinem, præcipiens, vt id in sui memoriam facerent per ea verba: *Hoc facite in meam commemorationem.* idque ex insatiabili desiderio nobis passionis suæ fructus copiosissimè applicandi, & nobiscum sub sacramentalibus speciebus vsque ad consummationem sæculi realiter permanendi. Quanta Christi Domini charitas erga homines, quibus talem potestatem, non Angelis, indulsit? Quanta liberalitas, quod sine vlla restrictione hanc ijs cõtulerit potestatem semper, & vbiq; tantum mysteriũ conficiendi: quàm incredibilis dignatio, & obedientia, quod ad Sacerdotis

dotis ritè ordinati vocem infallibiliter præsens adesse dignetur ? Renouandi & hic fere ijdem prædicti affectus.

III. Apostoli maxima cum reuerentia & submissione hæc sacrosancta mysteria de manibus Christi Domini sumpsêre, vti & Christus ipse eadem cum ineffabili deuotionis excessu delibauit. Vbi considera quàm ardentes fidei, humilitatis, gratitudinis, amoris, sui oblationis affectus Apostoli singulari gratia præuenti elicuerint; quàm insolitis diuinæ lucis radijs intellectum suum collustrari, quàm miris diuini amoris facibus voluntatem inflammari, quàm ineffabili diuinæ dulcedinis impetu se totos in Deum rapi transformarique senserint? Quantò eminentiores sensus affectusque incomprehensibilis deuotionis, amoris, exultationis sanctissima Christi anima persenserit ? Quantopere de tanto mysterio à se in sponsæ suæ Ecclesiæ præsidium solatiumque instituto exultarit ? Quos porrò cœlestes hymnos dixerint, quas laudes, quas gratias retulerint, & quo mentis excessu, simul pro tanti libatione mysterij percepta, quis cogitando assequetur?

tur? Vtinam liceat à longe saltem imitari, quod non satis possumus admirari!

De Ingressu Christi cum discipulis ad montem Oliueti. Matt. 26. Ioan. 18. V.

IESus post peractam hanc sacrosanctam cœnam, prolixum affectuosumque sermonem ad discipulos habuit, in quo tria munia præstantissimè obiuit: Magistri, Consolatoris, Aduocati: Magistri quidem, assiduum eximiæ dilectionis Dei, & proximi, solidæque deuotionis & orationis studium ijs inculcando: Consolatoris, eos ad patiendum suauiter & efficaciter animando, superuenturi Spiritus paracleti gratiam promittendo, brauium proponendo: Aduocati; ardentissimè pro ijs apud Patrem interpellando: idque totum ex incenso desiderio maioris eorum perfectionis, constantiæ, gratiæ, indeque resultantis maioris æterni Patris, & ipsorum gloriæ. Quàm auidè, quàm zelosè Apostoli, iàm toti ante diuini illius epuli virtute accensi, singula amantissimi

Magistri sui verba exceperint? quantum lumen, quantum spiritûs robur, quantum solatium inde hauserint! quàm heroica desideria studendi eximiæ dilectioni Dei & proximi, solidæ deuotioni, absolutæ resignationi conceperint? Eadem & tu concipe.

II. Completo sermone egressus Vrbe trans torrentem Cedron cum discipulis metu suspensis, perrexit ad montem Oliuarum, prædixitque scandalum, quod erant illa nocte passuri, maximè Petro, sibi præfidentiori, lapsum in trinam negationem, simulque illos ob id mœstiores suauissimis verbis in spem erexit, mireque blando vultu animauit, sui quasi oblitus, & de eorum solùm salute sollicitus. Et hæc omnia quàm ardenti zelo obediendi & gratificandi æterno Patri præstitit? quod

Ioa. 14. indicat dicens: *Sed, vt cognoscat mundus, quia diligo patrem, & sicut mandatum dedit mihi pater, sic facio. Surgite eamus hinc.* Quanto compassionis affectu eroga discipulos, maximè Petrum, quorum fragilitatem, lapsum, perturbationem coram cernebat? quanto desiderio transuadandi torrentem tot dolorum, opprobriorum, cruciatuum mortis, vt nobis impetraret oleum mi-

misericordiæ, & præsidia abundantis gratiæ, ex omnibus huius procellosæ vitæ fluctibus feliciter ad æternæ felicitatis portum enauigandi: Condole, gratias age imitari satage.

III. Assumpto Petro, Iacobo, & Ioanne progressus est ad hortum, reliquis in villâ Gethsemane relictis. quanto vtrorumque dolore ob tale diuortium? at quanto maiore Christi, qui euentura omnia præuidebat? En vt secundus Adam innocentissimus anhelat ad hortum doloris, ad expiandam præuaricationem primi, admissam in horto voluptatis? ad ostendendam nobis veram viam recuperandæ salutis per exercitium pœnitentiæ, & compunctionis; ad impetrandam nobis copiosam gratiam se imitandi in ardenti zelo multa ardua faciendi, & patiendi, mortemque ipsam pro gloria Dei libenter oppetendi. Gratitudo, amor, zelus imitandi.

IV. *De tristitiâ & Oratione Christi in horto.* Matth. 26. Luc. 22.

I. INgressus hortum cœpit contristari & mœstus esse, tædere, & pauere, & dixit discipulis: *Tristis est anima mea, vsque ad mortem: sustinete hic, & vigilate mecum* Quantus ardor Filij Dei pro nobis abundè satisfaciendi? qui, cum esset, quoad animam beatissimus, sponte se priuauit omni illo solatio, quod à superiore parte animæ in sensus dimanare solebat; habenasque laxauit naturali appetitui, vt, quantum valeret, impendentia sibi mala auersatus, immensa tristitia absorberetur: idque, vt peccata nostra, maximè nimia effusione & sensuali delectatione commissa expiaret; gratiam veræ contritionis nobis impetraret; ad timorem mortis Dei causa subeundæ superandum nos animaret. Tristitiæ porrò illius magnitudo ex eo æstimari potest, quod clarissimè, quasi coràm videret, firmissimeque apprehenderet, primò, tantam multitudinem & grauitatem peccatorum sibi luendorum. Secundò, tantam turbam, sua culpa damnandorum. Tertiò, tantam etiam ingratitudinem, & tepiditatem multorum

torum saluandorum. Quartò, tantam atrocitatem afflictionum & persecutionum suis Electis subeundarum. Quintò, tam miserabilem perditionem populi tam dilecti, nominatim Iudæ. Sextò, scandalum discipulorum & inimicorum Crucis suæ. Septimò, mœstissimæ Matris, aliorumque sibi condolentiam acerbam afflictionem.

Ex horum omnium viuaci apprehensione quàm intensus extiterit in sanctissima illa & benedictissima Saluatoris nostri anima dolor, vt meritò dicere posset: *Cor meum conturbatum est intra me, & formido mortis cecidit super me.* Et alibi: *Repleta est malis anima mea, & vita mea inferno appropinquauit.* Compassio, compunctio, resignatio ad omnis generis desolationes, angores, & tristitias æquo animo tolerandas. Psal. 54. Psal. 87.

II. Ipse auulsus ab ijs, progressus pusillum, quantum iactus est lapidis, positis genibus, procidit in faciem super terram orans, ac dicens: *Pater, si vis, transfer calicem istum à me. Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat.* Quanto maiore pauoris & angoris sensu, quanto intensiore humilitatis & deuotionis affectu, Christus coràm

æterno Patre procidit, quàm olim rex
2. *Para.* Ioſaphat ob imminentem ſibi Moabi-
20, tarum, & Ammonitarum exercitum,
plenus timoris & pauoris ſe coram
Domino in oratione proſtrauit, obſe-
crans vt hoſtium manus poſſet euade-
re? Quàm perfecta fuerit illa Chriſti
reſignatio, quoad omnem dimenſio-
nem; qua ſe æterno Patri offerebat ad
omnia, quantumuis aſpera, facienda &
perpetienda pro quãtumuis paucis ſal-
uandis, licet ſingula eius merita eſſent
infiniti valoris: idque ex puriſſimo, in-
tenſiſſimoq; amoris & zeli diuinæ glo-
riæ affectu: quamdiu placeret: cum in-
ſatiabili deſiderio amplius æterno Patri
quauis ratione gratificandi. Humili-
tas, deuotio & reſignatio imitanda.

III. Surgens ab oratione, nullo ſola-
tio à Patre accepto: reuiſensque diſci-
pulos, inuenit eos dormientes præ tri-
ſtitia, quos ad vigilandum ſecum &
orandum denuò adhortatus, redijt ad
orationem, dicens: *Pater mi, non poteſt*
hic calix tranſire, niſi bibam illum, fiat
voluntas tua. Deinde rurſus reuiſens
diſcipulos ſuos dormientes eos iterum
inuenit, relictiſque illis, eorum fragi-
litati condolens, redijt tertiùm ad
priſtinam orationem, & quidem pro-
lixius

lixius prosequendam. En quomodo vnigenitus Filius Dei omni omninò destituitur solatio à Patre non exauditur: à discipulis, etiàm carissimis: somno grauatis, deseritur: tot insuper angoribus obruitur, vt meritò exclamare posset: *Aedificauit in gyro meo, circumdedit me felle & labore Sed & cum clamauero & rogauero, excluſit orationem meam. Et sustinui, qui simul contristaretur, & non fuit: & qui consolaretur, & non inueni.* Cur, quomodo, id tulerit, hîc expendendum. Compassio, patientia in desolatione.

De agoniâ & sudore Sanguineo. VII.
Luc. 22.

I. TErtiùm oranti Christo Domino apparuit Angelus de cœlo à Patre missus, confortans eum, proponendo illi passionis necessitatem, & secuturam inde Patris, ipsius, Electorumque gloriam, similesque alias rationes, ipsi iàm ante multò perspectissimas. O quanta dignatio Filij altissimi, tàm demissè solatium ab Angelo, pro conditione humana admittentis! minorari se paulò minus ab Angelis non indignè ferentis! idq; vt perspicuè

ostenderet se verum esse hominem, solatio indigentem, veros se perpeti angores, & cruciatus contra quosdam hæreticos id perfidè negaturos: vt doceret nos, non dedignari etiàm ab inferioribus subinde dirigi, & animari: Vt declararet, quanti æstimandum sit quoduis lumen & solatium, quantumuis minimum videatur, diuinitùs nobis communicatum, & quàm certò perseuerantibus in oratione à Deo sperandum sit solatium & auxilium. Compassio, gratitudo, humilitas, & perseuerantia in oratione.

II. Factus in agoniâ, prolixiusque orans, eò doloris & angoris redigi se passus est, vt sanguineus sudor ex omnibus eius venis vbertim proruperit: *Et factus est sudor eius sicut gutta sanguinis decurrentis in terram*: idq; ob internum conflictum acerrimum vehementissimorum affectuum, timoris & mœroris, quos firma apprehensione mortis, tormentorum, opprobriorum, aliorumq; malorum sibi, suisque Electis imminentium sponte intendebat; cum ignitissimis affectibus amoris, & zeli gloriæ Patris, & salutis humani generis, quos simliter viuâ intuitione immutabilis decreti æterni

Patris,

Patris, eiusdemque immensæ gloriæ, & tam inæstimabilis, æternæque tot Electorum saluationis, & glorificationis, ex passione sua consecuturæ vehementius accendebat. Et quidem hos intensissimos agoniæ dolores sponte suscepit Filius Dei, in se beatissimus, ob has causas: 1. Vt testaretur, se, ceu verum hominem, vere mortem & cruciatus horrere, &, cum timorem & tristitiam cohibere posset, velle nihilominus eiusmodi internum tolerare conflictum, ad nos instruendos, vt discamus tentationibus & passionibus nostris vsque ad sanguinem fortiter resistere; ingruentes difficultates in via perfectionis præmeditari, animumque ad eas superandas obfirmare, ne præsentes incautos nos obruant. 2. Vt excessum liberalissimi sui erga nos amoris declararet, per viuam apprehensionem omnium, quæ erat passurus, ex toto corpore cum ingenti dolore, instar myrrhæ primæ & probatissimæ, exprimendo sanguinem, priusquam à tortoribus, flagris, spinis, clauis violenter extraheretur, atque sic omnes dolores, & cruciatus sibi ab inimicis & carnificibus inferendos, sponte simul prælibando, non secus,

ac si iam simul omnes experiretur. 3. Vt grauitatem peccatorum nostrorum, & diuinarum offensarum nobis ob oculos poneret, non tantum lacrymis sed & sanguineo sudore, & tam ineffabili doloris sensu eas in se expiando; vt, quam intenso dolore nobis expiandæ sint, exemplo suo doceret, gratiamque ad id copiosam impetraret. 4. Vt intimum compassionis sensum erga sanctos Martyres, aliosque Electos varijs tormentis & afflictionibus exercendos ostenderet, quorum omnium dolores in se suscipere & experiri volebat. O quàm affectuosè tam amabili Saluatori tuo compati, quam seriò peccata detestari; quàm ardenter redamare sic te amantem, & imitari meritò deberes? Compassio, compunctio, gratitudo, amor, resignatio, victoria sui in arduis.

III. Tertium surgit ab oratione alacer & paratus ad ebibendum amarissimum calicem passionis: discipulos præ tristitia iterum dormientes instar indulgentissimi Patris aliquantisper sinit quiescere: *Dormite iam & requiescite:* Et paulò post excitat. *Sufficit. Surgite, eamus hinc, ecce appropinquat, qui me tradet.* O quanta illius bonitas, qui vt nobis,

bis requiem indulgeat, sibi curas & angores reseruat! quanta pro nobis patiendi auiditas! quanta eius, quod in oratione concluserat, exsequendi alacritas! Amor, ardor patiendi, & proposita in praxin redigendi.

Dominica III. Quadragesimæ.

3. Hebdom. Quadragesimæ. I.

De dæmonio muto. Luc. 11. Matth. 12.

I. CHristus Dæmonium ex muto & cæco eijcit, calumniantibus id Pharisæis, at turbis admirantibus. Quanta miseria, non solùm quoad corpus, sed etiàm quoad animam, potestati diaboli sic in hominem sæuientis subiacere? Quàm detestanda inuidia, quæ, instar araneæ dulcedinem floris in venenum vertentis, ex bono semper elicit malum? quam amanda candida simplicitas, quæ omnia in meliorem partem interpretãs, ex malo etiam elicit bonũ! Quanta gratia spiritualiter à diabolica Tyrãnide liberari, quantò maior pręseruari, quã impertit

Christus omni homini, quem lapsum in gratiam recipit, vel à lapsu præseruat, cùm per quoduis lethale peccatum homo fiat diaboli seruus, cæcus ad videndam culpæ admissæ enormitatem, æternæque damnationis ceruici suæ imminentis discrimen, mutus ad confitendum, Deumque laudandum! Gratitudo, compassio, fuga inuidiæ.

II. Iesus videns cogitationes eorum, calumnias sibi impactas pluribus rationibus refutat, quanta patientia, mansuetudine, zelo gloriæ Patris & salutis eorundem, etiam calumniatorum, ne in errore perseuerantes æternùm perirent! Mansuetudo in proprijs ferendis iniurijs, zelus honoris Dei, & animarum, in peccatoribus instruendis, arguendis, conuincendis.

III. Extollens vocem quædam mulier de turba dixit: *Beatus venter, qui te portauit, & vbera quæ suxisti!* Quàm intrepidè, excluso omni metu Iudæorum calumniantium diuino afflata spiritu gloriam Christi & benedictissimæ Matris eius, defendit! quanto zelo gloriæ eius, quanto merito, quãto fructu? quam gratum id Christo fuit, qui alijs omnibus relictis ad

vnam

vnam illam se conuertit, dictum eius approbans, & beatam illam non obscurè prædicans, dum ait: *Quinimmò, beati, qui audiunt verbum* Dei *& custodiunt illud*, inter quos, & tu censeri mereris. Zelus gloriæ Christi & B. Virginis propagandæ singularis, & constans, absque vllo respectu humano.

De proditione Christi. Matth. 26. Ioan. 18. II.

I. CHristus Dominus, licet totus esset exhaustus sudore sanguineo, vt dicere posset; *Sicut aqua effusus sum, & dispersa sunt omnia ossa mea*: præuideretque, se tota illa nocte, & postero die, absque vlla refocillatione tam varijs dirisque modis exagitandum, nihilominus intrepidè obuiam procedit sanguinario cætui satellitum & lictorum, quorum dux erat Iudas, vnus de duodecim, qui pro tesserâ dederat illis osculum, aliàs pacis signum. Quanta cœcitas proditoris, tam audacter festinantis ad tantum flagitium! Quanta charitas Saluatoris, tàm alacriter properantis ad tantum supplicium! Psal. 21.

cium ! Gratitudo , amor, resignatio.

II. Permittit se osculo à Iuda tradi, quem suauiter amicum vocando , & pristinam gratiam illi præstitam in mentem reuocando reducere à cœpto scelere conatur: *Amice ad quid venisti:* & efficaciter deterrere , indignitatem facti insinuando : *Iuda, osculo filium hominis tradis* ? At perfidus ille nihil his motus, auaritia excœcatus, ad sceleratam turbam redit; quàm meritò de illo
Psal 40. cum Propheta conqueri poterat: *Homo pacis meæ, qui edebat panes meos, magnificauit super me supplantationem* ! In quale profundum præcipitauit cupiditas proditorem, ex quo nullis blanditijs, nullis minis educi posset ? In quale mare amaritudinum demersit charitas Saluatorem, ex quo non nisi per amarissimam mortem extrahi vellet! Horror ingratitudinis , amor Christi & crucis.

III. Malcho cæteris petulantius irruenti in Christum Petrus, educto gladio, auriculam dexteram abscidit iussu magistri , qui mox cum eo compescuit , Malchumque sanauit, declarans se nolle defendi profusione alieni sanguinis, qui suum fundere pro omnibus

nibus in mundum venerat; se acceptare calicem passionis de manu Patris, non de manu perfidi ludæ & impiæ cohortis; māsuetudinis, misericordiæ, amoris, etiam erga inimicos necem sibi machinantes, & perfectæ erga Patrem resignationis? quàm meritò affectu & effectu exprimendus?

De captiuitate Christi. Ioan. 18. III.

I. IEsus milites & satellites cum laternis, facibus, & armis stantes attonitos interrogauit: *Quem quaritis?* & respondentes; Iesum Nazarenum, verbo suauissimo: *Ego sum*, prostrauit in terram, iterumque interrogans, idemque respondentibus dixit, *Dixi vobis, quia ego sum. Si ergo me quaritis, sinite hos abire:* idque ex tenerrimo amore erga discipulos, ne illis quicquam mali inferretur; & zelo salutis erga impios sicarios, vt vel hoc saltem diuinæ potentiæ suæ indicio, eorum cæcitas illuminaretur, furorque comprimeretur, quamuis nec blanditijs molliendos, nec minis deterrendos præsciret. O quanta teneritudo amoris Christi erga suos Electos! Quanta lōganimitatis & misericordię magnitudo

do

do etiàm erga ingratos & reprobos! Amor, oblatio sui, detestatio ingratitudinis, obstinationis.

II. Exprobrauit illis priùs, quàm permitteret se inuadi, quod veniant cum gladijs & fustibus ad se comprehendendum, nec palàm docentem in templo sint aggressi. Deinde fecit ijs potestatem exsequendi impia suorum principum consilia & iussa, prout vellent, dicendo: *Sed hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum*: quasi diceret, permitto me vobis ipsisque Dæmonibus, qui vos ad me perdendum instigant: idque, vt ostenderet se non coactè, sed sponte; non ex necessitate, sed ex dignatione pati, iuxta illud Isaiæ: *Oblatus est, quia ipse voluit*: Deinde, vt probaret, se non purum hominem, sed verum etiàm esse Deum, qui posset, & vellet, non solum eorum vim coercere, sed funditùs etiam illos perdere: Demùm, vt sic ad resipiscendum eos misericorditer iterum excitaret! O diuina planè non humana etiàm in hostes, charitas, mansuetudo, longanimitas! Heu quod tam paucos habes æmulos!

III. Diffugientibus discipulis permittit se inuadi, capi, ligari, in terram deijci,

deijci, trudi, conculcari, conſpui, indigniſſimisque alijs modis tractari à nefarijs illis lictoribus, & diaboli miniſtris, inſtar rabidorum canum, ferocientium vitulorum, furentium taurorum, rugientium leonum, in agnum manſuetiſsimum, innocentiſsimum, tenerrimum, in regem gloriæ, in Filium Dei irruentibus: idque ex zelo ſalutis noſtræ, vt ſic peccatorum noſtrorum vincula diſſolueret, pro ijs ſatisfaceret; noſque in vinculis charitatis ad ſe amandum, & imitandum in humilitate, patientia, & obedientiâ abſolutiſsima pertraheret. Quàm verè hîc impletum illud: *Circumdederunt me canes multi, conſilium malignantium obſedit me. Circũdederunt me vituli multi, tauri pingues obſederunt me: aperuerunt ſuper me os ſuum, ſicut leo rapiens & rugiens*: Et illud: *Percute Paſtorem & diſpergentur oues* Et, *Fratres meos longè feciſti à me, & noti mei quaſi alieni receſſerunt à me*. Quàm meritò cum Ieremiâ plangenda nobis foret tanta regi noſtro illata iniuria: *Spiritus oris noſtri Chriſtus Dominus, captus eſt in peccatis noſtris, cui diximus: ſub vmbra tua viuemus in gentibus*: Quàm heroicos Chriſtus, dum hæc pateretur, affectus reſignationis erga

Pſal. 21.

Zach. 13.

Iob 19.

Thren. 4.

erga omnes, maximè electos, exercuerit? quam excellentes actus humilitatis & patientiæ internos cum externis coniunctos, dum sic conculcaretur, direque vinciretur, frequentarit? Compassio, compunctio, zelus in his imitandi.

IV. *De Christi adductione ad Annam.* Ioan. 18.

I. IEsus arctissimè ligatus ab impijs sicarijs, mirificè, tanquam captâ prædâ, exultantibus, raptatus est per Vallem Iosaphat; & torrentem Cedron, adductusque per montem Sion ad Annam Caiphæ socerum. Quis cogitando dimetiatur torrentem tam profundum; tot dolorum, opprobriorum & iniuriarum agno innocentissimo, à rabidis illis lupis interea illatarum? quis comprehendat, quam diuinos affectus omnimodæ resignationis erga Patrem, compassionis intimæ erga suos tortores, omnesque reprobos, tenerrimæ dilectionis erga omnes Electos elicuerit: cùm quasi coram videret omnia, quæ in hac valle & circumquaque olim in extremo iudi-

cio,

cio, coram hominibus & Angelis vniuersis congregatis essent gerenda. cum clarè intueretur, quam multi, & quinam reprobi, quibus, & quam horrendis supplicijs, ob hæc vel illa peccata, à se forent adiudicandi, & æternæ maledictionis fulmine feriendi; quàm pauci electi, & quinam, quibus, & qualibus æternæ gloriæ brauijs ob hæc vel illa merita essent donandi, æternæque benedictionis calculo beandi? quibus, vt accenseri merearis, an non meritò oporteret te tam rarum, tantæ patientiæ, mansuetudinis, charitatis, resignationis exemplum imitari?

II. In vrbem magna insolentum militum & ministrorum vociferatione introductus sistitur Annæ, & legis doctoribus scientiâ inflatis examinandus; à Pontifice magno fastu interrogatus de discipulis, tacet, parcens eorum famæ; de doctrinâ verò, modestè respondens ad auditores remittit. *Ego palam locutus sum mundo, ego semper docui in Synagoga, & in templo, quo omnes Iudæi conueniunt, & in occulto locutus sum nihil. quid me interrogas? interroga eos, qui audierunt.* Quam modestè, verecundè, humiliter vnigenitus

æterni

æterni Patris aſsiſtit coram timidis terræ vermiculis, quam intimo humilitatis ſenſu, & accenſo eorum ſalutis deſiderio?

III. Vnus aſsiſtens miniſtrorum dedit alapam Ieſu, dicens: *Sic reſpondes Pontifici?* cui Chriſtus reſpondit: *Si male locutus ſum, teſtimonium perhibe de malo, ſi autem benè, quid me cædis?* paratus ſcilicet illi & alteram maxillam, ſi ita placeret, præbere, imò pro ipſius ſalute ſuum profundere ſanguinem. reſpõdit porrò ideo, ne pontificem iniuriâ affeciſſe videretur, ſed ita modeſtè & manſuetè abſque perturbationis ſigno, vt nemo iure poſſet offendi; & tàm diſcretè & efficaciter, vt nihil poſſet contra opponi. Quam crudelis fuit illa à furibundo aſſentatore inflicta Chriſto alapa, in tali conſeſſu, ob iuſtiſsimum prudentiſsimumque reſpõſum, cum tali applauſu, quam ignominioſa, quam calumnioſa, quam acerba? quomodo exhorruerit cœlum & terra, ad tantam impij hominis audáciam? quomodo obſtupuerint Angeli tantam filij Dei māſuetudinem, quod non illicò in ſacrilegum caput ignes cœlo demitteret, vt Elias; non feris dilanianduin traderet, vt Eliſæus; non

terrâ

terrâ dehiscente absorberi sineret, vt Moyses? Quo rubore suffusus fuerit innocentissimus agnus, summus pontifex, rex, doctor, & legifer noster, cùm diuinum suum vultum, in quem desiderant Angeli prospicere, sacrilegâ dextra maleferiati pontificis mediastini temerari, liuore obduci, fœdeq; intumescere sentiret, nec à quoquam circumstantium tantum scelus improbari, sed potiùs applausu approbari cerneret? Quis pro dignitate suspicere, laudare, venerari, amare & imitari queat tam inuictam mansuetudinem, tam raram longanimitatem, tam inextinguibilem erga hostes etiam proteruissimos charitatem, quam Filius Dei tunc exhibuit, atque etiamnùm quotidie exhibet erga tot peccatores deliberatè peccando mortaliter, diuinissimæ eius faciei sacrilegè tot alapas infligentes? Compassio, compunctio cum horrore peccati, amor, zelus imitandi mansuetudinem, & charitatem, etiam erga inimicos & calumniatores.

De

V. De Christi deductione ad Caipham. Matth. 26.

I. IEsus ab Annæ domo à satellitibus tumultuosè vociferantibus, proterueque illi insultantibus, accurrentibus passim ad rei nouitatem spectatoribus, ligatus, vultu liuido, impressa sacrilegæ alapæ vestigia circumferens, adductus est ad Palatium Caiphæ summi Pontificis, vbi Scribæ, & Seniores, & Pharisæi conuenerant de modo Christum falsis calumnijs obruendi, atque è medio tollendi deliberantes: quorum funestas contra se machinationes, malitiosissimas adinuentiones, & plusquam caninam rabiem cùm intimè perspiceret, quanto doloris sensu tantam eorum deplorârer malitiam, æternamque illi debitam pœnam! quoties ingemuerit non ob contumeliam & mortem sibi, sed æternam confusionem perditionemque illis, & omnibus peccatoribus imminentem? Compassio, dilectio persecutorum.

II Christus variè, falsò, cõtumelioseq; accusatus à falsis testibus subordinatis, vti olim Naboth iustus iussu Iezabelis,

3. Reg. 21.

belis, nihil respondit, implens illud: *Factus sum sicut homo non audiens, & non habens in ore suo redargutiones*, intimè illorum tantæ malitiæ, & cæcitati compatiens, omnium nostrum in peccando proteruiam deflens & expians, inuictæque patientiæ in tolerandis iniurijs nobis exemplum exhibens: adiuratus verò, per Deum, vt confiteretur an esset Christus Filius Dei viui, clarè fassus est se esse, addiditq;: *Amodo videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus cœli*: ne videlicet se purum hominem, qualem tunc præ se ferebat, esse crederent, licet sciret sibi ob hanc confessionem tot opprobria, tormenta, mortemque imminere, idque ex zelo gloriæ Patris, nostræque salutis, quæ ex hoc eius responso pẽdebat Tolerantia iniuriarum, zelus honoris Dei, desiderium martyrij. Psal. 37.

III. Tunc princeps Sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens: *Blasphemauit, quid adhuc egemus testibus. Ecce nunc audistis blasphemiam, quid vobis videtur.* At illi respondentes dixerunt: *Reus est mortis*; implẽtes nimirum illud; *circũueniamus iustum, quoniã inutilis est nobis, & contrarius operibus nostris:* Sap. 2.

& im-

& improperat nobis peccata legis, & filium Dei se nominat, morte turpissima condemnemus eum. Quô doloris sensu iniustissimam hanc ex malitiosissimâ mente prolatam mortis sententiam exceperit Dominus, *scrutans corda & renes*, eorumque salutem tam ardenter desiderans! quantò nihilominus humilitatis, mansuetudinis, amoris excessu tanquã de manu amantissimi Patris acceptârit? idque ex gratuitâ misericordia, vt nos ab æternæ mortis sententia liberaret. Admirare, gratias age, imitare.

VI. *De toleratis à Christo in domo Caiphæ.* Matth. 26.

I. POstquam Filius Dei tanquam blasphemus, & reus mortis à concilio condemnatus, quinque insignibus contumelijs est affectus. 1. conspuerunt in diuinam faciem eius ipsis Seraphinis tam venerabilem, & quidẽ viliſsimi & improbisimi homuncio-
Iob. 30. nes, de quibus meritò queritur: *Abominantur me, & faciem meam conspuere non verentur*, quod passim heu imitantur tot peccatores!

Porrò agnus mansuetissimus hæc omnia

omnia fœdissimè sputa singulari modestia & vultûs serenitate excipiebat, implens illud: *Faciem meam non auerti ab increpantibus, & conspuentibus in me.* Isa. 50.
2. Velant benedictam faciem eius, qui est *splendor gloriæ Patris, & figura substantiæ illius*, vt proteruius illi illuderent, vti etiam faciunt nonnulli Dei præsentis & cuncta cernentis immemores, dicentes, si non verbo, saltem facto. *Nubes latibulum eius, nec nostra considerat.* Heb. 1. Iob. 22.
3 Colaphis, alapis, palmis eum ceciderunt & contuderunt, & quidem multi certatim, impetuque maximo, quasi ex zelo blasphemiæ vlciscendæ, vt impleretur illud: *Dabit percutienti se maxillam, saturabitur opprobrijs*: at ille implens consilium à se datum, percutienti dexteram, præbebat & sinistram. Thren. 3.
4 Barbam & capillos ipsi euulserunt, iuxta illud: *Dedi corpus meum percutientibus, & genas meas vellentibus* Isa. 50.
5. Verbis irrisorijs eidem insultarunt: *Prophetiza nobis Christe, quis est, qui te percussit?* Et alia multa blasphemantes dicebant in eum, quæcunq; infernalis furor suggerebat, implentes illud: *Aperuerunt super me ora sua, & exprobrantes percusserunt maxillam meam. Satiati sunt pœnis meis.* Iob. 16. Hæc omnia tot

ac tanta opprobria ac tormenta, qua externa vultus tranquillitate, quo interno humilitatis, patientiæ, amoris, zeli honoris æterni Patris & salutis nostræ affectu tolerârit ? iugiter præ oculis habens omnium nostrum peccata, desideransque abundè contumeliam per illa diuinæ Maiestati illatam resarcire, nobisque exemplũ, quod imitaremur, relinquere? Compassio, Gratitudo, zelus imitandi tolerantiam tam eximiam omnium iniuriarum & contumeliarum.

II. Tota nocte reliqua arctissimè vinctus à custodibus & ministris, vices subinde mutãtibus, prioribus ad quietem sese recipientibus, bonus Iesus totus exhaustus, absque vlla cessatione exagitatus est vsque manè Ipse interea pernoctans in oratione, sublimissimos reuerentię, amoris, resignationis actus erga Patrem, commiserationis & dilectionis ergà palantes suos discipulos, omnes Electos, insuper & torrores suos continuabat, omniumque necessitate diuinæ æterni Patris prouidentiæ commendabat. Renouandi prædicti affectus.

III. Super hæc omnia plurimùm Christum contristauit terna Petri negatio, quam

quam enim acerbo intimi doloris sensu indoluerit se ab eo, quem caput Ecclesiæ designarat, qui paulò ante præ reliquis feruentius se ad mortem secum subeundam obtulerat, ter negari: 1. Simpliciter. 2. Addito iuramento. 3. Cum adiuncta insuper execratione. Quam meritò ingemiscens dixerit *Iob.19.* *Quem maximè diligebam, auersatus est me. Inquilini domus meæ sicut alienum habuerunt me; & quasi peregrinus fui in oculis eorum.* At quam benigna est misericordia amantissimi Magistri, errantem discipulum non auersantis, sed benignè respicientis, & cor eius ex malorum conuersatione excœcatum & induratum sic illuminantis, & emollientis, vt lapsûs sui grauitatem clarè agnosceret, & continuò egressus foras amarè flens lacrymis expiaret, imò tota vita expiare non cessaret. O quanta abyssus humanæ fragilitatis! At quantò maior diuinæ benignitatis! Quam meritò ergo humilis compunctio, & filialis fiducia erga Deum infinitæ benignitatis cum zelo ei per omnia perfectè placendi frequentanda?

VII. De dolore Beatæ Virginis Matris ex audita filij captiuitate.

I. BEata Virgo vna cum Magdalena alijsque pijs mulieribus ex Ioanne, vt credibile est, fugâ elapso, cognouit filium à Iuda osculo traditũ, à discipulis desertum, in hostium manus deuenisse, captiuum in vrbem ductum esse, quanto doloris sensu, quanto compassionis affectu? O quam verè *Thren. 2. Magna est velut mare contritio tua, quis medebitur tibi!* Magnus sanè fuit eius doloris & compassionis excessus erga filium. 1. Ob multitudinem opprobriorum, iniuriarum & tormentorum, quæ ipsi exantlanda præuidebat. 2. Ob grauitatem singulorum, quam firmissimè apprehendebat. 3 Ob intensissimũ amorem, quo eum diligebat. 4. Ob summam eius innocentiam & excellentiam, quam clarissimè præ omnibus agnoscebat. 5. Ob summam eius in homines, maximè Iudæos, benignitatem & charitatem, quam non agnosci intimè dolebat.

Similiter magnus fuit compassionis excessus erga discipulos, Iudæos, omnes homines. 1. Ob clariorem cognitionem

tionem multitudinis & grauitatis singulorum peccatorum, & diuinæ Maiestati illatarum, & quod filio forent tam dirè expiandæ. 2. Ob viuaciorem apprehensionem tot suppliciorum, quæ æternùm ijs impenderent luenda. 3 Ob ardentiorem amorem, quo ferebatur in eos, quos sic à filio diligi sciebat. An non & tu, si hæc omnia clarius oculis fidei aspiceres, & profundius expenderes, meritò in pias lacrymas resolui deberes, dicens cum Ieremiâ: *Quis dabit capiti meo aquam, & oculus meus fontem lacrymarum, & plorabo die ac nocte* cruciatus Domini mei, mea & omnium peccata, quæ horum causæ extiterunt. Ier. 9.

II. Perseuerauit quidem tota nocte in lacrymis & compassionis affectibus ciendis, profundè ruminãs ea, quæ de filij passione in lege & prophetis præfigurata erant & prædicta, iuxta illud: *Plorans plorauit in nocte, & lacryma eius in maxillis eius, non est, qui consoletur eam ex omnibus caris eius.* Thren. 1. Attamen celsissimo quodam animo & se, & filium suũ in manus diuini beneplaciti offerebat, ad hæc, & multo acerbiora ferenda, ex zelo honoris æterni Patris, & humanę salutis; insuper socias confortabat, atque

que ad similem heroicam resignationem animabat. O quam grata & pretiosa est in oculis Dei tam heroica in re tam ardua resignatio!

III. Die illucescente lacrymis exhausta, & flammis amoris succensa pia Mater, comitantibus alijs pijs Mulieribus, in vrbem perrexit, ardentissimè desiderans cum dilecto filio suo, vinculis constringi, probris obrui, tormentis subijci, morte affici: aut, si id non liceret, acutissimo saltem compassionis gladio simul cum illo transfigi, medullitus illud Sponsæ ingemi-

Cant. 3. nans: *Surgam, & circuibo ciuitatem, per vicos & plateas, quaram quem diligit anima mea* Quantò id reipsa præstitit compassionis, amoris, & resignationis affectu?

Dominica IV. Quadragesimæ.

De multiplicatione 5. Panum. Ioan. 6.

Hebdom. Quadragesimæ. I. I. IEsus cum discipulis subiens in montem, & subleuatis oculis videns turbam magnam sequentem, misericordia motus de ijs in deserto reficiendis cum discipulis cõsultat. Quã-

ta

ta misericordia Domini tam solliciti de corporibus, se ex amore sequentiũ, alimento corporeo reficiendis, quantò maior de eorundem mentibus pane cœlesti saginandis? O quàm paratus est animis nostris in vitam æternam alendis abundantiam cœlestium illustrationum, impulsuum, auxiliorum suppeditare, imò seipsum fontem omnis gratiæ communicare? O quàm auidè desiderat nos secum in montem propriæ perfectionis conscendere, & nihilominus in proximorum salutem impensè incumbere? O quoties te sic respexit, sic te refecit, sic ad indefessum propriæ & alienæ perfectionis studium exstimulauit! quando tandem seriò te illi gratum exhibebis, ardenter redamando, constanter in spiritu proficere, aliosque ad idem excitare conando?

II. Gratijs actis quinq; panes hordeaceos, & duos pisces quinq; millibus hominum in fœno discumbentibus distribuit. quanto reuerentiæ, gratitudinis, deuotionis erga Patrem, quanto misericordiæ, liberalitatis, charitatis erga homines excessu id præstiterit, quàm ardenti desiderio seipsum panem viuum sub

ſpecie panis in edulium, aſſumque in veru crucis in pretium, inſuper in cœlo in præmium ijs impertiendi ? O quantum excedit omnes ſpes noſtras infinita eius erga confidentes in ſe benignitas? Stupenda erga omnes ſincerè diuinam gloriam, ſuamque ſalutem quærentes in exiguis eorum pijs deſiderijs conatibusque remunerandis liberalitas? Qua ergo reuerentia, deuotione, gratitudine, deſiderio ad SS. Synaxin anhelandum ? quanta fiducia ſincerè Deum quærentibus, & facientibus, quod in ſe eſt, in diuinæ prouidentiæ ſinu quieſcendum ?

III. Collegerunt 12. cophinos fragmentorum : omnibus admirantibus hoc ſignum, ideoque eum Regem facere tentantibus, fugit in montem ſolus. En quo pacto bona nobis à Deo conceſſa ſiue temporalia, ſiue ſpiritualia, ſi ex charitate cum proximis communicentur, non minuantur, ſed augeantur, & non ſolum copioſè in altera, ſed in hac etiam vita compenſentur. Quanto ergo feruore operibus miſericordiæ corporalibus & ſpiritualibus frequentandis inſiſtendum ? Quàm liberaliter dona naturæ & gratiæ nobis diuinitùs conceſſa in vtilitatem

tem & salutem proximorum impendenda tanto cum fœnore meritorum? Quàm iure in Christo nobis contemptus dignitatum, & honorum, amor verò crucis & opprobriorum, imitandus; cum is quæsitus ad gloriam regni fugerit, quæsitus ad ignominiam crucis sponte sese obtulerit?

De accusatione Christi apud Pilatum. II. Matth. 26. Ioan. 19.

I. MAnè facto Iesus ab vniuerso concilio Principum, Sacerdotum & Seniorum populi vinctus, ductus est ad Pilatum præsidem iudicandus & condemnandus, vt olim Samson ligatus traditus est à Iudæis in manus Philistæorum. Quâ animi demissione, qua commiseratione, qua modestia filius Dei, constitutus à Patre Iudex viuorum & mortuorum, cui *manifesta erant abscondita cordium, corã quo curuantur, qui portant orbem*, finit se ignominiosè trahi per plateas, quas toties pertransierat benefaciendo, & sanando oppressos à diabolo, ad tribunal Iudicis gentilis, à quo sciebat se iniustè voluntati suorũ hostium tradendum,

Iud. 15.

Iob. 19.

dum, ne nos traderemur principibus tenebrarum æternùm cruciandi? Compassio, modestia & æquanimitas in ferendis iniurijs.

II. Iudas pœnitentia ductus videns Christum gentibus traditum retulit principibus Sacerdotum triginta argenteos (vti prædixit Zacharias. *Tuli triginta argenteos & proieci eos in domum Domini*: (dicens: *Peccaui tradens sanguinẽ iustum*, & abiens laqueo se suspendit, vti alter Achitophel prius consiliarius, deinde proditor regis Dauidis. O quàm verè in eo completum illud Ecclesiastici: *Cor durum habebit malè in nouissimo, & qui amat periculum, in illo peribit.* Et: *Dilexit maledictionem & veniet ei; & noluit benedictionem, & elongabitur ab eo, & induit maledictionem sicut vestimentum.* Quàm meritò hęc omnia præuidens Christus cum gemitu illi prædixerat. *Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille.* En quò vsq; inordinata cupiditas pecuniæ, vindictæ, & quæuis alia initio non repressa progreditur? quomodo sensim cor induerat, demumque in barathrum desperationis præcipitat. Quam verè ingratitudo iuxta D. Bern. *Inimica est animæ, exinanitio meritorum, virtutum dispersio,*

Zach. 11.

Eccl. 3.

Psal. 108.

Serm. 52. *in Cant.*

bene-

beneficiorum perditio, ventus vrens, siccans sibi fontem pietatis, rorem misericordiæ, fluentæ gratiæ. Horror ingratitudinis, matura & seria mortificatio passionum & cupiditatum.

III. Accusatur coram Pilato calumniosè, vti Daniel à principibus Persarum coram Dario, primùm, generatim tanquam malefactor, deinde speciatim, tanquam seductor populi; prohibens tributa dari Cæsari; affectator regni: qui aduertens ex inuidia priora duo falsò in illum conficta; de tertio, an verè rex sit Iudæorum, Iesum interrogat: cui respondet se verè regem esse, sed regnum suum non esse de hoc mundo. pluribus deinde ad instantiam Iudæorum interrogatus, nihil respondit, mirante vehementer præside. En quàm mansuetè tot falsas calumnias sustinere dignatur, ne nos ob veras culpas æternùm damnare cogatur? Et quidem quâ internâ humilitate, commiseratione, quâ externâ vultus serenitate, & constantia, vt nobis præberet exemplum patientiæ, imitandiq; gratiam impetraret? Quam auidè, vt nos à morte æterna liberet, ad mortem temporalem properat, vt ne verbo quidem pro sui defensione allato, eam prorogare curet? *Dan. 6.*

De

III: De illusione Christi apud Heredem. Luc. 23.

I. IEsus à Pilato innocens pronuntiatus, cum nihilominus constanter à Principibus sacerdotum & senioribus accusaretur, vt seditiosus, quod commouisset populum, incipiens à Galileâ vsque huc, audiens illum Galilæum esse, subditumque Herodis regis, ad illum accusatores remittit. Atque ideò innocentissimus Dominus, Angelorum gaudium, rursùm magnâ cum ignominiâ tanquam maleficus & hominum opprobrium per plateas raptatur vinctus, non tàm funibus & catenis, quàm funiculis ineffabilis charitatis Quàm eximios interim resignationis, amoris, commiserationis affectus elicuerit? quam feruentia desideria grauiora patiendi iterarit? quàm luculentum externæ modestiæ, humilitatis, inuictæque patientiæ specimen præbuerit?

II. Ab Herode interrogatus multis curiosis sermonibus, cùm nihil respõderet, velut stultus ab eo, eiusque exercitu spernitur & exsibilatur. En vt

Coloss. 2.

increa-

increata sapientia, fons omnis sapientiæ creatæ, splendor gloriæ & figura substantiæ Patris, in quo absconditi sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ, à stultissimis & vilissimis filijs hominum permittit se, non solum velut Samaritanum, Magum, voracem, vinosum, seditiosum, superbum, ambitiosum, blasphemum vocari, & traduci, sed nunc insuper, ceu stultum illudi, & subsannari: idque ex gratuito erga nos tam ingratos amore, vt nostram superbiam sic expiaret, vt nos exemplo suo veram despicientiam sui doceret, gratiamque ad id necessariam obtineret. Compassio, contemptus sui.

III. Remittitur veste alba indutus ab Herode ad Pilatum. En vt rex gloriæ, quem laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt potestates, à vilissimis mancipijs, à sceleratissimis Sathanæ ministris, velut fatuus expleditur, pugnis, calcibus, verberibus è palatio extruditur, (vti olim Dauid ab Achis rege Geth, auliciſque spretus, & pro stulto habitus fuit) per celebriores vrbis plateas raptatur, omnibus passim subsannandus, cachinnis, conuitijsque lacessendus, luto, saxis, 1. Reg. 21.

sordibusque petendus, & conspurcandus proponitur. Quæ opprobria & scommata vniuersa, quanta animi vultusque serenitate, quãta modestia, & patientia excipit? quot suspirijs incensissimis plura amore nostri, vt ab æterno nos eripiat opprobrio, sustinere appetit, illusoribus suis condolet, ijs æternam gloriam in vicem exoptat? Et tu necdum capis illud Apo-
1. Cor. 3. stoli: *Si quis inter vos videtur sapiens esse,*
Heb. 12. *in hoc sæculo, stultus fiat, vt sit sapiens.* Et illud: *Exeamus ad eum extra castra improperium eius portantes.* Contemptus sui, tolerantia confusionis.

IV. De Christo Barrabæ postposito. Matth. 27. Luc. 23.

I. SIc delusus, sic irrisus instar fatui supremus rex hominum & Angelorum, infinito honore dignissimus, remissus ab Herode ad Pilatum, ne vnum quidem ex omni gente suâ, tot à se beneficijs & priuilegijs ornatâ, reperit innocentiæ suæ propugnatorem, vt Pilatus gentilis, quantũuis impius, misericordiâ motus, eius patrocinium suscipere cogatur: qui eum liberare conatur, innocentiam eius furioso

rioso populo primùm proponendo, deinde, optionem concedendo, vt pro consuetudine festi, vel ipsum, vel Barrabam homicidam & seditiosum hominem dimitti postularent, nil dubitans, quin tam nefario latroni Christus esset ab ijs præferendus. En vt agnus innocentissimus in medio luporũ ab omnibus desertus, non de sua iniuria & perditione, sed de illorum, omniumque nostrum malitia, æternaque damnatione sollicitus, non ijs indignatur, sed intimè compatitur: patronum eorum apud Patrem fidelissimũ agit, veniam deprecando; & satisfactionem pro ipsis superabundantem repræsentat, se ad mortem crucis vltrò offerendo! Compassio, amor inimicorum, liberalitas erga ingratos.

II. Proponente Pilato Iudæis, quem vellent sibi è duobus dimitti, Iesum, an Barrabam? concitati à Principibus, & Senioribus populi omnes vnanimi ore acclamauerũt. *Tolle hunc & dimitte nobis Barrabã.* O stulta & peruersa cœcorum Iudæorum iudicia, quàm verè compleuerunt illud Ieremię: *Et eligent magis mortẽ quã vitam omnes, qui residui fuerunt, de cognatione hac pessima.* Ier. 8. quàm cæcè, quam insipienter, quàm imprudenter

prudenter imitantur hos tot peccatores, qui, quoties lethaliter peccant, temporale apparens bonum, æterno & vero bono; mortem æternamque miseriam, vitæ æternæque gloriæ: creaturam creatori; diabolum Christo præferre non erubescunt? Quanta illa fuit Christi innocentissimi, primogeniti Electorum, filij altissimi iniuria! quanta sanctitatis, glorię, existimationis eiusdem depressio, verissimè dicere posset: *Vermis sum, & non homo, opprobrium hominum & abiectio plebis?* Quam heroicos interim actus frequentarit intimæ humilitatis, intuendo nihilum naturæ suæ humanæ per se præcisè spectatæ, nisi per assumptionem sic euecta, & tot priuilegijs & gratijs ornata fuisset, se infra omnes deprimendo, deprimique gaudendo? Quam incensos affectus commiserationis erga illos sic infatuatos, omnesque peccatores, eorum interitum præuidendo & auertere optando? quot heroica desideria elicuerit grauiores confusiones contumeliasque perferendi, idque, vt nostram superbiam sua humilitate diluere; exemplum imitandi præberet. Suspice hanc tantam eius dignationem, gratias age, imitari statue.

III. Pi-

III. Pilatus obstupescens replicat: *Quid ergo faciam Iesu, qui dicitur Christus?* Dicunt omnes: *Crucifige, crucifige eum.* Quomodo vox illa, instar gladij ancipitis transfixerit cor amore salutis eorum flagrantissimum benedicti Saluatoris, intuentis tam horrendum ijs, ob tantam ingratitudinem & crudelitatem imminens tam temporale, quam æternum exitium? quam prompte denuò se æterno Patri ad contumeliosissimam mortem obtulerit etiam pro ijs ipsis, qui tunc clamabant, crucifige eum? Compassio, amor crucis, iniuriarum, contumeliarum amore crucifixi, zelus animarum.

De flagellatione Christi. Matth. 27. Ioan. 19. V.

I. PIlatus protestatus Iesum innocentem, nihilominus, vt satisfaceret furori Iudæorum, postulantium, vt crucifigeretur, addixit illum diræ, & probrosæ flagellationi, inquiens: *Nullam causſam mortis inuenio in eo, corripiam ergo illum. & dimittam.* Luc. 20. Quam iniustam, ignominiosam, & crudelem sententiam, non tam ex ore iniqui Iudi-

Iudicis, quàm de manu æterni Patris, quantâ animi æquitate, alacritate, gaudio, exceperit obedientiſsimus filius, vltrò ſe ad ſeruile illud, & crudele ſupplicium offerens: *Ego autem in flagella paratus ſum.* Et: *quæ non rapui, exſoluam?* Gratitudo, zelus imitaudi in perfecta reſignatione.

Pſal. 37. Pſa. 68.

II Caſtiſsimus virginis filius, qui cœlum veſtit ſyderibus, terram floribus, qui portat omnia verbo virtutis ſuæ, & tribus digitis appendit molem terræ, ſuis veſtibus ab impijs lictoribus inhumaniſsimè ſpoliatur, ſicque denudatus, brachijs in altum porrectis, columnæ diriſſimè alligatur, quanta cum confuſione animarum caſtarum ſponſi verecundiſsimi, & virginei pudoris zeloſiſsimi? quanto cum deſiderio reſtituendi nobis in hac vita ſtolam innocentiæ, baptiſmatis & gratiæ, quam ſine pudore, heu quoties exuimus, abijcimus, deturpamus! Et in futurâ beatæ immortalitatis & gloriæ, quam tàm temerè flocci pendimus, perdimus, conculcamus? Compaſsio, compunctio.

III. A crudeliſsimis, ſceleratiſsimiſque tenebrionibus diriſsimè flagellatur, excoriatur, dilaniatur vnigenitus Dei,

Dei , & Virginis filius , tenerrimus quoad corporis temperamentum; speciosissimus formâ præ filijs hominum; beatissimus quoad animam; gloriosissimus quoad nominis, & generis claritatem. Quomodo tam dirum spectaculum attoniti obstupuerint , & exhorruerint cœlites , cum viderent Dominum à seruis, creatorem à creaturis, Deum infinitæ maiestatis, à vilissimis terræ vermiculis , tam impiè, direque flagellari ? Quis magnitudinem doloris agnelli immaculatissimi sic excarnificati mensurare aut æstimare queat: fuit is sanè, 1 Latissimus, vtpote, per totum corpus diffusus , & quidem à tot diuersis lictoribus , tot plagis quinquies millenis, & amplius, vt quidam volunt , toties renouatus, iuxta illud: *A planta pedis, vsque ad verticem capitis non erat in eo sanitas.* 2 Intensissimus , ob tenerrimam corporis iam ante sudore sanguineo, totiusq; elapsę noctis exagitatione planè exhausti, complexionē; sensusq; tactus viuacitatem: ob verberū triplicibus instrumentis, secundum nonnullos, spinosis virgis , duratis neruis, fereisq; catenis inflictorum atrocitatem: ob tortorum præsidis iussu, Iudæorū nutu, diaboli im-

impulsu instigatorum, absque vlla misericordia sæuientium immanitatem; ob implacabilis odij Iudæorum sanguinem suum sitientium enormitatem. 3 longissimus, tum ob durationem eius vsque ad mortem, tum ob iugem eiusdem totâ vitâ præuisionem. 4 profundissimus, seu incomprehensibilis, quod diuinissimo corpori eius infligeretur, qui, & qua homo, beatifico gaudio, ex diuinâ essentiâ clarè visâ, eminentissimè semper quoad animam frueretur, & qua Deus, eadem infinita & incomprehensibili beatitudine cum Patre & Sancto spiritu potiretur. Hos tantos dolores mitissimus agnus sic excoriatus, & dilaniatus, quam forti constantique animo tulerit, vt nec lacrymam, nec precem fuderit, sed modesta fronte sereno ore, vultu tranquillo inter tantam carnificum lanienam, absque vllo gemitu constans inuictusque durarit? quot interim diuinissimos actus zeli gloriæ Patris & humanæ salutis, compassionis, aliosque, more suo, frequentarit? O quantus excessus immensi Saluatoris nostri erga nos amoris, cui non poterant tot a tortoribus, nec tam atroces infligi cruciatus, quin plures, & atrociores

ciores amore nostri tolerare gestiret! idque vt sic plenius peccata nostra, tot & tam horrenda, maximè lasciuia carnis commissa, in virginea carne sua expiaret; eorum grauitatem nobis ob oculos constitueret; ad spontaneas pœnitentias, & corporis afflictiones assumendas, ad flagella omnia vndecunque veniant, de manu diuinæ iustitiæ & misericordiæ patienter excipienda animaret; copiosaque gratiæ auxilia nobis ad hæc præstanda necessaria tanta sanguinis sui profusione compararet. Tantus excessus amoris, patientiæ, fortitudinis, quantum à nobis exigit excessum compassionis, compunctionis, gratitudinis, amoris, & omnimodæ ad ardua & aspera quæque resignationis?

De Coronatione Christi. Matth. 27. Ioan. 19. VI.

1. VIx mitissimus Iesus à columna solutus, in proprio natans cruore, præ verecundia vestes suas resumpserat, cum ecce carnifices absque dubio instinctu Dæmonis tam inuictæ Christi patientiæ inuidentis nouam in

co

eo inauditamq; & probrosam simul & dolorosam aggrediuntur exercere carnificinam. Nàm conuocata tota cohorte ad crudele spectaculum violenter illi vestes vulneratæ iam carni agglutinatas extrahunt, coram tanta impudentissimorum militum corona: eum rursus denudant, deinde chlamyde coccinea per ludibrium induunt. Quæ omnia dilectus animarum nostrarum sponsus, candidus & rubicundus, electus ex millibus, prius albâ ab Herode, nunc rubicunda veste à Pilato circumdatus, quam inuicta tolerat patientia, quã virginea verecundia, quã diuina modestia? Compassio, imitatio Christi patiẽtię, & modestię.

II. *Plectentes coronam de spinis, imposuerunt super caput eius.* Et *dederunt arũdinem in dextra eius.* En, vt rex regum, & Dominus Dominantium, de quo dictum à Patre: *Et adorent eum omnes Angeli Dei:* nunc à sceleratissimis terræ filijs spineo diademate, purpurea lacernula, sceptro arundineo ornatus, tanquam vanus & personatus rex, insanus regni affectator propalam omnibus illudendus & subsannandus proponitur! O, quam ignominiosum simul & crudele fuit hoc ludibrij genus? igno-

mi-

minioſum, ob tantam vero & æterno regi hominum & Angelorum à tot viliſsimis cacodæmonis mancipijs irrogatam contumeliam: crudele verò, ob maximum cruciatum acutiſsimarum ſpinarum, ſacrum eius caput fodicantium, cerebrum penetrantium, totumque vultum eius cruentantium! quàm auido nihilominus alacrique animo, quàm ſereno vultu hoc probroſum & horridum diadema rex noſter, cuius regnum non eſt de hoc mundo, acceptauit amore noſtri; vt ſic ſuperbiæ noſtræ faſtum ſupprimeret, & dilueret; ad veram noſtri ipſorum deſpicientiã & opprobrij ſui conſortium alliceret; ad amplectendam in hac vita ſpineam coronam cum D. Catharina Senenſi inuitaret; & in altera auream nobis tam inæſtimabili tot opprobriorum & dolorum ſuorum pretio compararet. An non meritò omnes animæ piæ ſimul cum beatis ſpiritibus ſuſpicere deberent tantam Regis & ſponſi ſui dignationem? condolere tantę eius iniuriæ? redamare tantam eius bonitatem? imitari tantam manſuetudinem, modeſtiam, charitatem, ſui contemptum, amorem opprobriorum pro amore dilecti ſic illuſi & contempti?

pti? Optare, vt conformes fieri imagini eius, & cum ipso opprobrijs saturari mereantur? Quam enim verè Christianum non pudeat, sub spinis redimito capite esse membrum delicatum?

III. Sic per ludibrium regis institutum insignibus pijssimum Iesum impij Pilati & cacodæmonis satellites insuper submissis poplitibus Iudionum ritu adorant, Regem Iudæorum salutant, simulque contumeliosè purulentis diuinum eius os sputis conspurcant, alapis gratiosam eius faciem cædunt, arundine sacrum verticem percutiunt, & spinarum aculeos altius eidem impingunt; quanto cum dolore & rubore pijssimi Saluatoris, præsertim coram tanta barbarorum hominum ad tam immane spectaculum applaudentium caterua? Quot ille interim commiserationis, humilitatis, charitatis actus exercuerit? quot ignita desideria grauiores calumnias acerbioresque cruciatus amore nostri patiendi elicuerit? Quam æquum ergò est, vt omnes ad spectaculum istud pijs gratisque animis conuolemus, cælesti illo celeusmate excitati: *Egredimini filia Sion: & videte regem Salomonem in diademate quo coronauit eum Mater*

Cant. 3.

sua:

sua:(ingrata Synagoga:) *in die desponsationis illius, & in die lætitiæ cordis illius*: vt admiremur, veneremur, redamemus, & superexaltemus tantam amantissimi Sponsi nostri charitatem ; imitemur tantam humilitatem , mansuetudinem patiendi probra & tormenta auiditatem, scientes, quoniam si compatimur, & conglorificabimur.

De productione Christi flagellati & spinis coronati coram populo. Ioan. 19. VII.

I. PIlatus Iesum sic flagellis dilaniatum, spinea corona redimitum, & purpurâ lacernula semitectum producit foras , iterumque innocentem pronuntiatum, totum liuidum , luridum, sputis horridum , cruentumque populo ostentat, nihil dubitans , hoc saltem trifti spectaculo efferatos eorum animos mitigandos, sic exclamans: *Ecce homo*: quasi diceret: *Ecce*, quem vos dicitis se facere filium Dei, esse affectatorem regni, videte , quod nullum in eo sit signum diuinitatis, & regiæ Maiestatis , quem sic deformatum aspicitis , vt vix speciem hominis

ignobilis & contempti retineat. Quã-
to rubore, quanto dolore sic deforma-
tus, sic dilaniatus, sic illusus innocen-
tissimus agnus rabidis obijcitur im-
manissimorum luporum dentibus &
linguis mox deuorandus! quas interim
amoris & commiserationis eiaculatur
flammas! quot, quàm incensa salutis &
perfectionis nostræ desideria? quam
promptus est pro omnibus & singulis,
non tantum illudi, sed & mori, qui
dignatus est pro omnibus incarnari &
nasci! quàm cupidus est cuique electo
ad eximiam gratiam & gloriam pro-
mouendo se totum impendere, vt iu-
giter videatur in aurem cordis ei in-
susurrare. *Ecce homo*, tam exoptatus,
Ioan. 5. qui veni te languidum in piscinam
sanguinis mei demittere, ad recupe-
randam animæ tuæ sanitatem. *Ecce ho-
mo*; qui cum in forma Dei essem, factus
sum homo, vt tu diuinæ fieres consors
naturę. *Ecce homo*, qui pro te filio refra-
ctario corrigendo sic me amore tui
deformari, tam dirè tractari permisi.
Ecce homo, qui de cœlo veni docere te
regiam ad cœlum crucis viam. *Ecce ho-
mo*, quem tibi Pater æternus donat,
imò, qui & meipsum tibi offero in
pretium redemptionis, in pignus æ-
ternæ

ternæ hæreditatis. Quis hoc interno cordis auditu percipiens, profundeq; expendens, ad eum amandum imitandumque non accendatur?

II. At Pontifices, & ministri nihil hac miserabili Christi specie commoti clamabant, dicentes: *Crucifige, Crucifige eum.* Quàm dirè implacabilis illa Iudæorum rabies, virulentus ille clamor, stygius ille furor transfixerit misericordissimum cor Saluatoris, tam auidè eorum salutem sitientis? quanto compassionis affectu suspirans & admirans dixerit: *Facta est mihi hæreditas mea, quasi leo in silua dedit contra me vocē.* Ier. 12. Et, *Filij hominum, dentes eorum arma & sagittæ, & lingua eorum gladius acutus.* Psal. 56. Heu quoties Christo hodie, dum à quouis peccatore non tam ore, quam corde & facto ipso, *Crucifige eum*, acclamatur, cum toties peccato graui, voluntariè admisso filium Dei iursus crucifigere, & ostentui habere, eiusq; pretiosum sanguinem conculcare non vereatur? Compassio, horror peccati. Heb. 6.

III. Pilatus rursus Iesum innocentem pronuntians respondit: *Accipite eum vos, & crucifigite, ego enim non inuenio in eo causſam*: responderunt ei Iudæi: *Nos legem habemus, & secundum*

legem debet mori, quia filium Dei se fecit.
His auditis Pilatus de nouo Iesum examinatum, innocentem repertum, dimittere quærit, vti Darius Danielem à Satrapis per inuidiam accusatum liberare conatus est. Audiens vero: *si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris,* timet momentaneam hominis gratiam perdere, non timet æternam Dei offensam incurrere. O quam verè *Amicitia huius mundi inimica est Dei:* Quicunque ergo voluerit amicus esse sæculi, inimicus Dei constituitur. O quoties peccatores Pilatum imitantur, cum metu amittendi humani fauoris, impias insanientis mundi leges examussim seruare; sanctissima autem diuini humanique iuris decreta proterua fronte violare, & pessundare non erubescunt! Compassio, contemptus mundani, fauoris, fuga humani respectus.

Dan. 6.

Iac. 4.

(?)

Domi-

Dominica V. Quadrageſimæ.

5. Hebd. Quadr. I.

De immunitate Chriſti à peccato. Ioan. 8.

I. IEſus dixit Iudæis: *Quis ex vobis arguet me de peccato* ? Vbi expendendum, tam eximiam fuiſſe Chriſti innocentiam, non ſolùm quoad exteriores mores, verba, & opera, ſed etiam quoad intimas cogitationes, & deſideria, quæ omnia diuinam ſpirabant ſanitatem, vt ne vnius quidem veri erroris ab inimicis ſuis, curioſiſsimè vitam eius obſeruantibus, poſſet conuinci. Quanta & tua, qui imitator Chriſti, & auditor diuini verbi haberi vis, eſſe deberet à peccatis, non ſolum grauioribus, ſed etiam leuibus, imò à minimis etiam imperfectionibus immunitas? Feruor proficiendi in puritate conſcientiæ.

II. Chriſtus calumniosè à Iudæis inſimulatus, quod eſſet Samaritanus & dæmonium haberet: ad primam contumeliam, vtpote ſe velut homi-

nem concernentem, tacuit; alteram, gloriam diuinæ Maiestatis attingentē, mansuetè refutauit, seque non propriam sed patris gloriam quærere ostendit: vt nos doceret calumnias nobis illatas patienter ferre; Deo vero irrogatas refellere, ex sancto zelo diuini honoris, nō ex cœco amore propriæ existimationis. Quos internos Christus mansuetudinis, & zeli gloriæ Patris, quos commiserationis affectus erga Iudæos tam excœcatos exercuerit nobis imitandos?

III. Cùm deindè clarè insinuasset, se esse æternum æterni patris filium, verum Messiam in lege promissum; cuius diem expectarit, & in spiritu exultans viderit Abraham, cuius sermonem si quis seruarit, non sit gustaturus mortem in æternum: Iudæi porrò increduli tamquam blasphemum lapidibus obruere tentarent, abscondit se & exiuit è templo, nolens videlicet ante tempus à Patre præfinitum mitiori mortis genere è medio tolli, vt omnia in lege & Prophetis prædicta tormenta prius perpeti, & demùm, per acerbissimam iuxta ac ignominiosissimam mortem in ara crucis posset pro nobis velut holocaustum immolari.

O in-

Oingens ardor amoris, ô igneus amor crucis, ô zelus insatiabilis plura & diriora patiendi amore Patris, & humanæ salutis! Gratitudo, amor.

De Christi condemnatione. II.

Ioan. 19.

I. PIlatus adduxit foras Iesum, & sedens pro tribunali dixit Iudæis: *Ecce rex vester*: illi autem clamabant: *Tolle, tolle, crucifige eum.* Dicit eis Pilatus: *Regem vestrum crucifigam*? Responderunt Pontifices: *Non habemus regem, nisi Cæsarem.* Quo affectu resignationis erga Patrem, & commiserationis erga hostes, amoris erga omnes filios æterni regis, princeps regum terræ, de quo scriptum: *Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius*, Psal. 2. permiserit se sic reprobari à Iudæis implentibus illud: *Dirumpamus vincula eorum, & proyciamus à nobis iugum ipsorum*, Psal. 2. & illud à se prædictum in parabola: *Nolumus hunc regnare super nos*: Matth. 21. clarè intuens sic impleri illud: *Lapidem, quem reprobauerũt, hic factus est in caput anguli*, Psal. 2. videlicet per se, veluti lapidẽ angularẽ reprobatum vnum corpus Ecclesiæ, cuius ipse caput esset, ex Iudęis & gentibus conflandum. Quam ardenter

optarit eos ipsos, à quibus reprobabatur, & regis terreni titulo indignus iudicabatur, regni sui cœlestis reddere consortes? Compassio, resignationis eius & mansuetudinis imitatio.

II. Pilatus, quamuis motus ab vxore, videns, quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret, accepta aqua lauat manus coràm populo dicens: *Innocens ego sum à sanguine iusti huius, vos videritis.* Et respondens vniuersus populus dixit: *Sanguis eius super nos, & super filios nostros.* Quousque respectus humanus, & metus amittendi fauoris hominum, vti Pilatum olim, sic & nunc cœcos mundi amatores pertrahit? In quale scelerum & supplicio rum æternorum barathrum miseros præcipitat? Quemadmodum cœcus furor olim Iudæorum in necem Christi conspirantium, sic nunc quæuis indomita cupiditas peccatorum sequentium impetus passionum suarum obstruit oculos mentis, vt nec videant tam horrendum, in quod cœcè ruunt, præcipitium; nec paueant æternum, quod paratum sibi norunt, supplicium. Quam paterno affectu benignissimus Dominus hanc tantam ingratorum & insanorum filiorum deplorarit amentiam, coram intu-

intueus atrociſſimum ceruici eorum imminens exitium? Compaſſio, compunctio, ſtrenua mortificato indomitarum paſſionum.

III. Tunc Pilatus volens ſatisfacere populo, adiudicauit fieri petitionem illorum, & dimiſſo Barrabba, Ieſum flagellatum tradidit voluntati eorum, vt crucifigeretur. Quanto plauſu Iudæorum, tam auidè illius ſanguinem ſitientem, iuxta illud: *Exaltaſti dexteram deprimentium eum, latificaſti omnes inimicos eius*! Quàm ſereno vultu, quam æquo animo conſtitutus à Deo Patre iudex viuorum & mortuorum, *qui peccatum non fecit, nec inuentus eſt dolus in ore eius*, hanc peremptoriam probroſæ mortis ſententiam ab iniuſto Iudice, renitente conſcientia, prolatam, & importunitate populi ſui tam electi & dilecti, tot à ſe beneficijs cumulati, ex odio & malitia, extortam acceptarit, non tanquam iniquiſsimũ hominis iudicium, ſed tãquam ſanctiſſimum amãtiſſimi Patris decretum! Vt nos damnatos, antequam eſſemus nati, filios iræ, filios gehennæ, æternæ damnationis maledicto liberaret: atque in filios gratiæ, filios regni, & cohæredes ſuos aſcriberet: idque quàm incredi-

Pſal. 88.

1. Pet. 2.

bili erga tam ingratos commiseratio-
nis & dilectionis excessu? Compassio,
gratitudo, amor, zelus Christum in
ferendis iniurijs æmulandi.

III. *De Baiulatione Crucis.* Ioan. 19.

I. LAtâ mortis in auctorem vitæ Iesum sententia, applaudentibus Iudæis, confestim ab improbis ministris & lictoribus immaniter purpurea chlamyde iam vulneribus eius tenacius adhærente exuitur, nudus rursùm ab omnibus deridendus prostituitur, suis deinde vestimentis indutus graui crucis quindecim longæ pedes, octo latæ oneratur ligno, in quo in monte Caluariæ immolaretur:
Gen. 22. sicut olim Isaaco ligna sacrificij imposita fuerunt deferenda in montem, vbi sacrificaretur. Quanta alacritate Saluator noster voti tandem sui compos factus, regnaturus à ligno hoc regale crucis sceptrum obuijs brachijs ampleratus fuerit? quanta mentis exultratione, videns impletum illud: *Dabo*
Isa. 22 *clauem domus Dauid super humerum eius.*
Isa. 9. Et: *factus est principatus super humerum eius*, paratam sibi crucem dissuauiatus fuerit? multò dubio procul maiore,

quam

quã olim sanctus Andreas à longè salutarit. Quẽ tam ingens ardor amoris Christi sic anhelantis ad crucis opprobrium, non accendat ad expetendum & amplectendum crucis & opprobriorum eius consortium? Amor crucis, resignatio.

II. Baiulans sibi crucem educitur in montem Caluariæ, à Pilati palatio mille viginti passibus dissitum. En vt alter Isaac, non iàm lignorum fascem, in quo aries immolandus, vegeto corpore gestans, ab amantissimo parente Abraham, ignem & gladium quidem ferente, sed blandè simul filium consolante, ad montem visionis peramanter educitur: sed ponderosam crucis trabem, in qua ipsemet victimandus, saucijs suis humeris impositam ægre trahens, ab immaniſſimis Sathanæ ministris illum probrosè criminantibus & inhumaniter propellentibus ad montem Caluariæ raptatur. Quam prompto hilariqúe animo hoc sacrum onus baiulat, intuens non Iudæorum & Carnificum, illud ex odio sibi imponentium crudelitatem; sed Patris cœlestis decretum; ex misericordia & iustitia sic permittentis in proprio filio expiari omnium homi-

num iniquitatem. Quam pios amoris erga Patrem, & miserationis erga omnes, maximè Electos, affectus ex intimis cordis sui penetralibus in hac via crucis elicuerit? quam ardenter veniam & misericordiam suis persecutoribus, copiosam gratiam suis imitatoribus exorarit? Quomodo sibi congratulatus fuerit iam instare horam ab æterno decretam, qua peccata mundi per crucem expiaret, impleretque illud Isaiæ vaticinium: *Posuit in eo Dominus iniquitatem omnium nostrum*: Compassio, gratitudo, zelus perfectæ resignationis.

Isa. 53.

III. Et quidem inter alios duos nequam ad maiorem contumeliam educitur crucifigendus rex gloriæ, auctor omnis innocentiæ. Quam incomprehensibili intimæ humilitatis, mansuetudinis, resignationis sensu hoc tolerarit, non intuens præsens opprobriū, sed sanctum æterni Patris beneplacitum; gaudensque se posse implere illud: *Sicut ouis ad occisionem ducetur, & quasi coram tondente se obmutescet, & non aperiet os suum* ! Zelus imitandi Christi humilitatem, & resignationem,

Isa. 53.

(..)

Di

De compaßione piarum mulierum, maximè Beatæ Virginis Matris. Luc. 23. IV.

I. IEsus conuerſus ad ſequentes ſe mulieres plangentes, & lamentantes ait: *Filiæ Ieruſalem, nolite flere ſuper me, ſed ſuper vos ipſas flete & ſuper filios veſtros: Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent, Beata ſteriles, & ventres, qui non genuerunt.* Quàm pio commiſerationis affectu pius Dominus, non de ſuo temporali opprobrio & exitio, ſed de populi ſui temporali ſimul ac æterno ſollicitus, illas flentes & humano more ſibi collacrymantes, & ſuauiter ſimul conſolatur, & efficaciter ad ſanctiores lacrymas veræ videlicet compunctionis de ſuis ſuorumque peccatis, intimæque compaſſionis ob impendens ſibi ſuisque tam horrendum poſt 40. annos excidium, æternumque ſupplicium, niſi reſipiſcerent, contrito & humiliato corde fundendas adhortatur? Quam intenſos interim ipſe tàm clarè intuens enormitatem ſcelerum Iudæorum & omnium hominum, tantam atrocitatem

æternorum tormentorum ijs debitorum, tantam grauitatem cuiusuis offensæ diuinæ Maiestatis, quam intensos, inquam, doloris & passionis elicuerit affectus? quam ardenter desiderat & nos vberes perennesque lacrymarum imbres profundere, ad tantas nostrarum & aliorum culparum maculas eluendas? Compassio, compunctio.

II. Benedicta Mater iam ante compassionis gladio saucia, audito clangore buccinæ, indicè feralis sententiæ à Pilato in filium latæ; cernens verò nunc dilectissimum viscerum suorum, sic deformatum, dilaniatum, cruce onustum, inter carnificum vociferantium manus ad mortem raptari, quam inæstimabili cum intimorum præcordiorum exulceratione tota fuerit in lacrymas resoluta? Quam verè dicere potuit: *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte si est dolor, sicut dolor meus.* Thren. 3.

Doloris eius magnitudo æstimari potest ex magnitudine amoris quo in filium ferebatur, tanquàm in Deum suum infinitè amabilem, cuius infinitam bonitatem, & amabilitatem, præ omnibus clarius agnoscebat, tan-

tanquam in benefactorem ſuum maximum, à quo ſe tot gratijs præuentam, tot prærogatiuis, ſupra omnes puras creaturas, exaltatam ſciebat. 3. tanquam in filium ſuum vnicum ope ſpiritûs Sancti ex ſe ſola conceptum, & quidem ſibi ſimillimum, forma ſpecioſiſsimum, vitâ innocentiſsimum, moribus ſanctiſsimum, dotibus naturæ, gratiæ, glorię ſublimiſsimum: quem ſimul verum Filium Dei, primogenitum omnis creaturæ, regem & caput hominum & Angelorum infinito honore, amore, cultu digniſsimũ eſſe credebat, & nihilominus ſic deſpici, odio haberi, ad mortem rapi tanquam viliſsimum, ſceleratiſsimum, impijſsimum mancipium cernebat. Compaſsio, contritio, amor Ieſu.

III Hanc ſic afflictam, acutiſsimoq; compaſsionis gladio transfixam, ſanguineis oculis reſpiciens pijſsimus Ieſus, quam incredibilem ex intimo materni cordis ſic afflicti, ſic transfixi intuitu hauſerit dolorem, cuius intenſio ſimiliter æſtimanda ex intenſione amoris, quo in eam ferebatur 1. tanquàm in primogenitam æterni Patris filiam ſupra omnes puras creaturas ſublimatam. 2. tanquam in benefactri-

ctricem suam maximam, à qua se tanta charitate lactatum, nutritum, omni genere obsequiorum præuētum, tam ardenter semper amatum, & nunc amari sciebat. 3. tanquam in Matrem suam carissimam, suauissimam, purissimam, sanctissimam, quoad dona naturæ, gratiæ, gloriæ sublimissimam, sibi natura & moribus simillimam, & suaui tot annorum conuictu familiarissimam. Quam verè dicere potuit: *Defecerunt præ lacrymis oculi mei, conturbata sunt viscera mea, effusum est in terra iecur meum, super contritione filiæ populi mei*, Matris meæ! Affectus ijdem renouandi cum zelo peculiaris amoris erga Iesum, & Mariam.

Thren. 2.

V. *De Christo sub onere crucis succumbente.* Matth. 27.

1. CHristus, quantumuis iam ante tam copiosa sudoris sanguinei emissione, tam immani totius corporis dilaniatione, toties repetita vulnerum omnium exulceratione totus exhaustus, nihilominus nunc insuper tam graui crucis mole oppressus ab immanissimis carnificibus fessus & anhe-

anhelus vix respirare sinitur, sæpiùs oneri succumbens in terram prolabitur, sed calcibus & fustibus progredi compellitur. O quam graue, quam intolerabile onus peccatorum nostrorum, quod Filium Dei portantem omnia verbo virtutis suæ sic fatigat, sic deprimit! Quam verè cuique nostrum dicere potest: *Seruire me fecisti in peccatis tuis, præbuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis. Ego sum, ego sum, qui deleo iniquitates tuas propter me, & peccatorum tuorum non recordabor.* Isa. 43. Cuius cor his ponderatis ad compassionem, compunctionem, amorem, non moueatur?

II. Videntes carnifices Iesum viribus fractum, propelli vlterius tali mole grauatum non posse, tandem non quidem miserationis affectu ducti, sed mortis eius accelerandæ auidi, Simonem Cyrenæum coegerunt ferre crucem post eum. O quam beatus est, quisquis ad consortium crucis ferendę à Christo admittitur! quisquis id cognoscit, non se cogi sinit, sed vltrò accurrit. Vt monet D. Petrus. *Communicantes Christi passionibus gaudete, vt & in reuelatione gloriæ eius gaudeatis exultantes. Si exprobramini in nomine Christi beati eritis:* 1. Pet. 4.

eritu: quoniam quod est honoris, gloriæ & virtutis Dei, & qui est eius spiritus, super vos requiescit. Amor Crucis.

III. Cum ventum esset ad montem Caluariæ, aduertentes lictores Iesum viribus deficere, vt reliquis cruciatibus par esse posset, propinarunt illi myrrhatum vinum felle mixtũ. Quod libare voluit ad expiandas penè innumeras gulæ & intemperantiæ nostræ maculas, ad præbendum omnimodæ mortificationis exemplum, ad im-

Psal. 68. pleudum illud Dauidis vaticinium: *Dederunt in escam meam fel.* Quâ mansuetudine, quâ æquanimitate hanc tantam tolerarit inhumanitatem? quã piè pro illis nobisque gula toties delinquentibus supplicans æterno Patri dixerit: *Recordare paupertatis meæ, absynthij & fellis*, & parce illis, pro quibus ego exhaurio amarum calicem passionis! Quàm æquum esset & nos cum intenso commiserationis & compunctionis affectu ingeminare cum Ieremia: *Nos comedimus vuam acerbam, &*

Ier. 31. *dentes* tui *obstupuerunt?* Nos felle peccatorum nostrorum hoc mistum tibi, heu quoties! propinauimus, & nunc propinare pergimus vinum, nec in eo exhauriendo te iuuare, per seriam pœnitẽ-

nitentiam & mortificationem dignamur! Compassio, contritio, mortificatio.

De Crucifixione in monte Caluariæ. VI.

Ioan. 19.

I. IN hoc monte Caluariæ, in quo (secundum complures doctores) humatus protoplastus Adam, & immolatus loco Isaaci aries ab Abraham, alter cœlestis Adam, & verus humani generis reparator Noe vino amoris ebrius, coram tanta hominum multitudine denuo se permittit denudari, ludibrio exponi, vestes sanguinolento corpori tenacius adhærentes violenter vna cum cute abstrahi, spineum diadema demi, & reponi, omnium vulnerum plagas renouari; idque quanto cum pudore virgineæ mentis, quanto cum dolore tenerrimi corporis, quanta nihilominus animi vultusque constantia! Quam ardenti interim affectu zeli gloriæ Patris, & nostrę salutis obtulit hæc omnia, imò seipsum ad multò probrosiora, diriora, ad expiãdas tot nefandas lasciuię maculas omnium & singulorum filiorum Adam?

dam? Quam piè æterno Patri gratias egerit, quam exultarit, iam tandem adueniſſe tempus ſeipſum in cruce pro ſalute mundi immolandi? quam alacri animo ad illud ſacrificium conſummandum properarit? quam deuotè ſe ad id accinxerit, imò voto ac deſiderio iam inchoarit. Compaſsio, compunctio, carnis illecebrarum deteſtatio & mortificatio.

Gen. 22. II. Deinde verus noſter Iſaac ſic denudatum ſe & excoriatum ſinit non iam benignè paterna manu ſuperſtruem lignorum poni, ſed ab immaniſsimis carnificibus ſuper lignum crucis impetuosè deijci; nec mollibus funibus ligari, ſed ferreis obtuſisque clauis affigi; nec arietem vepribus implexum pro ſe ſubſtitui, ſed ſeipſum ſpinea corona horridum victimari; idque quam ineffabili cum cruciatu manuum & pedum ſic transfixorum, totius corporis neruorum ſic contractorum? quàm inæſtimabili nihilominus cum exceſſu amoris, manſuetudinis, reſignationis, zeli maioris noſtræ perfectionis, vt in ſe tam dirè exceſſus libertate carnis à nobis commiſſos caſtigaret, concupiſcentiam carnis, & oculorum, & ſuperbiam vitæ, triplicis

timo

timoris Dei, seruilis, mercenarij, filialis clauis esse configendam; seu cupiditatem opum, honorum, voluptatum per tria religiosa vota penitus abnegandam doceret, gratiamque necessariam impetraret. Atque vt perfectè impleret illud: *Foderunt manus meas & pedes meos, dinumerauerunt omnia ossa mea.* Compassio, amor, zelus imitandi in amore Crucis & mortificationis. *Psal.* 31.

III. Demùm permittit se sic affixum cruci è terra in altum ab impijs Sathanæ ministris inhumaniter sustolli, mox in scrobem satis altè defossam crudeliter deijci, in medio duorum latronum simul crucifixorum, quam incondito cum clamore & plausu carnificum, & Iudæorum illi certatim insultantium! quàm miserabili cum planctu & gemitu afflictissimæ Matris, & piarum matronarum à longe stantium! quàm inconcussa mentis tranquillitate, quàm insatiabili plura & diriora patiendi cupiditate, hanc tam acerbam omniũ totius corporis compagum concussionem, tam atrocem vulnerum renouationem & ampliationem tolerauit mitissimus Agnus, de quo prædixit Ieremias: *Ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam*? Quanta animi demis- *Ier.* 11.

missione hanc tantam contumeliam, quod velut princeps latronum in medio eorum collocaretur, sustinuit is, qui est caput omnium Electorum, & medium inter SS. Triados personas obtinet locum, æqualis cum Patre & Spiritu sancto maiestatis & gloriæ? O quam luculentum inuictissimæ patientiæ, profundissimæ humilitatis, absolutissimæ resignationis, Deus sic (*cum iniquus reputatus*) imò latronibus sceleratior æstimatus, nobis tam delicatis, tam superbis, tam refractarijs terræ vermiculis præbuit exemplum! Compassio, zelus in his Christum imitandi.

Isa. 53.

VII. *De titulo, & iniurijs à Christo in Cruce toleratis.*

I. TItulum Hebraicè, Græcè, & Latinè scriptum (I.N.R.I) frustra renitentibus Iudæis posuit Pilatus super caput eius, vt impleretur illud: *Dicite in gentibus quia Dominus regnauit à ligno* En quanta cura ac sollicitudine æternus Pater filium eò sublimius semper exaltat, quò is se profundius humiliat. Dignatum in stabulo nasci & in præsepio collocari, concentu curauit Angelico honorari; à pasto-

Psal. 95.

pastoribus & Magis, cœlesti prodigio vocatis, adorari; in circumcisione dignatum assumere formam filij iræ labe originali infecti ; & in baptismo formam peccatoris proprijs etiam actualibus delictis inquinati , toti mundo declarauit, & culpæ genitalis omnis prorsus esse immunem per impositionem nominis Iesu, vtpotè Saluatorem mundi ; & culpæ propriæ omnis expertem per vocem cœlo delapsam , vtpotè verum & dilectum Filium Dei Nunc insuper idem æternus Pater eundem dilectum filium suum permittentem se accusari, reputari, iudicari, condemnari, crucifigi tanquam populi seductorem perniciosissimum, homicidarum, latronũ, impostorum, & malefactorum omniũ sceleratissimum, regiæ dignitatis inuasorem ambitiosissimum, diuinitatis affectatorem insanissimum & blasphemissimum, hoc glorioſissimo titulo omnibus celebrioribus linguis & diuina sua prouidentia per Pilatum scripto & cruci imposito toti mundo manifestauit esse verè Iesum , id est, verum & vnicum mundi Saluatorem, mediatorem , Doctorem , legislatorem , à tot sæculis exoptatum: esse

verè

verè Nazarenum, id est, floridum & sanctum, omnibus virtutibus, gratijs & prærogatiuis eminentissimum: esse verè regem, cuius regnum futurum sit æternum, & quidem Iudæorum, id est, fidelium confitentium Deum, primogenitum Electorum, hominum & Angelorum, verum insuper & naturalem Dei filium, iudicem viuorum, & mortuorum, cui data sit omnis potestas in cœlo & in terra. Quam fidelis & liberalis Deus erga humiles, quibus & tantam gratiam & exaltationem liberaliter promittit, & promissam liberalius impertit! Congratulare Christo de tanta gloria, & gratias age Patri pro tanta filij exaltatione, & in humilitate eundem imitare.

II. Christus in cruce pendens, exhibiturus nobis absolutissimum omnimodæ mundi carnisque abnegationis exemplum, permisit vestes suas à militibus diripi, super tunicam inconsutilem, sibi ab amantissima Matre contextam, sortem mitti, ab omnibus propinquis, amicis, discipulis se prorsus deseri, omnique humano solatio destitui, cum omnes noti eius starent à longè, nec præ impudente turba circumfusa propius accedere possent; quàm

quam heroica cum resignatione ad has omnes, & multò acerbiores desolationes, iniuriasq; de manu amabilissimi Patris acceptandas! quam ardenti cum desiderio eluendi omnes culpas nostras ex inordinato mundi carnisq; affectu cõmitti solitas, prouocandiq; tepiditatem nostram ad strenuam sui imitationem in perfecta abnegatione omnis humani solatij, etiam tempore grauissimarum desolationum & aduersitatum, absolutaque resignatione in manus diuinæ prouidentiæ! Compassio, zelus in his imitandi.

III. Inter tam diros diuturnosque trium horarum cruciatus insuper pertulit tam varias graueisque contumelias blasphemiasque, à principibus Sacerdotum, Scribis, Senioribus, militibus, alijsque palam ipsi tanquam impostori, ambitioso, blasphemo, exprobrantibus impotentiam seipsum saluandi, præsumptuosam ambitionem regni, insanam affectationẽ filij Dei. Quanto cum fastu, quanto cõtemptu, quantâ mentis amaritudine, quantâ verborum asperitate, quantâ vultus austeritate, has calumnias identidem vilissimi Sathanæ satellites filio Dei ingerebant, nunc superbè insultando, nunc

amarè deridendo, nunc falsè illudendo, nunc caput agitando, aliisq; modis blasphemando, implentes illud: *Plauserunt super me manibus omnes transeuntes per viam, sibilauerunt, & mouerunt caput suum.* Et: *Ego factus sum opprobrium illis, viderunt & mouerunt capita sua.* Et: *Omnes videntes me deriserunt me, locuti sunt labijs, & mouerunt caput?* Quantâ æquanimitate, humilitate, mansuetudine, resignatione, has omnes calumnias, sannas, iniurias excepit, & multò his maiores excipere paratus fuit mitissimus Dominus, intuens, non tam eorum, à quibus proficiscebantur, malitiam & rabiem, quã æterni Patris, eas ad suam Electorumque gloriam permittentis, sanctissimã voluntatem! idque vt nobis sub extremum vitæ agonem, perfectissimæ despicientiæ nostri, tolerantiæque calumniarum, omniumque iniuriarum absolutissimum relinqueret, altissimeque imprimeret exemplum; abundantemque imitandi promereretur gratiam ex gratuito maioris nostri profectus spiritualis desiderio. Compassio, Gratitudo, zelus imitandi.

Thren. 2. Psal. 108. Psal. 21s

Domi-

Dominica Palmarum.

De ingressu Christi in Ierusalem. I.
Matt. 21. Marc. 11. Luc. 19.

1. CHristus verus agnus, qui tollit peccata mundi, vt agnus typicus quinque diebus ante solennitatem Paschalem domum adduci & præparari solebat, totidem diebus ante immolationem suam vrbem Ierosolymitanam ingredi voluit, & quidem non communi more, vt aliàs, sed insolito cum triumpho; non pedes, nec tamen quadriga vectus, nec phalerato equo, sed asello, quem cum Asinâ adduci curârunt, lacernulis Apostolorum instrato insidens, idque ex incenso zelo complendi tandem immutabile decretum æterni Patris, & consummandi opus nostræ Redemptionis, ob has ferè causas: 1. vt ostenderet se sponte, libenter, gaudenter, præparare ad passionem, crucem, mortem amore Patris & humanæ salutis subeundam, & quidem cum desiderijs heroicis plura, probrosiora & diriora patiendi si opus

foret, ideoque nunc vrbem tanto maiore intrare cum gloria, vt paulò post inde educeretur tanto maiore cum ignominia, vt impleretur illud Isaiæ:

Isa. 25. *Sicut obstupuerunt supra te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus eius, & forma eius inter filios hominum.* 2. vt declararet separatum vtrumque sexum per asinam & pullum præfiguratum, & vtrumque populum Iudaicum & gentilem, insuper vtramque hominis partem, animam & corpus è diabolica seruitute pretio sanguinis sui in libertatem gratiæ & gloriæ filiorum Dei vindicare, modò se instar mansuetorum iumentorum duci, regiq; sinant. 3. Vt nos ad glorioſam sui imitationem in amore Crucis & opprobriorum prouocaret. 4. Vt peccatores quantumuis ingratos, si resipiscant, in spem erigeret gratiam perditam recuperandi; cum non dedignetur tam mansuetus venire ad Ieroſolymitanos, quos sciebat nec amoris flamma emolliendos, nec terrore à scelere concepto deterrendos. Gratitudo, Spes, Amor, Zelus imitandi amorem Crucis.

II. Filium tanto humilitatis sensu se in hoc tantillo etiam triumpho sic de-

pri-

primentem, & tanto zelo ad tantum ignominiosissimę mortis opprobrium anhelantem more suo mirificè exaltaturus æternus Pater, puerorum ac turbarum mentes insolito diuinæ lucis radio sic illuminauit, affectusque peculiaris influxu sic inflammauit, vt eum verum regem & Messiam in lege promissum, & à Prophetis prænuntiatum clarè agnoscerent, tantâ reuerentiâ & exultatione exciperent, tanto plausu ac triumpho in vrbem deducerent, tanto mentis tripudio ac pietatis sensu illi acclamarent: *Hosanna, benedictus qui venit in nomine Domini, Benedictum, quod venit regnum Patris nostri Dauid. Hosanna filio Dauid, pax in cœlo, & gloria in excelsis*: æmulantes nimirum Angelos in Natali eius concinentes: *Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Congratulatio de gloria Christi, & humilitatis imitatio. *Marc.* 11. *Luc.* 19.

III. Piæ turbæ cum pueris diuinitùs excitatæ sepositio metu Principum Iudæorum Christum eiusque assecias execrantium, & Romanorum summâ rerum in Iudæa potientium, spretâ calumniatione Pharisæorum ad rauim reclamantium, summos, quos possunt,

deferunt illi de monte Oliueti descendenti honores, vestes & frondes transeunti substernendo ; cum ramis palmarum & oliuarum illum deducendo ; festiuo plausu illi tanquam Regi suo & vero Messiæ intrepidè ac deuotè acclamando , palamque hac omni solennitate protestando illũ esse promissum Saluatorem , qui de peccato , morte , inferno , diabolo gloriosè sit palmam relaturus , pacem per ramum oliuæ signatum inter Deum & humanum genus conciliaturus, ac tanquam supremus Rex hominum & Angelorum in cœlesti Ierusalem æternùm regnaturus. Quanta vis diuinæ gratiæ tam breui tantas animorum conuersiones excitantis? quantum gaudium Christo attulerit piæ ac simplicis turbæ deuotio, quæ illi repræsentabat omnium Electorum olim ad se cognoscendum , colendum , amandumque conuertendorum pietatem , quâ corpus & animam in omnibus, quæ haberent, diuino suo seruitio essent consecraturi : insignes palmas & victorias de carnis illecebris , mundi blanditijs, diabolique astutijs relaturis ; eximias charitatis & misericordiæ operibus

coro-

coronas gloriæ promerituri: æternumque cum Beatis spiritibus sibi acclamaturi: *Sedenti in throno, & Agno benedictio, & honor, & gloria, & potestas in sæcula sæculorum*! At quantum eidem inusit dolorem tanta eiusdem turbæ inconstantia! cùm præuideret se ab ijs ipsis, qui nunc clamant: *Benedictus, qui venit rex in nomine Domini, hosanna in excelsis*, post paucos dies auditurum: *Non habemus regem nisi Cæsarem. Tolle, tolle, crucifige eum*? Quanto maiorem attulit eidem tot fidelium seruorum suorum magno feruore statum & studium perfectionis inchoantium, & tam turpiter deficientium in hac turba tam inconstanti præsignata inconstantia, tam subitus & pudendus saltus ex cœlo in cœnum, ex solio ad sterquilinium, ex claustro ad sæculum, ex Paradiso in infernum! Feruor constanter proficiendi in via triplici perfectionis, horror inconstantiæ & tepiditatis. Apoc. 5.

(?)

II. De primo & secundo verbo à Christo in cruce prolato. Luc. 23.

I. PAtris misericordiarum misericordissimus Filius, cuius natura bonitas, cuius opus misericordia, inter tam miros animæ angores, inter tam diros corporis dolores, inter tam horrendas tot sibi insultantium blasphemias, immemor tot iniuriarum, memor miserationum suarum, quæ à sæculo sunt; conuersus ad Patrem supplicabundus exclamauit: *Pater dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt.* Quàm abundè impleuit id, quod Isaias in spiritu præuidens prædixit: *Et pro transgressoribus orauit!* quàm luculenter inculcauit exemplo, quod docuerat verbo: *Diligite inimicos vestros, & benefacite his, qui oderunt vos: & orate pro persequentibus & calumniantibus vos!* Idque quanto præstiterit affectuosiùs, quam olim Moyses pro populo peccante Deum in monte obsecrauit, dicens: *Aut dimitte eis hanc noxam, aut dele me de libro tuo quem scripsisti!* præsertim cum tantam multitudinem tantorum scelerum, quæ tum ab ipsis

Isa. 53.

Matt. 5.

Exod. 32.

ipsis committebantur, tum ab omnibus & singulis commissa sunt vnquàm & ad finem vsque mundi committentur; tantam singulorum enormitatem; tantam diuinæ Maiestati illatarum iniuriarum grauitatem; tantamque æternorum suppliciorum singulis pro mensurâ malitiæ impendentium atrocitatem clarissimè coram cerneret, vehementissimeque apprehenderet. O quanta abyssus infinitæ misericordiæ Saluatoris nostri non maledicentis irrisoribus suis instar Noë, & Elisæi; nec vindictam cum Elia postulantis, sed veniam ijs petentis, culpam extenuantis, crassam supinamque ignorantiam, prout poterat, excusantis! Quanta fiducia omnibus verè pœnitentibus concipienda ex hac tam efficaci oratione summi nostri Pontificis & mediatoris, de quo Vas electionis ait: *Qui in diebus carnis suæ preces, supplicationesq; cum clamore valido, & lacrymis offerens exauditus est pro sua reuerentia.* Vel pro intima demissione sua, qua preces obtulit, vel pro infinita dignitate personæ offerentis! Filialis fiducia, dilectio inimicorum, zelus animarum. *Heb. 5.*

II. Alter latronum (in quorum me-

dio Dominus crucifixus pendebat, tanquàm iudex viuorum & mortuorum inter reprobos à sinistris, & electos à dextris in throno gloriæ considens) nil motus tanta eius tolerandis calumnijs æquanimitate, tanta erga inimicos illi insultantes charitate, blasphemat eum dicens: *Si tu es Christus, saluum fac temetipsum, & nos*: Alter verò, qui prius forsan similiter blasphemus fuerat, vt nonnulli ex D. Matthæo colligunt, tam inuicta eiusdem patientia obstupefactus, & peculiari gratia præuentus sic socium corripit: *Neque tu times Deum, qui in eadem damnatione es, & nos quidem iustè, nam digna factis recipimus, hic autem nihil malis gessit?* & ad Christum animo contrito, magna cum humilitate & fiducia con-
Luc. 17. uersus ait: *Domine, memento mei cum veneris in regnum tuum.* O inscrutabilis altitudo occultorum, sed iustissimorum iudiciorum Dei, vnum assumentis, alterum relinquentis! quam demissè illa suspicienda, quàm reuerenter approbanda, medullitùs ingeminando: *Iustitia tua sicut montes Dei.*
Psal. 35. *Iudicia tua abyssus multa. Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum!* Quam horrenda pœna sic à Deo culpâ sua de-
Psal. 118.

seri,

seri, & in malo obdurari! quàm inæstimabilis gratia ab hac pœna præseruari, atque ad pœnitentiam emolliri! Castus timor Domini, demissa admiratio & veneratio occultorum iudiciorum Dei, gratitudo.

III. Annuit Christus piæ pij latronis petitioni respondens: *Amen dico tibi, quia hodie mecum eris in paradiso.* O quantum liberalitas benignissimi Saluatoris excedit spem verè pœnitentis peccatoris! si tam liberalem se exhibet erga latronem in fine vitæ seriò se conuertentem, qualem se exhibebit erga fidelem seruum tota vita sibi feruenter constanterque seruientem. Hunc tantum diuinæ misericordiæ & benignitatis excessum intuens, nemo desperet seriò pœnitens, nemo præsumat pœnitentiam differens, nam iuxta Diuum Gregorium: *Qui pœnitenti veniam spopondit, peccanti diem crastinum non promisit.* Gratitudo, Amor, pœnitentia matura, feruor continuus proficiendi in spiritu. *Hom. 12.*

III. *De tertio verbo Christi.* Ioan. 19.

I. A Sextâ hora tenebræ factæ sunt super vniuersam terram vsque ad horam nonam (vti prædictum ab Amos. *In illa die occidet Sol in meridie, & tenebrescere faciam terram in die luminis*) & quidem adeò insolitæ, terribiles & vniuersales, vt S. Dionysius Areopagita Hierapoli cõspiciens tantum prodigium solis ex oppositu lunæ contra omnem naturæ ordinem eclipsin patientis, dixisse feratur: *aut Deus natura patitur, aut mundi machina dissoluetur.* Quibus prodigiosis tenebris æternus Pater voluit mundo declarari immanitatem sceleris, & mentis cęcitatem improbæ gentis, Solem iustitiæ è medio tollentis; summamque innocentiam & charitatem Filij, tàn diram & probrosam mortem sponte oppetentis, sicque excæcatum humanum genus è peccatorum tenebris, & vmbra mortis eruentis. Quantum terrorem incussérit improbis hæc tam extraordinaria & horribilis solis obscuratio? quantum solatium attulerit probis, maximè benedictæ Matri, quæ agnoscebat & gaudebat per eam Filij

Amos 8.

S. Dion. Ep ad S. Polycarp.

sic

sic contempti, & cum iniquis reputati innocentiam gloriamque mundo propalari. Compassio, congratulatio & gloria Christi.

II. Stabat iuxta crucem Iesu Mater eius, cum Ioanne & pijs mulieribus, quibus, sensim ob ingruentes illas horrendas tenebras dilabente circumfusa impudentis populi multitudine, facta fuerat propius accedendi potestas. Quàm incredibilē talis Mater ex conspectu talis filij sic dilaniati, sic carnificati, sic consputi, vt non esset ei species, neque decor, totiam ante dirissimis mucronibus trāsuerberata, quot illi viderat inflicta vulnera, quot in eum audierat cōiecta scommata, nunc conceperit dolorem, cum illum in cruce tam dirè extensum, inter immanissimos cruciatus cum morte luctantem, tot insuper calumnijs appeti, sannis exsibilari, blasphemijs obrui videret; pro calumniatoribus tam affectuosè orantem, & latroni pœnitenti tàm benignè Paradisum promittentem audiret? quàm, inquam, incredibilem conceperit dolorem, & quidem triplicem: compassionis, compunctionis, commiserationis? *Compassionis* cum Filio, cuius cruciatus, contume-

lias, & iniurias ob vehementem earum apprehensionem, clarissimam infinitæ dignitatis, innocentiæ, sanctitatis & amabilitatis tanti Filij sui, & Dei cognitionem, ardentissimamque eiusdem dilectionem proinde sensit: ac si sibi ipsi fuissent illatæ: *Compunctionis* de tam horrendis flagitijs tunc à persecutoribus Filij commissis, iniurijsque diuinæ Maiestati illatis, quarum enormitatem clarissimè cognoscebat: *Commiserationis* erga eosdem Filij persecutores, quorum cœcitatem, obstinationem, imminensque æternum exitium deplorabat. Quàm interim heroicos resignationis, oblationisque Filij, & sui ipsius affectus frequentarit? quantò perfectiores, quàm olim Abraham filium Isaacum in eodem loco oblaturus? quàm heroica desideria, plures & diriores cruciatus, ipsamque mortem cum Filio, & pro Filio subeundi, quantò ardentiora, quàm tot sancti Martyres millies pro Christo mori parati vnquam elicuerint? Compassio, compunctio, resignatio.

III Cum vidisset Iesvs Matrem & discipulum stantem, quem diligebat,

bat, dicit Matri suæ : *Ecce filius tuus.* Deinde dicit discipulo : *Ecce Mater tua.* Quo affectu intimæ compassionis & tenerrimi amoris talis filius amantissimus & obseruantissimus talis Matris iam animam acturus, eam Ioanni, tanquàm Matrem amandam, obseruandam, iuuandamque commiserit, nobisque simul omnibus in Ioanne eandem in Patronam, Aduocatam, Matremque fidelissimam assignarit ! Et similiter Ioannem, nosque in eo omnes eidem Matri suæ, ceu filios curandos maternaque prouidentia fouendos commendarit ! Quo sensu similiter intimi doloris & tenerrimi amoris amantissima Mater hanc Filij tam filialem de se, tamque paternam de suis discipulis curam venerabunda acceptarit, idque non verbis, sed lacrymis testata sit, & quidem tantò vberiùs, quantò clariùs flagrantissimum eius inclinatissimumque erga se suosque animum perspiciebat !!

Compassio, Gratitudo, Amor peculiaris IESV & Mariæ.

(·)

Die

IV. *De quarto, quinto, & sexto verbo Domini.* Ioan. 19.

I. CIrca horam nonam clamauit Iesus voce magna: *Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti me?* Voluit vnigenitus Patris misericordiarum, & Dei totius consolationis, gaudium Angelorum, solatium mœstorum, asylum vnicum omnium afflictorum, non solum à suis omnibus deseri, omni humano refrigerio in grauissimis illis tormentis destitui, sed à Patre insuper derelinqui, omneque diuinum solatium parti inferiori, aliàs martyribus, alijsque afflictis impertiri solitum, subtrahi: atque hanc tantam desolationem suam hac piâ & filiali expostulatione mundo propalari. 1. Vt ardens desiderium suum pro nostris excessibus superabundanter satisfaciendi ostenderet, exhauriendo vsque ad fundum calicem amarissimæ passionis: absque admixtione vllius consolationis. 2. Vt nos ad omnis generis desolationes, ariditates & difficultates in studio perfectionis occurrentes, heroica cum resignatione vsque ad mortem ferendis absque vllo stipen-

stipendio diuinorum solatiorum exemplo suo animaret, cum seruus non sit maior Domino suo. 3. Vt nobis copiosa auxilia gratiæ ad tam arduam omnis solatij subtractionem æquo lætoque animo ferendam necessaria impetraret. O quàm acerbum fuit Christo sic à Patre deseri, à quo tamen deseri volebat, vt meritò dicere posset: *In te sperauerunt patres nostri, sperauerunt & liberasti eos: & ad te clamauerunt, & salui facti sunt: in te sperauerunt, & non sunt confusi. Ego autem vermis & non homo: opprobrium hominum & abiectio plebis?* quantò acerbius fuerit illi à plerisque hominibus tam ingratis, pro quibus tam dira incassum se pati præuidebat, tam nefariè deseri, à quibus deseri minimè volebat, vt de illis iure posset conqueri per Ieremiam: *Obstupescite cœli super hoc, & porta eius desolamini vehementer, duo enim mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquæ viuæ; & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas!* Compassio, Gratitudo, zelus imitandi Christum in resignatione ad omnes desolationes. Psal. 11. Ierem. 2.

II. Sciens Iesus, quia omnia consummata sunt, vt consummaretur Scriptura

ra dixit; *Sitio.* Magna fuit sitis corporalis veri Samsonis nostri tam diuturnâ inediâ, tam assiduâ ad diuersa loca & tribunalia raptatione, tam varia diraque tenerrimi corporis agitatione, verberatione, excarnificatione, tam copiosa continuaque sanguinis propè vniuersi effusione, multò sanè magis exhausti, quàm illius, qui profligatis Philistæis ad Dominum aiebat: *En siti morior.* Vt verè dicere posset: *Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis.* longè tamen maior fuit sitis spiritualis, & quidem triplex. 1. Obediendi beneplacito Patris in consummando opere redemptionis, adimplendo examussim omnia ab æterno decreta, & tot sæculis per tot figuras & prophetias præsignata, quorum vnum erat, vt aceto potaretur. 2. Patiendi plura, grauiora, ignominiosiora, diuturniora tormenta, imò omnia, quæ vnquàm tolerata fuissent, & toleranda forent vsque ad finem mundi, si ita Patri placuisset. 3. Ab interitu vindicandi tot reprobos, quos, culpa sua, tam copiosæ redemptionis fructu dolebat nunquam fruituras; atque ad maiorem sanctitatem, gratiam & gloriam

Iud. 15.
Psal. 21.

pro-

promouendi tot Electos, quorum benè multos tam segniter tantæ gratiæ præuidebat cooperaturos. At quale Filij Dei in tanta siti corporea refrigerium? acerbum acetum non tam refocillans, quàm excrucians: quale in siti spirituali maioris perfectionis nostræ? heu quoties eor ingratitudine & tepiditate amarulentum! Compassio, gratitudo, ardor imitandi triplicem zelum Christi, obedientiæ, patiendi, salutis animarum.

III. Cum ergò accepisset Iesus acetum, dixit: *Consummatum est.* Hoc verbo toti mundo propalari voluit; 1. Se iam omnes figuras, prophetias, vmbras antiquæ legis, & promissiones Patribus olim factas impleuisse, ad fidem nostram firmandam. 2. Se finem, ad quem à Patre missus fuerat, assecutum, vt videlicet *consummaretur prævaricatio & finem acciperet peccatum, & deleretur iniquitas, & adduceretur iustitia sempiterna,* destructo dæmonis & mortis imperio, reserato cœlo, noua lege gratiæ condita, perfectæ vitæ norma tradita, ad spem nostram erigendam. 3. Se exactissimè omnia perfeciisse, quę in singula vitæ momenta sibi à Patre Dan. 9.

pro-

pro salute omnium & singulorum facienda & perferenda præfinita fuissent, ad charitatem nostram, zelumq; imitandi inflammandum. Quanto id dixerit cum gaudio de tanta Patris Electorumque gloria emanatura ex consummato hoc tã arduo opere redemptionis! quanto zelo Patri in pluribus ac difficilioribus, si placeret, gratificandi! quanto desiderio exemplo suo nos ad assiduum feruorẽ spiritus continuandum excitandi; vt in hora mortis, quando finietur tempus merendi; dicere nobis cum gaudio liceret: *Consummatum est: opus consummaui, quod dedisti mihi vt faciam. Bonum certamen certaui, cursum consummaui.* Gratitudo, congratulatio, spes, amor, zelus perfectè Deo per omnia placendi vsque in finem.

Ioan. 17.
2. Tim.

(·.·)

De

De excessu amoris à Christo in vltima cœna exhibiti. Ioan. 13. V.

CVm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Posset hic expendi triplex excessus dilectionis Christi erga suos discipulos, omnesq; electos, seu triplex zelus eximiæ eorum perfectionis, quem transiturus ex hoc mundo, in vltima cœna manifestauit.

I. Quomodo Filius Dei ab æterno hunc amoris excessum erga suos futuros discipulos, electosque omnes & singulos exercuerit, offerendo se æterno Patri in assumpta carne paratum ad eos purgandos, seu à peccatis & imperfectionibus omnibus tantâ profusione non solùm lacrymarum & sudoris, sed & pretiosi Sanguinis abluendos; ad illos illuminandos, seu verbo & exemplo ad assiduum solidarum virtutum studium excitandos; demum ad eosdem perficiendos, seu fini suo vltimo per ardentissimum amorem, absolutissimamque resignationem vniendos: idque ex immenso, infinito, æterno, gratuitoq; amore ma-

re maioris eorum perfectionis in via, amplioris gratiæ in meta, sublimioris gloriæ in patria. His consideratis Gratitudo, Amor, zelus proficiendi in triplici via perfectionis, purus, intensus, constans, insatiabilis excitandus.

II. Quoties, quàm ardenter, constanter, insatiabiliter Filius Dei incarnatus 33. annis, & amplius hunc triplicem zelum frequentarit, immò continuarit, omnia quæ fecit, dixit, passus est, in hunc finem peculiariter referendo, æternoque Patri offerendo; vt electi sui omnes & singuli scirent, vellent, possent magnis passibus in stadio perfectionis constanter progredi, & feliciter donum perseuerantiæ palmamq; æternæ gloriæ consequi, idque ex eodem gratuitæ dilectionis affectu. Renouandi ijdem affectus.

III. Quam suculenter & eximiè in vltima cœna hunc eundem zelum iam iam à suis per mortem diuellendus exercuerit 1. Lauando pedes discipulorum aqua, mixta, vt credibile est, lacrymis, paratumque se offerendo ad mundandas eorum omniumque, maximè Electorum, animas, profusione vniuersi sanguinis. 2. Verbo & exem-

& exemplo tàm suauiter & efficaciter ijs inculcando assiduum exercitium præcipuarum virtutum, maximè humilitatis & fraternæ charitatis. 3. Seipsum illis intimè vniendo per modum cibi & potionis, sicque inuitando eos ad continuum studium intimæ cum Deo vnionis. Affectus ijdem magis inflammandi cum compunctione de nostra tepiditate.

Vel loco huius repeti posset meditatio de Lotione pedum, aut de institutione Venerabilis Sacramenti supra posita; aut præcipua vtriusque puncta.

De septimo verbo, & morte Christi. VI.
Luc. 23.

1. CLamans voce magna Iesus, ait: *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* magno clamore vocis, quantumuis esset corpore tam exangui: at quanto maiore affectu cordis, quanto fiduciæ, amoris & resignationis excessu se in manus Patris tam amabilis sic commendarit tam dilectus Filius! idque, 1. Vt ostenderet se non coacte ex infirmitate, & spon-

ſpontè ex voluntate & dignatione ſua, pro omnibus mori, vti prædixerat: *Nemo tollit animam meam, ſed ego pono eam à meipſo.* 2. Vt nobis morituris exemplum relinqueret ſpiritum quoque noſtrum in manus Creatoris filiali cum fiducia, dilectione, contritione, & reſignatione piè commendandi, omnibus alijs curis longè amandatis. 3. Vt gratiam neceſſariam ad hunc vltimum vitæ actum, ex quo pendet æternitas, ſanctè finiendum nobis impetraret Gratitudo, amor, zelus imitandi.

Iob. 10.

II. Et hæc dicens, inclinato capite tradidit ſpiritum. En vt verus ille agnus DEI occiſus typicè ab origine mundi, ob tot figuras, ſacrificiorum vmbras, & prophetias eius mortem præſignantes, nunc tandem ætatis ſuæ ſecundum carnem 33. menſe tertio, die 25. Martij tribus ante crepuſculum veſpertinum horis, ſecundum probabiliorem ſententiam, per mortem crucis pro ſalute totius mundi reipſa eſt immolatus, prout in ſpiritu præuiderat Daniel: *Poſt hebdomadas ſexaginta duas occidetur Chriſtus.* En vt Filius Dei ab æterno paratus ad Adæ debitum ſoluendum, nunc morte

Dan. 9.

ſua

sua id superabundanter persoluit, adimplens illud Isaiæ: *De angustia, & de iudicio sublatus est, abscissus est de terra viuentium: propter scelus populi mei percussi eum!* En vt auctor vitæ, per quem viuunt omnia, primogenitus omnis creaturæ, propter quem facta sunt omnia, verus Deus & homo, dignissimus beata & immortali vita, mortem temporalem, & quidem tam probrosam simul & dolorosam sponte subijt!! idque 1 Ne homo perduellis æternam mortem promeritus beata & immortali vita æternùm priuaretur, & supplicijs æternis omni morte atrocioribus addiceretur. 2. Vt morte sua gratiam viuendi & moriendi in gratia, æternaque secum potiundi in cœlo gloria eidem promereretur. 3. Vt exemplo suo ad perseuerandū in cruce per constantem zelum perfectæ obedientiæ, eximiæ tolerantiæ iniuriarum, dolorum, opprobriorum, omnisque generis ærumnarum, absolutæque resignationis in manus diuinæ prouidentiæ vsque ad mortem, atque ad vitam demum ipsam pro gloria condiroris, si ita diuinæ placeret maiestati, generosè profundendam animaret. Quàm sublimes ac diuinos *Psal. 18.*

fortissimus ille Gigas, cuius egressio à summo cœlo vsque ad summum eius, sub finem huius tam longi & laboriosi cursus, atque in vltimo consummationis eius momento exercuerit actus sibi tota vita familiares, humilitatis, gratitudinis, fiducię, amoris, obedientiæ, resignationis, zeli gloriæ Patris & humanæ salutis! quàm incomprehensibilia desideria Patrem infinitè glorificandi, & pro gloria eius omnia, quæcunque fecêre, aut passi sunt, facientque, & patientur omnes Sancti simul in omnem æternitatem, si illi placeret, faciendi & patiendi frequentarit! quã incensò, quàm diuino affectu totum opus redemptionis iam consummatũ æterno Patri ad sanctissimas intentiones obtulerit? Quàm intensè hoc vltimo vitæ momento diuinissima desideria tota vita frequentata perfectissimè renouarit? Compassio gratitudo, amor, zelus in his Christum imitandi.

III. Morienti Creatori condoluerunt & quasi parentârunt creaturæ etiam inanimes, non obscura luctũs ac mœroris signa edentes, vti sol obscuratus, terra mota, petræ scissæ, velum templi disruptum, monumenta aperta, tum in detestationem tanti sceleris in Conditorem

torem perpetrati, tantæque ingratitudinis hominum tam inæstimabile diuinę dignationis beneficium nõ agnoscentium: tum ad declarandos eximios fructus ex morte filij Dei in humanum genus redundaturos: eiusmodi sunt conuersio obstinatorum cordium, confessio sincera peccatorum, resurrectio ad vitam gratiæ, reseratio ad cœlum viæ. Quali compassionis sensu erga filium tunc B. Mater lacrymarum profluuio largius inundarit? Quanto intensior fuerit eius dolor quam Noëmi desertæ inquientis: *Nolite me vocare Noemi, sed Mara*: id est, amaram, *quia amaritudine valdè repleuit me Omnipotens!* quàm Annæ, Tobiæ filij diuturniorem absentiam deflentis irremediabilibus lacrymis! quam matris Machabæorum septem filios coram se trucidari intuentis! quam Abrahæ Isaacũ immolare parantis! quã Dauidis Absalonem impium tam amarè deplorantis! tanto dubio procul fuit intensior, quantò intensior erat eius in filium amor, & quidem triplex, naturalis, ex affectu summo talis Matris erga talem Filium promanans; supernaturalis, ex charitate & gratia infusa supereminentissima procedens;

Ruth. 2.

Tob. 10.

2. Mac. 7.

Gen 2.

2. Reg. 18.

& acquisitus, ex tam diuturno amabiliq́ue conuictu mirificè auctus, cum ergò amor B. Matris sit mensura doloris, quam inexcogitabilem doloris sensum ex tam atroci tanti filij morte perceperit? Et cum infinitam eius nôsset dignitatem, innocentiam, charitatem, quali insuper compunctionis affectu Iudæorum cæcitatem deplorarit, cum cerneret creaturas sensu carentes filio morienti illacrymari, homines ratione præditos, pro quibus pateretur, nõ compati? Compassio, compunctio, gratitudo

Posset etiam hoc die parasceues tota passio recoli hoc modo. 1. *Expendendo* Quis, pro quibus, & à quibus, *&* Quid in anima, corpore, fama passus sit; *vel potius discursus hucusque circa prædictas circumstantias formatos breuissimè ruminando, effectusq́; compassionis, compunctionu, gratitudinu, amoru, zelì imitandi aliàs prolixius excitos cum propositis practicis renouando.* 2. Cur, Quomodo, Quo fructu *passus sit.* 3. Quas virtutes *exercuerit & nobis inculcarit, quas diuinas perfectiones, & quàm luculenter manifestarit, prout latè in proœmialibus meditationibus passionis supra explicauimus, cum renouatione eorundem affectuum.*

De

De apertione lateris, depositione de Cruce & sepultura Ioan 19. VII.

I. *VNus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis & aqua.* quanto cum dolore B Matris hæc intuentis, & implentis quod deerat passionum Christi, cuius anima magis erat in transfixo corde Filij vbi amabat, quàm in corde proprio vbi animabat? Voluit verò Christus post mortem suam cor suum lancea aperiri & transfigi, 1. ad sananda tot tantaq; grauia cordium nostrorum vulnera, cum ex corde exeant omnia, quæ hominem coram Deo coinquinant, flagitia. 2. ad transfigenda corda nostra casti Timoris Dei lancea, ne semel mũdata iterum se sinant coinquinari. 3 ad testandam immensam suam erga nos charitatem, ex qua tanta pro nobis fecit & pertulit. 4 ad pandendum nobis asylum & refugium tutissimum in omnibus tentationum, desolationum, tribulationumque ingruentibus procellis, de quo præclarè D. Bernar. *Si insurgant aduersum me prælia, si sæuiat mundus, si fremat malignus, si ipsa caro concupiscat aduersus spiritum, in te ego sperabo: nempè ad omnem tentationem, ad* Serm. 9. in Ps. 50.

omnem tentationem, ad omnem tribulationem, ad omnem denique cuiusque modi necessitatem aperta est nobis vrbs refugij, sinus matris expansus est: patent viscera misericordiæ Dei nostri. 5. Adreseranda nobis quintum fontem aquarum salientium in vitam æternam, supra alios quatuor ante relatos, quibus abluemur, refocillabimur, & nutriremur, ad quos Isaias in spiritu exultans nos inuitat: *Hauritis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris.* Compassio, gratitudo, amor, spes, recursus ad Christi vulnera.

Isa. 12.

II. Depositum est de cruce corpus Iesu per Ioseph um & Nicodemum, diuino ad id instinctu excitatos in conspectu afflictissimæ Matris, Ioannis, Mariæ Magdalenæ, aliarumq; piarum mulierum. Vbi expende quàm mira fuerit æterni Patris de gloria filij exaltanda semper solliciti prouidentia, qui occultos hos discipulos ad supremum hunc magistro suo honorem deferendum, præter opinionem omnem, tàm efficaciter exstimulauit. quanta illi liberalitate omnia sacro funeri necessaria comparârint? quanta reuerentia diuinũ corpus deposuerint? quanta pietate id exosculati fuerint? Quam in-

effa-

effabili doloris pariter & amoris exceſſu ſacroſanctum illud pignus mœſtiſſima Mater ſinu exceperit, lacrymis rigarit, oſculis diſſuauiata ſit, intuens animo ſimul & acerbiſſimos dolores omnes, quos dilectus viſcerum ſuorum ſingulis ſenſibus & membris corporis tolerarat, & intima viſcera infinitæ caritatis, ex qua vltrò eos in ſe ſuſceperat! quàm diuinos tunc affectus compaſsionis, cõpunctionis, gratitudinis, amoris, reſignationis, & ſimiles ſibi familiares, & quàm ardenter renouarit? quàm deuotè æterno Patri plagas filij & cruciatus omnes obtulerit? quo pacto tam diuino pignore inſpiciendo, amplexando, exoſculando ſatiari nequierit? Quàm ſedulò pijſsimam Matrem Magdalena cum ſodalibus in his prædictis æmulata fuerit? Quo pietatis, compaſsionis, compunctionis, gratitudinis, amoris ſenſu & tibi plagę Saluatoris tui, & cruciatus pro te tolerati, meritò forent creberrimè recolendi? Zelus imitandi B. V. in prædictis affectibus ciendis.

III. Diuinum corpus, vbi ſatisfactum amori & dolori plangentis Matris, aromatibus conditum, ſindone inuolutum, delatum ad locum ſepulturæ, in-

cluſumque eſt monumento nouo exciſo in petrâ; quanto pietatis ſenſu, quanto amoris affectu, quanto omniũ luctu? Quàm feruenter prædictos affectus B Mater cum perenni lacrymarum profluuio innouarit? quàm ægrè cum Magdalena alijſq; à ſepulcro, vbi dimidium ſuum depoſitum erat, auelli potuerit? quàm deuotè æterno Patri filij corpus breui reſuſcitandum commendarit? quàm piè ſe in manus paternæ Dei prouidentiæ ad omnia, ad vitam & mortem reſignarit? ac demũ nocte ingruente abire coacta, actis ſubmiſsè pijs illis viris gratijs, quam diuinos affectus compaſsionis, amoris, reſignationis quaſi de nouo inchoarit, atque inſequenti triduo incluſa cubiculo continuarit? quàm viua fide, certa fiducia quàm incenſo deſiderio glorioſam Filij reſurrectionem exſpectarit? His expenſis prædicti affectus renouandi, & perfectiſsimis B. Matris tunc frequentatis affectibus vniti, per eam Filio offerendi.

Finis Meditationum Secundæ Partis.

TER-

TERTIA PARS MEDITATIONVM.

A PASCHATE VSQVE AD Octauam Corporis Christi, seu, Dominicam secundam post Trinitatem.

De mysterijs Resurrectionis, Ascensionis, Missionis Spiritûs sancti, Venerab. Sacramenti, Beneficijs, & nonnullis attributis diuinis.

HÆc Tertia Pars Meditationum continet materias Viæ vnitiuæ conuenientiores, & tempori lætiori accommodatiores. Cùm enim Ecclesia hoc Paschali tempore cum lætitia recolat gloriosa vitę Christi myste-

ria, & æterna nobis prælibanda proponat gaudia, vt discamus sapere, quæ
Coloss. 3. sursum sunt, non, quæ super terram; & anhelare ad cellam vinariam cœle-
Cant. 2. stis Sponsi, generosissimo diuini amoris, & spiritualis lætitiæ vino redundantem: æquum est, vt, nos sanctæ matris Ecclesiæ menti conformantes, eas suscipiamus materias hoc temporis interuallo meditandas, quæ affectibus gaudij, gratiarum actionis, ac laudis, zeli gloriæ Dei, arctissimæ cum Deo coniunctionis, & similibus Viæ vnitiuæ proprijs concitandis sint conformiores, cuiusmodi sunt sequentes de glorioſis Christi resurgentis, & ascendentis, & Spiritus sancti missi mysterijs, de præcipuis beneficijs, & attributis diuinis; de cœlestis gloriæ præeminentijs; de Venerabilis Sacramenti excellentijs.

Porrò ne quis existimet hoc toto tempore nonnisi affectus Viæ vnitiuæ congruentes esse eliciendos, sciendum est, posse etiam omnis generis affectus Viæ purgatiuæ, & illuminatiuæ proprios ex ijsdem materijs satis conuenienter elici, delabendo scilicet ex affectu aut amoris, aut gratitudinis, aut zeli, similique aliquo ad affectus

fectus compunctionis, & emendationis; atque ad proposita practica, e. c. ex amore Dei & puritatis conscientiæ Deo gratissimæ cauendi has vel illas imperfectiones, mortificandi has vel illas cupiditates, passiones. Similiter ad affectus Viæ illuminatiuæ proprios, & proposita practica conandi proficere, e. c. in humilitate, obedientia, castitate, paupertate, patientia, & similibus, quas Deus maximè à nobis requirit in compensationem infinitæ suæ erga nos charitatis, benignitatis, liberalitatis.

Ac proinde vnusquisque affectus sibi maximè conuenientes ex consideratione prædictorum conetur eruere, eosque modo perfectissimo, videlicet ex motiuo puri amoris Dei elicere: quod & maximè est meritorium, atque ad solidè proficiendum in omni perfectione efficacissimum.

(·.·)

Hebdomadas Paschæ.

In Festo Resurrectionis Domini, & per Octauam.

I. *De descensu Christi ad Limbum Patrum.*

1. CHristus Dominus simulac in Cruce exspirauit, secundùm animam hypostaticè verbo vnitam descendit ad Limbum Patrum, ad consolandos, liberandos & beandos illos, à quibus tot iam sæculis exspectabatur, & eò quidem tunc auidius, quò propius eius aduentus per Ioannem præcursorem prænunciatus appropinquare credebatur.

Quanta illa dignatio Filij Dei, quanta humilitas Domini maiestatis, quanta charitas Saluatoris non dedignantis descendere in inferiores partes terræ, ad educendas inde animas seruorum suorum per seipsum, cum id vel solo nutu, vel Angelorum ministerio præstare posset, ad implendum illud Zachariæ: *Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non est aqua.* Ad satisfaciendum infinito amo-

Zach. 9.

amori suo, quo eos prosequebatur; ad prouocandum nos ad se redamandum, à quo nos sic diligi tam euidenter cõprobabatur.

Quanta quoque est eiusdem erga te benignitas toties realiter in sacra cõmunione dignantis ingredi ad te tam horridum corpore & spiritu sanandũ, illuminandum, fouendum! Si tantas diuitias bonitatis suæ seruis suis exhibet in via: quantas olim filijs exhibebit in patria? Quàm meritò ergò infinita eius bonitas esset amanda, quàm grato & filiali animo recolenda, & quidem omni possibili dilectionis & gratitudinis affectu? His expensis, affectus amoris & gratitudinis subiungendi, cum propositis practicis, hos externos affectus cum internis cõiungendi hac vel illa ratione, occasione, e. c. conando ex amore hos consuetos defectus cauere, hanc vel illam actionem ordinariam piè exacteque obire.

II. Descendit porrò cum magna gloria, stipatus ingenti comitatu Angelorum præeuntium, & infernalibus potestatibus portas referare imperantiũ: *Attollite portas principes vestras. Et introibit Rex gloriæ.* Ipsoq, ingressu suo *contriuit portas æreas, & vectes ferreos confregit:* Psal. 23. Psal. 106.

git: Statimq; splendore gloriæ & maiestatis suæ loci illius tenebras mirabiliter dispulit, animasque iustorum in vmbra mortis sedentes mirabilius illustrauit, claram ijs Diuinitatis suæ visionem cum amore & gaudio beatifico impertiens: atque sic momento vno Limbum conuertit in paradisum, adimplens illud de æterna Sapientia dictum: *Penetrabo omnes inferiores partes terræ, & inspiciam omnes dormientes, & illuminabo omnes sperantes in Domino.* Eccl. 24.

Quanta illa benignitas & liberalitas Saluatoris nostri, qui ingratos, impios & proteruos Iudæos ob iniustissimam necem sibi illatam 40. annis distulit punire: at ne momento quidem vno differre voluit fidelium suorum animas, quàm primùm persoluto redemptionis pretio licuit, æternâ gloriâ remunerare! Quantò is paratior est ad miserendum, quàm ad puniendum.

Quoties hoc ipsum & in te es expertus? Quàm incredibili mentis tripudio sancti Patres, quorum multi millenis, bis terúe millenis, nonnulli quater, imò quinquies millenis annis in tenebroso illo lacu aduentum Messiæ expectârant, ad primum eius conspectum exultârint, cùm tam insolitâ lucem

lucem gloriamq; eius cernerent, seq; in momento vno diuinæ eius gloriæ consortes obstupescerent? Quàm verè tum audita est *Vox exultationis & salutis in tabernaculis iustorum*? Quanta submissione ac reuerentia illum, ceu Saluatorem, tam exoptatum, tam misericordem, & benignum exceperint, adorarint, agnouerintque, maximè protoplasti parentes, quod illi tantorum laborum, dolorumque causa exstitissent? quàm cordiales pro tanta sibi collata gratia & gloria gratias egerint? quanto gaudio illi de victoria ab infernali principe tenebrarum reportata congratulati fuerint? Quàm mirificè Christus ipse hos inter plausus exultârit, æternumque Patrem glorificarit, videns cœptum impleri illud sibi promissum: *Præco, quod laborauit anima eius, videbit, & saturabitur: ideò dispertiam ei plurimos, & fortium diuidet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animã suam!* Nam si olim Ioseph videns sibi duos filios in Ægypto natos, ita lętitia gestijt, vt diceret: *Obliuisci me fecit Deus omnium laborum meorum*, &c. quantò magis Christus, cùm se tot millibus filiorum circumdatum vide-

Psal. 117.

Isa 53.

Gen. 41.

ret? Congratulatio de gaudio & gloriâ Christi, amor, gratitudo.

III. Mansit in Limbo ferè 40. horis vsq; ad Resurrectionem suam: interea excepit animam pij latronis, beatificauit & palàm collaudauit: animasque, vt credibile est, in purgatorio tum detentas, applicato sui sanguinis pretio liberauit, alijsque Beatis aggregauit. Quàm ineffabili hæc omnia dignationis, miserationis & dilectionis affectu præstiterit? quàm mirificè vniuersum hunc Sanctorum cœtum recreârit, nō solùm gloriosa sua præsentia carcerem eorum cohonestando, sed intellectum eorum tot arcanorum, mysteriorum absconditorum tot sæculis, & prefiguratorum clarâ reuelatione illuminando, affectumque etiam luculenta infinitæ bonitatis & misericordiæ suæ manifestatione inflammando? Quàm attoniti obstupuerint, quàm lætabundi exultarint, omnes progenitores Saluatoris, maximè Adam, Abraham, Iacob, Dauid, cum cernerent omnes diuinas promissiones sibi factas tam abundè impletas? omnes, qui typum eius gesserant, vt Abel, primus Limbi incola & martyr; Noë, mundum per aquam saluans, Ioseph fratrum persecutio-

cutionem sustinens, Moyses, populum Israeliticum ex Ægypto per mare rubrum educens, Iosue eundem in terrã promissionis introducens; alijq; conspicientes figuras omnes veritati redditas: omnes Prophetæ, omnia à se in spiritu præuisa, & prędicta examussim completa: omnes demùm Iusti, vniuersas tot veteris sacrificiorum & cerimoniarum vmbras vnicum verum Messiam adumbrantes iam finẽ suum assecutas? quanto, inquam, magis admirabundi exultarint hi omnes tot tamque arcana mysteria clarissimè intuentes, quàm illi duo discipuli euntes in Emaus, cum illis Dominus in via interpretaretur scripturas? Quanto affectu infinitam Dei veritatem, fidelitatem, sapientiam, bonitatem, misericordiam prædicarint & glorificarint, quas gratias illi egerint, atque, vt omnes in terra degentes hęc tanta mysteria clarius agnoscentes secũ id præstarent, exoptarint? Admiratio, gratitudo, amor, zelus gloriæ Dei. *Luc. 24.*

De gloriosa Christi Resurrectione. XI.

I. GLoriosa Christi anima sub crepusculũ illucescentis tertiæ diei

stipata non solum tot Angelorum millibus, sed duabus insuper turmis iustorum vtriusque legis, naturalis & scriptæ è Limbo, frementibus potestatibus tenebrarum, & eiulantibus tot myriadibus damnatorum, ascendens ad sepulcrum properauit: corpus suũ, exangue, pallidum, lacerum, fœdeque deformatum omnibus conspiciendum exhibuit, simulq; omnia accepta vulnera, inflicta omnibus membris tormenta, tolerata scommata & opprobria, cũ omnibus internis doloribus, & desolationibus ob oculos mentis posuit, vt quanti eos feciſſet, quantopere amâſſet, quantum amore illorum passus esset, clarius perspicerent.

Quo admirationis, gratitudinis, amoris affectu SS. Patres, se omnium illorum causam agnoscentes, suspexerint, glorificârint, superexaltarint & exosculati sint tantam dignationem Saluatoris sui, tam dira, tam indigna pro se redimendis perpeti dignati: cũ illum ea omnia perpessum clarè viderent, quæ eum passurum ex tot figurarum, sacrificiorum, & prophetiarum vmbris obscurè olim didicerant, præsertim illi, qui typum eius patientis in vita gesserant, vt Ioseph à fratribus

ven-

venditus, Noë à Cham derisus, Dauid prostitutæ à Rege Geth habitus, Iob vlceribus à Sathana percussus, Daniel iniustè accusatus & damnatus, Isaac immolandus eductus, Abel à fratre foris in agro occisus: & Prophetæ, qui in spiritu hæc præuiderant, vti Isaias, Ieremias, Daniel, Dauid, & alij? Quanto cordis iubilo, cernentes, illũ per mare tam atrocium dolorum, cruciatuum transijsse, tamque gloriosè de infernali Pharaone triumphasse, illi accinuerint: *Cantemus Domino, gloriosè enim magnificatus est, equum & ascensorem deiecit in mare*? Exod. 15. Quàm meritò & tu, cui toties tam clarè oculis mentis conceditur intueri ea, quæ pro te Saluator tuus passus est, eosdem affectus admirationis, compassionis, gratitudinis, amoris frequentare deberes?

II. Posthæc eadem glorioſa Christi anima eidem illi corpori (recollecto prius Angelorum ministerio sanguine per diuersa loca sparso, venisque redditis, capillisque euulsis suo loco restitutis) se continuò inspectante & obstupescente toto comitatu rursus vniuit, eodemque momento abstersо omni vulnerum & vnguentorum squa-

squalore illud reddidit glorioſum, claritatem, impatibilitatem, agilitatem, ſubtilitatem in excellentiſsimo gradu illi impertiendo: atq; ſic eodem momento Chriſtus rediuiuus, ſicut naſcens ex illæſo Virginis vtero exierat; nunc quaſi renaſcens ex clauſo tumulo prodijt, decorem indutus, amictus lumine ſicut veſtimento; prodijt, inquam, quaſi alter Ioſeph è carcere detonſis capillis mortalitatis; & indutus veſtem gloriæ & immortalitatis; quaſi alter Moyſes ex aqua & runcea ſiſcella Pharaonem in mari rubro ſubmerſurus: quaſi alter Mardochæus exutus ſacco mœroris, & indutus paludamento exultationis: quaſi alter Daniel ex lacu leonum incolumis egrediens; quaſi alter Samſon ſublatis portis ex vrbe Gaza elabens, hoſtiumque molimina eludens: quaſi alter Ionas è ventre piſcis ſaluus tertio die emergens. Quanto demiſsionis & gratitudinis exceſſu Chriſtus Dominus conſpiciens ſe tanta gloria & honore coronatum æterno Patri gratias egerit, ſic eum alloquens: *Conuertiſti planctum in gaudium mihi, concidiſti ſaccum meum, & circumdediſti me lætitia, vt cantet tibi gloria mea, & non compungar?*

Pſal. 103.
Gen. 41.
Exod. 2.
Eſth. 6.
Dan. 14.
Iud. 6.
Ion. 1.
Pſal. 29.

Quan-

Quanta reuerentia & submissione SS. Angeli Dominum ac regem suum iterum adorarint, nunc renatum, quẽ adorarant in stabulo natum (iuxta illud Apostoli: *Cum iterum introducit primogenitum in orbem terra, dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei*) quãto plausu & exultatione illi congratulantes iterum accinuerint: *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis*? Quanto affectu idem præstiterint beati illi iustorum chori? quàm exultabundi omnes coram illo prostrati ingeminarint: *Dignus est Agnus, qui occisus est accipere virtutem & diuinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem.* Congratulatio, Humilitas, Gratitudo, zelus gloriæ Dei. *Heb. 1.* *Apoc. 5.*

III. Voluit porrò Christus primogenitus mortuorum, & exemplar omnium resuscitandorum glorificationem corporis cum nonnullis alijs, quorum monumenta in morte eius aperta fuerant, communicare ex abundantia bonitatis & charitatis suæ, 1. Ad declarandam infinitam liberalitatem suam, non minus in donis gloriæ corporis & animæ, quàm in donis naturæ & gratiæ erogandis. 2. Ad erigendam spem no-

nostrã similis glotiæ olim participandæ. 3. Ad exhibendum nobis exemplar spiritualis resurrectionis, quod imitemur iuxta Apostolum: *Vt quomodo Christus resurrexit à mortuis per gloriã Patris, ita & nos in nouitate vitæ ambulemus*, exuendo *veterem hominem cum actibus suis*, & induendo *nouum, qui secundum Deum creatus est*; & quatuor glorioſi corporis dotes in hac etiã vita moribus exprimamus, claritatem corporis exquisitâ cognitione rerum cœlestium; impatibilitatem, continuâ mortificatione prauarum affectionum; subtilitatem, exactâ abrenunciatione omnium rerum terrenarum; promptitudine ad diuinam in omnibus explendam voluntatem; immortalitatem immobili in studio eximiæ perfectionis consecrandæ constantia.

Rom. 6. Coloss. 2.

Quomodo Sancti illi resuscitati impertitam sibi tantam gloriam, & reliqui cum illis, ob spem similis suo tempore adipiscendæ exultarint, auctoremque eius Christum velut solem inter illos multò eminentiore claritate refulgentem glorificarint, mittentes coronas gloriæ suæ ante pedes eius, procidentes in facies suas & dicentes:

Apoc. 4. *Dignus es Domine Deus noster accipere glo-*

gloriam, & honorem & virtutem; quia tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt. Gratitudo, spes, amor, zelus eximiè proficiendi in spiritu.

De apparitione B. V. Matri facta. III.

I MAgnum quidem & ardens fuit desiderium mœstissimæ Matris filium gloriosè resurgentem videndi; & quidem tantò maius & ardentius, quantò constantior fuit eius fides, firmior spes, inflammatior charitas: at multò maius ardentiusque fuit desiderium filij Matri se rediuiuum & glorioſum exhibendi; vt quæ maximè fuisset socia passionis, esset & consolationis, & quidem tanto eminentius, quantò eminentior erat charitas talis filij erga talem Matrem. Proinde pijssimus filius continuò tribus stipatus choris, Angelorum, animarum Beatarum, & Sanctorum resuscitatorum ad afflictissimam Matrem cõsolandam perrexit. Quanto maiore amoris affectu, quàm olim Samson inuentum fauum mellis cõtinuò detulit Matri? inuitans comites, vt, qui nunc vidissent diuinitatem & humanitatem *Iud.* 14.

ſuam, viderent & matrem ſibi ſupra omnia creata longè chariſsimam. Quã cum in cubiculo in ſuis cruciatibus deuotiſsimè contemplandis defixam, largo lacrymarum imbre inundatam, ſpe, deſiderioque ſui videndi æſtuantem reperiſſet, quàm ineffabili cũ exultatione, eam comitibus ſpectandam exhibuerit, non ſolùm quoad externũ corporis habitum, ſed quoad intimum etiam mentis ſtatum? Quo ſtupore illi attoniti eam ſuſpexerint, quam tot extraordinarijs omnium chariſmatum prærogatiuis tam longè ſupra omnes puras creaturas euectam cernebant, quam tot figurarum inuolucris præſignatam, tot oraculis Propheticis prænunciatam, ſpes ſuas omnes, quas olim in vita de ea habuerant, longè ſuperare agnoſcebant? quanto cordis iubilo, mentis ſolatio tripudiarint tantæ Virginis Matris progenitores, intuentes, promiſsiones ſibi diuinitùs de tanta filia factas tam abundè impletas? Prophetæ, coram contemplantes, quam obſcurè in ſpiritu præuiderant, Iſaias virgam de radice Ieſſe; Ieremias mulierem circumdantem virum; Ezechiel portam Orientalem clauſam?

Quas gratias pro tot illi collatis gratijs

tijs egerint, quo gaudio Matri de tãto filio, & filio de tanta Matre congratulati sint? Congratulatio, amor, gratitudo, deuotio peculiaris erga B. Virginem.

II. Nec mora: confestim pijssimus Filius tenebras cubiculi splendore claritatis suæ repentè dispulit, seque Matri (quæ instar Leænæ, rugitu suo catulum suscitantis; clamore desideriorum suorum, vt è cœlo illam deduxerat, sic nunc ab inferno reuocârat:) incomprehensibili gloriâ refulgentem spectandum, amplexandumque stitit, interagmina beatorum, suâ etiam claritate mirè radiantium, inter quos, sicut Sol inter stellas, longè eminebat, confortans illius sensus, vt Maiestatem tantam ferre possent, simulque ineffabili luce eius intellectum illustrans, & diuina dulcedine affectũ demulcens, vt seipsam vix caperet. Quàm ineffabili lætitiâ ad primum Filij conspectũ gestierit, quam mirâ diuinæ dulcedinis abundantia exuberarit cor B. Matris, quod fuerat prius mare fellis & amaritudinis! Quantò magis illa, quã olim Iacob audiens Filium Ioseph viuere & regnare in tota terra Ægypti, quasi è graui sopore euigilans dicere

Gen. 49.

Gen. 45.

potuit: *Sufficit mihi, quia Iesus Filius meus viuit!* Quid senserint duo illa luminaria magna, Iesus & Maria, ex mutuo illo suauissimo conspectu? quanto clariùs & affectuosiùs non linguis, sed cordibus sibi inuicem locuti fuerint, quàm olim B. Ludouicus Rex Franciæ, & Fr. Ægidius sancti Francisci socius? quàm attonita hæserit mater in contemplanda Filij facie plena gratiarum? quam venerabunda prostrarit ad pedes eius, & exosculata fuerit cicatrices vulnerum instar solis radiantes? quam exultabunda erecta à Filio ruerit in illius amplexus, experiens in se iam tunc impleri illud: *Satiabor cum apparuerit gloria tua*? Et illud: *Secundum multitudinem dolorum in corde meo consolationes tua lætificauerunt animam meam* Quoties diuina delibuta dulcedine pios Filij amplexus, sancta oscula iterarit, indeq; gaudium hauserit, quod in cor hominis non ascendit? O quàm suauis & benignus est Saluator erga omnes exemplo Matris sincerè se diligentes, impensèque in propriam & proximorum salutem incumbentes in hac vitâ, suauior erit & benignior erga eosdem in altera! Congratulatio, Amor Iesu, & Mariæ.

Psal. 16.

Psal. 91.

III. Au-

III. Auxit mirum in modum gaudium B. Matris conſpectus tam glorioſi comitatus Filij, tot Sanctorum ſuorum progenitorum, Patriarcharũ, aliorumque iuſtorum, in quibus cernebat primitias fructuum, quos tot labores Filij in horreum cœleſte eſſent congregaturi: nec minus duxit gaudium illorum conſpectus tantæ Virginis & Matris, in quam tot theſauros omnium gratiarum vbertim cõgeſtos obſtupeſcebant. Quàm mirificè Saluatori rurſum de tanta Matre, cuius maieſtate, pulchritudine, & excellentiâ contemplanda ſatiari nõ poterant, ſibi de tanta Filiâ ſuper omnes benedictâ, quam velut Dominam mundi, Reginam cœli attoniti ſuſpiciebant, cõgratulati fuerint? quanto affectuoſius illam ſalutarint, quam olim Iudith princeps Ieruſalem: *Tu gloria Ieruſalem, tu honorificentia populi noſtri: per te ad nihilum redegit Dominus inimicos noſtros?* Iud. 15. quanta pietate cum Angelis accinuerint: *Regina cœli lætare. Alleluia, Quia quem meruiſti portare. Alleluia. Reſurrexit ſicut dixit, Alleluia.* Quanta reuerentia in tali Matre talem filium glorificarint, & in tali Filio talem Matrem collaudarint: idque quanta cum Filij ex-

lij exultatione gaudentis Matrẽ ſuam amantiſsimam ſic honorari ? quanta cum ſubmiſsione Matris omnem gloriam ſuam in Filium referentis, ſuumque ſolenne canticum: *Magnificat anima mea Dominum*, medullitùs ingeminantis; atque inſuper pro maternâ pietate rogantis, vt & diſcipulos cum Magdalena, alijſque conſolari, & in fide confirmare dignetur: cui benignè annuit, ineffabili eam gaudiorum mari innatantem relinquens. Congratulatio, Humilitas, Gratitudo.

IV. *De apparitione Angelorum Mulieribus facta.* Marc. 16. Matth. 28. Luc. 24.

1. MAria Magdalena, & reliquæ piæ mulieres, amore impulſuque diuino accenſæ, ſummo manè cũ aromatibus ad monumentum venientes, vt vngerent Ieſum, cum anxiæ eſſent de lapide remouendo ab oſtio monumenti, & in cœpto nihilominus; diuinæ prouidentiæ confiſæ, perſeuerarent, repererunt reuolutum per Angelum lapidem. *O quàm verè bonus Iſrael Deus his, qui recto ſunt corde!* quàm paternè omnes, quos ad eximiam perfectio-

Pſal. 72.

fectionem sectandam, ad aliorum salutem promouendam, arctamq; secum familiaritatem ineundam excitat, si diuinæ gratiæ suæ strenuè cooperentur, ad progrediendum suauiter impellit, vacillantes confirmat, perseuerantes in bono proposito promouet, amotisque obstaculis diuinis solatijs fouet, atque ad sublimiorem sanctitatis gradum inuitat?

Quoties hanc paternam Dei prouidentiam in te excitando, promouendo, fouendoque in studio perfectionis experiris? quàm seriò ergò tantæ eius gratiæ cooperari teneris sincero, incenso, assiduo constantique studio proficiendi in via triplici perfectionis?

11. *Angelus, qui lapidem ab ostio monumenti remouerat, sedens super illum, exterruit custodes sepulchri, qui facti sunt velut mortui:* At pias mulieres confortauit, inquiens: *Nolite timere, scio enim, quod Iesum, qui crucifixus est, quæritis. Non est hic, surrexit enim sicut dixit. Venite, & videte locum, vbi positus erat Dominus.* Hac benignâ Angeli voce animatæ, ingressæ cryptam monumenti cum Dominum non reperissent, viderunt duos Angelos stantes ad caput & pedes sepulchri in veste fulgenti, qui eas Matt. 28.

consternatas ad excitandam earum fidem, sic sunt affati: *Quid quæritis viuentem cum mortuis? Non est hic, sed surrexit. Recordamini, qualiter locutus est vobis cũ adhuc in Galilæa esset, dicens: Quia oportet filium hominis tradi in manus peccatorum, & crucifigi, & die tertia resurgere.* Luc. 24.

Quantoperè diuinæ bonitati constantia in quouis opere pietatis & studio perfectionis placet, quam vti duplici Angelicâ visione & consolatione in his Mulieribus remunerauit, sic in omnibus pijs animabus semper abundantiore gratiâ, & nonnunquam diuinæ consolationis affluentia compensare solet? Constabis feruor in spiritu proficiendi, Iesum crucifixum quærendi, amandi, imitandi.

II. *Et exierunt citò de monumento cum timore & gaudio magno, currentes nunciare discipulis eius.* Quàm gratus fuerit Christo tàm ardens earum zelus paulò post demonstrauit, non iam amplius per Angelos, sed per seipsum eas consolando, in fide confirmando, zelum illum magis inflammando, dum ijs se spectandum præbuit, pedes exosculandos obtulit, easq; ad discipulos misit, resurrectionem suam annuntiaturas. Matt. 28.

turas. Si porrò tam liberalis est Dominus in zelo animarum remunerando in hoc sæculo, quantò liberalior erit in futuro? quanta ergò alacritate hic sincerus zelus quàm plurimos ad Christum agnoscendum, amandum, imitandum trahendi esset desiderio, verbo, exemplo exercendus? Zelus gloriæ Dei & salutis animarum.

De apparitione Christi Mariæ Magdalenæ facta. Ioan. 20. V.

1. MAgdalena, cæteris digressis, stabat ad monumentum foris plorans, cum ergò fleret, inclinauit se & prospexit in monumentum, & vidit duos Angelos in albis sedentes, dicentes: *Mulier, quid ploras?* dicit eis: *Quia tulerunt Dominum meum, & nescio, vbi posuerunt eum.* Quanto amoris æstu Magdalena, è qua tamen Dominus septem dæmonia ejecerat, præ reliquis feruebat, quæ desiderio dilecti sui videndi omne humanum & Angelicum solatium respuebat, lacrymis potius, quàm labijs affectum suum exprimens, illudque secum ruminans: *Idcircò ego plorans, quia longè factus est à me consolator, convertens ani-* Thren. 1.

mam meam. Quantum apud eundem sponsum animæ suæ pollebat, quæ lacrymis contritionis peccatorũ remissionem; lacrymis compassionis Lazari fratris resuscitationẽ, lacrymis amoris Angelorum consolationem, & paulò post ipsius Domini Angelorum visionem impetrauit? Quàm pretiosa coram Deo sincera pœnitentia, quæ commissa peccata serijs lacrymis expiat, & feruore charitatis compensat? Quàm felix anima, quæ exemplo Magdalenæ crebrò inclinat se ad intuendam peccatorum suorum fœditatem, Christi patientis cruciatuũ acerbitatem, grumnarum proximorum multiplicitatem, diuturnam dilecti sui absentiam, diuiniq́ue solatij ob imperfectiones suas, subtractionem, sicque multiplicat lacrymas compunctionis, compassionis, amoris! Zelus æmulandi Magdalenam in his triplicibus lacrymis seu affectibus frequentandis.

II. Apparens illi Christus in Hortulani specie, differt ei se clarè manifestare ad accendendũ eius desiderium, augendumq́; meritum, per eximium amoris actum, quem elicuit Christo quærenti: *Quid ploras? Quem quæris?* respondendo: *Domine, si tu sustulisti eum,*

eum, dicito mihi vbi posuisti eum, & ego eum tollam: offerendo se ex insigni amoris excessu ad tollendũ corpus eius cum præsenti etiam vitæ periculo, vel ex Pontificis atrio, vel Præsidis prętorio. O quanta bonitas cœlestis sponsi, quanta charitas erga animas sibi dilectas, quarum tunc vel maximè intendit gratię & gloriæ incrementũ, quando ijs subtrahit dulcis suæ præsentiæ experimentum! Quanto ergo amore tam desolationes, quàm consolationes de manu tã amabilis sponsi forent acceptandæ? Resignatio ad desolationes ferendas.

III. Hac amoris sagitta sauciatus Iesus, nomine proprio eam compellans oculos eius aperuit, intellectum illuminauit, affectum inflammauit, vt viuum videret, quem mortuum quærebat; vt Deum agnosceret, & amaret, quem hominem reputabat & deflebat; atque ita lacrymas doloris eius in lacrymas gaudij conuertit. Quàm subitò liquefacta est anima Magdalenæ, quamprimùm Verbum æternum, dilectus eius, locutus est vnum verbum? *Cant. 5.* O quam verè *viuus & efficax est sermo Dei, penetrabilior omni gladio ancipiti*? *Heb. 4.* Respondens ergo, quæ prius vino

amoris erat ebria, nunc sibi reddita: *Rabboni*, id est, magister mi, moxque ad pedes eius exosculandos accurrit; vbi primùm se inuenisse gratiam, cœlestemque hausisse doctrinam meminit: at repulsa est à Christo prohibente: *Noli me tangere, nondum enim ascendi ad Patrem meum*: ob imperfectam eius fidem, quasi illi diceret: *Ideo noli me tangere*, quia in corde tuo necdum ascendi ad Patrem meum, cum necdũ satis credas me iam esse glorificatum, atq; mox ad Patrem ascensurum: demùm eam velut Apostolam suis discipulis renuntiare iussit: *Ascendo ad Patrem meum*, per naturam & æternam generationem; *& Patrem vestrum*, per gratiam & adoptionem, *Deum meum*, per essentiæ vnitatem, *& Deum vestrum*, per charitatis vnionem. Quàm magna multitudo dulcedinis Domini erga suos electos, quos tam suauiter visitat, mirabiliter illuminat, ardenter inflammat, efficaciter impellit ad continuum profectum in sanctitate, gratiâ, gloriâ in se alijsq; promouendum! Quoties similem benignitatem eius te erigentis, consolantis, illuminantis, accendentis, ad progrediendum in triplici via perfectionis impellentis, atque

que ad alios tecum ad se attrahendos exstimulantis experiris: vtinam simili feruore, quo Magdalena, sic te amantem redames, eius sanctissimæ voluntati in omnibus, quæ inspirat, parere fatagas! Gratitudo, amor cum debita reuerentia, zelus gloriæ Dei & salutis animarum.

De apparitione Petro facta. VI.

1. MAria Magdalena & aliæ Mulieres Apostolis lugentibus & flentibus nuntiauerunt, quæ audierant & viderant: *Et visa sunt ante illos velut deliramentum verba ista, & non crediderunt illis*, cum toties Christus ijs, & quidem paulò ante passionem mysterium resurrectionis suę inculcasset? O quanta humana fragilitas in rebus humanum captum excedentibus capiendis, & credendis, vti & in occultis iudicijs, consilijsque infinitæ Dei sapientiæ probandis & acceptandis? Quàm specialis gratia reputanda, posse facilè in omnib. fidei articulis, etiam abstrusissimis, captiuare intellectũ in obsequium fidei, atq; in omnib. iudicijs, decretis, operibus & permissionibus diuinis toto intellectu & affectu Marc. 16.

sentire, & dicere cum regio Propheta:
Psal.144. *Iustus est Dominus in omnibus viis suis, & sanctus in omnibus operibus suis!* Humiliatio sui, exercitatio fidei, submissa & reuerens admiratio occultorum iudiciorum Dei hic subijcienda.

Ioan.20. II. Petrus & Ioannes cæteris minus increduli, & charitate feruentiores, sepositio metu Iudæorum & custodũ, currunt ad monumentum, relatorum fidem prudenter exploraturi; ingrediuntur, inspiciunt linteamina, quibus fuerat inuolutum corpus, & sudariũ; mirantur, in fide confirmantur, sensimque disponuntur ad fruendum cõspectu dulcissimi Magistri: quos interim affectus admirationis, compunctionis, spei, amoris, gaudij elicuerint? Petrus prius ingressus typũ fidei præfert, & vitæ actiuæ; Ioannes Petrum subsecutus, charitatis, & vitę contemplatiuæ: *eò quòd cognitio fidei ducat nos ad amorem Dei, & labor vitæ actiuæ disponat ad quietem contemplatiuæ.* O fœlix anima, quæ diuinis inspirationibus excitata, confestim surgit, currit, volat ad quærendum, amandum & glorificandum dilectum suum per ardentes actus fidei & charitatis, per assiduum conatum proficiendi in exercitijs vitæ acti-

actiuæ & contemplatiuæ, maximè in continua passionum mortificatione; virtutum sibi magis necessariarum exercitatione, & voluntatis suæ cum diuina conformatione. Zelus in triplici perfectionis viâ proficiendi, atque ad intimam cum Deo vnionem pertingendi.

III. Cùm redirent hi duo discipuli socijs visa relaturi, videtur Petrus solitarius ambulasse, *secum mirans quod factum fuerat*, cui talia cogitanti, & trinam negationem, vt credibile est, more suo amarè deflenti, apparuit pius Dominus, vt colligitur ex D. Luca, qui refert Apostolos dixisse redeuntibus discipulis ex Emaus: *Quod surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni*: Quo pudore, quo dolore, qua fiducia Petrus ad pedes amabilissimi magistri sui prociderit, non tam verbis, quàm lacrymis delicti sui veniam deprecans, sicque cum filio prodigo intimè humilians. Quàm benignè illum misericordissimus Dominus eleuarit, securum esse iusserit, sicque vel similibus verbis consolatus sit: *Pax tecum. Noli timere, ego sum: dimissa sunt tibi peccata tua, nunc conuersus confirma fratres tuos?* Quomodo fuerit Petrus tanta Domi- Luc. 24.

ni benignitate obstupefactus, quã mirificè in fide & spe confirmatus? quanto amore & zelo gloriæ eius inflammatus? quas exultabũdus gratias egerit? quàm heroica hanc tantam Domini liberalitatem compensandi desideria obtulerit? Et mox, disparente Domino, quanto gaudio ad socios consolandos properârit? quanto zelo eosdem in fide confirmârit?

O qualis abyssus infinitæ misericordiæ & bonitatis Dei erga peccatores seriò resipiscentes, quos non rarò maioribus prosequitur fauoribus,
Rom. 5. quàm innocentes, vt vbi superabundauit delictum, superabundet & gratia! vt patet in Magdalena & Petro, vti & in filio prodigo. Si porrò tanta est eius benignitas erga peccatores feruenter resipiscentes, qualis erit erga innocentes feruenter semper in viâ perfectionis progredientes? Et si tanta illa est erga filios peregrinantes in terris, quanta erit erga conregnantes in cœlis? Gratitudo, spes, amor, feruor proficiendi.

(:·:)

De

De apparitione facta duobus discipulis euntibus in Emaus. Luc. 24. VII.

1. DVobus discipulis Hierosolymâ in Emaus proficiscentibus mœrore confectis, tanquam ouibus errantibus adiungit se in habitu peregrini Pastor bonus, tum misericordia sua infinita permotus, tum pio eorum de sua passione colloquio inuitatus, ad mœrentes eos consolandos, ignorantes instruendos, vacillantes confirmãdos, aberrantes reducendos. Quod vt suauius, & efficacius præstet, quærendo ijs occasionem præbet manifestandi causas sui mœroris, & vulnera mentis.

Quàm grata Christo pia de se, sua passione, rebusque alijs diuinis collatio, cui ipse interesse dignatur, prout promittit: *Vbi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, ibi sum in medio eorum?* Matt. 18.

Quoties & te afflictum, tentatum, desolatum pius Iesus vel per internas illustrationes, vel per externas Superiorum aut virorum spiritualium allocutiones erexit, instruxit, confir-

mar-

mauit! quanta illa gratia! quantus amor? Gratitudo, amor Christi, & piorum colloquiorum.

II. Redarguit eos acriter, simulq; curare cœpit vulnera incredulitatis abipsis detecta dicendo: *O stulti & tardi corde ad credendum!* simulq; scripturas interprerando, clareque ijs demonstrando ex lege Moysis, & Prophetis, Christum oportuisse pati, *& sic intrare in gloriam suam.* Quanto zelo, quàm suauiter & efficaciter hæc præstiterit tantus Zelator gloriæ Patris, eorumq; salutis, & mentem illuminando, & voluntatem accendendo, vt non solum crederent, sed & amarent, quod de Christo audierant? Quanta illi patientia eius increpationem exceperint, quanta reuerentia suspensi ex ore eius hæserint, quales fidei radios, compunctionis stimulos, amoris flammas intus senserint?

Quoties & tibi conceditur hunc audire Magistrũ nunc per se intus, nunc per suos Vicarios increpantem, instituentem, ad sublimiora exstimulantem? Vtinam simili patientia, reuerentia, amore, zelo proficiendi! Gratitudo, zelus imitandi.

III. Cum instar viatoris, qualis ab illis

lis habebatur, fingeret se longius iturum, sed rogaretur & cogeretur, vt maneret, dignatus est cum illis intrare, tandemq; in fractione panis se manifestare: idque 1. Vt daret illis occasionem illa liberali hospitalitate, & auiditate diuina mysteria audiendi, plus merendi, seque disponendi ad clariorem sui cognitionem, & perfectiorem amorem. 2. Vt ostenderet, gratum sibi esse, se non solum à nobis rogari, sed etiam instanti oratione cogi cum Patriarcha Iacob: *Non dimittam te, nisi benedixeris mihi.* Gen. 22. 3. Vt pium frequentemq; vsum sacrosanctæ Eucharistiæ (quam tunc creditur ijs porrexisse) nobis commendaret, quâ multò eminentius illuminantur oculi mentis, quàm olim melle à Ionatha gustato oculi corporis. 1. Reg. 14.

Quos amoris affectus, quæ maioris eorum, omniumque, quos in his duobus instruere & accendere destinabat, perfectionis desideria pius Dominus interim elicuerit? quas illi sibi intus subdi faces senserint? quanto gaudio perfusi fuerint? quanto zelo, eo euanescente, ad socios eiusdem gaudij participes reddẽdos properarint? Gratitudo, amor, deuotio erga V. Sacram. zelus animarum.

De

2. hebd.

I. *De apparitione facta discipulis ipso die Resurrectionis.* Luc. 24. Ioan. 20.

I. CVm discipuli in cœnaculo congregati metu Iudæorum, & spe videndi dulcem Magistrum suspensi, nocte ingruente, inter se, vt credibile est, conferrent ea, quæ à diuersis circa eius & Angelorum apparitiones audierant, quæque ante triduum ibi gesta fuerant, recolerent, seque inuicem in fide, & spe confirmarent, ecce repentè Iesus mira luce circumfusus ingressus ianuis clausis, *Stetit in medio eorum, & dixit eis*: *Pax vobis. Ego sum, nolite timere.* En quam dulcis & suauis est Dominus, qui suos dilectos discipulos hucusque præsentia sua consolari distulit, tum ad tarditatem quorundam ad credendum paternè castigendum, tùm ad desiderium omnium acuendum, gaudiumque & meritum augendum: nunc verò quàm abundè id, quod distulerat compensat? En, quam sereno vultu, quam amabili corporis habitu stat velut bonus pastor in medio ouium suarum dissipatarum, vt eas colligat, atque ad ouile re-

le reducat; velut bonus Magister inter discipulos, vt eos erudiat; velut Sol iustitiæ inter stellas, vt eas illuminet; velut princeps inter suos milites, vt eos animet; velut Pater futuri sæculi inter suos filios, vt eos consoletur; velut caput corporis mystici Ecclesiæ inter membra sua, vt ea viuificet? quanto maiore erga eos tenerrimi amoris affectu, quàm olim Ioseph erga suos fratres, cùm se ijs in Ægypto manifestaret? quanto maiore discipulorum stupore, solatio, gaudio, quam fratrum Iosephi cum ab ipso audirent: *Ego sum Ioseph frater vester, nolite pauere.* Quoties similia amoris signa cœlestis sponsus exhibet dilectis suis, cùm tentationibus obruti cum Diuo Antonio & Catharina Senensi se omninò ab eo desertos existimant, & quidem in corde eorum residens eos repentè illuminando, animando, inflammando, consolando! Quanto eminentius id quod inchoat nunc in viâ, perficiet olim in Patria? Gratitudo, spes, amor. Gen. 45.

II Cùm verò conturbati, & territi existimarent se spiritum videre, obtulit se non solum videndũ, sed & palpandum, ostendens eis manus, pedes, & la-

& latus. Quanta benignitas Saluatoris, qui corpus suum glorioſum dignatus eſt mirabiliter diſcipulis præbere palpabile, vt eos in fide confirmaret, & ſimul impaſsibile, vt ad præmium inuitaret! Oſtendere ijs cicatrices vulnerum manuum, pedum & lateris, vt ſanaret eorum vulnera infidelitatis, ſimulq; accenderet flammis charitatis! Et quidem quàm incenſo eorum ſalutis & maioris perfectionis deſiderio! quanta reuerentia diſcipuli tàm ſuauiter inuitati ſacra eius vulnera contigerint, quanta pietate exoſculati fuerint, quàm ſe ſacro illo conatu illuminari & inflammari ſenſerint?

O quoties ſimili benignitate tibi dulciſſimus Ieſus manus, pedes & latus exhibet exoſculanda, quando tibi eorum, quæ pro te paſſus eſt memoriam refricat, ſicque te ad glorificandum ſe, redamandum, imitandumque exſtimulat? Gratitudo, amor, zelus multa ardua faciendi & patiendi pro Chriſto, crebra ſacrorum vulnerum recordatio & veneratio.

III. Adhuc autem illis non credentibus & mirantibus præ gaudio, comedit coram eis de fauo mellis & piſce aſſo ſibi oblato. O mira dignatio Do-

mi-

mini Maiestatis, non dedignantis in gratiam seruulorum demittere se ad id, quod statui suo non conueniebat! idque, vt eos in fide adhuc nutantes confirmaret, nosque ad escam diuinorum per fauum mellis & piscem assum designatam, ad diuinitatem scilicet suam omnis dulcedinis fontem, & humanitatem igni passionis assam crebrò pieq; in sacra communione degustandam, sibique deuotè in solenni Missæ sacrificio offerendam inuitaret, atque ad cœlestem illam cœnam nuptiarum Agni, quam mystica illa præfigurat, sperandam, desiderandamq; alliceret. O quàm beati, qui ad vtramque illam cœnam nuptiarum Agni vocantur! at quanto beatiores, qui alteram piè frequentare in terris, altera beatè frui in æternùm merentur in cœlis! Amor, gratitudo, zelus piè communicandi, & Missam celebrandi vel audiendi.

De eadem apparitione. Ioan. 20. II.

I. CVm pius Dominus discipulos suos vacillantes in fide veræ resurrectionis suæ confirmasset, tàm paternè eos alloquendo, se spectandum & palpandum omnibus offerendo, coram

ram ipsis edendo, insuper dignatus est instar solis eorum mentes diuinæ lucis suæ radijs profundius penetrare, & perfectius illustrare, reserando eis mysteria redemptionis humanæ, aperiendo sensum Scripturarum, clarè demonstrando: *Sic oportuisse Christum pati, & resurgere à mortuis tertia die, & prædicari in nomine eius pœnitentiam, & remissionem peccatorum in omnes gentes.* quanto id zelo & gaudio præstiterit Dominus, præuidens in his pauculis discipulis tot myriades fidelium, qui tanto affectu forent hæc arcana mysteria credituri, suspecturi, veneraturi, fideque huius beneficio insignes gratiæ & gloriæ coronas promerituri? Quàm attoniti & exultabundi discipuli pependerint ab ore eius, obstupescentes & suam hucusq; cœcitatem, & mysteriorum sibi reuelatorum profunditatem.

O quanto reuerentiæ, gratitudinis, amoris & deuotionis affectu à nobis forent excipiendæ diuinæ illustrationes impulsusque ad continuum maioris perfectionis studium toties nos exstimulantes, cum id vnicè dilectus animarum nostrarum sponsus desideret?

ret? Gratitudo, amor, zelus diuinis inspirationibus parendi.

II. Deinde, iterum eis pacem triplicem, cum Deo, secum ipsis, & proximis necessariam ad munus Apostolicum aggrediendum precatus, substituit eos sibi in opere missionis suę successores, dicens: *Sicut misit me Pater, & ego mitto vos*: quasi diceret, sicut misit me Pater, dans mihi omne iudicium, & potestatem, in mundum, ad docendam viam veritatis, & virtutis, exemplo, & verbo; non ad quietem, honores, & delicias; sed ad labores, ignominias, ærumnas, persecutionesque sustinendas, licet me infinitè amaret: sic & ego, æqualis Patri, plurima vobis communicans charismata, mitto vos in mundum, measque vices vobis delego, ad prosequendum quod cœpit tam arduum opus conuersionis hominum in laboribus & ærumnis, in persecutionibus & tribulationibus multis, licet vos intimè amem. Quanto proinde studio cuiuis vocato ad statum Apostolicum pax illa triplex erit procuranda? quantus zelus multa ardua faciendi & patiendi pro conuersione animarum cõcipiendus? Feruor proficiendi in animæ puritate-

ritate, fraterna charitate, familiaritate cum Deo, zelus animarum.

III. Demùm insufflando dedit eis Spiritum sanctum, & potestatem dimittendi peccata (*insufflauit & dixit: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* Quanta benignitas misericordissimi Saluatoris erga suos Electos, quorum illi nota fragilitas, tàm facile & expeditum ijs remedium peccata expiandi prouidentis? quanta liberalitas erga suos in terris vicarios, tam amplam ijs absque vlla restrictione concedentis potestatē dimittendi omnibus, omnis generis peccata, quantumuis enormia, quantumuis multa, & penè innumera, vsque ad consummationem sæculi; constituendo eos quasi proteges suos, qui faciant id, quod ipse facturus esset in terra, si in ea perpetuò maneret, qui peccatores Deo reconcilient, in sanctitate perficiant, in cœli reges inungant? Gratitudo, feruor cooperandi gratiæ Apostolicæ vocationis in conuersione peccatorum.

(..)

De

De apparitione facta die octauo præsente Thomâ. Ioan. 20. III.

1. CVm Thomas protestatus fuisset: *Nisi videro in manus eius fixuram clauorum, non credam*, post dies octo rursum discipulis congregatis cũ Thoma, *Venit Iesus ianuis clausis, & stetit in medio, & dixit: Pax vobis*

Quanta fragilitas hominis destituti gratia? quanta peccatoris non statim resipiscentis cõtumacia? En Thomas, qui segregarat se à cœtu discipulorum, ideoq; non meruerat primum cum ijs videre Dominum rediuiuum, non solum apparitionem Angelorum & visionem mulierum, velut deliramentum deridere pergit; sed insuper contestantibus omnibus, se vidisse eumdem, & palpasse, pertinaciter credere renuit: modũ extraordinarium, quo vellet ad fidem perduci, præsumptuosè Deo præscribere nõ erubescit: cum summa omnium tristitia in hac pertinacia & præsumptione octiduo perseuerans, nullis se rationibus conuinci, nullius, ne quidem ipsius Petri & *Matris Dei* obtestationibus flecti sinit. Quàm verè inde apparet, quod fides & conuersio peccatoris sit gratui

tum donum Dei? Et quàm verè dixerit ipsa Veritas: *Nemo venit ad me, nisi Pater meus traxerit illum?*

Ioan. 14.

Quò Thomas incredulus, quò quiuis peccator tandem deueniret, nisi illum diuina misericordia benignè respiceret? At quantò maior benignitas Saluatoris non solum ad hanc vnicam ouiculam errabundam reducendam iterum apparere dignantis, sed etiam ex hac tanta pertinacia eius tantum bonum elicentis, feruentem scilicet eius conuersionem, & nostrum omnium in fide resurrectionis eius confirmationem? Agnitio humanæ fragilitatis, compassio, spes misericordiæ, gratitudo, zelus animas errantes reducendas.

II. Deinde dicit Thomæ: *Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & affer manũ tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis.* Quàm inæstimabilis dignatio Domini vniuersorum, qui non dedignatur seruulum incredulum eo ipso modo extraordinario, quo ipse præsumptuosè voluerat, ad credendum inducere, cicatrices vulnerum suorum palpandas illi offerendo, manumque eius, quamuis renuentis, vt credibile est, apprehen-

Actor. 9.

hendendo, ijsque applicando! Quàm incomprehensibilis eiusdem prouidẽtia erga quemuis electum, vt propter illum, si opus esset, rursus de cœlo descenderet; vti propter Paulum fecit; & potius totum vniuersum inuerteret, quam vnicum electum perire sineret? Amor, gratitudo, fiducia.

III. Thomas, visis tactisque cicatricibus glorioſi corporis Domini, mox diuina lucè colluſtratus, agnoscens eius Diuinitatem exclamauit: *Dominus meus, & Deus meus!* Quàm miris senserit repẽtè cor suum flammis corripi, quam primùm manum misit in illam ardentem fornacem amoris? Quanto lacrymarum profluuio inundatus, cum verbis non posset, singulibus veniam errati supplex petierit? Quàm eximios tunc coram Christo proſtratus fidei, fiduciæ, humilitatis, gratitudinis, amoris, & zeli glorię eius elicuerit affectus? quàm ardenter, non absque profusione lacrymarum, eosdem iterarit, quoties & suæ obstinationis, & tantæ Domini dignationis meminit? Non meruit tamen ob hanc confessionem à Christo beatus prædicari, vti S. Petrus, quod illam inspectio extorsisset, sed potius ad

expiandam ſuam incredulitatem argui: *Quia vidiſti me, Thoma, credidiſti: Beati, qui non viderunt & crediderunt.*

Quantum eſt veræ fidei meritum, quod non requirit à ſenſibus teſtimonium, nec ab humana ratione experimentum! Feruor conuerſionis, & zelus proficiendi in prędictis virtutibus.

IV. *De apparitione factâ ſeptem diſcipulis piſcantibus.* Ioan. 21.

I. CVm ſeptem illi diſcipuli tum inopiæ ſuæ ſubleuandæ, tum otij vitandi cauſſa tota nocte piſcati nihil cepiſſent, miſeratus eos Ieſus in litore ſtans pulmentarium petijt, & cum ſe habere negarent, ad dexteram nauigij iaci rete iuſſit: parent illi, & iam non valent trahere illud præ multitudine piſcium. En quàm vanus & inſanus labor eſt ſudare in ſtudio propriæ, alienæque ſalutis ac perfectionis promouendæ, in nocte peccati abſque vera pœnitentia; in nocte ſiniſtræ intentionis abſque puro diuini honoris & amoris intuitu; in nocte confidentiæ in propria induſtria, nõ in ſpeciali Dei gratia; in nocte voluntatis propriæ abſque directione ſanctæ obedientiæ? Quantum porrò breui tempore proficitur,

citur, si conatum illum puritas cordis, sinceritas intentionis, fiducia in Deũ, obedientiæ meritum comitetur?

Quàm meritò ergo nobis ad spiritualem hanc piscationem vocatis suspirandum ad Christum, qui ait: *Sine me nihil potistis facere*! Quod absq; dubio sæpiùs illa nocte fecerunt discipuli memores Magistri, cuius opem in simili piscatione initio conuersionis senserant. Quanta cura adhibenda in acquirenda puritate mentis, in mundando oculo intentionis, in cauendo vitio præsumptionis, in abnegatione propriæ voluntatis? Zelus sincerus prædicto modo propriæ alienæq; perfectionis promouendæ acuendus? Ioan. 15. Luc. 5.

II. Ioannes ob virginalem integritatem & ingenuum mentis candorem typus perfectorum in vita contemplatiua prior Christum agnoscit, alijsque indicat: Petrus typus feruentium in vita actiua prior ad eundem properat, & quidem mittendo se in mare, seu generosè se obijciendo fluctibus laborum, periculorum, persecutionum, amore Christi, sicque enatando ad portum æternæ quietis; non expectando tardiorem nauis motum more aliorũ è procelloso sæculi mari enauigãtium

ad eundem portum beatæ æternitatis. Interim Christus Angelorum ministerio ijs prandium parat.

Quàm grati sunt Christo labores suorum famulorum, quos in exercitijs vitæ contemplatiuæ simul & actiuæ subeunt; cum eos & in hac vita tanta diuinorum solatiorum affluentia non raro condiat, & in altera ineffabilium deliciarum fruitione compenset? Quã meritò ergò & dicendum & sentiendum cum Apostolo. *Non sunt condignæ passiones huius temporis*, multò minus labores & difficultates exhauriendæ in studio perfectionis, *ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis!* Feruor proficiendi in exercitijs vitæ actiuæ, & contemplatiuæ, seu in praxi mortificationis & deuotionis.

Rom. 8.

III. Vt descenderunt in terram, viderunt prunas positas, & piscem suppositum & panem; iubentur à Christo afferre de piscibus, quos prendiderãt, & quidem magnos 153. non scisso reti; inuitantur ad prandium, reficiuntur pane & pisce asso, cum incredibili cordis gaudio. Vti duplici, laborioſa simul & copiosa piscatione Petri & sociorum, præfiguratur duplex vocatio hominum per ipsos & successores con-

uer-

tertendorum, quarum altera est proborum & reproborum ad Ecclesiam, significata per capturam piscium omnis generis factam ante eorum conuersionem, in qua ruptum est rete: altera solorum electorum ad gloriam, præsignata per hanc capturam piscium magnorum 153. facta post Domini resurrectionem: sic gaudium, quod ceperunt ex illa captura piscium, & prandium ijs à Christo paratum, præfigurat ineffabile gaudium quod habebunt in cœlo ob multitudinem electorum opera sua saluatorum, & inæstimabile conuiuium liquidissimarum deliciarum, quibus æternùm perfruentur. *Luc. 5.*

Quàm immensa Christi liberalitas erga seruos suos in animarum salute procuranda strenuè desudantes, quos, si subinde tantis in valle lacrymarum diuinæ dulcedinis suæ stillicidijs inebriat, ecquos torrentes voluptatum, quibus æternùm potentur, in paradiso cœlesti ijs reseruabit? Amor, gratitudo, zelus animarum.

(·.·)

V. *De Petro à Christo Vicario constituto.* ibidem.

I. CVm *prandissent, dicit Simoni Petro Iesus: Simon Ioannis diligis me plus hu?* priusquam Petrum sibi Vicarium substituat, ter eum interrogat: *Amas me?* idque 1. Vt trino illo actu humilitatis & charitatis humiliter & cautè respondendo: *Domine tu scis, quia amo te*, expiaret maculam ternæ præsumptuosæ negationis. 2. Vt ostenderet eum, cui aliorum salus procuranda cõmittitur, debere excellere charitate erga Deum, proximum, & seipsum; & benè fundatum esse in mentis puritate, virtutum soliditate, & voluntatis propriæ cum diuina conformitate. 3. Vt continuum proficiendi in hac triplici charitate ac perfectione studium eidem, omnibusque in proximorum salutem incumbentibus inculcaret.

Deinde illi vniuersalem curam Ecclesiæ suæ demandat dicens: *Pasce agnos meos, pasce agnos meos*, communes nimirum fideles; *pasce oues meas*, ipsos etiam reliquos pastores tanquam matres agnorum seu fidelium subiectorum. Ter porrò illi ait: *Pasce*, quia vult eos pasci oratione, doctrina, exẽplo:

plo: seu iuuari pia Sacramentorũ administratione, beneficiorũm tum spiritualium tum corporalium collatione, & paterna cõtumacium correptione: seu dirigi, excitari, propelli in viâ triplici perfectionis decurrenda.

Quanto ergo feruore & constantia in assiduum propriæ alienæque perfectionis studium meritò esset incumbendum illi, quem Christus tàm speciali gratia Apostolicę vocationis sublimare, atque in cooperatorem suum in lucrandis animabus, tanto pretio à se redemptis, assumere dignatur, præsertim cum id vnicè in compensationẽ tantæ suæ liberalitatis exoptet, copiosamque gratiam offerat? Amor, gratitudo, zelus propriæ, alienæque perfectionis promouendæ.

II. Posthæc, Petro martyrium Crucis prædicit, tanquam certum signum amoris, quem professus fuerat. *Bonus enim pastor animam suam dat pro ouibus suis. Amen, amen dico tibi, cum esses iunior, cingebas te, & ambulabas, vbi volebas: cum autem senueris, extendes manus tuas, & alius cinget te; & ducet, quò tu non vu* vbi insinuatur duplex mortificatio zelatori propriæ, alienæq; perfectionis perneceſſaria, quarum altera Ioann. 10.

ſpontè aſſumpta conſtanter vrgenda eſt, maximè incipientibus, nempè tàm exterior carnis & ſenſuum, quam interior mentis, prauorum habituum, & paſſionum refrenatio: altera aliunde illata alacriter & gaudenter acceptanda eſt, maximè à perfectioribus, vndecunque proueniat.

Quàm pretioſa vtraque hæc mortificatio pura cum intentione, magno cum feruore, inuictáq; conſtantia frequentata! quam efficax medium ad excelſum ſanctitatis, gratiæ, gloriæq; gradum, nonnunquam etiam martyrij brauium promerendum! Amor crucis, & mortificationis.

III. *Et cum hoc dixiſſet, dicit Petro: Sequere me* hoc dicto videtur Chriſtus progredi cœpiſſe, ſicque actu ipſo exprimere voluiſſe hanc peculiarem Petri ſequelam non ſolum in officio Paſtoris, ſed etiam in ſimili morte Crucis. Sequentem Petrum cœpit ſequi Ioannes a Chriſto ſeparari nolens, quē conuerſus Petrus, vt ſequentem vidit, ſollicitus pro Ioanne ex zelo amicitiæ dicit Ieſu: *Domine, hic autem quid?* cupiens ſcire, an ſimili mortis genere eſſet clarificaturus Deum. At redarguit Chriſtus eius curioſum deſiderium:

Si

Si eum volo manere, donec veniam, quid ad te? tu me sequere. Vt illum, nosque omnes in ipso instruat, 1. Cauendum esse ne curiosè temereque ijs rebus, quæ ad nos non spectant, nos immisceamus intuitu humanæ familiaritatis, cum iactura spiritus & temporis. 2. In similibus casibus diuinæ prouidentiæ, cui est cura de omnibus, esse committendum, quicquid illi circa nos alioque nobis, quouis modo, coniunctos, ordinariè placuerit. 3. Reiectis curis ab instituto nostro alienis, ijs, quæ nos concernunt; esse seriò intendendum, vniceque id curandum, vt Christum sequamur, eiusque gratiæ cooperemur in eo vitæ & officij genere, ad quod nos elegit & vocauit. Amor Crucis, fuga curiositatis, resignatio, zelus perfectè agendi, quod agis.

De apparitione facta in monte Galileæ. Matth. 8. VI.

I. Apostoli iussu Domini migrantes in Galileam, renunciant alijs discipulis istic dispersis glorioſam eius anastasin, & futuram apparitionem, atque ita congregati pluſquam quin-

genti fratres læti conscendunt montẽ Thabor, vt verisimile est, sibi designatum. Quanto gaudio & desiderio fruendi suauissimo aspectu, & alloquio Magistri sui rediuiui, quem mortuum planxerant! quibus pius Dominus, prout promiserat, gloriosũ se spectandum exhibuit, nec solum eorum oculos gratioso suo vultu, in quem desiderant Angeli prospicere, mirificè recreauit, sed multò etiam magis oculos mentis, mira interni luminis claritate collustrauit, vt nonnulli, qui primum paululum vacillârant, in fide repentè confirmati, cum reliquis illum ceu verum Saluatorem mundi & Filium Dei adorarent.

1. Cor. 15.

Quàm ineffabili porrò consolatione perfusi fuerint, cum eum propiùs accedentem, cuius verba dulciora super mel & fauum, audirent dicentem: *Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra*; simulque diuinæ lucis radio illustrati clarè agnoscerent illum, velut caput hominum & Angelorum, & verũ Dei Filium, nunc insuper iure suorum infinitorum meritorum habere potestatem faciendi, quicquid vellet circa omnes & singulos in cœlo & in terra: in cœlo quidem quoad meritorum

torum remunerationē, donorum gloriæ distributionem, Ecclesiæ triumphantis gubernationem, reproborum punitionem: in terra verò, quoad peccatorum remissionem, donorum gratiæ dispertitionem, Ecclesiæ militantis administrationem, impiorum coercitionem. O quàm beati eorum oculi fuerunt, quàm beatæ aures! si tres discipuli cum in eodem monte illum transfiguratum viderent, simulque audirent Moysen & Eliam loquentes de excessu, quem completurus erat in Ierusalem, præ gaudio quasi rapti, omnium obliti, se beatos iudicarint, quod innuit Petrus: *Domine, bonum est nos hic esse: faciamus hic tria tabernacula*: quanto diuinæ dulcedinis torrente horum corda inundarint, cùm eundē iam glorioſum, & non iam in terrestri Ierusalem tam dira & indigna passurū, sed in cœlesti Ierusalem æternùm regnaturum conspicerent? At quanto largiùs, eminentiùs, beatiùs perenni inexhaustoque torrente ineffabilium deliciarum potabuntur & inebriabuntur, qui videre merebuntur eundem, sicuti est in monte sancto eius, quando *in lumine eius videbimus lumen*: & *satiabimur cum apparuerit gloria eius*. Gaudium

Matt. 17.

Psal. 35. & 16.

dium de gloria Christi; gratitudo, amor, spes ac desideriũ cœlestis patriæ.

II. Sic confirmatos & exhilaratos Apostolos mittit Christus in mundum vniuersum, secundum potestatem sibi datam, ad prædicandum Euangelium, non solum Iudæis, sed omnibus etiam gentibus; commendans ijs, vt doceant omnes ea, quæ ad fidem pertinent, vt baptizent sic in fide instructos; vt baptizatos informent, excitentque ad obseruationem omnium præceptorum. Quanto Christus flagrat desiderio omnibus, quantum in se est, pretium redemptionis suæ applicandi per sinceram ad fidem conuersionem; per gratiæ iustificantis infusionem; per acceptæ gratię augmentum & conseruationem! Ideo enim prædicatores mittit, per quos omnes è densis infidelitatis tenebris eruantur, atque admirabili lumine fidei collustrentur; Ideò baptismum instituit per quem iustificentur, & in filios Dei, in cohæredes regni, in sponsas Spiritus sancti ascribantur; Ideò inculcari omnibus præcipit sedulam omnium ad Christianam perfectionem spectantium obseruationem, per quam indies maius sanctitatis & gratiæ incrementum

tum acquirant, & donum perseuerantiæ, brauiumque gloriæ impetrent.

Quanta ergo alacritate ardentissimo Christi zelo meritò esset cooperandum, impensè in salutem & perfectionem proximorum pro mensura gratiæ incumbendo! Amor, zelus animarum.

III. Et ne Apostoli, eorum successorum, omnesq; ad statum Apostolicum vocati, huius tam arduæ missionis difficultate deterreantur, benignè ijs singularem assistentiam promittit: *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus vsq; ad consummationem saeculi*: quasi diceret: Nolite terreri, nec occurrentibus in hac tam gloriosa expeditione difficultatibus, nec ingruentibus persecutionum procellis, nec impendentibus periculorum fluctibus: ego Deus vester, Saluator, protector, adiutor, inferni debellator, peccati & mortis triumphator, ego ipse, qui possum, scio, & volo vos iuuare, protegere & conseruare, vobiscum & cum omnibus, qui vos sequentur sum, eroq; semper, 1. Per gratiam sanctificantem, vitam vobis supernaturalem conferendo & conseruando. 2. Per specialem prouidentiam vos in omnibus dirigendo, co-na-

conatus vestros promouendo, Ecclesiamque vniuersam, vt nunquam deficiat, gubernando & cõseruando. 3. Per realem præsentiam in Eucharistiæ Sacramento vobis me in edulium & sacrificium offerendo.

O quàm paterna Domini Saluatoris nostri erga electos suos prouidentia, nec solùm erga vniuersos, sed etiã erga singulos! sic enim iuxta D. Augustinum, *Vnumquemque eorum curat, tanquam solum curet, & sic omnes, tanquam singulos.* Fiducia, Gratitudo, Amor.

1. Conf. 11.

VII *De triplici gaudio B. V. quod habuit de Filij gloria, de feruore discipulorum, de spe similis gloriæ.*

I. EXpende, quantum fuerit gaudium, quod B. Mater hausit ex intuitu & consideratione inæstimabilis gloriæ Filij, sæpiùs illi cum ineffabili diuinæ claritatis fulgore apparentis, quòd eò fuit maius, 1. Quò clariùs cognoscebat, & viuacius apprehendebat atrocitatem dolorum, tormentorum, opprobriorum, de quibus eum, vti & de morte, peccato, inferno tam gloriosè triumphantem cernebat: & sublimitatem prærogatiuarum super-

emi-

eminentis gloriæ, non solum animæ, sed etiam corporis, summæque in omnes creaturas potestatis, quibus illum ornatum breui ad dexteram Patris conscensurum sciebat. 2. Quò intensiores dolores in passione eius senserat, vberioresque intimę compassionis lacrymas profuderat. 3. Quò teneriùs eum veluti gratiosissimũ Filium, summum benefactorem suum, simulque Deum infinitè amabilem diligebat, viciſſimque se ab eo redamari sentiebat.

Quàm eximios congratulationis affectus de tanta eius exultatione frequentarit, quàm purè, intensè, constanter, insatiabiliter. Similes & tu exerce.

II. Quantum percepetit gaudium eadem B Mater ex feruore discipulorũ, quos mirificè in fide confirmari, zeloque gloriæ Filij propagandæ inflammari aduertebat? quod tantò fuit maius, 1. Quò maior fuerat eiusdem dolor de eorundem in fide vacillatione, pusillanimitate, & trepidatione. 2. Quò ardentior in ea feruebat zelus animarum, quas per eos conuertendas sperabat. 3. Quò insatiabiliori æstuabat siti maioris gloriæ Filij & Dei sui,

quam

quam eorum opera per totum mundum propagatum iri pręuidebat Gaudium de conuersione & profectu aliorum, zelus gloriæ Dei & animarum.

III. Quantum denique eadem B. V. & mater perſenſerit gaudium ex certa ſpe ſimilis cum Filio glorificationis non ſolùm animæ, ſed etiam corporis olim participandæ; quod eò fuit ſolidiùs, 1. Quò firmiùs diuinæ liberalitatis incomprehenſibilitatem, meritorum Filij infinitatem, diuinarum promiſſionum infallibilitatē viua fide apprehendebat. 2. Quò ſe vehementiùs à filio diligi, & vberioribus cœleſtium chariſmatum prærogatiuis ornari humili gratáque mente agnoſcebat. Quò liquidiùs luculentiuſque teſtimonium incontaminatiſsimæ cōſcientiæ ſemper circumferebat.

O quanta fiducia, quanta mentis lætitia ſæpè ſuſpirarit ad dilectum ſuum clarè videndum? quoties cupiuerit *diſſolui, & eſſe cum Chriſto*? quoties exaltabunda exclamarit. *Quando veniam & apparebo ante faciem Domini?* Et: *Quando in carne mea videbo Saluatorem meum?* Quotiès ſe ſpe illa excitârit ad continuum in omni ſanctitate progreſſum, ad heroica longè ſupræ

Pſal. 41. *Iob.* 19.

vires

vires diuinæ maiestati gratificandi desideria? Spes & desiderium cœlestis gloriæ, zelus eximiæ perfectionis sectandæ.

Dominica II. post Pascha.

2. Hebdom. post Pascha.

De bono Pastore. Ioan. 10.

I. EXpende, quàm perfectè Christus omnes partes boni pastoris non solum verbo docuerit, sed opere ipso expleuerit, quæ in his tribus consistunt 1. Vt multos labores & ærumnas propter gregem patienter subeat. 2. Vt fortiter cum periculo vitæ eum contra incursus luporum ac ferarum defendat. 3. Vt pascat verbo, exemplo, conuenienti alimento. Has partes exemplo Christi explere satagat, quisquis aliorum curam suscipere non recusat.

I. Quantos labores vltrò in se suscepit bonus pastor, quærens à primo ingressu in mundum ouiculam perditam, id est, genus humanum, donec in Caluariæ monte reperiret! quanto maiores quàm Iacob, qui de se ait: *die noctuque æstu vrgebar & gelu, fugiebatq;* Gen. 31.

batâ, somnus ab oculis meis! quam meritò ideò eum vocat Isaias virum dolorum, scientẽ infirmitatem. Et D. Paulus, Pontificem, qui possit compati infirmitatibus nostris, tentatum per omnia! Quam verè compleuit illud eiusdem Isaiæ vaticinium: *Sicut pastor gregem suum pascet; in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo leuabit, fœtas ipse portabit?* Quàm paternè id præstitit non solùm erga omnes, sed etiam erga singulos, & te tam ingratum præstat, tot tua peccata, defectus, negligentias plusquàm maternâ indulgentia tolerando? Gratitudo, amor, zelus imitandi.

Isa. 53. *Heb.* 4. *Isa.* 40.

II. Quàm amanter & fortiter animam suam pro ouibus posuit, non solum eas è faucibus luporum & vrsorum infernalium eripiendo, instar Dauidis, sed seipsum deuorandum & mactandum offerendo; & quidem pro errantibus ouiculis, refractarijs, ingratis; non autem instar mercenarij fugiendo, cum ad mortem quæreretur, sed potiùs obuiam ijs procedendo.

1. Reg. 17.

Nec id solùm præstitit semel pro omnibus moriendo, sed etiamnùm singulos è dentibus peccati, mortis & diaboli eruere est paratus, merita sua illis

illis efficaciter applicando. Gratitudo, amor, zelus ardua pro Christo, & animabus vicissim patiendi.

III. Quantâ demum curâ ouiculas errantes quæsiuit, inuentas pauit, & fouit, & nunc insuper quærit, pascit, fouetque intimè eas amando, exemplo ijs præeundo, ad pascua vberrima eas educendo, verbo vitæ & pane Angelorum nutriendo, maiorem cuiusq; profectum in sanctitate & gratia sitiendo?

Quanta gratia sic à Christo quæri, inueniri, pasci, foueri? quanti meriti est simile charitatis obsequium ouiculis eiusdem exhiberi? Affectus ijdem renouandi.

De beneficio æternæ prædestinationis. II.

I. DEus in se beatissimus, infinitè potens, sapiens, bonus, iustus, & misericors in certo ac definito numero certos quosdam (inter quos & te esse speras) peculiariter ab æterno, præ tam multis alijs æternùm perituris, dilexit, per præuisa Filij sui incarnandi merita in consortes beatitudinis suæ prælegit, atque ad certos gloriæ gradus, correspondentes gloriæ gradibus gratiæ in tempore acquirendis præ-

prædestinauit: idque ex gratuita bonitate ac misericordia sua, quantumuis non paucorum ex ipsis, vti & tuos, tam graues lapsus, negligentias & ingratitudines præuideret.

O quam inæstimabilis gratia sic gratis ab æterno a Deo respici, diligi, prędestinari! quanti illa meritò æstimanda, cum sit fundamentum omnium gratiarum! quanto proinde humilitatis, gratitudinis, amoris sensu par esset æternam Dei erga te tam ineffabilem, gratuitamque dilectionem reuerenter admirari, & ardenter compensare omni possibili modo conari! Gratitudo, amor, zelus Deo per assiduum studium perfectionis quam perfectissimè placendi.

II. Idem Deus omnibus & singulis Electis, ex eodem gratuito æternæ dilectionis affectu, omnia, & singula media & auxilia gratiæ tam varia, tam suauia, tam efficacia à primo & minimo vsque ad vltimum & maximum, ab æterno præordinauit, quibus liberè cooperando prædictos gratiæ in hac vita, & glorię in altera gradus sibi prędestinatos promererentur, & infallibiliter consequerentur, cum iuxta Diuum Augustinum, prædestinatio sit

l. de bono perseuer.

præ-

præscientia & præparatio beneficiorũ Dei, quibus certissimè liberantur, quicunque liberantur.

O si admirandam illam seriem tot mediorum & præsidiorum gratię, quibus vnumquemque Electorum, & te, vti confidis, ab æterno ad certum gloriæ brauium deducere statuit, clarè nunc intueri liceret, sicut in cœlo fiet; quam attonitus in admirationem, laudem, & amorem tam paternæ prouidentiæ & bonitatis Dei rapereris! quantoperè ad strenuè cooperandum tantæ gratiæ accendereris? quàm ardenter illud D Petri monitum: *Satagite, vt per bona opera certam vocationem vestram, & electionem faciatis*, exsequi niteremis? Gratitudo, amor, zelus cooperandi gratiæ, & dolor de tepiditate nostra in his affectibus exercendis. 2. Pet. 1.

III Voluit porrò Deus hanc tam eximiam prædestinationis gratiam esse occultam, ita, vt nemo Electorum sciat, *vtrum odio an amore dignus sit.* Eccl. 9. 1. Vt singuli in casto timore Domini conseruentur, secum cum tremore illã replicantes sententiam. *Nescit homo, vtrum odio, an amore dignus sit*, exemplo D. Bernardi, qui de illa sic ait: *Terribilis* Ser. 23 in Cant.

est lo-

est locus iste, & totius expers quietis: totus inhorrui, si quando in eum raptus sum. 2. Vt sollicitiores sint in peccatis cōmissis maturè expiandis, & cautiores in ijsdem deinde præcauendis, memores illius Apostoli: *Firmum fundamentum Dei stat habens signaculum hoc: Cognouit Dominus qui sunt eius, & discedat ab iniquitate omnis, qui nominat nomen Domini.* 3. Vt ardentiùs in omni sanctitate & iustitia indies proficere studeant, nec in via perfectionis subsistere, quasi iam comprehendissent, vnquam præsumant, audientes Apostolum monentem: *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, vt essemus sancti, & immaculati in conspectu eius in charitate.* Et: *Sic currite vt comprehendatis:* 4. Vt humillimè de seipsis sentiant, nec vlli quantumuis pessimo, se pręponere audeant, secum reputantes, vt rectè Diuus Bernardus monet, illum, cui quis se præponit, fortè mutatione dexteræ excelsi, in se quidem fore meliorem, in Deo verò iam esse. 5. Vt probabilia saltem electionis signa, cum certa habere in hac vita nequeant, in se experiri satagant, cuiusmodi sunt, affici ad verbum Dei piè fructuoseque audiendum. *Qui ex Deo est, verba Dei audit:*

2. *Tim.* 2.

2. *Eph.* 1.

in

in magna animi puritate absque grauiori delicto Deo seruire: assidue conari proficere in omni perfectione; frequentare cum fructu & gustu spirituali Sacramenta confessionis & cõmunionis, peculiari deuotione ferri in B. Virginem, venerabile Sacramentum, Christum Crucifixum, multa bona facere & mala pati, & in hoc perseuerare. His expensi, zelus excitandus gratum te Deo exhibendi, sollicitè gratiæ cooperandi, in his prædictis indies proficiendi.

De *Beneficio Creationis.* III.

1. DEus trinus & vnus sibi sufficientissimus, nullius creaturę adminiculo indigens, ex nulla necessitate, sed ex mera liberalitate & bonitate sua, ab æterno decreuit hominem ad imaginem & similitudinem suam creare in tempore, in hunc finem, vt Conditorem suum agnosceret, amaret, glorificaret, in præsenti sæculo, æternumque beatè videret, amaret, & possideret in futuro: mundumque vniuersum cũ omni ornatu suo in gratiam eiusdem condere, cuius adminiculo finem suum commodius consequeretur. Neque solum protoplastes

parentes, mundumque, vt in principio fide factũ constat, sed omnes insuper & singulos homines, quotquot fuerunt, sunt, eruntq; à primo homine vsq; ad nouissimum in fine mundi futurum: similiter oẽs & singulas creaturas, quæ vnquam fuerunt, sunt, aut futurę sunt, successiuè in eundem finem: & consequenter te talem, quoad dona naturæ & gratiæ, tali tempore, inter tales homines, & tot tales que creaturas in ministerium, solatium, commodumq; tuum condere ab æterno decreuit.

Quàm admiranda illa Creatoris tui erga oẽs, & peculiariter erga te, quem tam ingratum & tepidum præsciebat, benignitas, & quidẽ gratuita & ęterna! Quàm inæstimabilis dignatio diuinæ Maiestatis, te ab æterno tam benignè respicientis? an non meritò exclames cum Vate regio: *Domine quid est homo, quod memor es eius, aut filius hominis, quia reputas eum*! His consideratis eliciendus affectus gratitudinis, amoris, zeli gloriæ conditoris. *Psal. 8.*

II. Deus vti ab æterno decreuit; ita in tempore condidit cœlum & terram, seu mundum æthereum & elementalẽ cum omnibus, quæ in eis sunt, in seruitium hominum, vt ijs tanquam medijs,

dijs, & adminiculis finem suum vltimum consequantur, vt patet facto discursu à summis, seu ab Angelis (*qui omnes sunt administratorij spiritus in ministerium missi propter eos, qui hæreditatem capiunt salutis*) cœlis, astris, elementis, vlque ad imas omnis generis creaturas ex elementis compositas, quæ omnes subseruiunt homini ad Conditorem agnoscendum, reuerendum, amandum, omni obsequiorum genere demerendum.

Quanta illa liberalitas Creatoris erga hominem? quanta ingratitudo hominis his omnib. abutentis erga Creatorem? His expensis affectus ijdem, quoad tempus præteritum renouandi, seu dolor de socordia in his affectibus exercendis excitandus.

III. Idem Deus, te, talem, quoad corpus, animam, omnia, sanum mente & corpore, bonæ complexionis, docilis ingenij, tali tempore, tali loco, talibus parentibus nasci voluit, tot tantisque naturæ & gratiæ præsidijs præ tã multis alijs dignioribus ex gratuita liberalitate sua dotauit, quibus ad perfectè diuinæ Maiestati in tali statu seruiendum commodiùs aptareris, & efficaciùs promouereris.

Quàm peculiaris & profusa illa Dei tui erga te immeritum liberalitas! quã rara & inæstimabilis gratia! Caue ne fis ingratus. *Omni, cui multum datum est, multum requiretur ab eo.* Affectus ijdem gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei, renouandi, cum propositis practicis eos deinceps opere ipso exprimendi.

Luc. 12.

IV. De Beneficio Conseruationis.

I. DEus, qui te ex gratuita bonitate sua talem, quoad corpus & animam, condidit, ac talibus donis naturæ & gratiæ ornauit, ex eadem te, cum omnibus donis collatis hucusq; conseruauit, atque etiamnum conseruat, & quasi singulis momentis de nouo creat; sic enim hæc omnia à Deo dependent, vt nisi illa singulis momentis cõseruaret, in nihilum suum rediret, sicut lumen per aërem diffusum sublato corpore luminoso euanescat, necesse est.

Quot ergo sunt temporis momenta, tot noua à Deo accipit beneficia; & quidẽ tam multa ac varia, quàm multa & varia corporis & animæ dona tibi sunt collata. Quàm meritò ergò se-

quen-

quendum tibi foret consilium D. Edmundi sic monentis: *Debes semper de Deo cogitare & loqui, propter tot beneficia, quæ tibi confert tam sollicitè, ac si totius mundi esset oblitus*: Et D. Bernardi: *Sicut nullum est momentum, quo homo non utatur, vel fruatur bonitate ac misericordia Dei, sic nullum debet esse momentum, quo eum præsentem nō habeat in memoria.* Gratitudo, fiducia, amor, zelus acceptis dotibus sanctè vtendi. *In speculo Eccl. c. 50. medit. c. 3.*

II. Idem Deus te, ex eadem gratuita benignitate sua, præseruauit hucusq;, & nunc præseruat à tot, tamque varijs miserijs corporis, & animæ; à tot periculis vitæ temporalis, & æternæ salutis; à tot tamque horrendis peccatis æternisq; supplicijs in quæ incidisses, aut incidere potuisses; & nunc incideres, aut incidere posses, nisi gratia sua gratuita te præseruâsset, & nunc præseruaret. Quot ergo in alijs cernis, audis, legis, corporis, & animæ miserias, tot agnosce tibi à Deo singulis momentis exhiberi misericordias. Gratitudo, humilitas.

III. Similiter omnes idem Deus creaturas, quas in seruitium, commodum, solatiumque tuum condidit, aut nunc producit, ex eodem paterno affectu

conseruarit hucusque, & conseruat, cum singulis momentis, quoad esse, posse, operari ab ipso depẽdeat. Quot ergo sunt eiusmodi creaturæ, quas singulis momentis in gratiam tui Deus conseruat, tot nouis benedictionibus dulcedinis suæ singulis momentis ex gratuita beneficentia sua te coronat. Gratitudo, zelus sanctè vtendi creaturis ad gloriam Creatoris.

7. *De Beneficio Redemptionis.*

I. Filius Dei, ex voluntate Patris, cooperante Spiritu sancto, ab æterno, præuiso voluntario lapsu Adæ, decreuit genus humanum perditum reparare, atque ex durissima peccati, mortis, diaboli seruitute liberare, modo adeò miro, arduo, sublimi, quo fide constat esse factum: videlicet omnia, & singula illa 33. & amplius annis faciendo, dicendo, patiendo, quæ fecit, dixit, passus est, & quidem pro omnibus, & singulis, quos præuidebat fore tàm ingratos, decreuit offerre æterno Patri omnia & singula sua merita; pro Electis verò (in quorum numero te quoque censeri speras) peculiariter & efficaciter ad certum

tum gratię & gloriæ gradum obtinendum: idque ex gratuita misericordia & bonitate sua, in hunc finem, vt sic gloriam Patris excellentius promoueret, mundoq; luculentius diuitias bonitatis, misericordiæ, & iustitiæ diuinæ manifestaret: suauius nos ad imitationem suæ eximiæ perfectionis & sanctitatis prouocaret: gratiamque necessariam nobis efficacius impetraret.

Quam immensa illa, sublimis, longæua, incomprehensibilis misericordia, liberalitas, charitas! qualem illa vicissim à te exigit gratitudinem, amorem, zelum multa ardua faciendi & patiendi pro amore & gloria talis Saluatoris? His expensis hi insinuati affectus in præsenti exercendi.

II. Tempore ab æternitate prædefinito dignatus est idem Filius Dei operari salutem nostram in medio terræ, factus homo passibilis, tantum lacrymarum, sudoris & sanguinis profundendo; tot diuinissimos actus eximiarum virtutum frequentando; tot labores, molestias, ærumnas, vltrò subeundo; tot persecutiones, contumelias, cruciatus tolerando, mortemque ipsam ignominiosissimam & dirissi-

D. Bern. Serm. 2. de pentec.

mam oppetendo. *Quid vltrà debuit facere, & non fecit? illuminauit cæcos, reduxit erroneos, reconciliauit reos, iustificauit impios, triginta & tribus annis super terrã visus, cum hominibus conuersatus, pro hominibus mortuus, qui & Cherubim & Seraphim & omnibus Angelicis virtutibus dixit; & facti sunt, cui subest, cum voluerit, omnia posse.* His expensis an non meritò exclames cum D. Bernardo: *O duri, & indurati, & obdurati filij Adam, quos non emollit tanta benignitas, tanta flamma, tam ingens ardor amoris, tam vehemens amator, qui pro vilibus sarcinulis tam pretiosas merces expendit!* Affectus ijdem quoad præteritum tempus, eliciendi, seu dolor de torpore in ijs eliciendis excitandus.

Ibidem.

III. Idem Filius Dei, sicut singulis electis, & tibi, vti confidis, omnia sua merita peculiariter applicare ab æterno statuit, & in tempore, quo in terris mortalis inter mortales versatus, opus redemptionis nostræ expleuit, applicare dignatus est, ex eadem gratuita bonitate sua; sic hucusque tibi à vitæ exordio applicauit, nunc applicat, ac deinceps applicare est paratus, tot peculiaria gratiæ præsidia, intuitu suorũ meritorum tibi suppeditando, à tot

peri-

periculis, miserijs, peccatis te præseruando, tot extraordinarijs charismatis præueniendo, vti in præsens vsq; momentum expertus es & experiris.

Quam peculiari igitur modo teneris te gratum tantæ eius liberalitati exhibere, redamare tantam eius bonitatem, recompensare zelo gloriæ eius promouendæ tantam charitatem? Affectus ijdem renouandi quoad futurum tempus, cum propositis practicis.

De beneficio vocationis ad veram fidem. VI.

1. DEus, qui omnia, quæcunq; vult, facit in cœlo, & in terra, te, præ tot millenis myriadibus hominum ante & post aduentum Christi ob defectum luminis, veræ fidei æternùm pereuntium, statuit ab æterno ad orthodoxam fidem perducere, sanctæq; Ecclesiæ suæ filijs aggregare, ex paterno gratuitæ dilectionis affectu, & speciali meritorum Saluatoris nostri intuitu, in hunc finem, vt viuum mystici corporis Ecclesiæ membrum efficereris in terris, olimque glorioſum

eiusdem corporis Ecclesię triumphantis in cælis.

Quàm specialis illa Dei tui erga te, talem, tam tepidum, ingratum, benignitas, & quidem ab æterno! quàm specialem vicissim à te meritò exigit gratitudinis, amoris, zeli vitam tam nobilis corporis membro dignam instituendi affectum, & quidem continuum, ac deinceps saltem, quoad pia desideria æternum! His consideratis possunt prædicti affectus exerceri in præsenti.

II. Ideò idem Deus pro benignitate sua plusquam paterna prouidit, vt præ tam multis alijs, quibus hæc gratia non contigit, tali loco inter Christianos, tali tempore, quo fides vera per mundum propagata, talibus parentibus orthodoxis nascereris, ac deinceps talibus fidei magistris imbuendus committereris, vt non solùm per lauacrum regenerationis in Sanguine Christi dealbareris, sed ad clariorem etiam mysteriorum fidei, & rerum æternam salutem, moresque Christiano homine dignos concernentium cognitionem suauiter perducereris: idque ex eadem gratuita dilectione in eundem finem.

Quia-

O qualis illa gratia eiusdem Dei tui sic *de tenebris te vocantis in admirabile lumen suum*! His expensis ijdem affectus reperendi quoad tempus præteritum, seu contritio de nostro torpore in his eliciendis excitanda. 1. Pet. 2.

III. Nec hoc contentus idem amantissimus Pater te insuper firmum ac stabilem in fide suscepta hucusque confirmauit, ab erroribus vniuersis, & grauioribus contra fidem tentationibus præseruauit, gratiamque habitum fidei augendi, viramque professioni tam sanctæ fidei congruentem instituendi copiosam suppeditauit, ex eodem gratuito affectu; in finem tam sublimem, vt inter sanctiora Ecclesiæ membra in via, & gloriosiora in patria censeri merereris.

Agnosce, ô Christiane, dignitatem tuam, & diuinæ consors factus naturæ, *per regenerationem in Christo & gratiam sanctificantem tibi gratis infusam*, noli in veterem vilitatem degeneri conuersatione redire. Affectus ijdem quoad tempus futurum exercendi; seu formanda desideria ac proposita eos opere ipso exhibendi. *De Leo Ser. 1. de natiuit.*

VII. *De Beneficio Iustificationis.*

I. DEus, in cuius manu sunt corda omnium filiorum hominum, sicut lutum in manu figuli formantis ex eodem luto quædam vasa in honorem, quædam in contumeliam; te, vti ab æterno voluit, præ tot millenis alijs Christianis, qui vel susceptam fidem eiurarunt, aut in hæreses aliaq; grauia scelera prolapsi sunt, nec vnquam, iusto Dei iudicio, resipuerunt, ideoque æternum perierunt; te, inquam, quantumuis indignum toties in hæc & illa peccata lapsum misericorditer erexit, in gratiam, velut prodigum filium, recepit, stolamq; innocentiæ baptismalis perditam aut defœdatam, tibi restituit; cum semel sponte à Deo auersus, nunquam fuisses ad eundem iterum conuersus, nisi ille te respexisset, reuocasset, retraxisset in charitate perpetua, miserens tui.

Quò miseriarum deueniisses, si tibi gratuita gratia defuisset eius, qui erigit omnes elisos. Et de quo Veritas ait: *Nemo potest venire ad me, nisi Pater meus traxerit illum!* Humilitas, gratitudo, amor, zelus peccata compensandi, feruor spiritûs.

Psal. 145.

Ioan. 6.

II. Nec

II. Nec ſolum lapſum toties te erexit, ſæpiuſque relapſurum tenuit, atque à pluribus & grauioribus caſibus præſeruauit, ſed etiam ſemel receptũ in gratiam tot annis in ſtatu gratiæ conſeruauit, aut certè, ſi culpa tua relapſus es, conſeruare paratus fuit, ac deinceps eſt paratus; tot occaſiones relabendi ſemouendo; tot præſidijs gratiæ te præmuniendo; tot media in ſtatu gratiæ perſeuerandi ſubminiſtrãdo. O quàm rara & hæc gratia tibi præ tam multis inter continuas peccandi illecebras, labendi occaſiones, & ſalutis diſcrimina iugiter naufragantibus, & quidem gratis eſt exhibita; eo fine, vt velut domeſticus Dei & hæres regni factus, in ſpe ineffabiliter beatorum delicias præguſtare incipias in hac vita, & ijſdem plenius perfruaris in futura. Affectus ijdem repetendi.

III. Inſuper te, præ tam multis alijs, non ſolum à grauioribus ruinis hucuſque præſeruat; ſed etiam tot inſpirationibus, impulſibus, alijſque auxilijs gratiæ extraordinarijs tam ſuauiter & efficaciter ad perfectiora ſemper exſtimulat; ad continuum in via perfectionis progreſſum faciendum excitat; ad donum perſeuerantiæ, & brauium

uium excellentioris gloriæ apprehendendum inuitat! quantò illa ratior gratia, quantè paucioribus, & quidem te gratioribus & dignioribus cõcessa! in quam miserabili statu fuisses, esses, ac deinceps fores, si tibi tot incitamenta, tot exempla, tot gratiæ præsidia, quibus abundas, defuissent, deessent, aut deinceps defutura essent! His expensis ijdem ferè affectus cum propositis practicis strenuè tantæ gratiæ cooperandi possunt subiungi.

Dominica III. post Paschæ.

3. Hebdom. post Paschæ. I.

De modico. Ioan. 16.

I. *Modicum, & non videbitis me, & iterum modicum & videbitis me.*

Quàm tenero paterni amoris affectu pius Pater mœstis filijs prædicit breuem suum ab ijs discessum, primum quidem per passionem, postmodum porro per ascensionem: & celerem reditum, primum per resurrectionem, deinde per felicem eorum ex hac vita ad se translationẽ. Quod totum tempus intermedium cum omnibus interea laboribus, persecutionibus & cru-

cia-

ciatibus perferendis modicum appellat (& verè modicum est respectu beatæ æternitatis, & æternorum gaudiorum ipsis in cœlo præparatorum) vt sic eos deiectos erigat, atque ad amorem crucis inflammet. Amor tam amabilis Patris, & resignatio ad omnia, quæ ad crucem eius pertinent, cum spe præmiorum promissorum.

II. Cùm discipuli id non caperent, proindeque interrogare vellent, quid sibi vellet hoc *modicum*, benignè eos præueniens, clariùs, quod dixerat, explicat, similique mulieris parturientis declarat: *Amen dico vobis, plorabitis & flebitis vos, mundus autem gaudebit, vos verò contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium.*

Quàm felix piorum, suas proximorumque ærumnas, amore Dei in hac valle lacrymarum deflentium tristitia & tribulatio, quam æterna breui consequentur lætitia & consolatio! Quis crucem horreat, quam oleo talis lætitiæ vnctam videt? Affectus ijdem.

III. Iterum videbo vos, & gaudebit *cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.* Quis hoc tam amplum æternæ Veritatis promissum expendens nõ exclamet cum Apostolo: *Non* Rom. 8.

sunt

sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis
Et: *id, quod in præsenti est momentaneum*
2. Cor. 4. *& leue tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis*? Affectus ijdem renouandi.

II. De Beneficio vocationis ad Religiosum, aliumúe pium statum.

I. DEus vniuersalis omnium prouisor, singulis Electis ab æterno idonea media æternæ salutis in certo aliquo statu obtinendæ prouidens, tibi præ tot alijs, in tali statu Religioso, aut alio quouis pio, ad quem te vocare statuit, tam suauia, & efficacia gratiæ & gloriæ promerendæ præordinauit, sicut hucusque experiris: idque ex gratuita bonitate sua, ob fines tam sublimes, vt in carne mortali Angelicam vitam in præsenti sæculo æmulareris, eximium sanctitatis & gratiæ gradum consequereris, atque in futuro illustriorem gloriæ coronã inter præcipuos cœlestis Ierusalem ciues promererereris.

O quam admiranda & extraordinaria illa Dei tui erga te dilectio! *Verè non*

non fecit taliter omni nationi quàm pau- *Psal.147.*
cis hanc secuntissimam & compendiosissimam ad cœlum viam prædefiniuit is, qui mille vijs Electos suos ad se trahit? Gratitudo, amor Dei vocantis, & gratiæ vocationis.

II. Ex eadem gratuita misericordia sua, ob eosdem fines, te, tam indignũ, tam parum idoneum, quoad dona naturæ & gratiæ, tam ingratum, præ tot alijs dignioribus, innocentioribus, donis naturæ & gratiæ eminentioribus, & gratioribus, ad talem statum, cuius tam sublimis finis, in quo tam præclara eximiæ sanctitatis consequẽdæ media reperiuntur, tam suauiter & efficaciter vocauit, allexit, traxit: idque vel à prima pueritia, vel postmodum eum esses indignissimus tanta gratia; sic intellectum illuminando, & affectum inflammando, vt agnoscetes falsam mundi vanitatem, & veram religiosi status felicitatem, illam fugiendam, hanc amplectendam censeres, req; ipsa id quàm primum posses, exsequi optares.

Quàm humili & grato animo æquũ foret te iugiter hanc tantam Dei, tam miris, suauibus & efficacibus modis te ad se trahentis dignationem suspicere, & ve-

& venerari, & quidem tàm gratuitam, non ex merito tuo, sed mero beneplacito suo, iuxta illud Isaiæ: *Quis suscitauit ab Oriente iustum, vocauit eum, vt sequeretur se? Ego Dominus, ego primus & nouissimus, ego sum.* Affectus ijdem renouandi cum zelo gratię vocationis cooperandi.

Isa. 41.

III. Insuper ex eadem gratuita misericordia sua, te tali ætate, tali tempore, talibus naturæ & gratiæ præsidijs instructum, è periculoso mundi pelago ad tranquillũ hunc religionis portum perducere, dilectissimisque filijs suis aggregare dignatus est, præ tam multis alijs, qui vel ob defectum valetudinis, ingenij, aliorumque talentorum ab hac gratia excluſi fuerunt: vel ob inordinatum erga parentes & consanguineos affectum, ob mundi carnisque blandientis illecebras, ob prauorum sociorum seductiones eadem vocationis gratia, culpâ sua exciderunt.

O quanta felicitas inter paucos illos inuenire arctam viam, quæ ducit ad vitam! paucis illis accenseri inter multos vocatos electis! Affectus ijdem cum propositis practicis subiungendi.

Matt. 7.
Matt. 20.

De

De dignitate Religiosæ vocationis. III.

I. DEus vocando te ad Religionem ad maximam euexit in hac vita dignitatem. 1. E tenebris Ægyptiacis mundi huius transferendo in terram Gessen, in admirabile lumen suum. *Exod. 10.* 2. E seruitute mundi, peccati & diaboli te vindicando in libertatem filiorum Dei. *Rom. 8.* 3. E terra & stercore erigendo, & inter principes populi sui collocando; è sterquilinio, cœno, inferno, in solium, paradisum, cœlum euehendo. *Psal. 112.* 4. Ex seruo rurali efficiendo te aulicum intimum, ex vili mancipio, filium, ex subdito perduelli, consortem regni, ex alienigena fratrẽ, imò spiritualem matrem Christi. *D. Bern. Serm. 61. in Cant. Matt. 12.*

En quanta fecit Dominus animæ tuæ, & quidem gratis! Ecquas pro tanta gratia referes gratias? qualem tanto amori tui, tanto zelo te exaltandi rependes amorem, zelumque gloriam eius vicissim promouendi? Gratitudo, amor, zelus gloriæ Dei.

II. Filius Dei per eandem gratiam vocationis paratus est te in extremo die iudicij asciscere in assessorem suum, vt in communi illa trepidatione

omnium iudicandorũ inter Apostolicę perfectionis sectatores, non tanquã iudicandus in humili loco cũ tremore assistas, sed tanquam simul iudicaturus in sublimi throno secum cõsideas, iuxta illud eiusdem promissum: *Amen dico vobis, quod vos qui reliquistis omnia, & secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede Maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes, iudicantes duodecim tribus Israel.* quod de omnibus amore Christi omnia relinquentibus, iuxta D. Hieronymum, Ven. Bedam alioſque PP. intelligendum. Gratitudo, zelus gratiæ vocationis constanter cooperandi in studio eximiæ perfectionis.

Matt. 19.

III. In cœlo similiter paratus est te per eandem gratiam vocationis euehere ad insignem glorię sublimitatem, quam poteris promereri, si tantæ gratiæ strenuè volueris cooperari, per accuratam votorum & regularum obseruationem, per continuam mortificationem, intimamque cum Deo familiaritatem: quis porrò sublimitatem gloriæ illius dignè æstimabit? Si de minimi Sancti minima gloria verè dictum est illud ab Isaia: *Oculus non vidit Deus absque te, quæ præparasti expectanti te.*

Isa. 64.

ti te. qualis erit illa gloria præparata liberto, cohæredi, assessori, fratri, matri spirituali Christi, tantis tot annorũ meritis, per tot heroicos virtutum actus per tot illustres de carne, mundo, & diabolo reportatas victorias accumulatis respondens?

Qualem zelum eximiæ perfectionis, iuxta gratiam vocationis in se aliisque promouendæ, vel sola huius recordatio meritò deberet excitare? Affectus ijdem magis intendendi.

De vtilitate religiosæ vocationis. VI.

1. DEus per gratiam vocationis te, quantumuis immerentem, præ tot alijs partim præseruauit, partim liberauit à tot malis spiritualibus, quibus abundat mundus totus in maligno positus, vti sunt: 1. Peccata penè innumera, praua exempla, mundi blandimenta, carnis illecebræ. 2. Miserabilis seruitus mundi, seu concupiscentiarum, opum, voluptatum, honorum. 3. Pericula æternæ damnationis, ob difficultatem ex tot laqueis se extricandi.

Agnosce ergò, suspice, & venerare hanc infinitam Dei erga te benignitatem,

tatem, quâ te è procelloso mari mundi huius, in securum Religionis portum; è Sodomæo incendio, velut alterum Loth, in excelsum perfectionis montem, è fœtido illo fluuio D. Anselmo diuinitus ostenso, cui mundi amatores innatant, in amœnissimum Paradisum; è fornace Babylonica cum tribus pueris; & ex lacu Leonum cum Daniele in regium palatium transferre est dignatus. Humilitas, gratitudo, amor, zelus respondendi gratiæ vocationis.

II. Per eandem gratiam vocationis te exemit à multis miserijs & ærumnis corporalibus huius vitæ, vti sunt assiduæ curæ sibi familiæque suæ res ad corporis sustentationem necessarias acquirendi: opes acquisitas conseruandi, augendique, honores & officia prensandi; magnatum aliorumque, quorum ope indiget, gratiam aucupandi. Quale priuilegium est his omnibus tricis expediri per vota religiosa, quibus Deo se totum homo mancipat, à quo promissum centuplū securus exspectat? Gratitudo, zelus vota perfectè obseruandi.

III. Similiter in fine vitæ per eandem gratiam, si illi seriò constanterq;

coo-

cooperari libuerit, paratus est, te immunem reddere. 1. A cura testamenti condendi, posteris amicisque in futurum prouidendi, per omnimodam omnium rerum iàm dudum ante factam abdicationem. 2. Ab horrore mortis, per voluntariam tui ipsius iàm dudum tibi mundoque mortui in manus diuinæ prouidentiæ, cui omnia viuunt, traditionem. 3. A timore gehennæ, per accuratam generalem de tota vita initio ingressus factam confessionem; per assiduam commissorum in sæculo peccatorum, & quotidianorum in religione defectuum expiationem; per deuotam sacramentorum, actuum contritionis, amoris, aliarumq; virtutum, ac piorum exercitiorum frequentationem.

An non & hoc tale est priuilegium tibi tam vili terræ vermiculo à Rege Regum gratis concessum, quod omnibus Regum & principum huius sæculi priuilegijs longè sit anteponendum? Gratitudo, Humilitas, zelus constans in studio eximiæ perfectionis.

V. *De Iucunditate religiosæ vocationis.*

I. DEus vocando te ad talem Religionis paradisum, dignatus te asciscere in consortium summæ tranquillitatis, iucunditatis, ac lætitiæ, qualis in hoc exilio haberi potest, intimorum amicorum & dilectissimorũ filiorum suorum; quam percipiunt ex certa spe plenariæ remissionis omniũ peccatorum in sæculari vita admissorum per ingressum in religionem & votorum emissionem; ex testimonio conscientiæ nullius grauioris culpę sibi conscię; ex carentiâ omnium sollicitudinum; ex suaui directione Superiorum; ex plena resignatione sui in manus diuinæ prouidentiæ; ex centuplo consolationum, quas subinde feruentibus seruis suis communicare solet diuina Bonitas.

Quàm longè hæc mentis serenitas excedit omnes mundi delicias! quanti ergò meritò hæc æstimanda, quàm feruenter quærenda, quàm sollicitè conseruanda per frequentationem actuum Humilitatis, Gratitudinis, amoris, per strenuam cooperationem in continuo studio eximiæ perfectionis?

nis? Gratitudo, zelus cooperandi gratiæ vocationis.

II. In hora mortis per eandem vocationis gratiam offert tibi solidissimũ solatium feruidis religiosis impertiri consuetum, quod percipiunt, 1. ex certa spe non solum certò euolandi aliquando ad cœlum, sed etiam euadendi, vel omninò, vel saltem breui, purgatorium, ob prædicta priuilegia, & Christi promissa; ob tot annorum pœnitentiâ expiata peccata, & tanta, cum diuinâ gratiâ, accumulata merita; ob communicationem totius ordinis satisfactionum, & ob bonorum operum; ob preces & suffragia Fratrũ. 2. Ex peculiari assistentia Matris misericordiæ, quam in hora mortis experiuntur illi, quicunque illam deuotè colere, studioseque æmulari in vita conantur. 3. Ex peculiari confidentia erga infinitam Dei bonitatem, & plusquàm paternam ac maternam sollicitudinem erga eos, qui se illi totos in vita consecrarunt.

Quàm felix is tunc erit, qui cum D. Paulo dicere poterit: *Bonum certamen certaui, cursum consummaui, fidem seruaui. In reliquo reposita est mihi corona iustitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa* 2. Tim. 4.

Psal. 118. *die iustus iudex.* Et cum Dauide: *Tuus*
Psal. 30. *sum ego, saluum me fac. In te, Domine, speraui, non confundar in æternum?* Talis esse poteris, si humili, grato, constantiq; animo Deo iuxta gratiam vocationis, vsque ad mortem seruire studueris. Gratitudo, constantia in feruore proficiendi.

III. Post hanc vitam, adminiculo huius gratiæ vocationis, paratus est tibi communicare ineffabile gaudium, peculiaribus amicis suis repositum, quod æternùm percipient, 1. Ex fruitione amplioris gloriæ essentialis meritis singulorum proportionatæ. 2. Ex adeptione maioris gloriæ accidentalis animæ & corporis, non rarò etiam aureolarum, vel Virginum, vel Martyrũ, vel Doctorum, vel aliquo saltem modo horum omnium ob tot heroicas mundi, diaboli, sui ipsorum victorias, ob tot sublimes præcipuarum virtutum actus frequentatos. 3. Ex participatione peculiaris gaudij ex consortio tot sociorũ corpore & animo beatorum, maximeque tot ope tuâ conuersorum, vel in via perfectionis promotorum in ipsos redundantis. Horum omnium bonorum & gaudiorum fons est gratia vocationis, quam tunc pri-

primum dignè æstimare poteris, quando his perfrueris. Affectus ijdem renouandi.

De beneficio peculiaris Dei assistentiæ, & finalis perseuerantiæ. VI.

1. REuoca in memoriam præcipua peculiaris diuinæ prouidentiæ & amoris indicia, tibi à puero vsque ad electum, arreptumq; certum hunc religiosum, aut pium statum exhibita, considerando, à quot, quantisque corporis, animæ, & fortunæ malis; à quot vitæ & salutis periculis te, præ tot alijs coæuis tuis, Deus præseruârit, aut liberarit; non permittendo te nasci parentibus infamibus, non mancum, non hæreditarijs morbis infectum, nõ seduci in tenera ætate, non inquinari grauioribus flagitijs. E contra quot naturæ & gratiæ donis te peculiariter dotârit, largiendo tibi firmam corporis valetudinem, ac decentem formam, commodam complexionem, diuino seruitio aptam, ingenium docile, ingenuam indolem, propensionem ad omnem honestatem: curando te honestè educari, disciplinis erudiri, pietate simul imbui: tàm suauiter, & efficâ-

ficaciter tot pijs inſpirationibus, intellectus illuſtrationib. & voluntatis impulſibus, ab amore mundi & vanitatū eius abſtrahendo, ad amorem ſui pelliciendo, ad horrorem peccatorum & fugam periculorum ſalutis impellendo, ad amorem talis Religioſi aut pij ſtatus inuitando, ac demum his illiſve veluti funiculis charitatis ad ſe ſuumque ſeruitium trahendo.

Qualem hæc ſingula tam ſingularis Dei prouidētiæ & amoris erga te monumenta in vicem à te exigunt gratiarum actionem, laudationem & dilectionem tantæ eiuſdem bonitatis, miſericordiæ, liberalitatis! zelus peculiariter te gratum Deo exhibendi, eum redamandi & omni modo glorificādi.

II. Tot ac tanta peculiaris eiuſdem aſsiſtentiæ, & pluſquam paternæ prouidentiæ tibi ſpecialiter, præ tot alijs eiuſdem profeſsionis ac conditionis, circa & poſt ingreſſum in religioſum, aliumvè pium ſtatum exhibita ſigna in memoriam reuocata pondera; expendendo, quot impedimentis, tentationibus, difficultatibus, periculis, alijſque miſerijs benignè te preſeruarit, aut miſericorditer liberarit, ne, vt multis contingit, in diuino ſeruitio am-

amplectendo præpediteris, aut in stadio perfectionis iam inchoato retardareris, aut omninò à pio proposito, quouis modo, dimouereris: quot insuper peculiaris gratiæ præsidijs te cõtra tentationum impetus munierit, quot extraordinarijs fauoribus in studio perfectionis languentem fouerit, quot internis stimulis ad alacrius progrediendum exstimularit, quot diuinis solatijs ad perseuerandũ animarit.

His expensis an non meritò admirabundus exclames cum Dauide: *Quis sum ego, aut qua est domus patris mei quia deduxisti me huc usque*! idque tam suauiter, efficacirer, mirabiliter ex gratuita bonitate tuâ! Affectus ijdem renouandi. 3. Reg. 7.

III. Demùm expende, quàm suauia & efficacia media in gratia & sanctitate indies proficiendi, pretiosumque finalis perseuerantiæ donum assequendi tibi etiamnum offerat, ac porrò offerre paratus sit, te peculiari assistentia suâ in sancto proposito magis magisq; confirmando; heroica desideria eximiæ perfectionis augendo; zelũ multa ardua amore eius faciendi & patiendi, omne eius beneplacitum amplectendi & exlequendi vehementius in-

flammando: eumque filialis fiduciæ & amoris affectum tibi impertiendo, vt cum regio Propheta dicere audeas: *Tenuisti manum dexteram meam, & in voluntate tua deduxisti me, & cum gloria suscepisti me. Quid enim mihi est in cœlo, & à te quid volui super terram, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum?* Et cum D. Paulo: *Quis nos separabit à charitate Christi?* Gratitudo, amor, filialis confidentia, & constans feruor proficiendi vsque ad mortem.

Psal. 72.
Rom. 8.

VII. De Beneficio Glorificationis.

I. EXpende, quàm incomprehensibili æternæ dilectionis affectu Deus te, præ tot alijs, non modò ab æterno ad inæstimabiles diuitiarum ac delitiarum gloriæ ac beatitudinis suæ thesauros secum participandos prædestinarit; sed omnia etiam hucusque recensita beneficia tam generalia, quàm specialia in eundem finem tibi contulerit, nunc conferat, ac porro conferre paratus sit.

En quanto paratior est Deus suam tecum quantumuis indigno communicare gloriam, & quidem æternùm in cœlis, quàm tu paratior sis eiusdem,

dem, pro modulo tuo, promouere gloriam, & quidem exiguo tempore, in terris! admiratio diuinæ liberalitatis, gratitudo, zelus Deum perfectiùs amandi, & glorificandi, per feruens ſtudium perfectionis, in ſe alijſque promouendæ.

II. Quàm paratus ſit Deus animæ tuę è corpore migraturæ, ſi in hac vita contractas peccatorum maculas, quoad culpam & pœnam plenè expiarit, quamprimùm impertiri beatitudinem eſſentialem, quæ in beatifica viſione, amore & fruitione Dei conſiſtit, & quidem in excellenti gradu, cum alijs accidentalibus gaudijs, & extraordinarijs aureolis ſecundum menſuram tuorum meritorum. Et quàm ardenter deſideret te feruentiore ſtudio omnimodæ perfectionis ſublimiorem gloriam promereri, eamq; ſtatim poſt mortem, abſque purgatorio indipiſci. Si hoc, vt par eſt, profundè expenderes, & crebriùs memoriâ verſares, quanto feruentior eſſes in leuiſſimis etiam maculis eluendis, ac deinceps cauendis, in aſsiduo conatu, in ſanctitate & gratiâ proficiendi? Affectus ijdem ferè repetendi.

III. Quàm demùm paratus ſit Deus

etiam corpori tuo, si strenuè se in hac vita diuino eius impenderit obsequio, rectæque rationis obsecundarit imperio, in communi resurrectione iustorum conferre dotes glorioſi corporis, peculiaresque omnium sensuum oblectationes; & quidem eximias, examussim meritis tuis respondentes. Et quàm auidè cupiat, vt carnem tuam cum vitijs & concupiscentijs viriliùs crucifigendo, plura & grauiora amore eius faciendo, & tolerando sublimiorem corporis quoque gloriam promerearis. Quid intuitu huius gloriæ nimis laborioſum, durum, asperumvè videri posset, nisi amor proprius oculos mentis excœcaret? Gratitudo, feruor corpus mortificandi, multum amore Dei laborandi.

---

4. Hebdom. post Pascha. I.

Dominica IV. post Pascha.

De promissione Spiritus sancti, eiusque officijs.

Vado ad eum qui misit me. Ioan. 16.

I. EXpende, quàm paternè Christus discipulos suos tristes ex prædicatio-

cationē sui ab ijs discessus, mox q; prę-uidens passione sua magis etiam con-tristandos consoletur, atque in spem erigat glorioſæ resurrectionis secum olim participandæ, & copioſæ gratiæ Spiritus sancti, quâ potiri eos posse negat, nisi ipse corporalem suam præ-sentiam & consolationem sensibilem quam inde hauriebant, ijs subtrahat.

Quanto ergo studio cor tuum ab o-mni inordinata affectione erga crea-turas erit mundandum, omnique ter-renâ consolatione euacuandum, si v-beri Spiritus sancti gratiâ, & pretioſo diuinæ consolationis balsamo speras replendum. Fuga terrenarum conſo-lationum, mortificatio strenua omni-um inordinatarum affectionum.

II. *Et cùm venerit ille arguet mundum de peccato, de iuſtitia, & de iudicio* Con-sidera quomodo Spiritus sanctus hæc tria per Apostolos præstiterit, 1. de peccato arguendo mundum, quod nō crediderit in eum, sine quo nulla sa-lus speranda, cùm non sit aliud nomē sub cœlo, in quo nos oporteat saluos fieri. 2. De iustitia, efficacibus ratio-nibus ostendendo Christum, qui velut malefactor habitus, tractatus, & con-demnatus fuit, esse iustum & inno-

Actor. 4.

centem, quia à Patre receptus est in cœlum; nec esse veram iustitiam vllam, nisi per Christum verum Redemptorem mundi. 3. De iudicio, conuincendo mundum esse inexcusabilẽ, si se à diabolo iam iudicato, & ligato vinci sinat, simulq; ostendendo Christum esse iudicem viuorum & mortuorum. Quomodo item similia pręster in cordibus iustorum, 1. Summum odium peccati omnis ijs ingenerando, 2. Magnum desiderium omnis innocentiæ, iustitię & sanctitatis instillãdo. 3. Crebram seriamque futuri iudicij memoriam ingerendo, insuper feruentẽ hæc eadem alijs verbo & exemplo inculcandi zelum inspirando. Si similes Spiritus sancti inspirationes sentis, reuerẽter excipe, & sollicitè cooperare, ne cõtristes Spiritũ S. Dei, in quo signatus es, à quo tàm suauiter & efficaciter inuitaris, & traheris ad culmẽ perfectionis, atque vt alios tecum trahat, impelleris. Gratitudo, zelus proficiendi in omni perfectione, alioq; in eadem promouendi.

III. *Adhuc multa habeo dicere vobis, sed non potestis portare modò.* Quanta benignitas Saluatoris, tam benignè discipulo-

pulorum imbecillitati condescendentis, non supra vires monitis & præceptis eos onerantis, insuper iugem Spiritus sancti directionem in omnibus ijs promittentis! O quàm verè dixit: *Iugum meum suaue est, & onus meum leue!* Quàm suaue & facilè amanti, seruire tam suaui & misericordi Domino! quam durum & intolerabile seruire mundo, carni, diabolo? *Quis sapiens, & intelliget hæc?* *Matt.* 11. *Psal.* 106.

De potentia Dei. II.

I. EXpende magnitudinem potentiæ Dei secundum quatuor dimensiones, 1. Quàm lata seu immensa sit, quâ potest facere quicquid non implicat contradictionem, quicquid possibile est; & consequenter plures & perfectiores creaturas, imò mundos absque determinato numero in infinitum: & circa res creatas facere potest, quicquid libuerit, cũ eius velle sit posse. 2. Quàm longa sit, durans ab æterno in æternum, indefectibilis. 3. Quàm sublimis, seu infinitè perfecta, quâ ex se omnia potest, absque vllo labore, absque vllo adminiculo.

4. Quàm profunda sit, seu incomprehensibilis, cum Deus sit potens per essentiam, & potentia eius realiter idem sit cum essentia, ac proinde non queat ab vlla creaturâ finitâ, sed à solo Deo comprehendi. Quantum ergò hæc diuina potentia excedit omnem potentiam creatam & possibilem creari, quæ tot habet admixtas imperfectiones: vt, quod limitata sit, & absque adminiculo aliorum nihil possit, defectibilis sit, accidentalis, ac finitæ perfectionis sit, ac proinde possit à creaturâ comprehendi!

Quantò porrò eminentiùs est in diuina potentia, quicquid perfectionis in creata potentia reperiri, aut concipi potest? Quàm meritò exclamat igitur Sapiens: *Terribilis Dominus, & magnus vehementer, & mirabilis potentia illius. Glorificantes Dominum, quantumcunque potueritis, superexaltabit adhuc, & admirabilis magnificentia eius.* Eccl. 43.

Quàm æquum foret tam potentem Dominũ glorificare, fauendo ei hanc tantam potentiam, atq; de ea exultando: reuereri illum, cauendo minimas eius offensas: amare eundem, desiderando amplecti & exsequi omne eius beneplacitum, multaque facere & pati amo-

amore eius, qui tam potens est ad remunerandum? His expensis subiungendi insinuati affectus gaudij de potentiâ Dei, filialis timoris ac reuerentiæ, fiduciæ, amoris, ac zeli glorię eius.

II. Quàm luculenter hanc infinitam potẽtiam suam, nobis in tempore manifestarit, 1. In operibus naturæ, vt in creatione & conseruatione mundi, omnium que quæ in eo sunt, Angelorum, hominum, cœlorum, elementorum, totque ex elementis mixtorum corporum, quæ omnia quàm eximia sunt diuinæ potentiæ monumenta? 2. In operibus gratiæ vti in opere redemptionis, per incarnationem Verbi imperium diaboli destruendo in opere vocationis ad fidem, per pauculos rudes Apostolos mundum conuertendo: in opere iustificationis, tot, tam admiiandas animarum conuersiones in dies efficiendo: in opere vocationis ad religionem, tot, tam potenter ab amore mundi ad dulce suum iugũ amplectendum trahendo: Et quidem hęc omnia potentiæ suæ miracula manifestare nobis dignatus est amore nostri, vt ex his illũ clariùs agnoscerem⁹, feruentiùs amaremus, perfectius illum debitis obsequijs glorificaremus, ad il-

lustriorem nobis gloriæ coronam in cœlo promerendam. His ponderatis affectus supra positi repetendi.

III. Quàm demum eminenter suam eandem omnipotentiam Deus nobis declaraturus sit in operibus gloriæ; videlicet in glorificatione Angelorum, & animarum, intellectum & voluntatem finitam & creatam sic eleuando, vt increatum & infinitum Deum beatè videant, ament, possideant: in glorificatione corporum beatorum, in glorioſa resurrectione illa eadem numero è puluere terræ resuscitando, dotibus glorioſis exornando, corpori glorioſissimo Filij configurando, ineffabilibus delicijs omnes sensus perfundendo: idque æternùm, amore electorum, continuando. Quis non libenter suspiceret, reuereretur, amaret, & glorificaret diuinam potentiam in hoc sæculo, per quam sperat se quoad corpus & animam, sic glorificandum in futuro? Affectus ferè iidem renouandi.

Similis ferè modus in alijs attributis piè fructuosèq; expendendis quoad discursus, affectusq; eliciendos poterit obseruari.

De

De Sapientia Dei. III.

I. EXpende, simili ratione, magnitudinẽ sapientiæ Dei. 1. Quàm lata seu immensa sit, quia comprehendit seipsum, & in seipso omnia, non solum præterita, præsentia, futura, sed & omnia possibilia, quæ facere potest; omnes possibiles rerum euentus, omnia, quæ circa res creatas disponere potest. *Sapientiæ eius non est numerus.* Psal. 114. 2. Quàm sublimis & perfecta sit, quia sapiens est, non accidentali sapientia, sed per essentiam. 3. Quàm longa sit, seu æterna, ipsi Deo coæua. *Sapientiam Dei præcedentem omnia quis inuestigabit?* Eccl. 1. 4. Quàm profunda, & incomprehensibilis sit, quæ nequit à creatura vlla, vti nec diuina essentia, cum qua idem re est, comprehendi. Abscondita est ab oculis omnium viuentium, volucres quoque cœli latet, ipsos nempè Angelos. Quã longè hæc sapientia Dei excedit scientiam Cherubinorum, omnemque aliam possibilem sapientiam? quam meritò proinde suspiciendus laudandus, metuendus, amandus *Deus scientiarum Dominus?* 1. Reg. 2. quàm humiliter & cautè ambulandum coram eo, qui scrutatur corda & re-

Heb. 4. & renes, cuius oculis nuda & aperta sunt omnia? Admiratio & collaudatio diuinæ Sapientiæ, timor, amor, feruor Deo sincerè perfecteq; seruiendi, seu praxis exercitij præsentiæ Dei.

II. Quàm clarè Deus hanc infinitam suã sapientiam nobis in tempore manifestarit, ac porrò manifestare non desinat, 1. In operibus naturæ, vt in creatione, conseruatione, & gubernatione mundi, omniumque, quæ in mundo sunt, maximè Angelorum & hominum, in quibus omnibus mira-

Eccl. 1. elucet sapientia Dei, iuxta illud: *Effudit illam super omnia opera sua.* 2. In operibus gratiæ, vt in Incarnatione Verbi, & tam mira & congruâ reparatione hominis lapsi: in ineffabili SS. Eucharistiæ mysterio omnium mirabiliũ Dei compendio: in adinuentione tot, tamque admirandarum viarum ac rationum, quibus electos suos deducit ad salutem, idque tam suauiter, vt nec vim vllam inferat liberæ eorum voluntati; & nihilominus tam efficaciter, vt potiùs vniuersum mundum inuerteret, quàm vel vnum eorum perire sineret. quàm meritò hæc expendens admirabundus exclamare debe-

Psal. 103. res: *Quàm magnificata sunt opera tua,*

Do-

Domine, omnia in sapientia fecisti! quàm humili, gratoque animo redamare, & glorificare oporteret eum, qui tibi præ tot alijs gentilitatis, hæreseos, vel ignorantiæ tenebris inuolutis, incerta & occulta sapientiæ suæ manifestare dignatus est? Admiratio, amor, zelus gloriæ Dei. Psal. 50.

III. Quantò demum clariùs thesauros infinitæ sapientiæ suæ reseraturus sit in æternitate, quando videbimus eum sicuti est, & in eo omnia mysteria abscondita à sæculo, omnia occulta & iustissima eius iudicia, omnia stupenda opera, omnes admirandas adinuentiones, quibus singulos Electos ad talem gloriam perduxit, abyssum denique caussarum & rationum, æternarum diuinæ prouidentiæ, nihil omninò casu absque certa caussa permittentis.

Quàm promptè nunc ergò mysteria fidei credere, occulta iudicia Dei reuereri, beneplacitum prouidentiæ diuinæ in omnibus admirari, laudare, amplecti te oporteret, qui hæc omnia te olim clarè intuiturum confidis in ciuitate Domini virtutum, vbi videbitur Deus Deorum in Sion! Zelus proficiendi in viua fide, feruenti charitate, absoluta resignatione.

De

De Bonitate Dei.

I. EXpende 1. quàm lata & immensa sit bonitas Dei, quæ continet in se omnem rationem boni tam naturalis, quam moralis, seu tam in genere entis, quam in genere moris. Habet enim in se eminenter naturales perfectiones omnes possibiles omnium possibilium creaturarum, & similiter perfectiones morales omnium virtutum, liberis creaturis proprias, absque vllà imperfectione, cum sit impeccabilis, infinitè sanctus, & consequenter habet omnem rationẽ boni, non tantum honesti, sed etiàm vtilis, & delectabilis: quicquid enim honestatis, vtilitatis, & delectabilitatis in creaturis reperiri, aut concipi potest, id multò eminentius in se complectitur. 2. quàm longæua sit Dei bonitas, ipsi nimirum coæua, indefectibiliter æternùm eadẽ perseuerãs. 3. quàm alta seu infinitè perfecta sit, quę nec intẽdi nec minui possit, respectu cuius creaturarum bonitas nulla sit, cùm non accidentali bonitate Deus bonus sit, sed per essentiam, iuxta illud: *Nemo bonus* *Luc.* 18. *nisi solus Deus.* Et: *Non est Sanctus, vt* 1. *Reg.* 2. *est*

est Dominus. 4. quam profunda proinde seu incomprehensibilis sit illa bonitas, quæ idem re est cum essentia diuina, ideoque nequit comprehendi.

Quàm longè hæc infinita bonitas superat omnium rerum creatarum, quantumuis amabilium, etiam possibilium, bonitatem, quæ semper limitata & defectibilis, imò nisi à Deo conseruetur, nulla est! Quàm meritò ergò Deus, præ omnibus & super omnia, est æstimandus, amandus, quærendus? quam indignum est, spreta infinita bonitate, & amabilitate, euanidas & momentaneas creaturarum oblectatiunculas aucupari? Quàm meritò de his conqueritur Deus apud Ieremiam: *Obstupescite cœli super hoc, & porta eius desolamini vehementer. Me dereliquerunt fontem aquæ viuæ, & fecerunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas!* Admiratio, gaudium de bonitate tanta, amor Dei tam boni, horror offensæ eiusdem, cõtemptus creaturarum. Ierem. 2.

II. Quomodo Deus hanc suam bonitatem in tempore manifestârit. 1. In operibus naturæ, vt in creatione, conseruatione, gubernatione mundi, omniumque rerum creaturarum, maxi-

maximè hominum, & Angelorum; tot, tam varias, tam congruas, tam eximias perfectiones dotesque naturales ex inexhausto thesauro infinitæ bonitatis suæ singulis impertiendo, easdem sic dotatas conseruando, gubernando, ad fines debitos dirigendo: in operibus gratiæ, vti in opere redemptionis, vocationis, iustificationis, tot, tam multiplicia, tam sublimia charismata supernaturalia rationalibus creaturis conferendo, eadem in ijs conseruando, & augendo; insuper seipsum, fontem omnium gratiarum, per Incarnationem & sanctissimæ Eucharistiæ institutionem hominibus communicãdo, idque ex gratuita bonitate sua. O quàm suspicienda, quàm amanda, quã glorificanda, super omnia, tanta bonitas! Affectus ferè ijdem renouandi.

III. Quomodo demùm eandem bonitatem suam in æternitate exhibiturus sit, beatis tam inæstimabilia, singulorum meritis proportionata, dona gloriæ essentialis & accidentalis, animæ & corporis conferendo, æternumque conseruando! Affectus ijdem, cum spe gloriæ, repetendi.

De

De infinita charitate erga homines, maximè Electos. V.

1. EXpende eodem modo magnitudinem charitatis Dei, 1. Quàm latè se extendat, ad omnes ominò homines, quos omnes vult saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire: & ad omnia bona naturæ, gratiæ & gloriæ, quæ ex amore ijsdem contulit, cõfert, conferetque æternùm. 2. Quàm longa sit, ab æterno in æternum perdurans. Nam *ex quo est Deus*, amauit, quos creare, saluare gratiâ, & gloriâ coronare constituit, quantum in se erat, præcipuè Electos: iuxta illud: *In charitate perpetua dilexi te.* 3. Quàm sublimis infinitéque perfecta sit, cui nulla creata charitas queat comparari, ob dona sublimissima & inæstimabilia naturæ, gratiæ, gloriæ, per eam hominibus collata, & conferenda. 4. Quam profunda & inuestigabilis sit, tum quia Deus ipse est charitas, tum quia ex gratuito beneplacito suo tam miris occultisque modis, quos elegit, ad optatum finem perducit. Ier. 31.

O quantò latior, longæuior, sublimior & incomprehensibilior hęc charitas

ritas Dei omni creata & possibili creari caritate! quali ergo reciprocæ dilectionis affectu meritò compensanda! His expensis exercendi affectus amoris latissimè, sublimissimè, constantissimè, insatiabilissimè, in præsenti more consueto.

II. Expende quomodo Deus hanc charitatem suam nobis ostenderit in tempore, in omnibus operibus suis, naturæ & gratiæ, maximè in opere redemptionis, luculentissimo infiniti amoris sui erga nos monumento. 1. Pater mittendo Filium, & adoptando nos in filios & hæredes regni per eius Incarnationem. 2. Verbum Incarnatum, seipsum pro nobis tradendo, intimeque vniendo, non modò per gratiam iustificantem, sed etiam realiter per præsentiam sacramentalem. 3. Spiritus sanctus insuper, seipsum, ceu fontem omnis amoris & gratiæ, nobis communicando. Quam incomprehensibilis in his omnibus elucet dilectionis excessus! quo excessu amoris iure esset recompensandus? Affectus ijdem exercendi quoad præteritum, seu dolor excitandus de nostra in redamando frigiditate.

III. Quomodo demùm eandem charita-

ritatem ſuam, multò feliciori modo, exhibiturus ſit in æternitate Electis, ineffabiles gloriæ & beatitudinis ſuæ theſauros, quoad animam & corpus, cum ipſis liberaliſſimè communicando, ſeipſum ijs per viſionem, amorem & fruitionem beatificam in omnem æternitatem beatiſſimè poſſidendum tradendo, familiariſſimeque cum ijſdem veluti amicis intimis filijſque dilectiſſimis, agendo.

O quales deliciæ erunt, ſic ab eo æternùm amari in patria, quarum vel modica & momentanea delibatio ſic reficit in via! Affectus ijdem amoris in futurum exercendi cum propoſitis practicis.

De Miſericordia Dei. VI.

I. EXpende 1. quàm latè ſe diffundat miſericordia Dei, ad omnes omnium creaturarum miſerias, maximè hominum, etiam ingratiſsimorum peccatorum, tam corporales, quam ſpiritales, tam temporales, quam æternas ſubleuandas. *Miſericordia Domini plena eſt terra.* *Miſereris, Domine, omnium, quia omnia potes.* 2. Quàm longa ſit, perdurans in omnes æternitates: *Miſericordia Domini ab æterno in æter-* Pſal. 118. Sap. 11. Pſal. 102.

æternum, super timentes eum. 3. Quàm sublimis, seu quàm intensa sit, cui omnis misericordia creata, hominum & Angelorum, simul sumpta, vix nomen misericordiæ mereatur, quæ nec intendi possit, nec remitti, cum sit infinitè perfecta. 4. Quàm denique profunda, seu incomprehensibilis sit, tum quia est super omnia opera eius, iuxta
Psal. 144. illud: *Miserationes eius super omnia opera eius*, extenditq; se ad indignissimos omni miseratione peccatores, imò ad ipsos damnatos, quos infra condignũ punit; tum quia misericordia Dei, vti & charitas, Deus ipse est.

Quàm longè excedit hæc misericordia infinita omnem finitam misericordiam! quàm proinde reuerenter suspicienda, amanter complectenda? quanta fiducia ad sinum tam amplæ inexhaustæque misericordiæ nobis in omni afflictione confugiendum? Admiratio, amor, gratitudo, filialis fiducia, & recursus ad Deum.

II. Quomodo Deus hanc misericordiam suam hucusque à condito mundo in hoc sæculo exhibuerit, hodieq; exhibeat, erga omnes creaturas, maximè rationales, hominibus & iumentis necessaria tam paternè prouidendo, atque

atque à tot miſerijs corporalibus præſeruando, & liberando, iuxta illud: *Homines & iumenta ſaluabis Domine: quemadmodum multiplicaſti miſericordiam tuam Deus!* Homines inſuper, & te inter illos, à tot ſpiritualibus miſerijs, vti peccatis, tentationibus, periculis ſalutis tam miſericorditer præſeruando, ex ijsùe eruendo: & demum luculentiſsimè, in humana natura aſſumpta miſerias noſtras, abſque peccato, aſſumendo, atque in ſe culpas noſtras, quibus æternas miſeras merebamur, expiando, iuxta illud: *Voluit per omnia fratribus aſſimilari, vt miſericors fieret.* *Pſal. 35.* *Pſal. 146.* *Heb. 4.*

O qualis abyſſus Domini miſerationum, quibus exhaurire dignatus eſt abyſſum noſtrarum miſeriarum! Affectus ijdem cum zelo imitandi.

III. Quomodo eandem miſericordiam Pater miſericordiarum exhibiturus ſit in futuro ſæculo, electos purgandos à temporalibus pœnis per viuorum ſuffragia, & Filij Sanctorumq; merita miſericorditer liberando: purgatos, aut purgatione iſtic non indigentes, ab æternis miſerijs præſeruando; & iuſto iudicio damnatos infra condignũ puniendo. O quantò Deus

est propensior ad misericordiam, quam ad iustitiam, vt meritò dixerit Dauid: *Nunquid obliuiscetur misereri Deus, aut continebit in ira sua misericordias suas!* Et Habac. *Cum iratus fueris, misericordiæ recordaberis.* Affectus penè ijdem repetendi.

Psal. 76.

Hab.

De longanimitate Dei.

I. EXpende 1. quàm latè se extendat Longanimitas Dei, ad omnia omnium hominum, maximorum etiam peccatorum, peccata, quantumuis grauia & enormia, longanimiter, ad longum etiam non rarò tempus, tolerandi, 2. quàm longa sit, coœua scilicet ipsi Deo qui, quos tolerat misericorditer in tempore, decreuit sic tolerare ab æternitate. 3. quàm sublimis infiniteque intensa, cui nulla nec humana, nec Angelica longanimitas, nulla paterna, vel materna patientia & indulgentia queat comparari. 4. quàm profunda & incomprehensibilis, quæ nulla hominum etiam contumaciſsimorum & obstinatiſsimorum ingratitudine & malitia possit exhauriri. O longanimitatem verè diuinam, non humanã! quam verè hanc intuens exclamauit Regius vates: *Miserator & miseri-*

Ps. 102.

sericors Dominus, longanimis & multum misericors. Quomodo miseretur pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se, quoniam ipse cognouit figmentum nostrum. Et Sapiens: *Dissimulas peccata hominum, propter pœnitentiam, diligis omnia, quæ sunt; parcis autem omnibus, quoniam tua sunt, Domine, qui diligis animas*: Admiratio, amor, gratitudo, fiducia. Sap. 11.

II. Quomodo hanc longanimitatem à condito mundo hucusque exercuerit erga tot peccatores; protoplastis parentibus tam misericorditer parcendo, & tam admirabile medium reparando generi humano prodendo; mundum ob tot horrenda scelera, generali diluuio delendum, tot annis tolerando, & per Noe præmonendo: populum Israeliticum tot annis rebellem, ingratum & impium misericorditer sustinendo, & ad resipiscendum prouocando: tot regum impijssimorum & Monarcharum abominanda flagitia, tot priuatorum hominum inaudita facinora plurimis annis non infrequenter dissimulando. Quæ paterna maternaque indulgentia huic longanimitati queat comparari? quis pater, aut quæ mater has

toleret iniurias molestiasque in vnico filio, quas Deus quotidie tolerat in ingratissimo mancipio? Affectus ijdem cum zelo imitandi similem in aliorum defectibus tolerandis longanimitatem.

III. Quomodo eandem longanimitatem Deus tibi hucusque à puero exhibuerit, tot tantasque tuas iniquitates, ingratitudines, & negligentias tam paternè dissimulando, tam patienter tolerando, ad pœnitentiam te exstimulando. Hæccinè à proximo tuo, quantumuis amicissimo patereris, quę Deus à te terræ vermiculo hucusque passus est, hodieq; pati dignatur? Caue ergò ne amplius tanta bonitate abutare. Audi Apostolum monentem:

Rom. 2. *An diuitias bonitatis eius, & patientiæ, & longanimitatis contemnis, ignorans quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit? Secundum autem duritiam tuam, & impœnitens cor tuum thesaurizas tibi iram, in die iræ, & reuelationis iusti iudicij Dei, qui reddet vnicuique secundum opera eius.* Gratitudo, amor, dolor de ingratitudine, zelus emendandi.

(..)

Do-

5. Hebdom. post Pascha.

Dominica V. post Pascha.

De Oratione. Ioan. 16.

I.

I. INuitat Christus discipulos ad orandum, inquiens: *Amen dico vobis, si quid petieritis Patrē in nomine meo, dabit vobis.* Quanta dignatio diuinæ Maiestatis hominem, quoties libet, in colloquium admittentis! quanta liberalitas, quicquid petitur in nomine Filij, liberaliter largientis! Quanta vilis homuncionis illa dignitas, sic à Deo in colloquium admitti, quanta felicitas sic exaudiri! quanta porrò ignauia & ingratitudo, tanta gratia non crebrius nec auidius vti! Gratitudo, fiducia, feruor orandi.

II. Idem orationis exercitium vehementius inculcat, simulque quid, & quomodo petendum sit, insinuat, inquiens: *Vsque modo non petistis quicquā in nomine meo. Petite, & accipietis, vt gaudium vestrum sit plenum.* Illa nimirum innuit esse petenda, quæ nos iuuent ad gaudium plenum solidumque bonæ conscientiæ in hac vita, & beatę perennitatis in altera consequendum,

cuiusmodi non sunt opes, honores, voluptates, & res caducæ, nisi quatenus ad finem vltimum consequendum conferunt; sed cordis puritas, solidæ virtutes, & perfecta cum Deo, eiusque beneplacito, vnio & conformitas. Deinde hæc ipsa efficacissimè petenda à Patre per infinita Filij merita, atque etiam per paterna misericordiæ eius viscera Zelus sic orandi.

3. Eosdem ad filialem fiduciam animat, tum quod ipse Pater ipsos amet, tum quia ipse sit futurus eorum aduocatus apud Patrem, ad quem se rediturum prædicit: *Non dico vobis, quia ego rogabo patrem de vobis, ipse enim pater amat vos, quia vos me amastis, & credidistis, quia ego à Deo exiui. Exiui à patre, & veni in mundum, iterum relinquo mundum, & vado ad Patrem.* O qualis abyssus miserationum æterni Patris sic nos diligentis! qualis abyssus meritorum, tota vita accumulatorum, Filij apud Patrem pro nobis interpellantis! quis syncerè Deum quærens & amans, si has abyssos viuæ fidei oculis intueatur, ad filialem fiduciam non mirificè animetur? Amor, filialis fiducia.

De Iustitia Dei. II.

I. EXpende 1. quàm lata sit iustitia Dei, seu quàm latè se extendat, ad omnium hominum & Angelorum omnia & singula mala merita punienda, & bona merita remuneranda. Quàm longa sit, seu coæterna ipsi, qui quamdiu est Deus, tamdiu est iustus. 3. Quàm sublimis, seu quàm perfecta, cui nihil possit addi, nec demi, qui exactissimè reddit vnicuique secundum opera sua, quorum omnium numerum, pondus & mensuram profundissimè penetrat. 4. Quàm demùm profunda & inuestigabilis sit eadem iustitia Dei, qui iustissimo iudicio ex communi massa corruptionis alios elegit gratis in vasa misericordiæ ad æternam gloriam, præ tot alijs præuisis veluti vasis iræ in contumeliam. O quàm verè dixit admirabundus Psaltes: *Iustitia tua sicut montes Dei, iudicia tua abyssus multa*! quàm longè hæc iustitia superat omnem creatam iustitiam! quantò exactius reddit vnicuique, quod suum est, vtpotè, qui non solum vult, sed & scit, & potest examussim omnia tam bona, quã mala, recompensare. Admiratio, vene- Psal. 35.

ratio, laudatio iustitiæ Dei; horror diuinæ offensæ, zelus proficiendi in omni sanctitate.

II. Quam manifesta infinitæ iustitiæ Deus à condito mundo hucusque ediderit, hodieque edat, non raro, exempla. 1. In plectendis malis meritis spirituum Apostolicorum, protoplastorum parentum, omnium corruptorum hominum tempore diluuij deletorum, Sodomitarum exustorum, Israelitarum rebellium toties castigatorum, Beniamitarum penè excisorum, tot aliorum peccatorum, quorum aliquos tam horrendis modis, etiam in hac vitâ, mulctat, alios in futurum æternum puniendos reseruat, occulto quidem, sed iustissimo iudicio. 2. In remunerandis bonis meritis seruorum suorum, vti, in veteri lege, Patriarcharum Abraham, Isaac, Iacob, Ioseph, piorum Regum Dauidis, Ezechiæ, aliorumque diuinæ legis obseruatorum, vti Tobiæ, Machabæorum: in noua lege, tot Apostolicorum virorum, Martyrum, Confessorum, aliorumque piorum in hodiernum vsque diem obsequia, & sanctos pro ipsius gloria

gleria ſuſceptos labores partim in hac vitâ remunerare, in futurum copioſius remunerandos reſeruare conſueuit. Affectus ferè idem.

III. Quantò demùm luculentius infinitam ſuam iuſtitiam in futuro ſæculo ſit æternùm declaraturus, in reproborum omnium omnibus & ſingulis præuaricationibus rigidiſsimè mulctandis, tum in Electorum bonis deſiderijs, & operibus exactiſsimè remunerandis in numero, pondere & menſurâ ſecundum normam iuſtitiæ ſuæ, quæ nec vnicum quidem malum deſiderium relinquet impunitum, nec minimum deſiderium bonum irremuneratum. Affectus idem renouandi.

III. *De veritate & fidelitate Dei in promissis.*

I. EXpende 1. quàm latè se extendat hæc Diuina veritas & fidelitas, ad omnes videlicet veritates vnquam à Deo reuelatas, ad omnes figuras veteris Testamenti, vmbras futurorum, ad omnes promissiones in vtroque testamento factas. *Fidelis Dominus in omnibus verbis suis.* 2. Quàm longa, seu æternùm inconcussa perdurans: *Veritas Domini manet in æternum.* 3. Quàm sublimis, seu quàm infinitè perfecta & infallibilis sit, cui nec addi quicquam, nec demi possit. 4. Quàm profunda, & incomprehensibilis, tum quod sit circa res abstrusissimas, longissimeque omnem creati intellectus captum superat, tum quod Deus ipse sit veritas. Quàm longè excedit hæc infinita veritas & fidelitas Dei, omnem creatam veritatem & fidelitatem, quæ ex se tam arcta, tam breuis, mutabilis & fallibilis deprehenditur? quàm viuam proinde fidē, quàm filialem fiduciam, quàm ardentem dilectionem à nobis vicissim exigit! Affectus fidei, spei, charitatis hic subiungendi.

Psal. 144.

Psal. 116.

II. Quo-

II. Quomodo Deus hanc suam infinitam veritatem & fidelitatem in hoc sæculo manifestarit, tot figuras, tot prophetias in veteri lege Patribus factas, maximè circa aduentum Saluatoris: similiter in noua lege prædictiones & promissiones Christi Domini circa Ecclesiæ suæ incrementum, inconcussam inter persecutionum procellas stabilitatem, peculiaremq; Spiritus sancti assistentiam accuratissimè adimplendo. Affectus ijdem repetendi cum zelo tam fideli Domino fidelius seruiendi.

III. Quantò demùm clarius manifestaturus sit hanc eandem veritatem & fidelitatem in futuro sæculo, omnia à se reuelata & prædicta, de statu beatæ aut miseræ æternitatis, implendo. quàm luculenter damnati infallibilem veritatem Dei, æterna reprobis intentantis supplicia, æterno eiulatu, testabuntur? & quàm perspicaciter beati infallibilem fidelitatem eiusdem, æterna iustis promittentis præmia, cum ineffabili cordis tripudio, intuebuntur? Affectus ijdem cum oppositis practicis renouandi.

IV. *De Liberalitate Dei.*

1. EXpende 1. quàm latè se diffundat Liberalitas Dei, *qui dat omnibus affluenter, & non improperat*, ad omnia videlicet dona naturæ, gratiæ & gloriæ, omnibus & singulis rationalibus creaturis, atque inter eas maximè Electis, & vicissim erga se liberalibus liberalissimè impertienda. 2. Quàm longa sit, durans ab æterno in æternũ, quoad voluntatem eadem dona, imò seipsum, liberalissimè largiendi. 3. Quã sublimis & infinitè perfecta, tum ob excellentissima dona, quæ tam profusè impertitur, quia ipse re idem est cũ infinita liberalitate sua, quæ proinde nec augeri potest, nec minui. 4. Quã profunda sit, cum gratis absque vllo debito, & merito, quibus vult, liberalius, præ ceteris, sua dona, seque ipsum communicet; proindeque captum creati intellectûs longè superet. Ecquænam liberalitas, etiam possibilis in cœlo & in terrâ, huic queat comparari? nulla, nusquam, nunquam. Quam grato, feruenti, liberali animo ram liberali Domino iure foret seruiendum? Gratitudo, amor, feruor per-

perfectè Deo seruiendi per assiduum studium eximiæ perfectionis.

II. Quàm liberalem se exhibuerit & nunc exhibeat Dominus erga Angelos & homines in via, maximè Electos erga se vicissim liberales, & liberali animo se totos eius obsequio impendentes. 1. Tot, tam varijs eximijsque naturæ & gratiæ donis cumulatissimè eos ornando; virtutes supernaturales, cum habituali gratia, in excellenti gradu gratis eis infundendo. 2. Cooperantes charismatis sibi communicatis, pro singulorum meritis, insignibus gratiæ sanctificantis augmentis statim deuorando, nouaq; auxilia gratiæ excitantis, tot, ac tanta, ad continuum eiusdem sanctificantis gratiæ, & infusorum habituum incrementum promerendum largissimè superaddendo. 3 Hanc suam liberalitatem tam in assidua suppeditatione nouorum auxiliorum gratiæ excitantis, quàm in collatione nouorum graduum virtutum infusarum, maximè charitatis & gratiæ sanctificantis, nisi ipsi ponant obstaculum, continuando vsque dum perseuerantiæ donum & prædestinatum sibi gloriæ brauium assequantur. Quam stupenda & profusa illa libera-

litas? quoties eiusdem erga te expertus es, & nunc experiris non obscura argumenta? & tamen adhuc te tam parcum exhibes & torpidum in eius obsequio. quando tandē audies Apo-
2. Cor. 9. stolum intonantem: *Qui parcè seminat, parcè & metet, & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.* Affectus ijdem, cum dolore de nostra in diuinis obsequijs parcitate.

III. Quàm liberalem se idem exhibiturus sit Electis suis in patriâ, omnia & singula eorum merita, tam inæstimabilibus præmijs gloriæ essentialis & accidentalis, animæ & corporis, & variarum laureolarum, supra condignum, remunerando, nec solum eorum ardua & heroica facinora, sed minima etiam pia desideria. O quàm detestanda socordia nostra in operibus ac desiderijs meritorijs multiplicandis, cùm tam profusa sit, liberalitas Dei in eisdem, longè supra condignum, æternùm remunerandis! Affectus ijdem cum zelo proficiendi assiduè in charitate, & gratiâ, per frequentationem actuum meritoriorum.

In Festo Ascensionis Domini. V.

Mar.16. Act.1.

I. REcumbentibus Apostolis apparens Christus & conuescens, primum paternè increpauit eorum incredulitatem, & duritiam cordis, vt eam agnoscentes, & detestantes, nunquam relaberentur: deindè blandè eos est consolatus, ne nimium ob discessum suum contristarentur, forsan vsus similibus verbis: *Vado parare vobis locum, & iterum veniam, & accipiam vos ad meipsum, vt, vbi ego sum, & vos sitis* O quàm paternus Christi Domini erga electos suos est amor! quam verè ait: *Ego quos amo, arguo & castigo:* Apoc. 3. nec enim minus amat, cũ increpat & flagellat, quàm dũ cõsolatur, & fouet. Amor, constans patientia in aduersis.

II. Ne iniuncti sibi muneris prædicandi Euangelij difficultate deterrerẽtur, promisit eis spiritum S. breui mittendum, à quo essent in omnibus ditigendi, illuminandi, & confirmandi, inquiens: *Sedete in ciuitate, donec induamini virtute ex alto.* Luc. 24. Quàm suauiter & efficaciter discipulorum, de suis viribus diffidentium, animos in talem spem erigit, vt omnia se posse in eo, à

quo

quo se confirmandos audiunt, nõ absque singulari interno gaudio, confidant; ideoque nec verbo commissam sibi tam arduam prouinciam recusent? nec spe sua frustrati fuêre: quantum enim pauci illi, timidi, & rudes prius piscatores, confirmati postea, & illuminati sancti Spiritus gratia, intrepidi Euangelij prædicatores breui tempore potuerint & effecerint, mundus stupescit vniuersus. Amor, & filialis fiducia erga tam amabilem Dominum, qui, quos ad magna & ardua elegit, tales, si sibi diffidentes in ipso confidant, quales esse vult, efficere consueuit.

Luc. 24. III. *Eduxit eos foras in Bethaniam, in montem Oliueti.* An ipse simul cum eis visibilis exierit; an iussis illis istuc ire, vsque ad locum ipsum disparuerit, non liquet: vtrumque eximiæ fuit dilectionis eius in discipulos argumentum, & grande ijs contulit solatium. Voluit porrò Saluator noster, caput Electorum, ex illo monte Oliueti, vbi erat Bethaniæ, id est, domus obedientiæ vel afflictionis, cœlum conscendere, in quo passionem suam secundum beneplacitum æterni Patris, ex gratuita erga humanum genus dilectione & miseratione dignatus est auspicari; vt

ostens-

ostenderet heroicam tribulationum patientiam, & perfectã obedientiam, Bethaniâ sublimem charitatem, monte ipso; & intimam misericordiam, oliuâ, adumbratam, esse regiam ad cœlum viam, quam ipse calcâsset, nobisque calcandam designasset. Quam pios affectus compassionis, gratitudinis, amoris, congratulationis elicuerint discipuli inter eundum, recolentes, quæ non ita pridem isthic cõtigerant, circa amantissimum Magistrum suum à se desertum, captum, per vallem Iosaphat & torrentem Cedron deductũ ad ignominiam Crucis; nunc gloria & honore coronatum, mox gloriosè deducendum à cœlestibus hierarchijs ad dexteram Patris? Amor, congratulatio, zelus imitandi in Christo patientiam, obedientiam, charitatem, misericordiam.

De ascensu eius in cœlum. VI.

I. DIscipulis in monte Oliueti congregatis exhibuit se amantissimus Dominus solito splendidiorem, vultuque blandiorem, omnes & singulos, pro amplexu dari solito, ad osculandas cicatrices vulnerum suorum benignè admittens. Quàm insolitos inte-

interim diuinæ lucis radios singulorum mentibus afflabat? quàm ignitas diuini amoris sagittas cordibus infigebat? quam porrò illi ardentes reuerentiæ, amoris, doloris & gaudij mixtos lacrymis affectus, quàm incredibili cum internæ dulcedinis gustu frequentarint; præsertim B. Mater, quæ tam ardenter comitari filium optabat, & tam heroicè simul eius diuinæ voluntati se resignabat. Quis illius plusquàm Seraphici cordis excessus intellectu assequatur? Admirare & imitari conare prædictos actus amoris, congratulationis, resignationis.

Luc. 14. II. *Et eleuatis manibus benedixit eis, & ferebatur in cœlum.* Quàm ineffabili paternæ misericordiæ & dilectionis affectu pius Dominus, intuens hos dilectos suos discipulos tam ægrè à se diuelli, eorum orbitatem miseratus, largissimam ijs, eleuatis manibus, benedictionem impertierit, quanto eorum gaudio & solatio? forsan his vel similibus verbis vsitatis in lege veteri vsus: *Benedicat vos Dominus & custodiat vos: ostendat Dominus faciem suam vobis, & misereatur vestri. Conuertat Dominus vultum suum ad vos, & det vobis pacem.* Vel his in cœna antè vsur-

Num. 6.

Ioan. 17.

vsurpatis: *Pater serua eos in nomine tuo, vt sint vnum sicut & nos.* Quam liberalis est Dominus, quam paratus nos *benedicere in omni benedictione spirituali in cœlestibus, modò nos ad eam excipiendam disponamus*, per humilem agnitionem nostræ indigentiæ, per ardens desiderium amplioris diuinæ gratiæ, & assiduum studium eidem strenuè cooperandi vsque ad finem vitæ! His consideratis gratias diuinæ liberalitati age, & affectus humilitatis, fiduciæ & zeli constanter proficiendi subiunge. *Eph.* 1.

III. *Et nubes suscepit eum ab oculis eorum.* *Act.* 1. Quanta admiratione & exultatione discipuli defixis oculis & attonitis mentibus sequebantur Dominum, nõ curru aut equis, instar Eliæ, nec Angelico fultum ministerio, sed virtute propria eleuatum a terra, gradientem in multitudine virtutis suæ, cœlum conscendere, vsque dum eum nubes lucida eorum aspectui subduceret? Quàm admirandos interim affectus amoris, congratulationis, fiduciæ, zeli gloriæ eius continuarint? quàm incensa desideria eum sequendi cum debita tamen resignatione, elicuerint? quantò affectuosius, quã olim Eliseus, inti-

intimis præcordijs exclamauit: *Pater mi, Pater mi, currus Israel, & auriga eius!* 4. Reg. 2. Et cum Sponsâ: *Trahe nos post te, curremus in odorem unguentorũ tuorum!* Cant. 2. quanta mentis dulcedine se perfundi, quam insolita vi se trahi post dilectum suum senserint, vt oculis saltem abeuntem sequendo non viderentur posse satiari, vsque dum per apparentes Angelos regredi in Ierusalem iuberentur! Quã æquum est & nos eundem Dominum, & sponsum nostrum, tam amabilem, instar aquilæ prouocantis ad volandũ pullos suos, omnes ad se inuitantem & post se trahentem conari saltem desiderijs cordis sequi, desiderando medullitus ab amore terrenorum expediri, mente in cœlestibus habitare, & solum, quæ sursum sunt sapere, nec quicquam aliud in terris expetere, quam diuinam eius gloriam omnibus modis semper & vbique propagare! Amor, congratulatio, zelus gloriæ Christi, desiderium cœlestis patriæ.

VII. *De Ingressu Christi in cœlum.*

I. *Ascendens Christus in altum, captiuam duxit captiuitatem*, magno cum triumpho & iubilo, ium iustorũ è limbo liberatorum, comitantium & plau- Psal. 67.

plaudentium, tum Angelorum congratulantium & concinentium ingressus est cœlum Empyreum. Quanto gaudio beati illi recens è squalore limbi educti ineffabili cœlestis illius domicilij amplitudine, splendore, magnificentiâ stupefacti exclamarint: *Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.* Et: *Domine bonum est nos hic esse!* Quanta exultatione Angeli partim ipsum comitantes, partim obuiam occurrentes eidem applauserint! iuxta illud: *Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium.* Et: *Ascendit Deus in iubilatione, & Dominus in voce tubæ.* Seque inuicem cohortantes ingeminarint: *Psallite Deo nostro, psallite, psallite Regi nostro, psallite, quoniã Rex omnis terræ Deus, psallite sapienter. Psallite Deo, qui ascendit super cœlum cœli ad orientem.* Quàm lætabundi hi cæteros, qui in cælo remanserant alloquentes dixerint: *Attollite portas principes vestras, & introibit Rex gloriæ.* quærentibus autem illis: *Quis est iste Rex gloriæ?* respondérint: *Dominus fortis & potens in prælio.* conspicati porrò Christum, simul & cicatrices vulnerum circumferentem, & inenarrabili fulgore coruscan-

Psal. 83. Matt. 17. Psal. 67. Psal. 23. Psal. 67. Psal. 23.

scantem, iterum attoniti interroga-
Isa. 63. rint: *Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? iste formosus in stola sua gradiens in multitudine fortitudinis sue?* Quibus cum ipse respondisset: *Ego sum, qui loquor iustitiam, & propugnator sum ad saluandum*, simul omnes
Apoc. 5. supplices & venerabundi illi acclamarint: *Dignus est agnus, qui occisus est, accipere virtutem, & diuinitatem, & sapientiam, & honorem & gloriam, & benedictionem.* Quanto demum liquidiore gaudio perfusus bonus pastor Chri-
Luc. 15. stus, ob ouem perditam morte sua recuperatam, cœloque redditam, exultabundus Angelis dixerit: *Congratulamini mihi, quia inueni ouem, quæ perierat.* His expensis exerce similes affectus gaudij & congratulationis de gloria Christi, zeli honoris eius, desiderando eundem ab omnibus agnosci, amari, & glorificari sicut in cœlo, sic & in terra.

II. Perueniens ad thronũ æterni Patris Christus, quanto humilitatis, reuerentiæ, amoris sensu obtulerit eidem prima expeditionis suæ spolia, cœtum iustorum; rationemque impositi sibi operis iam confecti red-
Ioan. 17. dens, subiecerit: *Pater manifestaui nomen*

men tuum hominibus, & te clarificaui super terram. Opus consummaui, quod dedisti mihi, vt facerem. Et nunc clarifica tu me, Pater, apud temetipsum claritate, quàm habui priusquàm mundus fieret, apud te. Quàm exultabundus Pater hoc oblatum munus acceperit, & confestim Filio dixerit: *Sede à dextris meis,* Psal. 109. constituens eum supra omnem creaturam, vt in nomine eius omne genu flectatur! Quanto iterum humilitatis, gratitudinis, amoris affectu hanc tantam Humanitatis suæ exaltationem acceptarit Filius? Congratulare Christo, & similes humilitatis, gratitudinis, amoris affectus exemplo eius exerce.

III. Quamprimùm consedit ad dexteram Patris, quàm promptè mox eiusdem nutu munus iudicis & remuneratoris auspicari cœperit, singulis Sanctorum, quos secum adduxerat, pro meritis inter choros Angelorum thronos proprios assignando, sicque ruinas Luciferi & sociorum restaurando! item munus summi Pontificis & aduocati, pro nobis Patrem assiduè interpellando, & cicatrices vulnerum suorum repræsentando! iuxta illud: *Non enim in manufacta sancta* Heb. 4.

Iesus

Iesus introiuit exemplaria verorum, sed in ipsum cœlum, vt appareat nunc vultus Dei pro nobis. Et: *Aduocatum habemus apud Patrem, Iesum Christum, iustum, & ipse est propitiatio pro peccatis nostris* ? Congratulatio, gratitudo, fiducia, zelus perfectè seruiendi tam liberali remuneratori.

1. Ioan. 2.

I. Dominica infra Octauam Ascensionis. *Ioan* 15. & 16.

I. *CVm venerit Paracletus Spiritus veritatis, qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me, & vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis.* Quàm luculentum Spiritus sanctus Christo perhibuit testimonium, illuminando discipulorum, aliorumq; fidelium intellectum, & purgando, inflammando, confirmandoq; affectum, vt veritates à Christo reuelatas constanter crederent, & ad mortem vsque propugnarent, & doctrinæ Euangelicæ in omni perfectione sectandâ, vitam moresque suos conformarent! Simili modo Apostolici viri Christo perhibuêre testimonium hæc eadem ipsis à Spiritu sancto inspirata, alijs ver-

verbo & exemplo inculcando. Hos imitare in zelo gloriæ Christi, & salutis animarum propagandæ.

II. *Hæc locutus sum vobis, vt non scandalizemini, absque synagogis facient vos.* Quàm sollicitè Christus suos de instantibus persecutionum procellis toties præmonet, ex incenso maioris eorum sanctitatis, gratiæ & gloriæ desiderio; vt sic à scandalo & lapsu præseruarentur, & simul ad ardua quæque pro gloria Dei subeunda animarentur. Amor crucis, & martyrij desiderium.

III. *Sed venit hora, vt omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium se præstare Deo.* Idem vehementius ijs inculcat, prædicendo eorum persecutores tam cæcos fore & impios, vt in persecutione piorum se arbitraturi sint Deo præstare obsequium; ne turbarentur videntes tantam suorum persecutorum insaniam & crudelitatem; nec mirarentur hæc permitti à diuina prouidentia, quæ ex pessima reproborum voluntate nouit elicere maximum bonum, ad maiorem suam, electorumq; gloriam. Admiratio & veneratio diuinorum iudiciorum, resignatio ad omnia, quæ Deus immittit, vel permittit.

II. *De immensa magnitudine gloriæ animæ Christi Domini.*

1. EXpende, quàm immensa, sublimis, & incomprehensibilis sit gloria, qua beatissima Christi Domini anima ab initio conceptionis frui cœpit in hac vitâ, æternumque fruetur in alterâ; quæ omnes perfectiones & prærogatiuas gloriæ essentialis, & accidentalis, omnibus & singulis beatis, hominibus & Angelis collatas, porroque conferendas eminentissimè in se complectitur, longissimeque supergreditur, tanto interuallo, quanto par est, præeminere in omnibus Filium Dei naturalem, filijs adoptiuis.

Isa. 64. Si ergò *oculus non vidit, Deus absque te, quæ præparasti expectanti te,* cuiuis etiàm minimo Electorum; quæ primogenito Electorum præparâris, quis inuestigabit? quam incomparabilis illa eius beatifica visio, quâ Deum, & in Deo videt omnia præterita, præsentia, futura supereminentissime! qualis ille amor beatificus, illud gaudium tali visioni correspondens? quàm supereminentes reliquæ accidentales gloriæ, tam immensæ eius gratiæ, & diuinissimis virtutibus proportionatæ?

si pro-

si proinde æquum est cuiuis Sanctorum de adepta gloria congratulari, diuinęque liberalitati pro ea collata gratias & debitas laudes persoluere: quanto æquius est, id præstare, pro tam incomparabili gloria Sanctissimæ animę Saluatoris nostri collata? Congratulatio, gratiarum actio, & glorificatio diuinæ Maiestatis.

II. Quanto stupore & gaudio omnes Angelici spiritus, & cœtus iustorum hanc tam ineffabilem gloriam gloriosissimæ animæ Christi suspexerint, fulgore eius perstricti profundissimè se humiliarint, illi de tanta supereminẽtia gloriæ congratulati sint, diuinæq; maiestatis liberalitatem tantam laudarint, & glorificarint, idemque nunc continuent & continuaturi sint, cum saluandis omnibus, in omnem æternitatẽ, idque eò intensiùs, 1. Quò clarius sublimitatem gloriæ eius agnoscunt. 2. Quò ardentiùs Saluatorem suum, sic glorificatum, amant. 3. Quò maius gaudium ex beatitudine eius percipiunt. 4. Quò zelosius Deum infinitè liberalem omni modo à se, omnibusque glorificari cupiunt. Affectus ferè ijdem renouandi.

III. Quanto humilitatis, gratitudinis, exultationis excessu Christus ipse, tantam gloriæ sibi collatæ supereminentiam sic à totâ cœlesti curia suspici extolliq; conspiciens, vt in vita mortali consueuerat, æterno Patri omnes sibi communicatas gratiæ & gloriæ prærogatiuas acceptas referat, illum auctorem omnium grato animo recognoscat, laudet, amet, & glorificet; simulq; ab omnibus sic eundem agnosci, laudari, amari & glorificari exoptet: idque eò eminentius, quò perfectius magnitudinem glorię luę & diuinę liberalitatis erga se perspicit: quò tenerius, & diutinius Patrem amat, & zelosius eius honorem propagari desiderat. Zelus imitandi Christum in humilitate, gratitudine, amore & zelo gloriæ Dei in hac vita, vt continuare feliciùs eosdem affectus merearis in futura.

III. *De immensa magnitudine beatitudinis glorioſi corporis Christi Domini.*

I. EXpende, quàm immensa, sublimis & ineffabilis sit gloria & beatitudo glorificati corporis Christi, quâ omnes glorioſorum corporum, omnium vnquam glorificandorum dotes, cla-

claritatem, impatibilitatem, subtilitatem, agilitatem, omnia omnium & singulorum sensuum liquidissima gaudia in excellentissimo gradu in se comprehendit, longissimeq; excedit. Supereminentia porrò huius gloriæ, 1. inde potest æstimari, quod cũ Christus sit verus Filius Dei, & corpus eius hypostaticè vnitum sit verbo diuino, talis ac tanta eius fuerit gloria, quæ deceret Vnigenitum Patris; iuxta illud: *Vidimus gloriam eius, gloriam quasi vnigeniti à Patre.* quàm dignum ergo, vt ipse *sit in omnibus, primatum tenens*? Ioan. 1. Coloss. 1. 2. Colligi potest ex infinitate meritorum Christi, quæ fuêre per omnia infinita, 1. ratione suppositi, seu personę infinitæ operantis, 2. ratione infinitæ gratię, in esse gratiæ, quę erat in Christo. 3. ratione supereminentissimorum operum, quæ pro gloria Patris fecit, iuxta illud: *Ego, quæ placita sunt ei, facio semper.* Ioan. 8. Etsi enim non omnia fecit, nec passus est reipsa, quę pro gloria Dei fieri & tolerari possent; voluntate tamen efficaci Patri se obtulit ad omnia facienda & patienda, si ita ei placeret, quæ omnes in æternum facere & pati possent.

Quàm immensum ergò debebatur

præmium, gloria videlicet corporis (cùm gloriam animæ gratis acceptam nõ decuerit eum mereri) quæ proindè tanta erit, vt omnem superet mensuram. 3. Ex infinito amore Patris erga Filium sibi obedientem factum vsque ad mortem. Si enim inimici ex odio diuinum filij corpus tam atrociter excruciarunt, quàm eminenter illud Pater glorificarit, præsertim cum odientium vires essent finitæ, amantis infinitæ? Congratulatio, gratiarum actio, zelus multa ardua faciendi & patiendi pro Christo, vt eum glorioſum olim intueri merearis.

II. Quàm admirabundi hanc tantam corporis eius gloriam Angelici spiritus & iustorum cœtus suspexerint, æternumque suspiciant, maximè post generalem resurrectionem omnes saluandi, non solùm illuminatis beatificatæ mentis, sed etiàm glorificati corporis oculis? quàm exultabundi de tanta eius pulchritudine Christo regi suo congratulati fuerint, æternumque gratulentur, conspicati totam cœlestem Ierusalem mirificè claritate eius illuminari, iuxta illud: *Et ciuitas non eget sole, neque luna, vt luceant in ea, nam claritas Dei illuminauit eam, & lucer-*

Apoc. 21.

na

na eius est agnus? Quanto tripudio ad diuinas laudes concinendas se inuicem excitarint, excitentque æternùm: *Laudem dicite Deo nostro omnes serui eius, pusilli & magni Alleluia. Quoniã regnauit Dominus Deus noster, omnipotens, gaudeamus & exultemus, & demus gloriam ei; quia venerunt nuptiæ agni*? Quid non faciendum & ferendum tibi foret pro gloria Christi, vt mereari his lætantium choris æternùm sociari? Affectus ijdem ferè renouandi. *Apoc.19.*

III. Quanta humilitate, reuerentiâ, gratitudine, amore, zelo diuinæ gloriæ. Christus ipse hanc tantã corporis sui claritatem æternùm intuens, æterno Patri æternas referat gratias, ipsi eam acceptam ferendo, ipsum, ceu fontem omnium charismatum, magnificando, & ab omnibus magnificari cupiendo. Zelus in his affectibus humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli Christum æmulandi in tempore, vt cum illo continuare eosdem mereari in æternitate.

IV. *De gaudio SS. humanitatis Christi, ex participatione gloriæ aliorum Beatorum.*

I. EXpende, quàm ineffabile gaudium Christus perceperit, æternumque percepturus sit, ex tanta gloria, tot, non solum beatorum Spirituum, sed etiam, & quidem maximè, tot hominum, corpore & animâ vnquam glorificandorum, & quidem tantò eminentiùs præ ceteris Beatis. 1. Quò clariùs omnes & singulos singulorum Beatorum, tam essentialis quam accidẽtalis gloriæ gradus peruidet. 2. Quò teneriùs singulos amat. 3. Quò magis singulorum, maximè hominum, tanto pretio à se redemptorum gloria ad ipsum pertinet, cum eam singulis, cum omnibus medijs ad illam consequendam requisitis, promeruerit. Si ergò singuli Beati ex aliorum gloria magnũ hauriant gaudium, quam immensum hauriet Auctor glorię singulorũ Christus? Congratulatio, zelus eximiæ perfectionis ad augendum gaudium Christi, quod percipit ex sublimiore gloria cuiusque Sancti.

II. Quam immensum sit eiusdẽ Christi Domini gaudium de gloria ex tot, tam-

tamque diuersis omnium & singulorũ Beatorum & beatificandorum tam essentialis, quam accidentalis beatitudinis brauijs in æternum Patrem redundante : cum ex ijs omnibus infinita eius potentia, sapientia, bonitas, misericordia, liberalitas, charitas, aliæq; perfectiones clarissimè resplendeant, totamque curiam cælestem in admirationem, amorem, laudationemque eius validissimè rapiant. Tantò porrò hoc gaudium eius est, æternumq; erit maius, 1. Quò euidentius Patrem infinito honore, amoreque dignissimum esse cognoscit. Quò intensius illum, vtpotè infinitè amabilem diligit. 3. Quò zelosius eundem ab omnibus agnosci, suspici, amari & glorificari expetit.

Quàm iure igitur tibi adlaborandũ erit, vt hoc sanctissimum Christi Domini gaudium assiduo studio eximiæ perfectionis propriæ alienæque promouendæ adaugeas, zelumque diuini honoris & amoris in dies magis intendas; quem æternùm tecum Christo continuaturum speras? Gaudium de omnimoda glorificatione Dei, zelus diuini honoris, & eximiæ perfectionis.

III. Quanto tandem inæstimabilius sit gaudium, quod Christus, quà homo, percipit, æternumque percipiet ex infinita diuinæ Maiestatis & incomprehensibili beatitudine, quâ seipsum pleniſſimè comprehendit, beatiſſimè diligit, diuiniſſimè seipso fruens & nullius indigens æternùm conquieſcit, idq; ferè ob prædictas causas: 1. Quod præ omnibus beatis longè intimius hanc infinitam Dei beatitatem penetret. 2. Quod longè eminentius ipsum & omne eius bonum amet. 3. Quod longè excellentiori modo, præ cetetis, eandem beatitudinem participet. Gaudium de hoc tanto gaudio Christi, & infinita beatitate Dei, amor eiusdem cum spe similis gaudij participandi.

De gloriâ animæ cuiusqúe Electi.

V. I. EXpende, 1. Quàm immensa sit beatitudo animæ diligenti Deũ promiſſa, quoad omnem dimensionem. Nam 1. Quoad latitudinem, extendit se ad omnia genera malorum, miseriarum & pœnarum damni & sensus, quibus carèt: & ad omnia genera bonorum, diuitiarum, deliciarum & honorum quibus abundat: ad omnes

anim-æ

animæ potentias, quas ineffabili gaudio demulcet: memoriam iucundissima tam mirarum viarum, quibus ad gloriam peruenit, ruminatione; intellectum clara tot mirabilium eius visione; voluntatem beatifico summi boni amore & fruitione. 2. Quoad sublimitatem, complectitur in se liberationem absolutissimam ab omni non solum incursu, sed etiam ab omni metu quorumcunque malorum, & possessionem perfectissimam quorumcunq; verorum bonorum, imò boni infiniti, omnia bona eminentissimè in se continentis, seu fontis omnium bonorũ, & quidem modo eminentissimo, per participationem visionis amoris & gaudij beatifici ipsius Dei infinitè beati. 3 Quoad longitudinem, æternam includit, continuam, securamque prædictę ipsius Dei beatitudinis participatam fruitionem. 4. Quoad profunditatem, seu incomprehensibilitatem, transcendit longè omnem in hac mortali vita intellectus captum, iuxta illud Apostoli: *Oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor ascenderunt hominis quæ præparauit Deus diligentibus se.* 1. Cor. 2.

Quis ergò non libenter captiuet in-

tellectum in obsequium fidei, & reuereatur in hac vitâ abyssum iudiciorum Dei, si verè sperat intellectum suum per lumen gloriæ in altera euehendum ad claram beatificamque intuitionem SS. Trinitatis, diuinorum attributorum, secretorum mysteriorum fidei: præsertim mysterij Incarnati Verbi, & mirabilium eius perfectionum, prærogatiuarum, gestorum, item absconditorum iudiciorum, decretorum, operum, permissionum Dei? Quis abnuat suam hîc abnegare, diuinoque in omnibus beneplacito conformare voluntatem, quam istic per amorem & fruitionem beatificam sperat inebriandam ab vbertate domus Dei, & torrente voluptatis eius potandam, sicq; sublimandam, vt cum ineffabili satietate, absque fastidio; cum summa libertate, absque peccandi periculo; cum inæstimabili suauitate, absque vlla reluctantia, idem cum Deo velit, idem nolit æternum? Quis memoriam suam à vanis abstrahere, atque ad diuina ruminanda seriò applicare renuat, quam similiter confidit mirificis gaudijs æternùm perfundendam ob iugem bonorum naturæ, gratiæ & gloriæ sibi collatorum, & malorum à se auersorum

rum recordationem? His expensis excitandus amor Dei tantã gloriam promittentis, spes, & zelus potentijs animæ sic olim glorificandis sanctè vtendi modo insinuato.

II. Quantum sit futurum inter gloriam tam essentialem, quàm accidentalem beatarum animarum discrimen. Nam quò quisque Electorum hîc fuerit conformior Christo primogenito & prototypo Electorum in sanctificante gratia, alijsq; virtutibus ac prærogatiuis, per strenuam cooperationẽ cum diuina gratia acquisitis, auctisq;, quibus peculiares aureolæ sunt promissæ: eò quoque istic erit eidem conformior in essentiali gloria, alijsq; gloriæ accidentalis prærogatiuis. Quã quisq; tunc optaret maiorem se in augendi gratia & gloria tempore merendi adhibuisse conatum! quàm doleret, si beatus ille status id ferret, se tanta in re fuisse negligentem! Zelus eximiè proficiendi in spiritu, & plura semper faciendi & patiendi pro amore Dei tam liberalis in meritis etiam minimis remunerandis.

III. Quàm inenarrabili admirationis, humilitatis, gratitudinis, amoris affectus cuiusuis Electi anima in pri-

mo beatificationis suę momento, quasi è graui somno euigilans, & insolitæ lucis & gloriæ nouitatẽ obstupescens, erumpet in excessus laudis, gratiarum actionis, insultationis, incipiens ex tunc cum Beatis reliquis misericordias Domini æternùm cantare, & quidem eò affectuosius, quò se euectam cernit sublimius. Quisquis beatè hos excessus continuare cupis in patria, caue ne omittas eosdem quantumuis laboriosè frequentare in via. Zelus proficiendi in intima humilitate, gratitudine, amore, & filiali reuerentia erga Deum.

VI. *De gloria corporis cuiusque Beati.*

I. EXpende simili discursu magnitudinem beatitudinis cuiusque Electi glorificando corpori promissæ. 1. Quã latè se extendat ad omnes glorioforum corporum dotes, & liquidissimas omnium sensuum oblectationes: Primùm enim cuiusque Electi corpori glorioso communicabuntur hæ quatuor dotes: eximia claritas, cum admiranda tam interna,
Matt. 13. quàm externa pulchritudine: *Iusti* enim *fulgebunt sicut sol*, & habebunt corpus pellucidum, in quo appareat mira omnium ossium, venarum, neruorum har-

harmonia: Impatibilitas, *Non enim esurient, neque sitient amplius, neque cadet super illos Sol, neque vllus æstus,* nec vlla vis illis aut molestia poterit inferri: Agilitas, ita enim anima corpori dominabitur, vt celerrimè quocunq; volet, sine vlla repugnantia illud transferat: *Sicut scintillæ in arundineto discurrent*: Subtilitas demum seu immunitas à necessitatibus vitæ vegetatiuæ, & facultas quoduis corpus absque vllo impedimento penetrandi. Nam *erunt sicut Angeli Dei.* Apoc. 2. Sap. 5. Matt. 22.

Deinde omnibus & singulis sensibus corporis glorioſi peculiares concedentur oblectationes, quas percipient ex proportionatis sibi obiectis: *Visus* ex aspectu tot glorificatorũ corporum, maximè Christi Domini & B. V. Matris: *Auditus* ex concentu tot beatorum hominum & Angelorum: *Odoratus* ex suauissimo glorioſorũ corporum, maximè Christi & B. Virginis odore: *Gustatus* ex ineffabili satietate absque cibo & potu, & perenni suauitate absque fame & fastidio: *Tactus* per totum corpus diffusus, ex conuenientissima sibi cœlestis Paradisi temperie.

2. Quàm sublimis sit hæc eadem corporis gloria, & profunda simul, seu incom-

incomprehensibilis, ob tam eximias dotes, & sublimes sensuum oblectationes illi communicandas, quibus omnis huius mundi gloria, ornatus, magnificentia, deliciæ compositæ nullam penè habent comparationem, nec proinde possunt in hac vita apprehendi, ita, vt & de illis meritò intelligendum sit illud: *A sæculo non audierunt, neque auribus perceperunt, oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectanti te.* 3. Quàm longa sit, quam stabilis, immutabilis, perdurans in æternum absque vllo timore eam amittendi.

Isa. 64.

Quis hæc expendens in amorẽ tam liberalis remuneratoris non rapiatur, & ad mortificandam carnem cum cõcupiscentijs suis non accendatur? Amor, gratitudo, zelus continuæ mortificationis.

II Quantum quoque sit futurum inter gloriam corporum discrimẽ, iuxta illud Apostoli: *Alia est claritas Solis, alia claritas Lunæ, & alia claritas Stellarum: Stella enim à stella differt in claritate: sic & resurrectio mortuorum* Quo enim quisque in corpore suo, cum sensibus & concupiscentijs mortificando, spiritui subiugando, sancteque diuino

1. Cor. 15.

no obsequio impendendo fuerit Christo conformior in hac vita; eò quoq; erit eidem in corporis gloria, omniumque sensuum delicijs similior in altera. Zelus Christum imitandi in sancto vsu, & continua mortificatione sensuum.

III. In quos affectus admirationis, humilitatis, gratitudinis, amoris eruperturus sit quisq; Electus in primo instanti glorificationis sui corporis, æternùm deinceps eosdem continuaturus: & quidem eò feruentius, quò maiori se gloriâ circumdatum obstupescet. quo cordis tripudio & mentis excessu inter 24. illos Seniores, quos vidit Ioannes procidentes ante sedentem in throno, & mittentes coronas suas ante thronum, & ipse prostratus exclamabit: *Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, & honorem, & virtutem: quia tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt!* Apoc. 4. Zelus mortificationem Iesu semper in corpore circumferendi, & hos prædictos affectus, quos desideras istic æternùm continuare, hìc feruenter inchoandi.

De

VII. De gaudio quod percipiet quisq; Electus ex gloria aliorum Beatorum, B. V. Christi Domini, ipsius Dei.

I. EXpende quàm ingens gaudium percepturus sit quiuis Beatorũ, de tanta tot aliorum beatorum hominum & Angelorum beatitudine, ob mutuam inter ipsos perfectissimam charitatem, quæ omnia bona gloriæ facit omnibus & singulis communia, iuxta hunc pijssimum Augustini discursum: *Si quis alius, quem omninò sicut teipsum amares, eandem beatitudinem tecum haberet, duplicaretur gaudium tuum: quia non minus gauderes pro eo, quàm pro teipso. Si verò duo vel tres, vel multò plures idipsum habent, tantundem pro singulis, quantum pro teipso gauderes, si singulos sicut teipsum amares. Ergo quid erit in illa perfecta charitate innumerabilium Angelorum & hominum, vbi nullus diliget alium minus, quàm seipsum. non enim aliter gaudebit vnusquisque pro singulis alijs, quàm pro seipso.* Quantum ergo erit gaudium, quod quisq; Beatorum capiet non tantum ex pari, sed etiam ex multo maiori innumerorum Angelorum, Archangelorum, Principatuum, Po-

Manual. c. 35.

Potestatum, Virtutum, Dominationum, Thronorum, Cherubim & Seraphim, Confessorum, Virginum, Iustorum omnium tam essentiali quam accidentali gloria? *Si ergo cor hominis de tanto bono suo vix gaudium suum capiet, quomodo capax erit tot & tantorum gaudiorum? Quid concupiscere poterit in saculo nequam, cuius oculus semper videt bona Domini in terra viuentium, semper videt æterna præmia*, insuper participat innumera omnium Beatorum gaudia? Admiratio & glorificatio diuinæ liberalitatis, & mutuæ Beatorum charitatis; zelus liberalem se erga Deum in studio eximiæ perfectionis exhibendi, & Beatorum mutuam charitatem æmulandi. *D. Bern. Serm. 4. de Ascens.*

II. Expende, quanto porrò maius gaudiũ percepturus sit quiuis Electus ex tam eminente B V. Deiparæ tã animæ, quam corporis gloria, quæ tanto interuallo aliorũ Beatorum omnium, quantumuis eximiam, gloriam transcendit, præsertim cum illam tantò magis quam seipsum diligat, quanto maiore amore eam digniſsimã agnoscit. At quanto tandem eminentius gaudium habiturus sit de immensa SS. Humanitatis Christi Domini nostri,

stri, tam animæ, quàm corporis gloria, quæ non solum aliorum Beatorum omnium, sed etiam ipsius beatissimæ Matris infinitis penè excedit parasangis, præsertim cum tanto sublimiore feratur in eum amore, quò sublimiorem eius super omnes puras creaturas agnoscit excellentiam

Quanto zelo peculiariter Iesum & Mariam amandi, glorificandi, imitandi flagrare deberes, vt beatissimo eorum consortio, & tanto gaudio ex eorum gloria in te redundaturo æternùm frui posses? An non crebrius corde & ore exclamandum cum pio Alphonso Rodericio: *Iesus & Maria, dulces amores mei, patiar ego amore vestri, totus sim vester, nullus meus?*

III. Quanto demum sublimius gaudium habiturus sit quiuis Electus de infinita & incomprehensibili gloria ipsius SS. Trinitatis, quæ eminentissimè omnium Beatorum felicitatem in se continet, omnemque etiam possibilem infinitorum Beatorum gloriam, quantumuis infinitè intensam, & extensam, infinitè excedit, vtpotè, cum omnis illa creaturarum gloria ex se finita, accidentalis, defectibilis sit: Dei verò gloria infinita, essentialis, indefecti-

fectibilis. Et quidem tanto diuinius & ineffabilius erit illud gaudium cuiusque Beati, quantò amplius & sublimius Creatorem infinitè amabilem, præ omnibus creaturis, quantumuis amabilibus, diliget. Vnde rectè D. Augustinus: *Quoniam quantum vnusquisque diligit aliquem, tantum de bono eius gaudet. Sicut in illa beata ciuitate vnusquisque sine comparatione plus amabit Deum, quàm se & omnes alios secum: ita plus gaudebit absque æstimatione, de felicitate Dei, quàm de sua & omnium aliorum secum. Et si Deum sic diligent toto corde, tota mẽte, tota anima, vt tamen totum cor, tota mens, tota anima non sufficiant dignitati dilectionu: profectò sic gaudebunt toto corde, tota mente, tota anima, & tamen totum cor, tota mens, tota anima nõ sufficiant plenitudini gaudy.* Quàm purè, ardenter, constanter, insatiabiliter iure esset Deus à nobis diligendus & glorificandus sine mensurâ in tempore, cum tam inæstimabile gaudium ex infinita eius felicitate nos percepturos speremus in æternitate! Zelus honoris & amoris Dei in se alijsque promouendi, & beneplaciti eius amplectendi & exsequendi.

(*.*)

Do-

Dominica Pentecostes.

I. *De missione Spiritûs sancti. Act. 2.*

1. DVm complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco. Voluit Christus Dominus vna cum æterno Patre promissum Spiritum sanctum discipulis in cœnaculo montis Sion, quod est typus Ecclesiæ, congregatis, orationiq; intentis mittere ipso die quinquagesimo à Paschate, & resurrectione sua, quo olim lex vetus in monte Sion data recolebatur, ad indicandum 1. à Spiritu sancto non iam in tabulis lapideis, vti olim legem timoris; sed in tabulis carneis seu cordibus hominum describendam imprimendamque legem charitatis. 2. Iam adueniſſe tempus gratiæ & remiſsionis peccatorum, tot sæculis expectatũ. 3. Oportere homines præparare corda sua veluti viuos codices, in quibus Spiritus sanctus dignetur inscribere legem charitatis, vti Moysen constat tabulas præparâſſe, & præuio ieiunio inscriptionẽ legis impetrâſſe.

Exod. 24. & 32.

O quàm liberalis & fidelis Dominus

nus noſter in omnibus verbis ſuis, qui è carcere mundi huius egreſſus, & gloria ſublimatus, non eſt oblitus noſtri, vti olim pincerna Ioſephi: ſed ſtatim *Gen. 40.* miſit promiſſum Paracletum, ex infinito amore noſtri, ad imprimendam cordibus noſtris legem charitatis! Gratitudo, amor, zelus exactè obſeruandi legem charitatis erga Deum & proximum.

II. *Factus eſt repentè de cœlo, ſonus tanquam aduenientis ſpiritus vehementis, & repleuit totam domum, vbi erant ſedentes.* Spiritus ſanctus à Patre Filioque miſſus, venit ſub ſpecie ſpiritûs vehementis, cum ſono inſtar tonitrui: largeq; non ſolum dona ſua, ſed ſeipſum fontem donorum diſcipulis omnibus & ſingulis in domo congregatis impertiuit, idq; repentè ex infinito amore, & mero beneplacito ſuo, ad indicandum 1. quàm paratus ſit gratia ſua, quæ *neſcit tarda molimina*, animas iuſtificando viuificare, ſpiritualem vitam in ijs conſeruare, & concupiſcentiæ ardores mitigare, ſicut inſpiratione aëris ſeu venti vita conſeruatur, ardorque internus mitigatur: imperfectionum noſtrarum paleas inſtar venti diſſlare, atque ad ſublimioris perfectionis

ctionis studium vehementer quidem, sed suauiter, impellere. 2. Quam desideret eos, quos ipse sic viuificarit, illuminarit, impuleritque, feruere zelo aliorum quoque salutem ac perfectionem promouendi. 3. Quam promptus sit liberalissimè se communicare omnibus Ecclesiæ filijs, & quidem singulis, abundanti gratia animas singulorũ omnesq; potentias sic replendo, vt omnia eorum interiora benedicant Domino. Gratitudo, amor, zelus propriæ alienæque perfectionis.

III. *Apparuerunt illis dispertita linguæ tanquam ignis, seditq; super singulos eorum.* Voluit præterea Spiritus sanctus hodierna die apparere in specie ignearũ linguarum, ad significandum, 1. Se venire in Electorum animas ad purgandas illas, atque instar auri argentique purificandas a scoria peccatorum, prauorum habituum, inordinatarum passionum: ad illuminandas easdem in mysterijs Fidei compendiosisque vijs omnimodæ perfectionis assequendæ, per assiduum exercitium virtutum: ad inflammandas demum igne perfecti amoris Dei, & proximi, sursum erigendas, totasque in Deum per conformitatem iudicij & voluntatis transformanman-

mandas. 2. Se vnicè optare, vt animæ, quas ipse sic purificarit, illuminarit, inflammarit, cooperando feruenter communicatæ sibi gratię conentur indies euadere seipsis puriores, illuminatiores, amore feruentiores. 3. Se insuper velle, vt communicatis sibi charismatis impensè vtantur in alijs quoque purgandis, illuminandis, accendendis. idque ex eodem infinito amore, eo fine, vt in terris sublimiorem gratiam, in cœlis ampliorem gloriam sibi alijsq; acquirant. Affectus ijdem.

Feria II. Pentecostes.

Sic Deus dilexit mundum. Ioan. 3. II.

I. *Sic Deus dilexit mundum, vt Filium suum vnigenitum daret.* Quàm inæstimabilis illa Dei erga homines vniuersos & singulos, & te, tam ingratum, dilectio, quæ vndequaque est infinita! Nam dator tanti doni est Pater infinitæ Maiestatis: donum datum, est Filius, Patri coæqualis: amor, quo datur, infinitus, est Spiritus sanctus: infinitum enim donum procedere non potuit nisi ab infinito amore, qui ideò etiam dari debuit, vt Filius Dei, qui est donum infinitum, daretur: cum amor

sit causſa omnium donorum. Quis nō obstupescens hoc donum exclamet cū D. Paulo: *Gratias ago Deo super inenarrabili dono eius*, præsertim si expendat, quomodo, in quem finem, sit datum? Gratitudo, amor, fiducia filialis.

2. Cor. 9.

II. *Non misit Deus Filium suum in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundus per ipsum.* Qualis ista bonitas & clementia misericordissimi Dei nostri, qui cupit omnes homines, quantumuis ex se filios iræ, tam sublimi modo saluari, neminem damnari! Affectus ijdem.

III. *Lux venit in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras quàm lucem.* Quanta cęcitas & ingratitudo eorum, qui è tenebris peccatorum ideò non emergunt, non quod auxilia gratiæ sufficientia non habeant: sed quod tenebras suarū concupiscentiarum plusquàm veram lucem Euangelicę perfectionis, quam Christus intulit mundo, diligant. O quàm meritò his exprobrat Deus per Oseam: *Perditio tua, Israel, tantummodo in me auxilium tuum!*

Ose. 13.

Et per Psalmistam: *Filij hominum, vsquequò graui corde, vt quid diligitis vanitatem, & quaritis mendacium?* Heu quoties peccatores tenebras luci, vanita-

Psal. 4.

nitatem veritati, creaturam Creatori, diabolum Christo anteponere non erubescit? Horror peccati, detestatio ingratitudinis, contritio, compassio.

Feria III. Pentecostes.

Ego sum ostium. Ioan. 10. III.

I. CHristus Dominus videns à Pharisæis seductorem se haberi, & cæcum à se sanatum, aliosque in se credentes, è Synagoga ejici, & à fidelium numero separari, redarguit eos, ostenditque se non esse seductorem: sed eos omnes seductores esse, qui per ipsum non intrant: eos verò solos legitimos pastores, qui per ipsum intrant: imò nullos esse verè fideles, qui nõ intrant per eum, seu, qui nõ credunt in ipsum: *Qui non intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro. qui autem intrat per ostium, pastor est ouium.* Deinde declarat proprietates & officia legitimi pastoris: *Huic ostiarius aperit, & oues vocem eius audiunt, & proprias oues vocat nominatim, & educit eas, & ante eas vadit.* Bonus enim pastor debet ab ostiario, id est, à Spiritu sancto intromitti in ouile, seu Ioan. 9.

gregi pascendo & regendo præfici, & à veris ouibus agnosci. Debet intimè nôsse oues, vt singularum necessitati prospicere possit, pascere easdem verbo & exemplo. Quanta gratia per fidem in Christum aggregari numero fidelium, præseruari a deceptione seductorum, pasci sanâ doctrina legitimorum pastorum! quanti meriti prædictas boni Pastoris partes, exemplo Christi, perfectè exsequi? Gratitudo, zelus animarum.

II. Cum Pharisæi hanc parabolam nō caperent, Christus illam disertè eis explicat: *Ego sum ostium, per me si quis introierit, saluabitur, & ingredietur, & egredietur, & pascua inueniet*, quasi diceret, impostores ostium sunt, sed macelli, per quod oues iugulantur. Ego ostium sum ouilis, per quod saluantur: per quod siue ingredientes ad exercitia vitæ contemplatiuæ, siue egredientes ad opera vitæ actiuæ, vel, siue ingredientes in Ecclesiam militantem, siue egredientes per mortē in triumphantem, pascua vitæ æternæ inueniunt.

O quanta charitas Christi, qui dignatus est per Incarnationem, Passionem, & mortem ostium nobis fieri ad vitam gratiæ & gloriæ? Gratitudo, amor,

amor, zelus cooperandi gratiæ Christi in studio perfectionis.

III. *Fur non venit, nisi vt furetur, & perdat: ego veni, vt vitam habeant, & abundantius habeant.* Quanta liberalitas Christi, qui ideo cœlo descendit, vt vitam gratiæ singulis suis fidelibus, & quidem perfectam & abundantem promereretur, &, nisi ipsi obstaculum ponerent, largiter per Spiritum sanctum in eum finem mittendum impertiretur; sicque tandem ad vitam sublimioris gloriæ eueherentur! quanta porrò cæcitas & ingratitudo hominũ, magis eligentium sequi mundum, carnem, diabolum, & quemuis seductorem mactantem; quàm Christum verum Pastorem, vitam gratiæ & gloriæ tribuentem! Gratitudo, amor Christi, odium mundi & amoris proprij.

De gestis ab Apostolis post acceptum Spiritum sanctum in ipso die Pentecostes. IV.

I. ET repleti sunt omnes Spiritu sancto, & cœperunt loqui varijs linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis, magnalia Dei. *O mutatio dextera excelsi!* quanta vis gratiæ Spiritus sancti! Nam 1. repentè illius gra- *Psal. 76.*

tiæ Spiritus sancti! Nam 1. repentè illius gratia sic immutati sunt, vt nihil extra Deum optarent, & quoad omnes potentias animæ, perfecti euaderent, singuli tamen pro capacitate ac dispositione suâ, 2. Donati sunt notitiâ linguarum necessaria ad conuersionem gentium, tanquam Architecti ædificaturi ciuitatem cęlestem, pertingentem ad visionem Dei; sicut olim linguarum confusione à Deo puniti sunt superbi filij Adam, parantes ædificare ciuitatem & turrim, cuius culmen ad cælum pertingeret. 3. Ex timidis, repidis, rudibus facti sunt animosi, feruentes, eloquentes, vt prodeuntes in publicum magnâ cum libertate, magno feruore, magna verborum efficacia, cum stupore omnium, magnalia Dei & mysteria fidei confluentibus turbis prædicare non formidarent. Vis & tu copiosa Spiritus sancti gratia repleri, zelo propriæ perfectionis & salutis proximorum promouendæ inflammari? iuxta illud: *Dilata os tuum, & implebo illud*; dilata os animæ tuæ, seu desiderium maioris puritatis, humilitatis, fiduciæ, deuotionis, & familiaritatis cum Deo.

Gen. 11.

Psal. 80.

II. Cum Apostoli varijs linguis magna-

gnalia Dei palam prædicarent, à multis suspiciuntur, attenteque audiuntur; à nonnullis ridentur, & musto pleni putantur, quos modestè redarguit Petrus, indeque captat occasionem illis explicandi mysterium missi Spiritus sancti per Ioëlem prædictum. Quàm necessaria est vero zelatori animarum tolerantia irrisionum, oblocutionum, & constans zelus gloriæ Dei, licet speratus non semper appareat fructus! *Ioel. 2.*

III. Petrus tam efficaciter de Christo perorauit, tantâ sapientiâ mysterium eius Incarnationis, Passionis ac Resurrectionis ex Scripturis adstruendo: tanta libertate & fortitudine animi illum verum Messiam, & Filium Dei confitendo: tanto demum zelo ac spiritu hæc omnia auribus auditorum ingerendo, animisque imprimendo, vt compuncti corde dicerent: *Quid faciemus viri fratres?* ac primâ quidem vice tria millia, alia vice quinque millia conuerterentur. O quanta energia verborum ex corde puro, Spiritu sancto pleno, humili, deuoto, igne charitatis & sinceri zeli gloriæ Dei inflammato prodeuntium!

V. *De præcipuis Officijs Spiritus sancti.*

I. SPiritus sanctus missus est, vt operi redemptionis nostræ extremã quasi manũ admoueret, merita Christi infinita singulis applicando. Sicut enim medicus medicamenta ordinat, pharmacopæus ea parat, infirmarius applicat: ita Pater media reparationis nostræ ordinauit, Filius illa præparauit, Spiritus sanctus applicauit. Quàm miris & varijs modis Spiritus Paracletus diuidit singulis, prout vult, varia charismata ex peculiari applicatione infinitorum Christi meritorum! Quoties, & quàm largiter, tibi quoq; obtulit, & nunc offert, ex eodem immenso Oceano, fluenta gratiarum! Gratitudo, amor, zelus sanctè donis acceptis vtendi.

II. Homines originali labe infectos, per gratiam regenerationis, & relapsos in mortale peccatum, per gratiam iustificationis, ex peculiari intuitu meritorum Christi, purificat, vinificat, sibiq; assimilat, iuxta illud Christi: Ioan. 3. *Quod natum est ex carne, caro est, & quod natum est ex spiritu, spiritus est.* O quam gratuita gratia sic à Spiritu sancto tam benignè, præ tot alijs pereuntibus, respi-

spici! Gratitudo, amor, zelus gratiam sanctificantem acceptam, illibatam conseruandi.

III. Eosdem sic renatos, purificatos, viuificatos, sibique assimilatos sensim perficit in iustitia, & sanctitate, quantum in se est, internis inspirationibus, illustrationibus, impulsibus ad continuum in triplici via perfectionis progressum exstimulando. Nam iuxta D. Bernar. *monet, & docet, & mouet. monet memoriam, docet rationem, mouet uolantatem; memoria suggerit bona in cogitationibus sanctis, atq; ignauiam nostrã, torporemq; repellit, quam inspirat cogitationem, docet in opus proferre, ne uacua in nobis sit gratia Dei; mouet denique, vt ad bonum afficiamur.* Serm. de Pentec.

O quoties & tu audis Spiritum sanctum memoriæ hæc & illa media proficiendi suggerentem: rationem illuminantem, modosque varios eadem adhibendi insinuantem, & voluntatem ad executionem inflammantem! Caue ne dissimules, nec contristes eum, cuius vox sonat in auribus tuis.

Gratitudo, feruor parendi diuinis inspirationibus, & in spiritu proficiendi.

De septem donis spiritus Sancti.

VI.

I. EX infinita Dei liberalitate animę cuiusque regenerati in Christo, præter virtutes Theologicas: Fidem, spem, charitatem, infunduntur septem dona Spiritus Sancti: Donum sapientiæ, intellectus, consilij, scientiæ, fortitudinis, pietatis, ac timoris Domini, quæ à virtutibus sunt distincta; quod hæ sint habitus, per quos rectè operamur; dona autem illa sint qualitates quædam, quæ animam diuinis inspirationibus & motionibus ad insignes quosdam actus excipiendis idoneam reddunt, iuuantque tum ad cuitationem mali, tum ad prosecutionem boni, eamque habent cum charitate coniunctionem, vt cum illa vigente vigeant, illa perditâ pereant.

Quàm varijs, suauibus, & efficacibus medijs diuina bonitas maiorem nostrum in omni perfectione progressum promouere dignatur! quibus, eheu, mortalis infirmitas tàm languidè cooperatur! Gratitudo, amor, zelus sanctè vtendi his donis & inspirationibus spiritus Sancti, & horror ea perdendi.

II. Spiritus S. hisce donis suis iuuat ani-

animam in declinando & exterminando malo, ex gratuita bonitate sua, ad præseruandam illam à lapsibus, atque ab impedimentis maioris perfectionis expediendam. 1. Per donum sapientiæ fastidium diuinorum tollit, & appetitum terrenorum frenat, diuinas suggerendo rationes, vt diuina magis sapiant, terrena desipiant. 2. Per donum intellectus dubia, obscuritates & perplexitates circa res fidei, submouet, torporemque ad credendum & sperandum excutit, nebulas dissipando, clarius lumen, pacem, & gaudium infundendo. 3. Per donum consilij in subitis tentationibus à periculo lapsus præseruat, expeditam rationem euadendi suggerendo. 4. Per donum scientiæ Dæmonis imposturas, carnis & mundi fallacias, ne illaqueemur, detegit. 5. Per donum fortitudinis mentem roborat, vt subire malit quęuis damna temporalia, quàm diuinam peccato quouis incurrere offensam. 6. Per donum pietatis ad proximis compatiendum, eorumque onera in charitate supportanda duritiem cordis emollit. 7. Per donum timoris Dei, motus superbiæ & arrogantiæ reprimit. Affectus ferè ijdem.

III. Ex simili gratuita dilectione sua Spiritus sanctus, ijsdem septem donis promouet animam ad maiorem in omni perfectione progressum. 1. Per donum sapientiæ animam disponit, eleuatque ad diuinas perfectiones, cum gustu affectuque amoris subtiliùs intelligendas. 2. Per donum intellectus ad veritates mysteriorum fidei, altissimasque in eis latentes rationes profundiùs penetrandas, firmiusque credendas, cum piarum cogitationum, affectuumque affluentiâ. 3. Per donum scientiæ ad res creatas euidentius capiendas, quatenus à Deo, & in se sunt, atque ad Deum ducunt, moresq; formant. 4. Per donum consilij in particularibus casibus opportuniora, & efficaciora media profectum spiritualem promouendi edocet. 5. Per donum fortitudinis perficit hominem ad ardua quęque pro diuino obsequio intrepidè aggredienda. 6. Per donum pietatis, vt erga Superiores se tanquam filium, erga inferiores veluti matrem, erga æquales vt fratrem gerat. 7. Per donũ timoris Domini, vt erga Deum reuerentiam, filialem timorem, cum amore & zelo glorię eius coniunctum conseruaret, indiesq; augere satagat.

Hæc

Hæc expendens, quis non obstupescat tantam Spiritus sancti sic nos illustrantis, sic impellentis sedulitatem? quis non totus exardescat amore tam benigni Paracleti, tam amabilis Sponsi, & zelo eius inspirationes, impulsusque sollicitè sequendi; exclametq; cum Sponsâ: *Surge Aquilo, & veni Auster, perfla hortum meum, vt fluant aromata illius?* Affectus ijdem. *Cant. 4.*

De apparitione Spiritus sancti, sub triplici specie: Columbæ, Nubis, Ignis. VII.

I. SPiritus sanctus voluit in nouo Testameto apparere, & Christo testimonium perhibere in specie columbæ in Baptismo eius, ad denotandas eximias virtutes, quas nos cupit in Christo æmulari, quasque ipse nobis paratus est instillare, cuiusmodi sunt, eximia innocentia, simplicitas, puritas, mansuetudo, compunctio, compassio, quæ per proprietates columbæ adumbrantur.

Quàm miris & suauibus modis Spiritus sanctus Apostolos, Electosque reliquos, ductum suum sequentes, ad columbinam simplicitatem, Angelicã puritatem, heroicamque inordinata-

rum passionum victoriam perducere consueuit? Vis & in te hoc ipsum luculentiùs experiri, ne pigeat te eius instinctus sequi. Amor, zelus sequendi ductum Spiritus sancti in studio maioris animæ puritatis.

II. In transfiguratione Domini appa-
Matt. 17. ruit idem Spiritus sanctus in specie lucidæ nubis ad indicandos effectus, quos in viris Apostolicis esset edicturus, peculiari gratia sua sic eos à terrenis eleuando, sic illuminando, sic fecundando, sic impellendo, vt instar leuium, lucidarum, fœcundarũ nubium mundum vniuersum percurrerent, fulgore vitæ & doctrinæ suæ illuminarent, irrigarent, atque ad proferendos veros pœnitentiæ, omniumque virtutum fructus fœcundarent.

Quàm eximiè id præstitere Apostoli, & viri Apostolici, qui iuxta impulsum Spiritus sancti longè lateque Euangelium disseminarunt, quos meritò homines & Angeli admirarentur: *Qui sunt isti, qui vt nubes volant?*
Isa. 60. *In omnem terram exiuit sonus eorum.*
Psal. 4. Quin & tu illos, pro modulo tuo, æmularis in zelo propriæ perfectionis, & gloriæ Dei, & salutis animarum?

III. De-

III. Demum in Pentecoste in linguis igneis apparere dignatus est, ad significandos præcipuos affectus, quos in Apostolis, virisque Apostolicę perfectionis studiosis operaturus esset, inflammando eos amore Dei, & proximi, zelo diuinæ gloriæ, & salutis animarum propagandæ, simulque ijs impertiendo gratiam miraculorum, notitiam omnium linguarum, diuinam eloquentiam, & sapientiam necessariam ad mundi conuersionem.

Quàm abundè hos effectus edidit in cordibus Apostolorum, totq; aliorum Apostolicum spiritum æmulantium, quorum omnia dicta, facta, mores, gestusque omnes ignem spirâre, ignitasq; linguas referre videbantur! O quàm potens est ille ignis Spiritus sancti, qui in momento totum hominem in se transformat! Zelus proficiendi in amore Dei, & proximi.

In Festo SS. Trinitatis.

Domin. Trinit. I.

De amore SS. Trinitatis erga quemuis Electum.

Ex medit. de amore spirituali S. Ignatij p. 1.

I. DEus vnus in essentia, & trinus in personis, in seipso infinitè beatus, se infinitè comprehendens, infinitè

finitè amans, infinitè seipso cum ineffabili gaudio fruens, te, inter ceteros Electos, vt speras, ab æterno benignè respexit, peculiariter amauit, & misericorditer decreuit te infinitæ suę beatitudinis consortem facere, vt eum beatè videres, amares, possideres æternum: & quidem per hæc illa media, ad talem gradum beatitudinis, tã suauiter & efficaciter perducere; insuper tot modis seipsum tibi dare in Patrem, in Redemptorem, in Sponsum, idq; ex gratuita bonitate & misericordia sua: & consequenter Pater ab æterno statuit te sic creare, dotare, conseruare, in filium peculiarem adoptare; Filius sic redimere, sic merita tua tibi speciali-ter applicare, sic in fratrem & cohæredem regni asciscere: Spiritus sanctus sic vocare, sic iustificare, sic in Sponsam assumere, dono perseuerantiæ coronare. O quantus ille amor! quàm immensus, sublimis, æternus, incomprehensibilis! an non simili amore foret, si fieri posset, meritò compensandus? Amor, Gratitudo, zelus gloriæ Dei.

II. Idem Deus, trinus & vnus, in tempore, ex eadem gratuita benignitate sua, tam peculiariter, te respicere, &

quasi

quasi manuducere ad prædestinatã gloriam hucusq; dignatus est? Pater quidem, non solum te creando, dotando, conseruando; sed insuper seipsum totum tibi in Patrem amantissimum tradendo, &, veluti dilectissimo filio, omnia necessaria corporis & animę subsidia, tam paternè, prouidendo; Filius, non solum sic te redimendo, tam copiosè pretium suorum meritorum tibi applicando, sed insuper seipsum tibi in fratrem per Incarnationem, in eduliũ per SS. Eucharistiæ participationem dando, arctissimeque vniendo, Spiritus sanctus non solum te iustificando, tot charismatis ornando, tot diuinis inspirationib. in via perfectionis promouendo; sed etiam seipsum fontem gratiarum tibi communicando, teque in electam Sponsam sibi assumendo.

O quàm inæstimabilis & ille talis Patris, talis Fratris, talis Sponsi amor! qualem à te tam ingrato filio, tam indigno fratre, tam inæquali sponsa exigit amoris, gratitudinis, zeli honoris eius propagandi, beneplaciti exequẽdi excessum.

III. Idem Deus paratus est hunc tam peculiarem æternæ dilectionis affectũ Patris, Fratris, Sponsi erga te continuare

nuare æternùm, modò tu erga ipsum te bonum filium, gratum fratrem, fidelem sponsam præstare velis; seipsum tibi, ineffabili modo, in pręmium dando, suæque infinitę beatitudinis te perfisionem, amorem, & fruitionem beatificam participem reddendo. O quàm incomprehensibilis illa infinita Dei beatitudinis participatio! At quanto incomprehensibilior tanta Dei hanc conferentis dilectio? Affectus ijdem renouandi.

II. *Ex eadem medit. de amore spirit S. Ignatij, p. 2.*

Quod homo peculiariter sit simulacrũ, seu imago, templum, & speculum SS. Trinitatis.

I. SAnctissima Trinitas voluit hominem, præ ceteris creaturis, sibi simillimum condere, & viuum sui referre simulacrum, ad demonstrandum præclarissimum suum erga eundem amorem. Nam sicuti in SS. Trinitate vna est natura diuinâ, & tres personæ inter se realiter distinctæ; sic in homine vna est anima spiritualis, & tres spirituales potentiæ, memoria, intellectus, & voluntas. Et sicut Deus se intelligens producit verbum; Pater & Filius se mutuò diligentes, spirant Spiritum

ritum ſanctum ; ſic homo intelligens, producit verbum mentis, ſeu expreſſam ſpeciem & ſimilitudinem rei intellectæ, & per amorem efficit in ſe inclinationem in rem amatam. Si ergo SS. Trinitas ſic dilexit hominem, vt imaginem ſuam illi imprimere dignaretur ; quanto ſtudio enitendum foret homini, vt in illam totus per iugem eius recordationem, contemplationem, & amorem transformaretur? quàm æquum eſſet, totam memoriam SS. Trinitate, diuinis eius attributis, beneficijs, & operibus ruminandis, intellectum ijſdem reuerenter profundeque expendendis, ſuſpiciendis, magnificandis ; voluntatem affectibus admirationis, gratitudinis, amoris, alijſque ſanctis deſiderijs, Deum in omnibus & ſuper omnia glorificandi iugiter, prout ſtatus præſentis vitæ patitur, eliciendis occupari? Fernor reuerendi, amandi, & glorificandi SS. Trinitatem omni meliori modo per memoriam, intellectum, voluntatem.

III. Eadem SS. Trinitas voluit hominem aſſumere ſibi in præclariſsimum templum & ſacrarium, in quo habitaret in tempore, non ſolum communi

muni more per essentiam, potentiam, præsentiam, vti & in cęteris creaturis, sed modo etiam multò sublimiore, 1. Per gratiam sanctificantem, quâ homo diuinæ efficitur consors naturæ. 2. Per SS. Eucharistiæ participationẽ, in qua, vti non solùm humanitas Christi. sed & diuinitas, ita & SS. Trinitas per naturalem concomitantiam homini vnitur. 3. Per nimiam familiaritatẽ & obstupescendam peculiaris suæ præsentiæ suauitatem, quam in deuotionis exercitijs subinde sinceris seruis suis communicare dignatur?

O quanta sollicitudine meritò ab omni corde expurgandum, eximio omnium virtutum splendore exornandum, exquisito exemplaris conuersationis odore iugiter implendum foret illud templum, in quo habitare dignatur SS. Trinitas? Amor, zelus proficiendi in triplici via perfectionis, praxis exercitij præsentiæ Dei.

III. Demum eadem SS. Trinitas dignata est hominem eligere in speculũ itidem peculiarissimum, in quo in æternitate clarissimè relucerent diuinæ eius perfectiones, maximè infinita Potentia Patri, Sapientia Filio, Bonitas Spiritui sancto peculiariter attribui soli-

solita, atque à tota cœlesti curia æternum suspicerentur, amarentur, glorificarentur. Quam mirè enim hæc omnia resplendebunt in humana natura, tam potenter condita, tam sapienter reparata, tam misericorditer iustificata? tam mirabiliter in gratia conseruata? tam liberaliter gloria coronatâ?

O quanta illa dignitas hominis, quanta dignatio SS. Trinitatis! quanta ergò contentione cuique adlaborandum esset, vt, per assiduum studiũ eximiæ perfectionis, eximium consequeretur gradum gratiæ sanctificantis? quò enim maior in hac vita euaserit in gratia, eò lucidius euadet speculum perfectionum SS. Trinitatis in futura. Gratitudo, amor, zelus eximij profectus in omni perfectione.

De dignatione Creatoris cooperantis cum Creaturis. III.

Ex eadem medit. p. 3.

I. SAnctissima Trinitas, cuius opera, ad extra, sunt indiuisa non solum te, omnesque creaturas in seruitium, solatiumque tuum conditas, quoad esse & posse naturale, conseruat; sed etiam cum omnibus & singulis earum, vti & tecum in omnibus & singulis actionibus naturalibus coopera-

peratur per concursum suum ordinarium, quem omnibus agentibus naturalibus, tam necessarijs quam liberis proportionatum promptissimè offert: idque ex gratuita bonitate sua, eo fine, vt tu illo sanctè vtaris ad finem tuum vltimum maioris gratiæ & glorię consequendum.

Quanta illa dignatio Dei tui tecum in omnibus physicis memoriæ, intellectus, voluntatis, aliarumque potentiarũ & sensuum operationibus quodammodo laborantis, imò per omnes aliarum creaturarum tam rationabilium, quàm irrationabilium operationes te instruentis, adiuuantis, oblectãtis; per magistrorum voces erudientis; per lumen Solis, Lunæ, Stellarum, ignis te illuminantis; per colores visum, per sonos auditum, per odores olfactum, per sapores gustum, per aëris temperiem tactum recreantis; per ignem, solem, vestes calefacientis; per ventum refrigerantis; per cibum, potum, somnum vires reficientis.

Hæc expendens, an nõ admirabundus meritò exclames: *Quomodo delectare me, in factura tua, & in operibus manuum tuarum dignaris Deus meus? Omnia ossa mea dicant: Domine, quis similis tibi?*

Psal. 9.

tibi? Quanta ergò reuerentia, filiali timore, amore, zelo eximię perfectionis seruiendum tali Domino, qui sic collaborare dignatur cum tali mancipio? Admiratio, amor, feruor proficiendi.

II. Idem Deus trinus & vnus similiter cooperátur tecum, & cum omnibus agentibus liberis, in omnibus & singulis cogitationibus, desiderijs, & actionibus bonis ac meritorijs, non solum per generalem præfatum concursum, sed etiam per peculiarem influxum gratiæ præuenientis, comitantis, subsequentis, quem tam liberaliter vltrò etiam non rogatus offert; ad omnia & singula bona desideria & opera, gratia excitante impellendo, eadem cœpta gratiâ comitante prosequendo, & gratia subsequente perficiendo, idq; ex eadem gratuita dilectione sua ad augendum meritum viæ, & brauium patriæ.

Quantò illa dignatio admirabilior priore! quàm longè excedit omnem paternam, maternamq; prouidentiam ac sollicitudinem in filijs, ad maiores diuitias & honores prouehendis? Quã promptum paratumque animum ad omnem eius nutum te fingendi formandique vicissim exigit! quid enim æqui-

æquius, quam vt in omnibus diuinæ eius te accommodes voluntati, qui se tuæ tam promptè accommodare dignatur? Gratitudo, amor, feruor cooperandi gratiæ, & se totum diuino perfectè impendendi obsequio.

III. Demùm idem benignissimus Dominus tecum, & cum Beatis omnibus in cœlesti patria cooperari dignabitur in omnibus internis externisque actibus, quoscumque elicient in omnem æternitatem: cum singulorum memoria, intellectu, voluntate, alijsque potentijs & sensibus glorioſi corporis concurrendo ad eliciendã, æternumq; continuandam visionem, amorem & gaudium beatificum, omnisque gloriæ & gaudij accidentalis tam animæ, quàm corporis perfruitionem.

An non hæc postrema dignatio tantò adhuc prioribus mirabilior, quantò felicior, diuturnior, diuinior? quã æquum, vt te totum in tempore eius impendas gloriæ, qui se totum in æternitate impendet tuæ?

Affectus ijdem.

(·.·)

Quod

Quod Deus sit fons perennis omnis bonitatis & perfectionis in Creaturis eluceſcentis.

IV.
Ex eadem medit. p. 4

I. DEus eſt abyſſus infinita omnis eſſentiæ, bonitatis, & perfectionis, etiam poſsibilis, omnium poſſibilium creaturarum, & fons perennis omnium bonorum, quæ in creaturis reperiuntur, cum illa omnia eminentiſſimè in ſe contineat. Eſt enim *lux ſuper omnem lucem, quam non capit oculus: vox ſuper omnem vocem, quam non capit auris: odor ſuper omnem odorem, quem non capit naris: dulcor ſuper omnem dulcorem, quẽ non capit guſtus: amplexus ſuper omnem amplexum, quem non capit tactus.* Eſt Potentia, Sapientia, Fortitudo, Pulcritudo, Suauitas, Bonitas, Amabilitas, quam non capit vllus creatus intellectus. Quanta ergo cœcitas mortalium tantam Dei bonitatem nõ amantium, imò futilem creaturæ euanidamque bonitatis ſpeciem veræ infinitæq; bonitati Creatoris poſtponentium? Si enim à cæcis mundi amatoribus tantoperè diliguntur diuitiæ, honores, voluptates, propter aliquam exiguam bonitatem, pulcritudinem, ſuauitatẽ,

S. Aug. ſolil. c. 31.

excellentiam in ijs apparentem: quid si illa bonitas, pulcritudo, suauitas, excellentia, duplo, decuplo, centuplo, millecuplo maior redderetur, an non duplo, decuplo, centuplo, millecuplo plus diligeretur? quod si infinitè intenderetur, an non infinitè amplius diligeretur? En talis infinita bonitas, pulcritudo, suauitas, excellentia, & omnis generis amabilitas est Deus noster, in quo viua sunt omnia, quæ in creaturis ab ipso veluti eximio pictore, depicta, & sic efformata sunt, vt viua appareant, licet figuræ sint potius, non rei veritas, iuxta illud: *Præterit figura huius mundi.* Et tamen, eheu, toties tam parui æstimatur, tam frigidè amatur, tam facilè contemnitur! Hanc si vel semel intueri liceret, quomodo omnis creata pulcritudo, suauitas, excellentia sorderet? nunquam sanè nobis cum beatis comprehensoribus ab ea contemplanda, suspicienda, amanda, vel ad momentum mentem affectumq; abstrahere liberet, ne quidem ob lucrandum omnium possibilium oblectationum, quæ ex creaturis etiam possibilibus hauriri possent, æternam fruitionem! Amor Dei, zelus eius obsequio se totum mancipandi.

1. Cor. 7.

II. O-

II. Omnis perfectio, pulcritudo, bonitas, ſuauitas, excellẽtia, quæ in creaturis vllis vſquam reperta eſt, & reperitur, eſt guttula quædam deriuata ex immenſo pelago omnis perfectionis, pulcritudinis, bonitatis: ac proinde nullo modo diligenda propter ſe, nec vt finis vltimus intendenda, ſed propter Deum fontem inexhauſtum, ex quo emanauit; & prout ipſe vult, diligenda eſt, atque in ipſum, velut vltimum finem, referenda.

Quàm ſanctè ergò bonitate, ſuauitate, excellentia creaturarum in ſubſidium tuum conditarum vti te oporteret, ex ijs ad creatorem agnoſcendum, amandum, glorificandum aſcendendo: ijſdem veluti adminiculis maioris gratiæ & gloriæ acquirendæ in decurrendo ſtadio perfectionis innitendo? Zelus Deum in creaturis, quærendi, amandi, glorificandi, ijſque ſanctè ſecundum diuinum beneplacitum vtendi.

III. Quicquid in te eſt boni naturalis, vel ſupernaturalis: quicquid bonæ valetudinis, roboris, indolis, ingenij, ſcientiæ, prudentiæ, eloquentiæ: quicquid bonæ voluntatis, gratiæ, donorum gratis datorum, id totum

similiter guttula est perexigua gratis in te deriuata ex infinito omnis boni Oceano; ex gratuita eius liberalitate, in eum finem, vt ipsum auctorem omnium donorum agnoscas, ames, glorifices, acceptisque talentis ad illius gloriam, tuam, proximorumque salutem promouendum strenuè vtaris.

Quàm æquum igitur est, vt in mare illud immensum refluant, ex quo fluxêre, omnium tibi communicatarum flumina gratiarum? Vt teipsum totum cum omnibus animæ & corporis dotibus tibi cõcessis in solidum impendas seruitio eius, à quo quicquid es, quicquid habes, quicquid potes, gratis accepisti? Amor, feruor corpus & animam diuino obsequio promptè consecrandi, & constanter impendendi.

In Festo Corporis Christi.

V. *De causis institutæ huius solemnitatis.*

I. VOluit æternus Pater solennem hanc Theophoriæ celebritatẽ, instinctu Spiritus sancti, ab Ecclesia Christi Filij sui Sponsâ toto orbe institui, ac festiuis gaudijs frequentari.

1. Vt debitus honor sanctissimæ carni Saluatoris nostri per publicas vias in pas-

passione summa cum ignominia ducti, pro tot opprobrijs toleratis, aliquo saltẽ modo, etiam in hoc mundo, redderetur: dum adorandus publicè cum solenni pompa per plateas vicosq; circumducitur: vti olim Ioseph è carcere liberato, & à Pharaone exaltato contigit. Et Mardochæo, cui acclamatum: *Hoc honore condignus est, quemcunque rex voluerit honorare.* Gen. 40. Hester. 6.

Mirabilis sanè fuit exinanitio SS. carnis Christi patientis, dum nouissimus virorũ, imò vermis & non homo est reputatus. At multò mirabilior eiusdem apparet exaltatio in hoc sacramento, dum non solum ab omnibus adoratur: sed insuper ipsa Diuinitas, vt pedissequa, cum sit domina, eandem carnem honoris caussa concomitari dignatur. Isa. 53. Psal. 21.

Quanta ergo promptitudine huic sanctissimę æterni Patris voluntati obsecundandũ! quantoperè de omni honore & obsequio Christo hodie deferri solito congaudendum, atque, vt latius eius cultus toto orbe propagetur, optandum? Zelus gloriæ Christi.

II. Vt omnes fideles agnoscerent hoc diuinissimum Sacramentum eximium esse beneficium, ex infinito amore pro-

fectum, ideo voluit ab Ecclesia exultabunda tantum munus acceptum in manibus circumgestari, omnibusque cum iubilo ostentari. Sicut enim Re-
Gen. 24. becca inaures & armillas sibi à procuratore Abrahæ datas suis ostendebat,
Ruth, 2. & Ruth spicarum in agro Booz collectarum tres modios socrui suæ deferebat: ita Ecclesia hodie ostendit tres modios in agro Dominico collectos, corpus, animam, & diuinitatem Christi, quæ sunt tria fata farinæ, quæ Maria commiscuit sua gratia, omnesque inuitat ad gratias secum agendas Sal-
Gen. 41. uatori, qui, non vti Ioseph in Ægypto, frumenta in tempus sterilitatis recondidit, sed seipsum panem de cœlo verum famelico mundo exhibere dignatus est. Gratiarum actio, de tanta eius liberalitate exultatio.

III. Vt omnes agnoscerent, & reipsâ faterentur, tantam esse bonitatem & liberalitatẽ Saluatoris nostri, hoc tam inenarrabile infiniti amoris sui monumentum Ecclesiæ suæ militanti in discessu suo ex hoc mundo relinquentis, vt nullo obsequiorum genere possit dignè compensari: ideoque omnes sese inuicem festiuis plausibus, canticis, tripudiis, omnique musicorum instru-

strumentorum, odoramentorum, & ornamentorum apparatu ad summum quem possunt, illi cultum deferendum prouocarent, illud sibi inuicem occinentes: *Benedicentes Dominum, exaltate illum, quantum potestis; maior est enim omni laude.* Quanto proinde studio nos omnes, pro modulo nostro, æmulari oporteret beatos Ciues Ierusalem cęlestis, coronas suas ad pedes Agni immaculati nos abluentis in Sanguine suo deponentes: *Sanctus, sanctus, sanctus, qui est, qui erat, & qui venturus est,* absque requie vociferantes: phialas odoramentorum plenas offerentes: per plateas eiusdem beatæ Ierusalem perpetuum *Alleluia* cantantes: intimæ humilitatis, reuerentiæ, adorationis actus eliciendo; laudis & gratiarum actionis affectus frequentando: phialam cordis plenam odoramentorum thuris & myrrhæ, id est, feruentis orationis, & mortificationis offerendo? His expensis memorati affectus subiungendi.

Eccl. 43.

Apoc. 4.

Tob. 13.

De Euangelio. *Caro mea verè est cibus.* Ioan. 6. VI.

I. CHristus Dominus immenso erga nos flagrans amore, nosq; vicis-

sim in amorẽ sui trahere cupiens, cum supra omnia beneficia collata seipsum nobis dedisset, nec, quod vltra daret, restare videretur, nihilominus inuenit diuersos modos, quibus se nobis exhiberet, & ex seipso quasi diuersos confecit cibos, quos veluti diuersa suiipsi⁹ fercula proponeret. Factus est enim nobis via, veritas, & vita, rex, dux, sacerdos, sacrificium, pastor, medicus, doctor, pater, frater, sponsus, iustitia, sanctificatio, & redemptio: insuper cibus noster fieri voluit: *Caro mea verè est cibus*. O quàm miræ adinuentiones infiniti illius amoris, quas exultabundus in spiritu præuidens Haias exclamat: *Confitemini Domino, & inuocate nomen eius, notas facite in populis adinuentiones eius*. quàm enim mira illa dignatio Dei nostri, cũ cibus esset infinitus, vt cibus hominũ conueniens esse posset, exinaniuit se factus homo, splendorem diuinitatis velamine assumptæ humanitatis cõtegens: insuper in hoc Sacramento amplius exinaniuit se, diuinitatem simul & humanitatem sacramentalibus speciebus occultans, vt hac ratione per modum cibi, sine horrore, à nobis sumi posset. Admiratio, amor, zelus intimæ cum Deo vnionis.

Io. 14.

1. Cor. 1.

Isa. 12.

II. Chri-

II. Christus ideò voluit cibus nostes fieri, vt intimè se nobis vnire posset, ad eum modum, quo cibus cibato arctissimè vnitur: vnde ait: *Qui manducat meam carnẽ, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo.* Scut enim cibus cum cibato, & cibatus cum cibo sic coniungitur, vt vnum in alio sit: *Sicut cum cera liquefacta alia cera superinfunditur, altera cum altera tota commiscetur, sic, qui carnem & sanguinem Domini recipit, ita cũ ipso coniungitur, vt Christus in ipso, & ipse in Christo inueniatur. Et sicut parum fermenti totam massam fermentat, sic paruula benedictio totum hominem in seipsam attrahit, & sua gratia replet.* Sicque impletur illud D. Augst. inspiratum: *Cibus sum grandium, cresce, & mãducabis me, nec tu me mutabis in te, sicut cibum carnis tuæ, sed tu mutaberis in me.*

Cyril. Alex. l. 4. c. 14. in Ioan.

Lib. 7. Confess. c. 10.

Quanta ergò sedulitate intima cum Christo vnio, non tantum, quoad realem eius nobiscum coniunctionem: sed etiam quoad voluntatum, conformitatem quærenda, conseruanda, & augenda per assiduum studiũ maioris perfectionis! quãta sollicitudine præcauẽda quæuis ab illo per lethale peccatum diuulsio! quàm enim horrendam carnificinam is exerceret, qui ci-

bum iam in substantiam cibati conuersum à singulis membris abstrahere attentaret? non minorem, imò multo atrociorem carnificinam Christo intentant, quisquis per quoduis mortale delictum Christum in SS. Eucharistiâ susceptum à se diuellere nõ formidat. Amor zelus maioris cum Christo vnionis, & horror cuiusuis ab eo per peccatum separationis.

III. Demum voluit se nobis Christus in cibum dare, vt instar cibi vitam nobis tribueret, conseruaret, augeretque; nec qualemcunque, sed vitam gratiæ & gloriæ, & quidem æternam; vitam, inquam, similem suæ, quâ ipse viuit propter Patrem, vnde ait: *Sicut misit me viuens Pater, & ego viuo propter Patrem: & qui manducat me, viuet propter me.* quasi diceret: Ego, quâ Deus, viuo eadem vita diuinâ, quâ Pater viuit, quã ille à se habet, ego ab illo per æternam generationem accepi: Sicut ergo ego vitam diuinã habeo à Patre, sic & qui manducat me, vitam gratiæ & gloriæ à me habebit. vel: sicut ego viuo vita diuina propter vnionem hypostaticã, infinitamq; gratiam & gloriam, quam suscepi à Patre: sic qui manducat me, viuet vita mea propter humanitatem

meam

meam assumptam, per quam omnibus hominibus coniungor. Quàm mira vis huius diuinissimi cibi, cuius ope vilis homuncio non in regem terrenum, sed quodammodo in Deum euadit, & iam non vita sua, sed vita Christi Filij altissimi viuit! Gratitudo, amor, zelus eximiæ perfectionis.

De amore Christi, quo hoc Sacramentum instituit. VII.

I. CHristus instituendo hoc sacratissimũ Sacramentum satisfecit immenso suo, non solum erga vniuersos, sed etiam erga singulos homines amori; qui cũ infinitus esset quiescere non poterat, donec seipsum singulis in hoc mysterio daret, sicut se totũ vniuersis in Incarnatione dederat. Reliqua enim omnia, quæ ex amore dedit, æqualia non erant eius amori: ipse solus æqualis est amori suo immenso, infinito, æterno, incomprehenso, quem typicè prefigurabant panes propositionis, qui calidi esse debebant. O quàm ingens, intensum, perenne, & insatiabile mutui amoris à nobis reposceret incendium, tam inenarrabile amoris Christi prodigium! Gratitudo, amor. 1. Reg. 21.

II. Satisfecit eadem opera ex eodem

amore, votis ac desiderijs omnium & singulorum in tempore, dum se omnibus & singulis præsentem exhibet, paratumq; offert ad omnium & singulorum necessitates subleuandas, languores curandos, mœrores abigendos, ad cœlestes gratiarum & consolationum thesauros singulis in vita & morte impertiendos. O qualis excessus amoris amantissimi Regis nostri, qui voluit præsens adesse Sponsæ suę Ecclesiæ, nō in vno solum loco, sed in omni oppido, in omni domo, in quouis fideli, seu membro Ecclesiæ, & quidem intra corpus cuiusque habitare, eiusq; cordi & visceribus adhærere!

O quanta illa Ecclesiæ dignitas, & cuiusque fidelis felicitas? Verè non est alio natio tã grandis, quæ habeat Deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. Gratitudo, amor, reuerentialis timor erga Christum.

III. Satisfecit itidem ex eodem infinito amore omnibus desiderijs nostris in æternitate, dando nobis ex hac vita migraturis, non modò pretiosissimum viaticum, præsentissimum solatium, tutissimumq; præsidium, sed insuper certissimũ pignus gloriæ æternę, quoad corpus & animam secum partici-

pan-

pandæ, dum ait: *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum.* Et: *Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam, & ego resuscitabo eum in nouissimo die.* Ioan. 6.

O quàm felix sors fidelis crebrius dignè communicantis, seque intimè Christo vnientis, à quo tam certò, & securè expectat in omni necessitate præsidium, gratiæ augmentum, perseuerantiæ donum, gloriæ brauium? Gratitudo, amor, zelus piè SS. communionem frequentandi.

Dominica infra Octau. Corporis Christi.

De diuite epulone & Lazaro. Luc. 16. I.

I. EXpendere. quàm dispar fuerit cõditio diuitis epulonis & mendici Lazari: Epulo superbus, gulosus, auarus byssо induebatur, quotidiè splendidè epulabatur, nihil pauperibus largiebatur, à mundo felix prædicabatur, à Deo reprobus & infelix habebatur: At Lazarus abiectus, famelicus, penè nudus ante ianuam diuitis iacebat, micas cadentes de mensa diuitis frustrà medicabat, vlceribus horrebat, quæ à nullo curabantur, sed à canibus lambe-

bantur, infelix habebatur à mũdo, sed feliciſſimus prædicabatur à Chriſto.

Quis hæc expendens voluntariam paupertatem, dolorum, & ærumnarũ tolerantiam, ſuiſque deſpicientiam non longè præferendam cenſeat, affluentiæ opum, voluptatum, honorum? Contemptus omnium, quæ mundus amat, & amor omnium, quæ mundus odit, & Chriſtus diligit.

II. Quàm diſpar fuerit vtriusque exitus: iſte in peccatis ſuis perſeuerans, & in multitudine diuitiarum ſuarum ſperans eſt mortuus, & in inferno à diabolis ſepultus: hic ab omni labe imperfectionum expiatus, & in camino paupertatis excoctus ſimiliter mortuus eſt, & in ſinum Abrahæ ab Angelis deportatus. O quam horrenda mors amatorum mundi? quam optanda mors imitatorum Chriſti? Affectus ijdem.

III. Quàm demum diſsimilis ſit vtriusque ſors in æternitate: iſte æternùm torquetur & vociferatur: Crucior in hac flamma: hic æternùm lætatur & ſatiatur ineffabili gloria. Elige nunc vel diuitẽ epulonem in vita æmulari, æternũq; cũ illo cruciari; vel Lazarũ in vita imitari, æternũque cũ illo lætari. Affectus ijdem.

DE

II.

De Præstantiâ SS. Eucharistiæ ex comparatione eiusdem cum mannâ.

I. MAnna datum Israelitis in deserto, quod Angelorum ministerio paratum in similitudinem pruinæ cadebat super terrã, frangebatur mola & coquebatur in olla, non conferebat animæ vitam spiritualem, nec corpori æternam, sed naturalem tantum vitam conseruabat. At panis hic mysticus nobis è cœlo datus, qui opera Spiritus sancti paratus est in vtero D. V. attritus mola laborum, subactus aqua tribulationum, persecutionum, tormentorum, excoctus igne charitatis in camino Crucis, spiritualem vitam animæ, & corpori olim vi participationis huius immortalis alimoniæ resuscitando æternam præbet, iuxta illud Christi: *Patres vestri manducauerunt manna in deserto, & mortui sunt. Hic est panis de cœlo descendens, vt, si quis ex ipso manducauerit, non moriatur.* Et: *Qui manducat meam carnem habet vitam æternam, & ego resuscitabo eum in nouissimo die.* Quantò ergò hic cœlestis panis veteri manna dignior; quantò proinde maiori reuerentiæ, gratitudinis, amoris, deuotionis affectu sumendus?

Exod. 16. *Num.* 11.

Ioan. 6.

II. Man-

Psal. 104 II. Manna vetus erat salutiferum, à morbis corporis Israelitas præseruans. Vnde non erat in tribubus eorum infirmus, occasione illius cibi, mortem tamen corporis non arcebat, nec ægritudines animę curabat: At nouum nostrum, & verum manna, est pharmacum immortalitatis, quod & animam à spiritualibus morbis præseruat, languores cõtractos curat, insuper & corpori resuscitando immortalitatẽ communicat. Nam si dignè sumatur, peccatorum venialium maculas eluit, gratiam eas deinceps cauendi tribuit, tentationum impetus frangit, passionum indomitarum vim reprimit, corpori, cui vnitur, glorioſæ resurrectionis spem impertit.

Quanta ergo fiducia, gratitudine ac deuotione ad hoc diuinissimum Alexipharmacum nobis tot morborum generibus in hoc exilio obnoxijs, accurrendum?

III. Manna erat ex natura sua vnius saporis, videlicet, quasi panis oleati, sed ex diuina gratia & prouidentia bonis & electis prestabat *omnẽ saporis suauitatem. Deseruiens enim vniuscuiusque voluntati, ad quod quisq; volebat, conuertebatur.* At nostrum hoc cœleste manna pa-

Sap. 16.

na palato quidem sapit panem: sed spiritui omnes diuinarum deliciarũ suauitates. In huius enim participatione cibi mens deuota, omnes, quos expetit, affectus, sensus, gustusque spirituales compunctionis, humilitatis, gratitudinis, amoris, deuotionis, zeli omnes diuinarum illustrationum, impulsuum, visitationum thesauros absconditos inuenit.

Quanta ergò auiditate ad hanc cœlestem mensam, in qua omnes cœlestes deliciæ proponuntur, nobis anhelandum? quanta cura & sollicitudine animarum nostrarum sinus omnes ab omni imperfectionum puluere excutiendi, omnium virtutum ornatu instruendi, & frequentatis piorum desideriorum & amoris affectuum flatibus dilatandi, vt diuinissimis hisce delicijs largè mereantur impleri? Gratitudo, amor, desiderium crebrius, præmissa accurata præparatione deuotè communicandi.

Quod sit memoriale & compendium omnium mirabilium Dei. III.

CHristus Dominus hoc diuinissimũ Sacramentum tanquam viuum ac perpetuum monumentum omnium mira-

mirabilium Dei, quæ mundo credenda, suspiciẽda, reuerẽda manifestauit, quæque ipse in mundo amore nostri gessit, atque imitanda proposuit, iuxta illud: *Memoriam fecit mirabilium suorũ misericors, & miserator Dominus, escam dedit timentibus se*, idq; ex zelo nostræ salutis & profectûs spiritualis. Psal. 110.

I. Voluit illud esse memoriale ipsius Diuinitatis, & totius SS. Trinitatis, omnium item diuinorum attributorũ quæ in sacra Eucharistia per naturalem cõcomitantiam præsentes esse dignoscuntur. Vbi enim est humanitas Christi, ibi etiam est Diuinitas: & vbi vna est persona diuina, ibi etiam reliquæ sunt propter naturæ vnitatem, omnesque simul, quicquid ibi mirabile fit, operantur; & consequenter ibi etiam sunt omnes diuinæ perfectiones, Potentia, Sapientia, Bonitas, quæ re idẽ sunt cum essentia diuina.

Quali ergo reuerentiâ, submissione, deuotione hoc SS. Sacramentum foret adorandum, & sumendum, quales excessus admirationis & amoris erga illud frequentandi?

II. Voluit id esse memoriale mirabilium operum potentiæ, sapientiæ & bonitatis diuinæ, tam eorum, quibus huma-

humani generis reparatio continetur, vti est opus tam laboriosæ redemptionis, tam liberalis sanctificationis, tam admirabilis glorificationis, cum in eo recolatur memoria passionis, mens impleatur gratiâ, & futurę gloriæ pignus detur; tum eorũ, quæ in hoc mysterio quotidiè innouãtur, vti sunt, 1. Quod accidentia panis & vini separentur à substantia, & sine illa conseruentur. 2. Quod tota panis & vini substantia conuertatur in corpus & sanguinem Christi vi verborum consecrationis, & per naturalẽ cõcomitantiam in totum Christum. 3. Quod totus Christus sit tam sub specie vini, quàm panis indiuisibiliter, totus in quauis particula. 4. Quod manẽs in cælo, in tot diuersis locis præsens sit in hoc Sacramento.

Quantus amor Saluatoris tot mirabilia prodigia amore nostri quotidiè innouantis, nosq; tam efficaciter ad amorem sui, gratamq; beneficentiæ suę memoriam inuitantis! Admiratio, gratitudo, amor.

III. Voluit demùm illud esse memoriale perpetuum tum officiorum, quæ olim, dum operaretur salutem nostram in medio terræ; amore nostri exercere dignatus est; & in hoc Sacramen-

mento etiamnum exercere dignatur, nimirum Medici, Magistri, Redemptoris, Patris, Sponsi; tum eximiarum virtutum, quas in vita mortali exercuit, nobisque imitandas inculcauit, & nunc quoque hic porrò exercere, nobisque inculcare pergit, humilitatis, obedientiæ, patientiæ, charitatis, perseuerantiæ: humilitatis quidem, dum se ad species panis & vini demittit: obedientiæ, dum ad verbum sacerdotis se præsentem sistit; patientiæ, dum se ab hæreticis, indignè communicantibus, impijs sacerdotibus, tam indignè tractari sinit: charitatis, & misericordiæ, dum fructus passionis suæ tam liberaliter applicare quotidiè non desinit; perseuerantiæ, dum quãdiu durant species sacramentales, præsens manere non abnuit. Gratitudo, amor, feruor has virtutes æmulandi.

IV. *Quod sit memoriale passionis Christi.*

I. CHristus instituit hoc SS. mysterium in memoriam passionis suæ, per modum sacrificij, in quo ipse realiter quotidiè immolaretur incruentè, sicque per semetipsum nos sacrificij cruenti olim à se in ara crucis peracti commoneret, idque ex immensæ dile-

dilectionis erga nos affectu. 1. Vt indicaret quam paratus sit, si opus foret, pro singulis quotidie cruentè rursus immolari. 2. Vt magnitudinem inæstimabilis charitatis, ex qua pro nobis seipsum obtulit æterno Patri in mortẽ crucis, profundius penetrandam, crebriusque ruminandam ob oculos poneret. 3. Vt, cum impares nos in gratijs pro tanto beneficio agendis cerneret, vices nostras ipsemet suppleret. Gratitudo, amor, feruor piè audiendi aut celebrandi sacrum, cum pia passionis Domini memoria.

II. Instituit hoc idem mysterium in memoriam passionis ac mortis suæ per modum conuiuij, in quo ipse realiter in cibum & potum conuiuis proponeretur, ex eodem infinito erga nos amore. 1. Vt sic indicaret, quam libenter pro nobis pati & mori dignatus sit, iuxta illud: *Desiderio desideraui hoc Pascha manducare vobiscum.* Luc. 22. 2. Vt nos ad amarũ tribulationũ huius temporis calicem secum auidè ebibendum animaret. 3. Vt magna cum auiditate & spirituali gaudio ad hoc cœleste epulũ frequenter anhelandum esse, doceret. Gratitudo, amor, feruor piè communionem frequentandi, & multa pro Christo patiendi. III. In-

III. Instituere demum voluit hoc idē diuinissimum Sacramentum, & sacrificium sub speciebus panis & vini, quorum vtrumque ex plurib. granis conterendo & premendo in vnum coalescentibus conficitur, & vbiq; facilè habetur. idque 1. vt ostenderet se optare illud frequentari à fidelibus in charitate vnitis. 2 ab ijs, qui sibi in amore Crucis, tolerantia tribulationū & pressurarum niterentur esse quàm simillimi. 3. cum pia recentique sui amore ipsorum in torculari crucis calcati, pressíque memoria. Affectus ferè ijdem.

V. *Quod sit efficacissimum medium proficiendi in triplici via perfectionis.*

I. CHristus ipse fons omnis gratiæ & sanctitatis in hoc vno Sacramento, præ cæteris omnibus, per seipsum animæ languenti applicat medicinā, qua minores culparum venialium languores curentur, pericula maiores incurrendi arceantur, tentationum & passionum impetus frangantur, & pœnarum necdum plenè exolutarū reliquiæ expientur: idque per liberalem meritorum suorum applicationem ex gratuita miseratione.

Quanta

Quanta illa amantissimi medici nostri fœditates vulnerum nostrorum non exhorrescentis, sed propria quasi manu contingentis & sanantis dignatio! Gratitudo, spes, zelus proficiendi in animæ puritate.

II. Idem per semetipsum dignatur in hoc eodem Sacramento animas dignè communicantium in serio solidarum virtutum studio confortare, mirè promouere, ac sensim suarum perfectissimarum virtutum, humilitatis, patientiæ, obedientiæ, charitatis, zeli, aliarumque gustum ijsdem tàm suauiter & efficaciter instillare, sicut cibus suas corpori qualitates solet impertiri: ita, vt, quoad memoriam, intellectum, voluntatē, sensusque omnes, nihil, nisi absolutissimas Christi virtutes, spirare videantur. Gratitudo, spes, feruorque Christi virtutes imitandi.

III. Demùm in eodem sublimissimo Sacramento dignatur Christus semetipsum tam miro modo substantialiter animæ & corpori deuotè cōmunicantiū vnire, eosq; diuini amoris facibus per semetipsū inflammare, ita, vt in se toti transformētur, extra se nihil velint, in se vno super omnia dilecto suauissimè conquiescāt: idq; ex quam ineffabili dilectionis excessu? Quanta

ta proinde alacritate ad hoc diuinissimũ amoris incendium animæ in redamando tanto amatore frigidæ meritò foret properandum? Amor, feruor piè communicandi, seque Christo per amorem, & voluntatis resignationem penitùs conformandi.

VI. *De excellentia SS. Eucharistiæ, quatenus est Sacramentum.*

I. MAgnitudo & excellentia SS. Eucharistiæ, quatenus est Sacramentum & mysticũ conuiuium, quoad latitudinem inde potest æstimari, quod in ea omnibus, quantumuis ingratis & indignis se Christus quoad corpus, sanguinem, animam, diuinitatem, & humanitatem, in spiritualem cibum omnis saporis offerat; ad omnia mala culpæ & pœnæ amolienda, atque ad omnia bona gratiæ & gloriæ obtinenda: ex immenso amore erga omnes, & zelo singulorum spirituales morbos curandi, profectumque in omni perfectione promouendi. quam immensa tam immensæ gratiæ deberetur gratiarum actio? quam immensa tam immenso amori mutua dilectio? quanta deuotione foret hæc mystica cœna frequentanda.

II. Quo-

II. Quoad ſublimitatem & profunditatem, eiuſdem excellentia inde æſtimanda, quod in ea Chriſtus, Altiſsimi Filius, altiſsimus & ipſe, & incomprehenſibilis maieſtatis Deus, infimæ creaturæ rationali, & quidem tam fœdæ, ingratæ, indignæ, det, quod optimum eſt in cælo, & in terra, nempe ſeipſum; modo optimo, realiter per modum cibi & potus, idque tectè ſub ſpecie panis & vini; & ad tam heroicos fidei, ſubmiſsionis, amoris, aliarumq; virtutum actus ab ea exercendos, atque ad tam eximios gratiæ & gloriæ gradus promerendos: & quidem ex gratuito, ſummo, infinito amore. Quã ſublimis & incomprehenſibilis illa dignatio tantæ Maieſtatis ſeſe ſic demittentis ad vermiculos tantæ vilitatis? Admiratio, gratitudo, amor.

III. Quoad longitudinem, quod in ea Chriſtus, prædicto modo, ad eoſdem præfatos fines tam ſublimes gratiæ & gloriæ æternùm duraturæ, cuiuis fideli ſe totum in ſpiritualem alimoniam dare ab æterno decreuerit, in tempore cuiuis ſic ſe offerat, & porrò oblaturus ſit vſque ad finem mundi. An non æternus hic liberalitatis, pie-

tatis, charitatis exceſſus, æterno foret gratitudinis, amoris, deuotionis affectu compenſandus?

VII. De excellentia eiuſdem, quatenus eſt Sacrificium.

1. CHriſtus in hoc diuiniſsimo myſterio non ſolum dedit ſe nobis in ſpirituale nutrimentum nobiliſsimum, ſed etiam in ſacrificium eminentiſsimum, cuius magnitudo & excellentia quoad latitudinem hinc poteſt æſtimari, quod illud latiſsimè ſe extendat ad omnes fines, effectusque omnium ſacrificiorum legis naturæ & ſcriptæ. Sicut enim in ſe continet omnes perfectiones quadruplicis ſacrificij: latreutici, Euchariſtici, propitiatorij, impetratorij: ita valet ad omnes omnium iſtorum ſacrificiorum fines promerendos, cùm in eo omnia & ſingula infiniti meriti deſideria & obſequia Chriſti infinitè grati æterno Patri offerantur. Quam eximium ergò beneficium, & rarum diuinæ bonitatis, liberalitatis, amoris monumentum meritò eſt cenſendum hoc diuiniſsimum Sacrificium? quanta proinde re-

de reuerentia, deuotione, gratitudine, alacritate ad illud audiendum, vel offerendum anhelandum? quam accuratè præparatio præmittenda, & gratiarum actio subiungenda? Gratitudo, amor, zelus piè celebrandi vel audiendi Missam.

II. Quoad sublimitatem, & profunditatem, quod illud sit infiniti pretij & valoris ad prædictos effectus omnes impetrandos, eò quod & res oblata, & primarius offerens, sit Christus ipse verus Deus & homo, qui cum omnibus quæ pro gloria Patris & amore nostræ salutis fecit, dixit, passus est, seipsum offert diuinæ Maiestati, per quos suis ritè ordinatos Sacerdotes, tanquam secundarios offerentes, & vicarios suos, quantumuis indignos & impios.

Quis dignè æstimet tam sublimis Sacrificij dignitatem? quis non obstupescat, & tantam primarij offerentis maiestatem, & tantam simul eiusdem tam indignorum ministrorum operâ vtentis humilitatem! Affectus ijdem.

III. Quoad longitudinem, quod Filius Dei hoc ipsum sacrificium, ex

eodem gratuito & infinito amore, per eosdem vicarios suos tam indignos ab æterno decreuerit offerre; in tempore à prima eius institutione offerre dignatus sit, hodieque offerre dignetur, atque porrò offerre paratus sit, vsque ad consummationem sæculi, & quidem ad excellentes gratiæ & gloriæ gradus æternùm duraturos Electis suis promerendos. Affectus ferè ijdem.

Possent etiam hic vsurpari Meditationes *prolixiores de modo piè communicandi, celebrandi, & audiendi Sacrum, & Venerabile Sacramentum inuisendi, assignatæ in Ench. Industriarum suis locis.*

Finis Meditationum tertiæ Partis.

Th 1
4476